ALFÖLDI IMRE

MINDEN LÉBEN KÉT KAN ÁLL

Alföldi Imre

Minden lében két kan áll

Vidám bűnügyi regény

EXPRESSZ KÖNYVEK

BUDAPEST

© M. Nagy Imre, 1987

ISSN: 0230—7995

ISBN: 963 322 673 2

Előhang

amelyben történetünk főhőse, Bihari Bence, bádogtollal kitüntetett, kiváló újságíró, akit Öcsi bácsinak nevez a szakma, elgondolkodik kisvárosi létünk értelmén, és megismeri legújabb egyetlen szerelmét, Boglárkát

Az élet olyan, hölgyeim és uraim, mint a mosatlan zokni. Rövid és büdös.

Támasztottam a pultot az Ibolya eszpresszóban vagy a pult engem, nem emlékszem pontosan. Rohadtul fáradt voltam, lapzárta után. Életbölcsességek szivárogtak elő belőlem: „Ki mint veti ágyát, maga esik bele." „Ki korán kel, úgy alussza álmát." „Lassan járj, betörik a fejed." Ilyenek. Ittam a feketét, és néztem a szőkét, aki az első bokszban egy férfival csevegett, bájosan. Délkelety Boglárka ő, színházunk huszonhárom éves tánckari tagja, városunk kedvence, de legalábbis az enyém. Egyszer megkérdeztem: mondja, Boglárka, miért nem tudja az a négytagú tánckar egyszerre emelni a lábát, mozdulatait egyeztetni, a színpadon? „Mert még nem alakult meg nálunk az egyeztetőbizottság!" — felelte ártatlan képpel, és oly szépen függesztette rám két gyönyörűséges kék szemét, hogy azt hittem, örökre ott hagyom alig használt, ötvenes Bertukámat, és elveszem Boglárkát feleségül. Csak egy éjszakára.

Mikor egy hét múlva kimásztam Fő téri lakásán a takarója alól, megkérdeztem tőle, ha elválnék, lenne-e a feleségem? Azt válaszolta, hogy minden csinibabával kötendő házasság egy nagy lé. És eltérően a közismert tévésorozat címének állításától, minden lében két kan áll. Legalább. Kérdeztem tőle, ki a másik? Akivel az Ibolyában láttam? Mondta, hogy nem, az egy régi ismerőse, valamikor együtt jártak iskolába, most rendőrnyomozó, és három napja helyezték ide, a városunkba. Megkérte őt, Boglárkát, valami szívességre. Nem nyilatkozott arról, mire, én viszont a házasságok lényegét világítottam meg költőileg:

— Tudja, Boglárka, a feleségem az idősebb, nyugodtan tegezzél! Egyébként a házasságban minden nő boldogtalanná teszi az embert — miként egy régi aforizma vallja —, ha szép, akkor a hűtlenségével, ha meg csúnya, akkor a hűségével.

Mókásan rám fogta revolver alakú öngyújtóját, és ahogy indultam, nyakon ragadta a Napóleon-konyakos üveget:

— Állj vagy töltök!

Kacagtunk. Ittunk pár kortyot. Aztán, sajnos, el kellett jönnöm tőle, hivatalos voltam egy városi protokolláris összejövetelre.

— Muszáj elmenned, Bencikém? — simult hozzám, feltűnő ősi szakmai gyakorlatról téve tanúbizonyságot.

— Muszáj! Pedig ettől a sok protokolltól már kólika gyötör. Protokólika!

— Akkor vasárnap délután várlak! — cuppantott puszit arcomra Boglárka. — És írj addig rólam valami szépet. Hogy mennyire kiemelkedem a tánckarból, ilyesmit. Vagy te nem így látod?

— Dehogynem. Hogyne emelkednél ki, édesem! Mind alacsonyabb nálad! Szia!

Kettesével pattogtam le a lépcsőn a boldogságtól. Sose volt ilyen szép, fiatal, vonzó külsejű és szellemesen csevegő, buta kis szeretőm! Éreztem, hogy fordulóponthoz érkezett állóvíz-életem azáltal, hogy időnként Boglárka vendége lehetek.

Nem sokat tévedtem, mint később majd kiderül. Jól fölkavarodott az állóvíz, majd belevesztem magam is a hullámveréseibe.

Annyi bizonyos: Boglárkával farkon ragadtam a szerencsét, de kitépte magát később, és elröppent. Egyetlen szál tolla maradt a kezemben. Azzal írok.

Csak egy dolgot nem értettem, sokáig. Miért volt az első kérdése, amikor fölmentem hozzá, hogy szoktam-e látni a szerkesztőség tájékán, vagy akárhol másutt, egy TIR jelzésű, elöl koszos, hátul piszkos török kamiont?

És miért kérdezgette ugyanezt időnként? Irhabundára vágyik? Majd veszek egyet neki. Ha jobban megveszek.

I. fejezet

amelyikből megtudjuk, hogy tavasszal nyílnak az ibolyák, a labdarúgópályák és a bicskák, valamint titokzatosan eltűnik egy tropára vert albérlő, bizonyos Jocó, aki előzőleg megvolt

1

A Fő tér egyik bérházának sötét kapualjában egy tizenkilenc éves lány és egy elegáns, vadonatúj sárga bőrzakóban, fehér színű farmernadrágban divatozó huszonegy éves fiú falta egymás száját, félórája már.

— Gyere, menjünk — suttogta a fiú. — Elkésel!

— Még egy picit maradjunk — csókolta a lány.

A nappal oly lüktetővé, forgalmassá, hullámzóan színes tömegétől már-már zsivajossá fejlődött vidéki város estére mindig csöndessé, kihalttá szelídül. Visszahúzódik a huszadik század vége feléből a tizenkilencedikbe, amikor még együtt tértek nyugovóra lakói a tyúkokkal.

A városkép, persze, nemigen hasonlít már a régire. Valaha a Fő tér kétemeletes bérházai közül csak egyetlen, a háromemeletes városháza nyúlt a színház épületénél is magasabbra. Most bent is, a háború tarolta egykor volt foghíjakon, de a lebontott külső szegénynegyedek helyén, valamint a városszéli mezőségeken is, tömegével magasodtak a régiek fölé az új, öt-, nyolc-, sőt tízemeletes panel bérházak. Mindazonáltal madártávlatból nem volt riasztó az összkép: ügyes tervezők okosan illesztették a régi városképbe az új épületeket.

Azon viszont a huszadik századi rohanó fejlődés sem változtatott, hogy a város lakóinak túlnyomó része behúzódjék sötétedés után otthonába, és ha most már nem is a tyúkokkal, de a tévé esti műsoraival térjen nyugovóra. A parkok elnéptelenednek — különösen így kora tavasszal, amikor még ráadásul hűvösek is az

esték —, a belvárosi aszfalton is csak itt-ott kocog hazafelé egy-egy járókelő.

Ezen a vasárnap estén, tíz óra tájt, a mozikból még kiáradt egy-egy népesebb, a fiatalabb korosztályhoz tartozó embercsoport. A Fő térre nyíló Ibolya eszpresszóban monoton zakatolással szólt a gépzene, bent szintén fiatalok ülték körül a kis, kerek asztalkákat, a félhomályos bokszokat, vagy próbáltak tánc ürügyén tartósan összedörzsölődni és szétpattanni, egymás hegyénhátán. A város legelőkelőbb szállodája, a Hotel Aranykalitka dancing bárjából kiszűrődő zaj szegte meg most is, miként estéről estére, a csendrendelet sehol meg nem tartott előírásait. A közeli bérházak némelyik lakója ilyenkor idegrohamot kapott, és maga is nagy zajt csapva követelte „alkotmányos jogát", a csendet.

No, persze, hiába.

A tér másik oldalán most nem járt egy lélek sem. A városházán a régi toronyóra negyed tizenegyet ütött. A szemközti, kiparittyázott lámpái miatt sötéten borongó Fő téri parkból elősettenkedett három alak. Füttyjelre, halkan osonni kezdtek a csókolózó pár felé, át a park és a járda közötti úttesten, ahol ez időpontban már autók se jártak, annál több szendergett közülük a járda szélén. A suhancok, gumitalpú cipőjükben, nesztelenül jutottak az ifjú pár közelébe, egy ott éjszakázó poros Lada tér felőli oldaláig. Leguggoltak, hogy ne vegyék észre őket idő előtt, és megsuskusolták egymással a tervüket. Aztán meggyőződve előbb, hogy nem zavarhatja őket se kósza járókelő, se a térre váratlanul bekanyarodó jármű, előugrottak a Lada mellől, rárontottak a kapualjban szerelmeskedő párra. Idősebbek, erősebbek is voltak, mint áldozataik. Ketten a bőrkabátos fiatalembert ütötték-verték, ráncigálták elő a járda közepére, harmadik társuk azt kiabálta: „Mit csinálsz a kurvámmal, de disznó?" Aztán erőszakkal vonszolni kezdte a lányt a parkoló gépkocsik közt, a sötét úttesten át, a még sötétebb bokrok irányába, a parkba. „Kiálts már, te hülye!" — sziszegte a támadó, mire a lány kétségbeesetten kiáltozott: „Jocó! Segíts, Jocó!" De táma-

dójának tenyere akkor betapasztotta a száját, ezért csak vinnyogott. Örült, ha levegőt kapott a képébe tapadó lapáttenyér alatt.

Eközben Jocót már leütötték, s az nekizuhant a bezárt kapunak. Két támadója közül az egyik szorosan lefogta, nyitott bicska pengéjét tartotta a megtámadott fiú nyaki ütőeréhez. És azt sziszegte: „Ha mukkanni mersz, elmetszem a torkodat!" Közben a másik lecibálta róla mustárszínű, vadonatúj bőrzakóját, letépte nyakáról a keresztanyjától, huszadik születésnapjára kapott aranyláncát az aranykereszttel. Elszedte Roamer karóráját, farmerja zsebéből kicibálta a hanyagul oda begyűrt papírpénzét, még be is húzott neki egy „érzéstelenítőt".

Mikor magához tért, már egyedül feküdt a kapu előtt. Támadói és a lány sehol!

Fájdalmaitól sziszegve, vérző orrát zsebkendőjével elszorítva, fél kézre támaszkodva próbált fölkapaszkodni, de csuklója is szörnyen nyilallott. Nyögve visszarogyott az aszfaltra.

— Segítség! Kiraboltak! Mici, Micikém! Hol vagy?

Akkor gyulladt ki a bezárt kapu mögött a villany. Lépteket hallott a lépcsőház felől. Reménykedett, hogy valaki segítségére siet. Csikordult a zárban a kulcs, és boldogan ismerte föl az utcára kilépő személyben saját főbérlőjét, Öcsi bácsit. Frottír fürdőköpenyben volt, alatta semmi, csak egy fehér atlétatrikó és egy rövid alsó, bokafix zokni és papucs. Öltözéke tehát arról tanúskodott, hogy nyilván nem holmi diplomáciai fogadásról érkezik, hanem a kapu előtt lezajlott rablótámadásra lett valamiképp figyelmes.

De egyáltalán, hogyan került Öcsi bácsi éppen ide, éppen ebbe a házba? — gondolta a fiú.

2

— Jesszusom, Jocó! Egyáltalán, hogyan kerültél ide, éppen ez elé a ház elé, mi?! — rivalltam rá, amint fölhurcoltam őt a második emeletre, ahol is Boglárka a fiú látványától elszörnyedve, egy szál áttetsző kis kombinéjában beengedett bennün-

ket a sejtelmes hangulatvilágítással kérkedő, mutatósan berendezett kis lakásba. — Utánam lopakodsz, leselkedsz?? Ki küldött ide, he? Berta?

Jocó jobbra-balra forgatta a fejét, fájdalomtól eltorzult arccal bizonygatva, hogy erről szó sincs. Nyöszörgött, törölgette orrából és arcáról a vért. Egyetlen körbepillantással fölmérte, hogy igen otthonosan tartózkodom itt, a csodás szépségű Délkelety Boglárka, huszonhárom éves színházi táncosnő buja kis garzonjában, noha ott volnék *főbérlő,* az Akác utcában, ahol ő, a Jocó gyerek, *al.* Ő se értett az egészből semmit.

— Micike hol van? — nézett körül bávatag-véresen.

— Miért lenne itt? — kérdeztem tőle. — Tőled marták el, nem tőlem!

— És akkor Öcsi bácsi miért van itt? — sziszegte. — Szintén elmarták Berta nénitől?

— Én... én... kérlek szépen... — Boglárkára révedt a tekintetem. Mit is mondjak hirtelen ennek a kölyöknek, hogy otthon aztán el ne kottyantsa Berta előtt? — Én, kérlek szépen, riportot készíteni jöttem Délkelety művésznőhöz, abból az alkalomból, hogy...

Hirtelen nem jutott eszembe semmiféle alkalom. De Jocó kisegített:

— ...hogy feleannyi idős és negyedannyi kiló, de kétszerte szebb és aranyosabb, mint Berta néni! — vágta arcomba szemtelenül. No lám csak! Hogy kiszúrta rögtön a valóságot! És Boglárka önkéntes ápolónői buzgalmát, hogy vizes törülközővel lesikálja Jocó arcából a szétmázgált vért, szemtelenül azzal viszonozta, hogy feltűnő érdeklődéssel tanulmányozta a hangulatlámpától átvilágított kombiné pókhálószövetén át Boglárka feszes, masszív, átkozottul csinos anatómiai körvonalait.

Hogy közben mire gondolt, azt csak az aszfalt szennyétől összekoszolt, eredetileg hófehér farmerján hirtelen támadt dudorból lehetett kikövetkeztetni. Rá is szóltam Boglárkára, hogy azért magára kaphatna valamiféle köntöst, mert, ugye, nyitva van az ablak is, szellőztetés céljából, nehogy megfázzék

már a hűvös fogadtatástól, amiben belvárosunk huligánjai kedvenc albérlőmet részesítették.

— Egyébiránt nekem fogalmam sem volt, hol van Öcsi bácsi! — mondta egy-két meglazult fogát jobbra-balra helyezgetve Jocó. — A moziból jöttünk hazafelé, itt a ház előtt kicsit megálltunk Micivel, és akkor támadtak meg bennünket! De még jó, hogy éppen errefelé tetszik riportot írogatni...

— Csak az anyagot vettem föl, még nem írtam semmit, édes fiam! De olyan meleg van itt, hogy valósággal döglesztő a hőség. Fűtenek, mintha odakint szibériai tél dühöngene, s meg se érkezett volna a tavasz. Ezért kinyitottuk a művésznővel az ablakot, hogy szellőztessünk, amikor halljuk, hogy a kapu előtt verekednek. Boglárka rögtön mondta is, hogy rohanjak le, és segítsem föl azt a szerencsétlent — ez te vagy, ha nem tudnád! Aztán rád ismertem, és máris igyekeztem lefelé.

Jocót kielégítette a magyarázat, buzgón bólogatott.

— És nem félt Öcsi bácsi a három banditától?

— Nem, Jocó fiam! Arra gondoltam, hogy minden bátorságomat összekaparva, lemegyek a kapu alá, és elszántan felgyújtom a lépcsőházi villanyt. Ha attól elinalnak, mint ahogy azt tették, akkor nyert ügyünk van! Ha viszont nem, akkor..., ugye, gyenge a kapu alatt a világítás! És holnap beszólok a szerkesztőségből a házkezelőségnek, hogy ki kell cserélni a huszonötös égőt százasra!

Boglárka még nem tért vissza, bár Jocó szeme állandóan a fürdőszobába vezető kis tapétaajtón jojózott, ahol eltűnt az a *drága* kis termet. (Esetenként ezer!) Ezért diszkréten odahajoltam Jocó vérmaszatoktól tarka füléhez:

— Otthon egy szót se az egészről! Ha Bertám megtudja, hol találkoztál velem, akkor engem is leütnek, mégpedig ő, a mángorlóval! Ma délután már úgyis volt vele némi kis vitám!

Mutattam az egyik karomat, ahol kékes folt utalt a vita hevére.

Boglárka földig érő, szorosan összevont, selyempongyolában tipegett vissza, aranypapucsában. Ajánlotta, hogy fektessem rögvest hanyatt. Már gyanakodni kezdtem, hogy harmadik sze-

mély jelenlétében akar velem valamit, de csakhamar rájöttem, hogy Jocóról van szó, nem őróla. Jocót kell lefektetni, mert le akarja tisztogatni a fiú zöldre-kékre püfölt képéről a vért, aztán bekenni jóddal a sérült részeket. Majd vizes borogatást tenni a nyilalló csuklóra.

— Mielőtt elmesélném neked, Jocó fiam, délutáni konfliktusomat kövér Bertámmal, fölhívom százados barátomat a rendőrségen. Azt hiszem, ma ő az ügyeletes! — szólottam határozottan. — És megkérem, küldjön ide egy járőrkocsit. Egyfelől a barátnődet kellene előkeríteni vagy megvédeni, ha még lehet. Másfelől el kellene mesélned nekik, hogyan is néztek ki azok a trógerek, akik tarkára vertek ezen a szép, kora tavaszi estén. Úgy nézem, ez az ügy, amibe véletlenül belekeveredtem, bűnügy! Szenzációs riportot írhatok róla a hétfői lapba! Tudod, hogy a *6 Órai Újság-nál* én volnék a megyei tanácsi, a városházi és a rendőrségi tudósító, meg minden.

Indultam a telefonkészülék felé, de észrevettem, hogy amint Boglárka Jocó fölé hajolt a vizes törülközővel, pompás keblei kibuggyantak a pongyola felső részéből, és féltem, hogy a hegyes mellbimbók kiszúrják amúgy is ápolásra szoruló albérlőm diónagyságúra s -színűre püffedt szemeit.

— Ott a telefon, szivi, hívd a rendőrséget! — intett felém eközben Boglárka.

Tárcsáztam, bemutatkoztam, kértem, hogy kapcsolják a százados barátomat, akinek tőszavakban előadtam, hogy én vagyok, Bihari Benő, a *6 Órai Újság-tól*, ez és ez történt, itt és itt. A Fő tér körül békésen sétálgatva találtam rá a támadás egyik áldozatára, küldjön ide egy járőrkocsit, jó lenne kicsit széjjelnézni. Hátha itt lődörög még a három gazember...

— Ki az a fiú? — érdeklődött a százados.

— Ismerem jól, egy éve az albérlőnk! Véletlenül akadtam rá, a Fő tér egyik háza előtt. Egy házbeli lakó segített talpra állítani. Délkelety művésznő, ha ismered. Egy kicsit lemostuk a vérző orrát, jól meggyapálták szegényt! Műszaki főiskolás egyébiránt! Rendes srác! Szerencséje, hogy épp erre lötyögtem. Akkor jössztök? A tizennégyes számú ház előtt várunk! Hogy honnan

telefonálok? A művésznőtől... Mit? Hogy elvettek-e valamit a fiútól?

Jocóra förmedtem:

— Azt nem is mondod, hogy elvettek-e tőled valamit?

— Persze! Lehúzták rólam a vadonatúj, mustárszínű bőrzakómat, 8600-ért vettem a múlt héten! Letépték nyakamról az aranyláncot. És kizsebeltek! A karórámat is elvitték! Nyakamhoz szorított bicskával kényszerítettek, a rohadtak!

Boglárka összecsapta a kezeit:

— Jézus Máriám! Mint egy krimiben!

— Mennyi pénz volt nálad? — faggattam Jocót, miközben a százados is sürgetett.

— Nem tudom pontosan. Olyan ezernégy, ezeröt! Egy darab ezres, a többi százas, húszas...

Tolmácsoltam válaszait a századosnak, aki azt mondta, rögvest intézkedik, várjunk a kocsira a ház előtt.

Öltözködnöm kellett nekem is, mégse várhattam a rendőröket atlétában és gatyában. A fürdőköpeny Boglárkáé volt, azt visszaadtam, és Jocóra húztam a saját zöld pulóveremet, mert nagyon lehűlt odakünn az ájer.

Aztán lekocogtunk a lépcsőn. Lent, a ház előtt, vártuk a rendőrséget. Csend volt, sehol senki a sötétben.

3

Két férfi állt a Fő tér 14. számú ház előtt. Az idősebbikből ömlött a szó:

— Tudod, Jocókám, amíg jön az az URH-kocsi, addig elmesélem, min kaptam össze Bertával ma délután. Ismered Berta nénit, ha rájön a tisztasági mánia! Kitalálta, hogy ma, éppen ma, vasárnap délután, amikor nincs dolgom a szerkesztőségben, de annál több időm lenne Boglárkához, meg előtte kimenni a stadionba is, arra a kupamérkőzésre, *tavaszi nagytakarítást* kell otthon csinálni! Képzeld! Nagytakarítást!

— Marha jó! — vigyorgott Jocó, de aztán fölszisszent, arcához kapott fájdalmas grimasszal, mert minden mozdulatra nyilallott a képe. —Tessék csak mesélni, Öcsi bácsi!

— Szóval nagytakarítást ilyenkor, amikor már nyílnak az ibolyák, a jázminok és a labdarúgópályák.

— Meg a bicskák!

— Azt most hagyjuk! Csak ajkaim nem nyíltak, ahogy ott álltam a feleségem nagy tömege előtt, mert még szörnyen idény elejei a formám. Ezért csak állok ott, tátogok, nyelek, és szeretném, ha nem is kellene mondani semmit, hanem csak úgy kilőne valami hajtóanyag a lichthófon át az űrbe, és négy-öt fordulat után csodálatos űrrandevút bonyolíthatnék le a Városi Stadion lelátójának alsó szektorával, ahová a jegyem szól.

— Mi az, valami rossz fát tettél a tűzre? — csodálkozott rá feleségem az ibolyacsokorra, amelyet engesztelésül vettem, és lámpalázasan nyújtottam felé, hiába!

— A tavasz... a tavasz... — dadogtam. — Szívemben virágoznak a rétek, lelkemben bimbóznak a barkák, és ezt a szerény ibolyacsokrot néked szedtem, a sarki virágboltban, huszonöt forintért!

— Az ablakon meg hetek óta nem lehet kilátni! — vágott szemközt a rideg ténnyel, mint kései havaseső a latyakkal. És a tenyeremen nyugvó lila ibolyacsokrot tüstént kicserélte egy jókora, csuromvizes, szürkésbarna ronggyal, melyhez kétágú létrát is mellékelt:

— Mosd le az ablakokat, Öcsi, aztán én felsúrolom a szobát! A tavasz ugyanis nagytakarítással kezdődik!

Hm! Nekem úgy tanították, hogy a tavasz: dús füvek sarjadása, kövér bimbók pattanása, énekes madárkák dala, a március langyos napsugára, vizet árasztó szellő, és szívet bódító szerelem — semmi rongy, semmi kétágú létra.

— Fogod már azt a rongyot? — süvöltött Berta.

— Fogom, hogyne fognám. — Ömlik belőle a víz, miként egy esőcsatornából, amelyet a házkezelőség már megjavíttatott. Féltem, hogy a rongyból hulló tavaszi zápor elmossa a meccset, Boglárkáról nem is szólva.

Előhalásztam hát a jácintcsokrot is. Az eddig tartalékban lapult a szivarzsebben, arra az esetre, ha az ibolyacsokor elvérzik a felvonuló partvisokkal, gyökérkefékkel vívott ádáz küzdelemben. Takarításundorom radarjaként forgott a kis fehér, illatos csokor a vészterhes levegőben, de máris ellenséges vödör közeledtét jelezte:

— Hozz be meleg vizet, és tégy bele Ultrát!

— Vasárnap?

— Miért? — nézett rám Berta csodálkozva. — Vasárnap mást kell beletenni?

Van Isten? Vasárnap nagytakarítást? És nekem egy közönséges vödröt kell kivinni a szobából a konyhába, teleengedni meleg vízzel, és becipelni újra, tökéletesen megfeledkezve az Ultráról, amelyért aztán lóhalálában rohanhat vissza az ember?? Őrületemben szavalni kezdtem:

„Ne ily tavaszt adj, istenem,
ne ily tavaszt adj énnekem!
Legyen nőm, kin érzés fut keresztül,
vagy akit szánalom emészt tövestül.
S legyek férfi, kit e helyről goromba
hitvesem csókkal küld a stadionba,
hol a rabszolga férfinép, munkát megúnva, síkra lép,
pirosló arccal, kék-fehér zászlókkal,
és a zászlókon eme szent jelszóval:
— »Hajrá, Pepi! Mindent bele!!!«"

— Halló! Mi van? Nem jössz vele? — kontrázott rímelve Berta, szétrikkantva a gyönyörű költeményt.

Látható, hogy jövök. Hogy már ott is vagyok. Hogy útban a létra és a hitvesi hűség legfelső fokára, tekintetem megpihen a vödörbe hulló lila ibolyacsokor és a porszívó mély torkába suhanó jácint értelmetlen kínhalálán. Aztán dacos fejemet a magasba emeltem, harcos lemosórongyom kérlelhetetlen csapás volt a tisztasági hónap minden disszidensére, aki zöldellő erdőben sétálva, kupameccseken ácsorogva (vagy Boglárkák ölében)

lopja a napot ezen a csodálatos, szép tavaszi kora délutánon, amikor is én rögvest takarításhoz látok, mihelyst feltápászkodom, és kimászom a vödörből, ahová akkor kerültem, amikor dacos fejemet a magasba dobva, melléléptem ennek a kurva létrának, amelyik különben is eldőlt már az első pillanatban. Röhögsz, mi? Kirabolt albérlő! Én meg csak imádkoztam, hogy ha jönnek értem a mentők, a stadion felé vigyenek, és ott tegyenek le, ha lehet, egy félidőre!
De szedd össze magad, Jocó, mert itt az URH-kocsi!

4

A rendőrautó fékezett. Az újságíró — valamint a huligántámadás egyik áldozata, az agyba-főbe vert fiú, a poros Lada mellől kilépett az úttestre, a járőrkocsihoz.

— Maguk kérték a segítséget? — szólt ki a volánnál ülő őrmester mellől az úgynevezett anyósülésen helyet foglaló hadnagy. Hátul nem ült senki.

— Igen! — buzgólkodott az újságíró. — Az történt, hogy....

— Tudom, mi történt! — szólt közbe a hadnagy. — Vágódjanak be a hátsó ülésre, és nyissák ki jól a szemüket. Kissé körbe kocsikázunk. Hátha elkapjuk őket!

— De... de... — bizonytalankodott Jocó —, nem kellene benézni ide a parkba, hogy nincs-e még ott szegény Micí?

— Ő már jó helyen van! — mondta a hadnagy, miközben az őrmester hátranyúlt, és nyitotta a hátsó ajtót az újságírónak meg a fiúnak, hogy mielőbb beszálljanak és indulhassanak végre. — A másik járőrünk az Aranykalitka felől, a túlsó oldalról hatolt be a parkba, és ott találta, az egyik padon, bőgve. Bevitték a kórházba.

— Különben is oda igyekezett, mert ott dolgozik, és éppen ma éjszaka lett volna szolgálatban! — hadarta Jocó izgalommal. — Akkor jó helyen van, szegénykém!

— Ezt nem értem, Jocó fiam! — mordult a fiúra az újságíró, ahogy behúzogatták az ajtókat, és elindult velük a járőrkocsi. —

Ha éjszakás a Mici, akkor mit keresett itt veled, a kapu előtt, késő este? Tudtommal az éjszakás nővéreknek korábban kell fölvenniük a szolgálatot!

A hadnagy elismerően fordult hátra:

— Ön nyomozó, uram?

— Dehogyis. Újságíró vagyok, a *6 Órai Újság-nál!*

— Mert hogy ilyen jól tud kérdezni. Éppen én is ezt akartam tudakolni a fiatalembertől!

— Moziban voltunk — válaszolt a fiú. — Elkéredzkedett Mici pár órára. Néha ugyanis helyettesíti egyik kisgyermekes nővértársát, és amikor szükség van rá, akkor az visszaadja. Ma ráért volna éjfélre bemenni, mivel a társa addig vállalta a szolgálatot.

— És erről az oda-vissza helyettesítésekről tud a főnővér? Meg az igazgató? — firtatta a hadnagy, majd hozzátette: — Meresszék közben a szemüket, mert hiába fogy a benzin!

— Persze, hogy tudja mindenki. Különben sincs most főnővér, se igazgató. Egyik szabadságon, a másik szimpóziumra utazott!

— Akkor a szolgálatos pláne ne járjon moziba! — vágta rá a hadnagy.— Mi lenne, ha én is hetyepetyélnék, amikor szolgálatban vagyok? Akkor ki a fene keringene itt magával, hogy megtalálja a drága bőrkabátját?

Hirtelen az őrmesterhez hajolt:

— Reflektorozz csak a padokra! Ott őgyeleg valaki, hátha ráismer a fiú!

A fénycsóva végigpásztázta a járdát, az egyik ház előtti padon egy lány és egy korosabb férfi enyelgett. Szétrebbentek.

— A fene a prostiját! Vagy nem prosti? — nézte a megriadt párt a hadnagy. — Nem ismerős, pedig többnyire már mind ismerem. Az istenit ennek a tavasznak! Parkban, kapu alatt, utcai sétány padján, mindenütt csak smárolnak, az írók meg zokognak, hogy fogy a nemzet. Odább világít húsz méterrel, ott is áll két alak! Hátha!

Mikor a fénycsóva két sétálgató fiatalemberre siklott, a hadnagy megint hátraszólt:

— Na? Egyik se ismerős? Lassan közelítsünk, legyen mód rendesen megkukkolni őket... Nos?

Jocó nézte őket, de egyikük se hasonlított támadóikra, se alakjuk, se az öltözékük.

— Nem, nem hiszem, hogy ők! Nem ők, biztos, hogy nem!

— Jól van, megyünk tovább! De meressze a szemét, végtére is a maga menyasszonyáról, bőrzakójáról, aranyláncáról van szó. Arról nem is szólva, amit kapott tőlük!

— Erről jut eszembe — kottyant közbe Öcsi bácsi —, nem kellene ezt a fiatalembert bevinni a kórházba, látleletre?

— Miért? Nem bízik a mi orvosunkban? A keringőzés után úgyis bemegyünk a kapitányságra, ott minden el lesz intézve!

— Bocsánat, nem tudtam!

Ezután szótlanul keringtek a belváros tágabb, szűkebb, jobbára néptelen utcáin. Nem sok hiányzott már éjfélig. Az újságíró feszengett, hogy telik az idő. Mit mond majd Bertának? Aztán megvigasztalódott: *azt,* amit akkor mondott volna, ha reggelig Boglárkánál marad.

Nem találtak sehol senkit, akit Jocó gyanúba foghatott volna.

— Elpucoltak szépen! — mondta az őrmester. — Jobb lett volna talán polgári rendszámú kocsival, civilben jönni!

A hadnagy nem felelt, így aztán az újságíró és Jocó se tudta meg, hogy jobb lett volna-e vagy sem. Tekergették a fejüket jobbra, balra, ide világítottak, ott megálltak, lestek, figyeltek — sehol semmi.

Ha rendesebb járókelő tűnt fel, kérdezgették, nem látott-e három fiatalembert, kezükben egy sárga bőrzakóval? Nem, senki se látott. A jelek szerint tökéletesen felszívódtak.

— Na! — állt meg a kocsi az egyik mellékutca hírhedt kocsmája, a Kerek Hordó előtt. — Maguk most gyorsan kiszállnak, és betérnek ide egy fröccsre! Itt adogatja el az alvilág a lopott szajrét, a csempészárut, meg a feleségét. Itt jövögetnek össze az efféle jómadarak. Mi addig odább megyünk, és leoltott lámpákkal szépen várakozunk. Az alatt az öreg hársfa alatt, látom? Ha feltűnik odabent maguknak valaki, aki gyanús, akkor egyikük kijön, és füttyent nekünk hármat. A többi a mi dolgunk. Ha

nincs hely leülni, fogyasszanak a pultnál állva valamit. De jól nézzenek körül! Persze, magának nincs egy grandja se — mondta a fiúnak —, majd a szerkesztő úr meghívja. Értem?

Az újságíró bólintott. Kikászálódtak, a rendőrkocsi azonnal odább suhant, és leállt a kijelölt helyen. Lámpáit leoltva már nem is látszott. Odabentről tökrészegek kurjongatása, csoportos röhögés, részeg nők visongása, fülsértő hangoskodás hallatszott, amikor Jocó és Öcsi bácsi belépett. Vágni már nem, csak szekercével darabolni lehetett volna a füstöt. Meg az alkoholt. Az újságíró arra gondolt, milyen csöndes kis hely ez a kricsmi nappal. Többször is bedobált már itt, a szerkesztőségbe menet, egy-egy értágító felest. De hogy estére így lezülljön, azt nem hitte volna!

Nem sok ügyet vetettek rájuk a bentiek, hiszen állandóan nyílt és csukódott az ajtó. Hely valóban nem volt, s bár az éjfél után egy órai záróra már nem volt olyan távol, senkin se látszott a mehetnék. Talán csak a csaposon, aki idegesen reccsent a két betérőre:

— Óhajtanak az urak?

— Két hosszúlépést! Ha lehet, olaszrizlingből! — mondta az újságíró, és rátámaszkodott a bádoggal bevont, nedves italpultra. Jocó ügyetlenül téblábolt mellette, nagyon lerítt róla, hogy nincs edzésben ilyen éjszakai „közművelődési otthonokhoz".

— Most látom — nézte meg jobban az idősebb vendéget a csapos —, hogy a szerkesztő úr! Parancsoljanak! Két fröccs!

— Igen, az vagyok! — hagyta rá a szerkesztő. Gondolta, jobb, ha valamiféle tekintélyt tudhat magának ezen az alvilági találkahelyen. — A fiatal barátom pedig új kolléga. Most lépett be a laphoz!

Jocó már tátotta a száját, hogy ellentmondjon, de Öcsi bácsi rászólt:

— Igyál, ne dumálj! Milyen újságíró lesz belőled?!

Körbenézelődtek kortyolgatás közben, figyelmüket égy teljesen elázott atyafi vonta magára, aki hangosan szónokolt egy hatszemélyes asztal végénél, erősen támaszkodva, hogy el ne düljön:

— Még egy rundót, szakikáim, és idefüleljetek, micsoda szörnyű balesetről számolok én be nektek, aranyoskáim! Az történt a műhelyben, hogy az egyik kalapács, amivel a szeget szoktam beverni, eddig még ki nem derített okokból elhagyta pályáját, és nem a kijelölt helyen csapódott be, hanem remekbe kopott hüvelykujjamat rongyolta széjjel. Mármost jött az elsősegély, meg a sokadik duma. Én mondom pedig, Tornyos Dezső tmk-lakatos, született Colos Dódi, hogy az egész egy link hadova, amit Azurgéber Jenő műhelyfőnök ezzel a balesettel kapcsolatban rólam terjeszt... Hkk!... Szemen szedett izé! Mondhatnám, hogy hazugság, de két okból nem mondom. (Tessék már őrizni egy kicsit az egyensúlyomat, csak amíg visszajön, folyvást keresni kell! Na, így!) Egyrészt azért nem mondom, hogy hazugság, mert nem merem. Másrészt azért nem, mert ha merem, Azurgéber személyesen beígért két nagy frászt. És ha ő leken egyet, az garantált minőségű exportáru... No jó, jó, senki sem akarja letagadni, hogy reggel volt már bennem pár deci, kemény valutában az annyi mint... hat féldeci! Jól számolok, szakikám? Fogjon azért még egy kicsit! Hat féldecit egy tmk-lakatosnak ingadozás nélkül is el kell tudnia viselni! Nehéz világgazdasági helyzetben is. Hopp, majd ezt a széket fogom, és akkor megállok én, szépen! Másodszor pediglen a kalapáccsal egyáltalán nem azért sóztam rá a hüvelykujjamra — amit úgy szeretek, tessék elhinni, mint saját gyermekemet —, mert hogy dolgozott már bennem a sok szesz. Hanem azért, mert én már megint dolgozni akartam, alaptermészetemmel össze nem férő módon! És az ilyen elhajlás nálam sose vezet jóra. Különben is, ki lehet vizsgálni, hogy ezért a balesetért a vállalat a felelős, nem én, született Colos Dódika, aki most ünnepeltem cimboráimmal dicsőséges fennállásom 44. évfordulóját, asztal alatt fekve. Igenis, hogy felelős a vállalat, mert nem szerelt fel védőrácsot a kalapácsra, vagy a hüvelykujjamra, netán a műhelyajtóra, hogy be se tudjak menni. Ez utóbbi is nehezen sikerült, mert ahányszor elindultam, mindig szembejött az ajtófélfa. Szóval védőrács sehol! Nagy smucigság, kérem! És akkor én fogom azt a kalapácsot, rá a szegre, az ujjamat vágtam begyen. Ki tehet róla?

Mondták ugyan, hogy szeg nem is volt az ujjaim között, mert az kiesett közben, vagy ott se volt, de attól én még üthettem volna bátran, ha van védőrács, de azt elspórolják a dolgozótól!... Először is engem... ki kellett volna oktatni, hogy ha én egy szeget be akarok verni a gerendába, akkor ahhoz kell egy alapfokú munkavédelmi tanfolyam, egy középfokú gerenda és egy felsőfokú szeg. Meg kalapács. Ellenben nálunk hogyan volt? Egy szürke gerenda, az is betonból. Volt egy szeg, amit nem találtam. És egy kalapács, aminek két nyele látszott. Az éjjel nőhetett ki a másik nyele, mert előző este még csak egy volt, az fix! Erre én fogom az egyik nyelét, és zsupsz, rá a bal kezem hüvelykujjára, abból is kettő volt, és mozogtak, meg minden... És akkor képesek beírni a jegyzőkönyvbe, hogy a dolgozó az oka, mert „ a dolgozó ittas volt", aszongya. Ezt érdemlem! Aki vérem ontom túlórában? Idézgetnek nekem a tmk-lakatosok munkavédelmi ukmukfutatójából: „Munkahelyünkön mindig kipihenten és józanul jelenjünk meg." Kiemelés tőlem. Hát nem pihentem én eleget? Éjfél előtt estem be a túlsó sarki csehóban az asztal alá, 44 évesen, életem virágában, meg egy rossz köpenyben, most itt vagyok, és hány óra van? Megint éjfél! Ennyi pihenés nem elég? „Munka közben szeszes italt fogyasztani nem szabad, mert az alkohol tompítja az idegeket" — írja az ukmukfutató. Hát kérem, én munka közben még sose fogyasztottam szeszes italt, inni ittam, de nem fogyott, mert a haverom kipótolta a hiányt másik üveggel. Ebből nagyszerű az anyagellátás! Különben se érdemes munkaidő alatt inni, mert az csak nyolc óra, de két műszak közt van két kocsmára való nyitva tartási idő, s ammán valami! És miért iszok, miért! Kizárólag azért, mert ezt a munkát, kérem, nem lehet másképpen bírni! Ekkora kalapácsokat, franciakulcsokat, csavarhúzókat, meg reszelőket emelgetni! Van, amelyik nagyobb, mint egy sárgarépa! Vagy egy csöves tengeri! Erő kell ám ide és egészség! Dögöljenek azok a gaz bacilusok! Különben is, épp az idegek tompítása miatt ittam egy kicsit, mert az én feleségemet én már csak tompított idegekkel tudom elviselni. „Hol a pénz megint, Dezső?" „Újra elittad a pénzt, Dezső?"... Akárhogy is van, a

vállalat köteles védőrácsot tenni a csöves tengerire, és szegről gondoskodni, hogy az a szegény dolgozó ne a puszta hüvelykujját verje belé a betonba!
Harsogó kacagás jutalmazta a monológot.

— Kiröhögnek? Ez a 45. évem is jól kezdődik!

Előhúzott koszos táskájából egy mustárszínű bőrzekét:

— Erre is van vevő, hölgyeim és uraim? Nna? Édes magyarjaim? Négy Bartók az egész! Hogy legyen betevő feketecímkés cseresznyéje annak a szegény, sérült dolgozónak! Négy Bartók! Nem kell? Akkor háromért is oda... odaad...

Elvágódott, s míg az asztal körül ülők szilaj röhögéssel próbálták talpra állítani, a *6 Órai Újság szerkesztője* kisurrant a kricsmi bejáratán, és a nagy hársfa felé fordulva, három éleset füttyentett.

5

A rendőrök, amint meghallották a jelzésemet, nem kapcsolták be kocsijukon a világítást — üres volt az utca —, a járdaszéli közvilágítás is elegendő volt nekik, hogy fél percen belül, gyors iramban hátrafaroljanak a bejáratig. Ott mindketten kiugrottak a kocsiból, a hadnagy jött elöl, berontottak velem együtt a Kerek Hordó füsttengerébe, ricsaj-Niagarájába:

— Csöndet kérek! — kiáltotta el magát öblös hangon a hadnagy, elállva az ajtót, miközben az őrmester a csapos pultja mögé sietett, és ott állta el a hátsó traktusba vezető kijáratot. — Jó estét! Mindenki a helyén marad, és felmutatja a személyi igazolványát! Semmi pánik, szokványos ellenőrzés! — tette hozzá. — Az üzletvezető?

— Én vagyok! — mondta egy ötven körüli férfi, aki Colos Dódi asztalánál üldögélve végigvihogta az iménti, nagy monológot.

— Kérem, lélek az ajtókon se be, se ki! Azonnal kész vagyunk, aztán lehet tovább dalolni a régi nótát, hogy „a tokaji csúszik, a pengő úszik"!

Nevetés csattant, a tréfás hangvétel, úgy vettem észre, oldotta a feszült hangulatot, megnyugtatólag hatott mind az ártatlanokra, mind a vélt gyanúsítottra, Colos Dódira, aki visszagyűrte a bőrzekét a szatyrába, és riadt tekintettel ült kétszer is a saját széke mellé. Végül asztaltársai rakták helyre.

A hadnagy mellé sodródtam, és odasúgtam, kinél, melyik asztalnál és miben van a sárga bőrkabát. A hadnagy bólintott, de még csak véletlenül se ott kezdte az igazoltatást. Karomnál fogva vont maga után, hogy hozzájuk tartozónak tűnjek, vegyek részt én is az igazolványok szemrevételezésében. A pofákat viszont Jocó ismerhette volna föl inkább, forgattam is a fejem, hol az a kölyök, de hirtelen nem találtam a tekintetemmel. *Jocó sehol!*

A hadnagy eközben már négy-öt vendéget is igazoltatott, s mikor a füléhez hajolva tudtára adtam, hogy ifjú barátunkat sehol se látom, kis időre ő is abbahagyta a személyi igazolványok gondos tanulmányozását, és fürkészően nézett körbe. A jelenlevők elhallgattak, nem értették, amit látnak. Annál kevésbé értettük mi, amit, illetve *akit* nem látunk sehol.

— Mikor maga kijött, még itt volt? — kérdezte csöndesen a hadnagy.

— Persze! Hiszen ott álltunk a pultnál, és ahogy az a nyurga, beesett képű alak, akinél a szatyor van, vásári eladóként kínálta a bőrzakót, még oldalba is böktem a fiút, és siettem a kijárat felé, hogy jelzést adjak.

A csapos fél füllel hallotta, miről van szó, ezért közbeszólt:

— Az ifjú kollégáját keresi a szerkesztő úr? Amikor ki tetszett menni, azt kérdezte, hol a vécé. Odamutattam a kisajtóra, és ő elindult azzal, hogy rögtön jövök. Biztosan ott ül!

— Az istenit! — csapott az éppen keze ügyében levő személyire a hadnagy. Aztán biccentett az őrmesternek, hogy nézzen csak be oda.

Magamban lemarháztam Jocót. Hát éppen akkor megy ki, amikor a jelenléte lenne fontos? Na, csak egyszer menjünk haza, úgy lekenek neki két frászt, hogy megemlegeti! Mit hoz engem szégyenbe a rendőrség előtt? Ezért segítek neki? Ezért fogom

pártját, ezért áldozom rá a Boglárkánál előfizetett óráimat? A fene a jódolgát!

Visszatért az őrmester, és jelentette: a vécében senki, minden fülke üres.

— Ablak van a helyiségben? — kérdezte a hadnagy.

— Nincs, kérem szépen! — szólt az üzletvezető. — Szellőztetés van ott, kérem szépen! Fönn a falon, négyszögletes, hússzor húsz centis rács, a plafon alatt, ventilátorral! De az most rossz, nem működik!

A csaposra néztem, aki széttárta a karját:

— Micsinyáljak, uram? Oda ment be, ennyit tudok!

— No, akkor vágjunk a közepébe! — mondta a hadnagy, és visszaadva tulajdonosának a kezében tartott igazolványt, egyenest az általam megjelölt személyhez lépett, a tökrészeg alakhoz, aki az imént árusítani kezdte, a hosszú süketelés után, a sárga bőrzakót:

— Kérem *a maga* személyi igazolványát!

— Az e... enyimet? Miért? A melós nem ember?

— Ne dumáljon itt, nem erről van szó! Hanem arról, hogy látni akarom mindenki igazolványát! Most éppen a magáét! Ha nincs, beülünk szépen a kisautóba. Úgy jobb lesz?

A dumás részeg vakarózni, kutakodni kezdett a zsebeiben, végül valahonnan előkotort egy rongyosra nyűtt igazolványt. Társai nyújtották át a hadnagynak.

— Mi a neve?

— To... tornyos De... Dedezső! Colos Dódi! — vihogott.

— Ne szórakozzunk egymással! Hány éves?

— Ma éppen negyvennégy!

— Anyja neve?

— Tóth Emma.

— Foglalkozása?

— Tmk-lakatos vagyok... koncepció... izé... konfekciógyár ...

Néztük az igazolvány bejegyzéseit. Valóban Tornyos Dezső volt a neve, valóban éppen ma 44 éves. A konfekciógyárban dolgozik, a bejegyzés szerint a tmk-nál, mint lakatos.

A hadnagy most a koszos Adidas feliratú szatyorjára mutatott:

— Kérem egy pillanatra a szatyort!

Tornyos Dezső bénán ingadozott az italtól, ezt a kérést is kevésbé elázott asztaltársai teljesítették. Odanyújtották a rendőrtisztnek a táskát. Az végighúzta a cippzárat, szétnyitotta, és kimarkolta a belé gyűrt, sárga színű bőrkabátot.

— Ez honnan van? — kérdezte a hadnagy.

— Az... az... za...zenyém! Csak mostan eladó!

A hadnagy kisimította, kérdőn tekintett rám. Én néztem, néztem a bőrkabátkát, de valahogy nem hasonlított arra, amit keresünk. Sőt, ennek dzseki fazonja volt, a Jocóé meg hajtókás, szövetzakóhoz hasonló szabás. Azon gombok is voltak elöl, három vagy négy, ezt meg egy fekete színű húzózár fogta össze, két ujja vége gumírozott, kötött izé, tudom is én, hogy hívják, szóval ami rászorítja a két csuklóra a dzseki ujja végét. A hadnagy továbbra is kérdően fürkészte a tekintetemet, de mivel nem adtam és nem is jeleztem biztos választ, átadta a szatyort az őrmesternek, Tornyos Dezső személyi igazolványát pedig magánál tartotta. Kiadta a parancsot:

— Velünk jön! Álljon oda az őrmester elvtárs mellé! — dörrent oda Tornyosnak.

— D... de... de nekem haza kell mennem... — nyögdécselt Tornyos konfekciógyári tmk-lakatos, sérült hüvelykujjával hadonászva.

— Éppen most? — kérdezte a hadnagy. — Eddig nem volt sürgős?

— Betegállományban vagyok… — mutatta bepólyált ujját az emberünk.

— Akkor meg otthon is kellett volna maradnia! A betegállomány nem hétvégi hacacáré, és nem éjfélig tartó kocsmai kimenő! Jöjjön csak velünk szépen! Ezen a bőrdzsekin a maguk gyárának márkajelzése van, itt a nyaknál. Látom? Na ugye! Hogyan került magához? Én sem a falvédőről jöttem le!

— Árulják az áruházban... — replikázott ittas emberünk. Végül is odabotorkált az őrmester mellé, megadta magát a sorsának. Motyogott valamit, de már senki se figyelt rá. A

hadnagy Tornyos ivótársait igazoltatta, valamennyiük adatait följegyezte. Ez eltartott egy darabig.

Addig én azon töprengtem: *hová tűnt Jocó?* És hol tűnt el? A hátsó kijáratot a csapos ellenőrizhette, elöl meg én álltam az utcai bejárat előtt, míg a hadnagy és az őrmester oda nem farolt a kocsival. Már kezdtem gyanakodni, hogy berúgtam a szagtól, ami itt terjeng, és nem emlékszem valamire, ami fontos. De hiszen ott a félig elfogyasztott fröccsének maradéka is, az enyémmel együtt. Nem álmodom, itt álltunk ketten, nézgelődtünk, hallgattuk Tornyos Dezső nagy hatású részegmonológját. Mi történik itt?

Körbejárkáltam, megkerültem a csapos pultját, az alá is belestem. Ez feltűnt az ivolda néhány törzsvendégének.

— Ki ez az ürge? Mit szaglász? Detektív vagy szerkesztő?

— Miféle szerkesztő? — így a másik. — Zsaru ez is, nem látja?

— Akkor a csapos miért kérdezte, hogy „az ifjú kollégáját keresi a szerkesztő úr?"

A hadnagy rájuk kiabált:

— Azt mondtam, hogy csöndet kérek! Értem?!

Az eddig halkan zümmögő rádió, a híreket követően, a nyertes totószelvény tipposzlopát ismertette éppen: *1, x, 2 — 2, x, 1 — 2,2,2 — 1,2,2, x* — és a plusz 1 pótmérkőzés: *x*.

— Kikapcsolni azt a rádiót! — szólt oda a hadnagy. — Teljes csendet! Álljon föl, aki látta, hogy ez a férfi — rám mutatott a hadnagy —, ott a pultnál, együtt fröccsözött egy húsz év körüli fiatalemberrel!

— Ahá! — hallatszott egy hang. — Végül kiderül, hogy ő a sáros, és minket kapargatnak!

A hadnagy felszólítására többen fölálltak.

— Önök látták kettejüket együtt?

— Igen! Még ott a két pohár is, a pulton.

— Úgy van! — bólintott a hadnagy. — És azt is látták, hogy ez az idősebbik férfi kiment az italboltból?

Egymásra néztek a kérdezettek, egyikük mondta csak, hogy

igen, ő látta, de nem érdekelte. A többi azt állította, hogy nem figyelte, mit csinálunk.

— Helyes! — folytatta a hadnagy. — És miután az illető — rám mutatott — kiment a helyiségből az utcára, ki látta, hogy mit csinált addig a fiatalabbik? Elment valamerre? Odament-e hozzá valaki? Merre távozott egyáltalán?

Nagy csönd volt a válasz. Egyikük se figyelte, így hát nem is emlékeztek semmire. A hadnagy az ülve maradottakat faggatta, eredménytelenül. A csapos szólalt meg újra:

— Mondtam az imént: azt kérdezte tőlem, hol a vécé. Megmutattam, erre ő bement oda. Tessék elhinni, így volt!

— Akkor hová lett onnét? Odabent nincs senki, ablak, ajtó híján onnan eltűnni nem lehet! Engem nagyon érdekel — hangsúlyozta a hadnagy —, hogy *hová lett* a fiatalember?

A csaposhoz fordult megint:

— Határozott választ kérek! Látta is bemenni őt a vécébe, vagy csak mutatta neki, hol a bejárat?

— Hát... az igazat megvallva... én csak odamutattam az ajtóra, hogy ott van, az a barna, ott balra. Ő elindult, mert a pulttól elment, de hogy azután valóban benyitott-e, vagy mi, azt én már nem figyeltem, nem tudnám esküvel bizonyítani!

— No lám! — mondta a hadnagy. — Ez kicsit másként hangzik, mint az imént. Merre mozdult el a pult elől a fiatalember?

— Arra — mutatott a vécéajtó felé a csapos.

— És másféle mozgás nem volt itt, maga körül?

— Már hogy értsem, milyenféle?

— Más valaki, vagy többen mások nem álltak-e fel, nem indultak-e valamerre ugyanakkor? A hátsó ajtón se jöttek be, és nem ment ki senki?

— Hol? — nézett nagyot a csapos. — Itt mögöttem? Hát azt csak igazán észreveszem!

Most a hadnagy sétált körbe, nézett meg mindent, a pult alatt is, aztán a pult mögött, majd kinyittatta a hátsó ajtót, amelyik a raktárba és az udvari kijárat felé vezet. Benézett az üzletvezetővel együtt a raktárba is, fölemelt ládákat, vesszőkosarakat,

megvizsgálta az ablakot, zárva van-e, de nem tűnt föl neki semmi rendellenes.

— Elképesztő! — mondta végül. — Elnyelte a föld?

Én éreztem magam a legkínosabban. Még sose voltam ilyen helyzetben. A végén rám terelődik a gyanú. Nem sokat tévedtem. Kis idő múlva, amikor a hadnagy befejezte a még hátra levő igazoltatásokat, szorosan mellém lépett, és azt kérdezte:

— Nem lehetséges, hogy miután maga kijött a bejárat elé, a fiú is utánajött, és a sötétben meglépett valamiért?

— Ki van zárva, hadnagy úr! Még vagyok döbbenve! Hová az istennyilába tűnhetett? Megnyílt alatta ez a koszos kocsmapadló?!

6

Jocó titokzatos eltűnése egyelőre meghiúsította a rendőrség eredményesebb munkájának a lehetőségét. Az volt a hadnagy terve, hogy a bőrdzsekit árulgató, tökrészeg Tornyos Dezsővel együtt a fiatalembert és az általa Öcsi bácsinak becézett újságírót is bekocsizzák a kapitányságra. Ott aztán a kezébe nyomnak egy fényképalbumot, a hasonló cselekményekben már részt vett, garázdasággal gyanúsítható lumpenek arcképével, és megkérik, tüzetesen nézze át, hátha ráismer valamelyik támadójára. Vagy ha nem, akkor kísérletet tesznek ábrázatuk, ruházatuk, testmozgásuk, magasságuk, beszédmodoruk és más azonosító jelük, egyéníthető megnyilvánulásaik részletes kikérdezése, meghatározása alapján elősegíteni a nyomozók munkáját. De mindezekre csakis Jocó adhat használható választ. Kisebb mértékben Mici is, neki főként a támadók egyikéről lehetnek alaposabb megfigyelései, hiszen a másik kettőt csak addig az egy pillanatig látta, amíg rájuk támadtak. Mindenesetre a lány állapotáról telefonon érdeklődött a hadnagy, és amikor a kórházi ügyeletes orvos azt válaszolta, hogy kihallgatható, két nyomozó rögvest a helyszínre látogatott. Vitték magukkal az albumot is.

A kapitányságon Tornyos Dezsőt egy priccsre fektették, kapott egy injekciót, hogy kijózanodjék. Keresték a századost, hogy beszámoljanak, de az időközben eltávozott valahová. A sárga dzsekit a hadnagy, az újságíróval együtt, tüzetesen szemrevételezte. Öcsi bácsi kijelentette, hogy szerinte ez *nem* a Jocó főbérlője, többször is megnézegette Jocó bőrkabátját, amint kint lógott az előszobafalon. Tetszett a színe, fazonja, gondolkodott rajta, hogy ő is vesz magának egyet. De az nem a helyi konfekcióüzem terméke volt, hanem emlékezete szerint külföldről importált áru.

— Úgy tudom — mondotta a hadnagynak —, 8600 forintért vette a fiú az áruházban, alig egy hete. Bizony nagy összeg ilyen hazulról pénzelt csórónak, mint ez a Jocó gyerek!

A hadnagy az újságíróra mosolygott:

— Mondja már, szerkesztő úr, miért nevezik magát, aránylag tisztes életkorban, Öcsinek, illetve Öcsi bácsinak? Ez valami gúnynév vagy micsoda?

— Nem gúnynév! Engem a családom, összes rokonom és barátom Öcsinek hívott, így becézett. Mert volt egy négy évvel idősebb bátyám, aki a háború alatt, tizenkét éves korában, bombázás áldozata lett. Addig természetes, hogy én voltam a családban az Öcsi. Utána meg rajtam maradt a becenév.

— Különben, ha nem veszi rossz néven, mivel a jegyzőkönyvet amúgy is alá kell írnia, mi az ön teljes neve?

— A százados úr, az alezredes úr, meg az őrnagy úr is, régről jól ismer. Gyakran bejárok én ide anyagért. A hadnagy úr még csak most került ide, azért nem találkoztunk. Én, kérem, Bihari Bence vagyok, a *6 Órai Újság* munkatársa. Azelőtt Pesten koszoltam a papírt. B. B. jellel közlöm tudósításaim javát, amiért Bébének, sőt tréfából Brigitte Bardot-nak is hívnak.

Kezet fogtak, a hadnagy is bemutatkozott. Valaki kávét hozott, megitták. Elbeszélgettek mindenféléről, Bihari rendes, komoly, megbízható fiatalembernek jellemezte Jocót, és egyszerűen nem tudott magyarázatot találni rá, hogy amíg ő kiment a kocsma elé füttyenteni a rendőrségi URH-s kocsinak, hová tűnhetett odabentről a fiú.

— Ez nekem is rejtély! De őszintén szólva, gyanús is! Van önnek otthon telefonja?

— Tudom, országos csoda, de van! — válaszolt a szerkesztő.

— Szóljon már haza, legyen szíves, nem találjuk-e ott? Netán hazalógott!

Az újságíró kényelmetlen feladatnak érezte, hogy felcsörgesse vészes viharfelhőként viselkedő, túlburjánzó feleségét, Bertát, de megtette.

— Te vagy, Bertuska? Itt Bence! Nemsokára megyek már, szívem, de valaki keresi a Jocó gyereket. Otthon van?

A hadnagy meglepetten hallgatta — bár a szavakat nemigen értette — azt a dühös szózuhatagot, amelyet Berta ömlesztett rögvest a kagylóba. Olyan hangerővel rikácsolt, hogy a férje húsz centire eltartotta a fülétől a kagylót, de így is fenyegette a veszély, hogy idő előtt, a fölös zajártalomtól károsul a hallása. Valami olyasmit hámozott ki a szóáradatból, hogy ő — Berta — órák óta egyedül vakargatja otthon a koszt, mert vele nem törődik senki, neki nem segít senki. Ő hajolgathat a száz kilójával megszakadásig, míg az ura lébecol valahol... Most is, ki tudja, melyik pipijétől csörög ide, és most sem őfelőle tudakozódik, hanem az albérlőjét keresi, de azt ugyan hiába, mert reggel óta színét sem látta, az a reggel is tegnap volt, vasárnap, mert ma már hétfő van, éjfél is elmúlt egy órával!

Mindez egyszuszra süvített ki a kagylóból.

A hadnagy gyorsan kapcsolt; hogy valami okból hadiállapot van a szerkesztő úr és b. neje között, ezért átvette a kagylót, és a vonal túlsó végén kígyózó, szitkozódással tűzdelt körmondat végét kivárva, csöndesen közbeszólt.

— Jó estét, asszonyom! A rendőrkapitányságról beszélek! — Megmondta a nevét.

— Még marháskodsz is velem, te nőcsábász? Mi az, hogy rendőrség, meg hadnagy? Majd adok én neked a mángorlóval, csak hazagyere!

— Bocsánat, asszonyom, ez nem vicc! Észleli a hangomon, hogy nem a férjével beszél? Szíveskedjék csöndben végighallgatni! Az ön férje ma, késő este hazatérőben, rátalált az albérlő-

jükre, akit egy huligánbanda leütött és kirabolt. Elindultunk járőrkocsival becserkészni a...

— Cserkészet?! — rikoltott a túlsó végén Berta. — Miféle badar beszéd az úttörőmozgalom és a KISZ korában! Hülyítse az öregapját! De legalább kergesse haza a férjemet a kávéházból, úgyis tudom, hogy onnan linkeskednek velem!

Lecsapta a kagylót. Bihari kínosan igazgatta a nyakkendőjét, szörnyen restellte magát és „ kövér" jelzővel illetett élete párját, „kövér Bertát", aki robbanó természete miatt viselte az első világháborús, 42-es német messzehordó ágyúk nevét, mivel — kivéve az ágyat — mindenütt és mindig, mindenkire tüzelt. A legnagyobb kaliberrel. Az ágyban meg csak horkolt, de úgy, hogy a szomszédok többször is kofferbe kezdték rámolni a legszükségesebb holmijaikat, hogy óvóhelyre vonuljanak. Meg voltak győződve, hogy kitört megint az ellenforradalom, lánctalpak csörögnek a ház előtt. Napközben viszont mamutléptei alatt remegtek az alattuk lakók csillárjai, mozogtak képeik a falon. Házaséletük már rég mentes volt mindentől, amit testi szerelemnek nevezhetnénk. A szerkesztő csak legyintett, ha valamelyik kollégája, már csak cukkolásból is, efelől érdeklődött:

— Ugyan! Kinek van ahhoz létrája? És sínvasakkal aládúcolt ágya?

A hadnagy is együttérző megértéssel pillogott a férfira.

— Ezek szerint az a Jocó otthon sincs. Mégiscsak megmondta volna.

— Föltehetőleg! — bökte ki nehezen a szót az újságíró. — Tessék mondani, segíthetek-e még valamiben, vagy hazamehetek? Elvégre tény és valóság, hogy ma még csak tegnap voltam otthon!

— Menjen, ha mer. Igazán sajnálom! Holnap, illetve hát ma reggel, úgy kilenc után, tessék szíves lenni beszólni! Hátha addig ki tudjuk hallgatni ezt a részeg pasast, és a fiúról is megtudunk valamit! De nehogy most magát üssék le, ráadásul odahaza! Hol is lakik? — Följegyezte az Akác utcai címet, aztán kezét nyújtotta.

— Csöndes éjszakát kívánok! — mondta enyhe malíciával.

— Tudja, hogy van az, hadnagy úr! Civakodós családban nincs „csendes éj". Csak „szentséges éj..."

II. fejezet

amelyből tudomásunkra jut, hogy a rendőrségnek nem jut a tudomására semmi lényeges, pedig valakit visz a víz, miközben Bertuka csak takarít és panaszkodik, ráadásul nyolc és félmilliót fizet a totó

1

Tornyos Dezső reggel már „ingadozás nélkül" állt a bűnüldöző szervek képviselőinek színe elé, miután felrázták a priccsről, amelyiken több más őrizetes között aludta ki a duhaj tegnapot. Ingadozásának addigi oka, a ki tudja hány feles és kevert hatása, már elmúlt. Jött érte a szolgálatos őrmester, hogy a százados elé vezesse.

Most nagy bizonytalanságban érezte magát, mert még a húzózáras Adidas szatyorját sem találta, amiben a cuccai voltak a Kerek Hordó törzsasztalánál. Kóválygott a feje, háborgott a gyomra, ideges is volt, amikor magához térve kábult álmából, fölmérte a helyzetét.

— Milyen igaz, hogy a Föld forog! — próbálkozott egy szellemesnek szánt megállapítással, amikor is fűző nélküli bakancsában úgy-ahogy talpra egyensúlyozta magát az őrmester előtt.

— Szedje a lábát — sürgette amaz —, várja a százados elvtárs!

Hűvös levegő vágott be a nyitott ablakon, acél ablakrácsok közt. Úgy érezte, fázik. Magára kapta a pokrócot, amelyet a priccsel együtt bocsátottak rendelkezésére az éjjel, amikor behozták. Az őrmester leszedte róla:

— Nem király maga, meg nem pápa, hogy palástban járjon! Hajtsa össze szépen, tegye oda le, aztán gyerünk!

Mikor a hosszú folyosón végigkocogtak, régebbi „szállóvendégek" vizes vödrökbe mártogatott, lustafára tekert rongyot tologattak a metlachilapos, piros-fehér kockás, sakktáblaszerű kövezeten. Mikor elvonultak előttük, egyikük elröhögte magát:

— Lépnek a táblán. Egy paraszt, egy gyalog!

Az őrmester egy pillanatra megállt a „vendégmunkás" előtt, szúrósan a szemébe nézett, és azt mondta:

— Ha visszafelé jövök, előfordulhat, hogy maga lesz a futó! S akkor majd meglátjuk, ki üti le a másikat! Értettem?!

Tornyos Dezső úgy ítélte meg, hogy nem ötcsillagos se a szállás, se a vendégekkel való bánásmód, de a legkevésbé Hiltonba illők ők maguk, a vendégek. Az őrmester kinyitott előtte a sok közül egy ajtót, és jelentette, hogy őt elővezette. Tornyosnak úgy tűnt föl, hogy ezt, ebben a viszonylag puritánul berendezett szobában, az íróasztalánál cigarettázó századosnak magától is látnia kellene, fölösleges a jelentés. De hát nem sokat járt efféle szálláson, hallott is, nem is az itteni szokásokról, katona is volt egy ideig, gondolta, bizonyára így van jól: amit csinálunk, azt jelentjük is. Ennek két előnye van. Egyfelől a feljebbvaló is megtudja, hogy mit lát — most például ez a szimpatikus arcú százados azt, hogy őt a színe elé vezették —, másfelől a szóban forgó személy, akit vezetnek, szintén tudja, mi történik vele. Eszébe se jut arra gondolni, hogy — tegyük fel — át akarják írni a nevére a székesegyházat.

A százados barátságosan mutatott az íróasztala előtt árválkodó tonettszékre, hogy ott foglaljon helyet. Míg az őrmester távozott, fölvette az asztalán heverő mindenféle iratok, golyóstollak, dossziék mellől Tornyos Dezső sajátságos gondossággal tönkresilányított, kopott fedelű személyi igazolványát, és egymás után kérdezte:

— Hogy hívják? Mikor született? Anyja neve? Hol lakik? Hol a munkahelye?

És még sok mindent, amiről — ha Tornyos jól emlékszik — piás haverjai körében, a Kerek Hordóban, az éjjel már egyszer részletesen nyilatkozott. Igaz, annál a hadnagynál nem volt magnó, mikor ugyanezt végigkérdezte az éjjel, így hát, amit elmondott, elszállt a krimó nehéz levegőjébe. Idebent honnan tudnák?

Előadta hát újból, amit magáról tudott. A válaszok egybe-

hangzóak voltak a kricsmiben mondottakkal, meg a személyibe írottakkal. A százados bólintott, minden adat egyezett:

— Jól van! Maga tehát egy *rendes* munkásember! — szólt csöndesen.

Tornyos Dezső tekintete zavartan révedt ide s tova. Ezt még nem mondta neki senki. Ha viszont egy nyomozó rendőrtiszt mondja, nagyon meg kell gondolni a választ. Beismerje-e, vagy vallja azt, hogy nincs róla tudomása? Vagy kereken tagadja le? Ki tudhatja, miképpen érti a százados azt, hogy „rendes"?

— Háát... — nyögte ki végül a bizonytalan választ. Amit lehetett beismerésnek és tagadásnak is venni, jelesül a rendességet illetően.

— Ez a baj, látja! Ez a sok pia! Magáról már érdeklődtünk az üzemében! Ott az a vélemény, hogy a gyár egyik legjobb melósa *lenne,* ha nem inná el az eszét! Meg többnyire a keresetét is. Maga fölött már egy szocialista brigád is védnökséget vállalt, hogy leszoktassa az ivásról. És mi az eredmény?

Ezt kissé emelt hangon, mint egy keresztkérdést dobta be a százados. De Tornyos Dezsőt nem lehetett zavarba hozni:

— Az eredmény, százados úr, hogy hat hét óta már velem iszik a brigád, még a gyomorbajos művezető is, Azurgéber szaktárs!

— Ők is ott voltak tegnap este magával a Kerek Hordóban?

— Nem! A tegnapiak egészen más emberek voltak. Törzsvendégek! Én tulajdonképpen betegállományban vagyok — mutatta föl koszos vatta- és gézpólyába burkolt hüvelykujját a századosnak. — Péntek délután üzemi baleset ért. Csakis azért ittunk a haverokkal, tisztelettel, mert hogy éppen negyvennégy éves voltam, és mert sokan állítják, hogy a szesz fertőtlenít! Gyógyulni szeretnék, mielőbb!

— Ide figyeljen, Tornyos! Ha ilyen ostobaságokkal etet, visszavonom, hogy rendes munkásember! El tudja sorolni, kik ittak ott magával tegnap este, a Kerek Hordóban?

Tornyos Dezső összeráncolta a homlokát, ettől a szeme is lecsukódott, úgy összpontosított. Észre se vette, amint a százados elébe tart egy csomag Symphoniát:

— Dohányzik? Gyújtson rá! — kínálta a százados.

Tornyos szeme rögvest kiugrott a mélyből, ahová benyomorodott az imént, és a szenvedélyek rabjainak mozdulatával kapott a cigarettacsomag felé. Azért illemből felállt, meg hogy jobban elérje. Kihúzott egy szálat a csomagból, szokása szerint előbb megnyalta a végén a filtert, aztán az ajkai közé harapta. A százados tüzet adott neki, és elébe tolt egy hamutartót.

Tornyos köszönte a szíves kínálást, és megjegyezte, hogy a Symphonia se rossz, de ő Marlborót vagy arany Kentet szokott szívni, míg futja a pénzéből. Ha meg nem, akkor az is megteszi, amivel a csóróbbak kínálják.

— Ejha! — mordult a százados. — Na, sorolja csak az ivócimborákat, tegnap estéről!

Tornyos megint összecsukta a szemét, úgy koncentrált. — Voltunk vagy hatan-heten az asztalnál. Nem ismerek mindenkit. Hát... ugye... ott voltam én...

— Kösz, hogy említi. Nem is gondoltam volna! — ironizált a százados. — Erőltesse csak az agyát!

— Aztán odaült közénk, már csak a születésnapom miatt, ugye, az üzletvezető meg a felszolgáló. Meghívtam őket! Továbbá a környékbeli zöldséges, aki jó haverom...

— Csak nem Krisztinszki Tódor, az Ibolya presszó mellől?

— Az, az, a bolgár! Tele van dohánnyal, de a potyát issza. Aztán Pepi is odajött...

— Az ki?

— Hát a város kedvence, a focicsapat gólzsákja, a Pepi! Nem ismeri, százados úr? Az nem cipeli a labdát az ötösig, hogy onnan vágja mellé, mint egy nagyválogatott! Kérem, az akármilyen messziről betalál a kapuba, olyan gyerek! Egyszer Kisvárdán játszott a csapat, ő meg Letenyén volt katona. Onnan is belőtte a labdát! Mondják. Nem voltam ott, csak mesélik. — Ne hülyéskedjen, Tornyos! Nem azért vagyok rendes magával, hogy bohóckodjon itt velünk! Tovább! Ki volt még ott?

— Hát az asztalnál csak ennyien, legfeljebb egy-kettővel többen, akiket nem ismerek, csak úgy látásból, mert odasomfordálnak, és hallgatják a dumámat. Állítólag, ha bedobok egy pár

felest, marha jókat mondok, s ezen röhögünk együtt. Azt mondják, ebben a városban én vagyok a Hofi! Higgye el, százados úr, semmi balhé, semmi törvénysértés, kérem szépen! A Pepi is megmondta, pedig ő már bírót is sértett a pályán, nemcsak törvényt a vámnál: ha a baleset az üzemben éri a dolgozót, akkor az üzemi baleset.

— Maga ittas volt, úgy vert a kezére!

— De az üzemben voltam ittas!

— Még rosszabb! Majd ezt a gyárban megvitatják magával! Engem most egészen más dolgok érdekelnek! Beszéljünk csak arról a bőrdzsekiről, amit el akart adni a Kerek Hordóban tegnap este.

— Azt táskástul ellopták, kérem. Nem találom!

— Dehogyis lopták! — mondta a százados, és íróasztala mögül fölemelte a koszos Adidas táskát, kivette belőle a dzsekit. — Itt van. Kié ez a ruhadarab? Miért akarta eladni?

— Az, kérem, teljesen az enyém. Én vettem magamnak.

— A gyárból szerezte? Mivelhogy ott készítik, maguknál!

— Nem a gyárból. Az áruházban vettem, két hete sincs.

— Melyik áruházban?

— A hídnál, a Nagyáruházban. Harmadik emelet, férfiruha osztály. Tessék utánanézni.

— Mennyi volt az ára?

— Hatezer, kereken.

— A számla megvan?

— Adtak blokkot. De hát azt én eldobtam, minek az nekem?

— És miért akarta eladni ezt a szép, új bőrzekét?

Tornyos lesütötte a szemét:

— Elittam a pénzemet, százados úr. És féltem hazamenni. A feleségem marha kardos menyecske. Állandóan szid, hogy tönkrepiálom a családot.

— És nincs igaza?

— Dehogy nincs, igaza van, de abban nincsen, hogy a családomat piálom el. Most is arra gondoltam, ugratom ezt a bőrdzsekit, és otthon azt mondom, megfújták.

A százados elkomorult.

— Én szégyelleném magamat a helyében. Mondják a gyárban, hogy maga tulajdonképpen jó munkás, míg meg nem issza az első kortyot. Utána nincs megállás. Demagóg dumákat vág le, hülyére issza magát, az utolsó vasat is italra költi. Hát nem képes magán uralkodni? Milyen ember maga?

— Restellem is, mikor így kijózanodok.

— Csak ez elég ritkán fordul elő. Miért nem megy elvonókúrára?

Tornyos Dezső felhúzta a vállát.

— Próbáltam. Visszaestem.

— Szeretném, ha ennek a bőrárunak a pénztári blokkját láthatnám!

— Nincs rá remény, százados úr. Tessék elhinni, hogy az enyém! Nekem nem kell a másé. Tegnap este is *bejött három manus,* oda a krimóba, ahol ittunk. Mutattak egy gyönyörű, sárga színű bőrkabátot. Olyan zakósat! Állítólag újonnan nyolckilenc rongy az ára! Négyért dobták volna. A felszolgáló rögtön le is csapott rá. Súgtak-búgtak a három manussal, utána eltűntek a csapos pultja mögött.

A százados felélénkült:

— Három manus? Ismeri őket?

— Nem ismerem. Nem járnak oda. De a csapos meg a felszolgáló jó haverjuk lehet, mert azonnal eltűntek, együtt a kabáttal. Később a csapos visszajött, a többire nem emlékszem. De mikor észrevettem, hogy oda az egész lóvém, ami nálam volt, és közeleg a záróra, haza kellene menni, eszembe jutott, hogy nekem is van egy jó kis bőrdzsekim, színre szakasztott olyan, mint az a másik. Elővettem hát én is, és megpróbáltam eladni, hátha ráharap valaki. Valamelyik vastagabb vendég. Vagy a csapos. De bejött az a két rendőr, aki igazoltatta a népet, és mindenki rájuk figyelt attól fogva. Az egyik belekötött az én dzsekimbe, meg abba, hogy teljesen eláztam, meg minden. Behoztak ide, fogalmam sincs, miért!

— Ennyi?

— Ennyire emlékszem!

— Mondja csak. Azt állítja, hogy az asztalánál ott ült egy felszolgáló is?

— Meg az üzletvezető. Igen! Tanúsíthatják!

— Érdekes. *Eddig* a pincért senki se említette. A felszolgálót. Aztán bejött az a három idegen... Milyenek voltak? Fiatalok? Öregek?

— Á, nem öregek, dehogy! Három vagány srác. Esküszöm, ők lopták a zakót valahol. Bár, ki tudja? Az egyik állati jó szerelésben volt. Nem hinném, hogy szüksége lenne rá, hogy lopjon.

— Vissza tud rájuk emlékezni? Az arcukra? A ruházatukra?

— Áááá, nem!

A százados elővett egy vaskos fényképalbumot.

— És ha ezeket átnézné? Nem ismerne rá valamelyikükre?

— Biztos, hogy nem! Százados úr, ne is tessék mutatni, utálom még látni is azt a sok tróger huligánt. Totál tök voltam, kérem, nem emlékszem én az ábrázatukra. Semmi másra nem emlékszem, csak amit elmondtam az imént.

— Egy korosabb férfira és egy húsz-huszonkét éves fiatalemberre se emlékszik, akik a három fiatal után léphettek be, és fröccsöt ittak kettesben a pultnál?

— Nem, nem figyeltem. Marha jókedvünk volt! A haverok cukkoltak, mondjam el újra, hogyan sérült meg a kezem. Nem figyeltem én senkit, csak löktem a kabarét, kérem tisztelettel.

— Jól van, Tornyos. Itt a személyije, itt a szatyorja, a zekéje, most elmehet haza.

— Igenis.

— És ha egyszer betegállományban van, akkor tartózkodjék is otthon! Le fogják tiltani a táppénzét!

— Igenis! — kapkodta össze a holmiját Tornyos, nehogy a százados meggondolja. — Csak valahogy nem találom a helyemet otthon!

— Aki nem találja a helyét, annak oly mindegy, hogy hol nem találja! Nem igaz?

Tornyosból majdnem kibüffent, hogy nem biz' a, micsoda különbség otthon az ágy alá menekülni a feleség partvisa elől,

vagy a Kerek Hordóban berogyni a hatodik feles után az asztal alá.

A százados leszólt telefonon a kapuőrségnek, hogy Tornyos Dezsőt engedjék ki.

Ez jó jel.

De amikor az őrmesterre bízta, hogy lekísérjék a kapuig, még utána szólt:

— Lehet azért, hogy még találkozunk!

Ez rossz jel.

2

Kevéssel Tornyos távozása után eligazításra hívta össze beosztottjait a százados. Miután engem otthon már alaposan eligazított Berta, én is meggyőztem őt, hogy Jocót milyen baj érte, és mivel azt ígértem a hadnagynak, hogy beszólok úgy kilenc táján a kapitányságra, gondoltam, minek várjak én kilencig. Hogy tovább tartson otthon a fegyverszüneti tárgyalás? Felöltöztem és belevetettem magam kora reggel a hivatásommal együttjáró munkába. A Kerek Hordó mellett vitt el az utam, de a fent nevezett vendéglátóipari üzemegység hétfőn csak délelőtt tíz órától tart nyitva. Így az Aranykalitka reggelizőjében vételeztem be a (különben kilenc óra előtt szigorúan tilos) feketecímkés cseresznyéből a helyi kijáró, protekciós adagot. Aztán elindultam a rendőrkapitányság felé, hogy megtudjam, mi történt albérlőnk ügyében azóta, hogy éjjel elváltunk. És hogy kérjek a százados barátomtól valami híranyagot a mai lapszámba.

Ismernek jól, a kapuőr csak tisztelgett, intett, hogy mehetek. Fölcaplattam az első emeletre, ott belebotlottam az éppen gyülekező társaságba, a százados szobája előtt. A százados belém karolt, s hívott, jöjjek be én is, hátha megtudok valami érdekeset a lapnak, nincs semmi titkos ügy, végighallgathatom az eligazítást. De megírni — figyelmeztetett — csak azt lehet, amit ő *előzetesen* jóváhagy. Nemhiába lakik a Szabadsajtó út 70-ben!

A reggel megjelenő megyei tanácsi és pártlaptól, a *Megyei Tükörtől* nem láttam ott senkit, lehet, hogy ez a hét is jól kezdődik. Mert ha lesz egy-két használható anyagom, nekik is átpasszolhatok valamit, maximálisan minimális honoráriumért. Ezek az én kis mellékeseim.

A százados meghallgatta a különféle alcsoportok vezetőinek tőmondatos beszámolóit. Utasításokat adott, kivel, mit, mikor, hogyan. Érdektelen ügyek a számomra.

A kölyök ügye izgatott. Az elhangzottakból kiderült, hogy Jocóról még mindig semmi hír. Egy-két gyanúsabb területet az éjszaka „leblokkoltak" — ahogy ők mondják —, hogy hátha horogra akad valaki, vagy valami. Egy járőr még a Kerek Hordóba is visszatért, meglepetésszerűen, de nem talált se használható tanút, se nyomot, amin aztán elindulhatnának fölfedni, hogy hová lett Jocó?

— Ha már itt van Bihari Bence barátunk — fordult felém —, hadd kérdezzek egy-két dolgot.

— Állok rendelkezésükre! — válaszoltam ülve.

— Mikor a járőrkocsival abba az ivóba érkeztetek, volt-e ott, a csaposon kívül, más személyzet is? Például pincér, felszolgáló?

— Nem láttam ilyet! Csak a csapost a pult mögött. Ő engem rögtön felismert, ezért én a fiút úgy mutattam be neki, mint a laphoz most belépő újdondászt.

Gondoltam, nem mondok volontőrt, mert azt itt úgyse sokan értik, talán gyakornokot említhettem volna, mert így megkaptam a régies szónak kijáró fricskát:

— Midondászt? — nevetett rám egészséges harminckét fogával egy igen jóképű, fiatal nyomozó.

— Csak azért kérdezem — intette le a tréfálkozót a százados —, mert a kihallgatások során, mind az a bizonyos Tornyos Dezső, akinél az a sárga bőrdzseki volt, mind azok, akiket még az éjjel ott helyben vagy itt bent kihallgattunk, egyöntetűen azt vallották, hogy odaérkezésetek előtt *a felszolgáló is* ott szórakozott Tornyos társaságában. Aztán állítólag bejött három huszonéves fiatalember, valamiféle sárga bőrkabátot ajánlott eladásra, mire az a felszolgáló rögtön fölpattant, hátra hívta őket a pult

mögé, és ott a csapossal együtt eltűntek az udvarra vezető kijáraton. Az üzletvezető még utánuk is szólt: „Ki marad a pultnál, hé?" A csapos akkor jött vissza, de csak egyedül, mire ti a fiúval beléptetek. Így szól több, egybehangzó vallomás!

— Lehetséges! — mondottam. — Én magam a felszolgálót nem láttam, amíg ott-tartózkodtunk! Elmenjek nyitás után a Kerek Hordóba egy kicsit széjjelnézni, és ha lehet, kiszedni valamit a csaposból?

— Nem, nem — tiltakozott a százados —, te csak végezd a magad dolgát! Majd én odaküldök néhány polgári ruhás kollégát, kikérdezni a pasast. Ha meg nem jött be, intézkednek, hogy előkerüljön.

A százados, persze, nem tudja, az nekem is „dolgom", hogy időnként eltöltsek egy-egy félórát valamelyik presszóban vagy krimóban, és füleljek: hol, merre, mi újság a városban. Miről lehetne firkantani cikket, vagy legalább egy tízsoros kis színest. Jól néznék ki csak a hivatalok információival! Nem faliújság a mi lapunk! De abban igaza van, hogy a Kerek Hordó csaposa engem rögvest felismerne, és ha valamiképp ő is sáros az éjszaka történtekben, Jocó fölszívódásában, úgyis hülyét csinálna belőlem, mint a járőrből az éjjel. Elhitette velük a bitang, hogy Jocó a vécére ment ki. Pedig én most már arra gyanakszom, hogy ezek közül az alakok közül vonta ki valamelyik a forgalomból a gyereket, amíg én elöl kimentem, hogy hármat füttyentsek. Ha csak öt perccel korábban érkezünk, tetten érhetjük a bandát. Így vélekedtem én. És hogyan a százados?

— Említetted, Bencikém, hogy a csapos fölismert. Vagyis bebeszoktál ugrani oda időnként, ha arra jársz. Máskor sem láttál ott mást, az üzletvezetőn és a csaposon kívül? Mondjuk egy felszolgálót? Pincért?

— Sose! Szerintem hanta az egész! Nem létezik, hogy ha van még más személyzet is, egyszer se találtam volna bent! Én már láttam ott pénztárosnőt, egy nagyszájú, idősebb asszonyságot, nap közben. Este a csapos kezeli a pénztárgépet is. Biztosan fél a mama, hogy az esti meg az éjszakai vendégek beleszeretnek. Egy idő óta azonban őt se látni. Egyszer még egy sovány

takarítónő is lődörgött ott, ide-oda tologatott egy rongyot, messze elkerülve a mocskos vécét, mert ott semmi értelme tisztogatni, mondotta, úgyis lepiszkolja „az a népség" öt perc alatt. Pincért azonban soha!

— Jól van, Bébé, majd kiderül, ami kiderül! — öntötte el az optimizmus a századost, aztán valakit megbízott, hogy figyelje azért Tornyos Dezsőt, a betegállománya alatt, járnak-e hozzá, kifélék, és ha elmegy hazulról, kikkel érintkezik, hová megy, mit csinál. Hátha mégse olyan „rendes" alkoholista, ahogy az üzemben mondják róla.

Aztán már nem is esett szó semmi fontos ügyről. A jelenlevők csoportokba verődve megvitatták a városi focicsapat tegnapi győzelmét, Pepi mesterhármasát, aminek folytán bizakodva tekinthetünk a kupaküzdelmek visszavágója elé. Nagy szenzáció volt a tegnapi totófőnyeremény híre is az értekezlet végén: nyolc és félmillió forint a tizenhárom plusz egyes találat értéke! Először a szelvényárak fölemelése óta!

— Olyan nincs, hogy szelvényáremelés! — mondtam, megrögzött stílusszerkesztői hajlamaimtól vezérelve. — A sportfogadás főigazgatósága szerint is csak „a részvételi díjak újraszabályozásáról" volt szó. Önök nem hallgatnak rádiót, nem néznek tévét, nem olvasnak újságot?

— Csak a *6 Órai Újság-ot* futjuk át rendszeresen! — nevettek rám. — Valaki letesz a küszöbre egy példányt belőle. És amikor a főnök hívat, átfutunk rajta! Sose búsuljon, szerkesztőkém! Ami duplájára emelkedik, az nem újraszabályozás! De hát mi hozzá vagyunk már edződve, hogy a tettes takargatja az igazságot. Viszont az a nyolc és félmillió — vajh' kinek üti a markát? — a régi szelvényárak kétszeresét is megéri!

A százados félrevont:

— Szólj azért ide, ha az a Jocó gyerek előkerült! Ne keresgéljük ok nélkül. Meg hát beszélni is szeretnék vele! A Miciéjét megvizsgálták, és kihallgatták az éjjel. Ő adott valamiféle zavaros leírást az ő támadójáról, de azzal nem megyünk sokra.

Szokás szerint hátba vágtuk egymást, mint hat éve mindig, ha elbúcsúztunk.

— És a nyomozás érdekében: erről egyelőre egy sort se a lapban! Mármint az albérlődről!

— Így lesz! — mondtam, kezet szorítva régi jó barátommal. — Ha előkerül, szólok, ha nem, addig csönd! Hírzárlat!

— Helyes! — kísért ki az ajtóig a százados. — Te, Benci, mondd, ez a Pepi tényleg olyan jó focista, és tényleg hármat rúgott be tegnap?

— A pályán igen. De este a Tornyos vendégeként is berúgott, a Kerek Hordóban. Az már négy!

Nevettünk, én gyanútlanul. Mert a százados így szólt:

— Mondják, hogy Délkelety Boglárkán tartja a kora délutáni edzéseit! Persze, fogalmam sincs, ott hányat lő... és betalál-e.

— Délkeletynél? — nyílt a szemem akkorára, mint egy futballkapu, mikor üres. Nem is tudom, hogyan kerültem az utcára. Már rég fölkelt a nap, kora délelőtti sugarai bearanyozták a tér túlsó felén álló színház nemrég tatarozott, fényes bádoggal fedett kupoláját. Föl kellett tennem a napszemüvegemet, a többi közt azért is, hogy lepotyogó könnyeimet ne lássák.

3

A *Megyei Tükör* nem írhatott volna, ha akart volna se, Jocó titokzatos eltűnéséről és a Fő téren, valamint a Kerek Hordóban történtekről, mert tegnap este 11 órakor már lapzárta volt abban a szerkesztőségben. Maradt benn ugyan egy éjszakázó szerkesztő, hogy ha valami világrengető dolog történik — mondjuk földi ember száll le újból a Holdra, vagy holdi ember a Földre, akkor betegye a lapba. De ezt se teheti bármeddig, mert ha elindultak a gépek a nyomdában, akkor már késő.

A *6 Órai Újság-ot* viszont délelőtt kezdik csinálni. Bihari Bence fapofával mondta a kerekre hízott Dekulek Ede főszerkesztőnek arra a kérdésére, miszerint van-e valami új, izgalmas rendőrségi híre, hogy van.

— Megint ellopta a dagadt főszerkesztőm az asztalomon felejtett Parkeromat, azt a szép zöldet, amelyik most ott kandikál

kifelé a zakójának a szivarzsebéből! De hát ez nem hír, nem is újság, erről soha nem fog írni senki. Más egyéb nincs! Dekulek előkapta a tollat, és szabadkozva tette le Bihari elé:

— Jaj, Öcsi bácsi, ne haragudj! Nagyon szórakozott vagyok! Parancsolj, kérlek! Nem volt szándékos!

Öcsi bácsi legyintett:

— Tudom én azt! Csak a feleségem akart egy húsvéti üdvözletet írni ma reggel, és kérdezte, hogy van-e tollam. Mondtam neki, hogy sajna, nekem most csak szőröm van. Mire rám mordult, hogy azt se látta a fene se, hónapok óta!

— Válóok, Öcsi bácsi! — nevetett a főszerkesztő.

— Az, de nem igaz! Mikor borotválkozom, és beszédeleg a fürdőszobába, a mellemen és a hátamon láthat eleget!

— Öcsi bácsi — mondta komolyabbra fordítva a szót a főnök —, közlöm veled, hogy megyei fölötteseink ajánlására holnaptól egy új, fiatal munkatárs lép be a szerkesztőségbe.

— Melyik ajtón? — kérdezte szórakozottan Bihari, alig mutatva érdeklődést.

— Micsoda, kérlek? — nyújtotta előre vastag nyakát Dekulek Ede.

— Úgy értettem, hogy a rendes bejárati ajtón, mert kiérdemelte, rátermett, képzett, iskolázott fiatalember, vagy a hátsó ajtónkon, mert valahonnét elpasszolták, ahol már idegbajt kaptak tőle a munkatársai? Újságíró egyáltalán?

— Természetesen. Egy hétig együtt dolgoztunk annál az üzemi lapnál, a *Gőz- és Gázcsővezeték-nél*, ahol én is működtem, mielőtt idehelyeztek volna. Buzgó, tettre kész, rendes fiatalember! Surbankó Nándornak hívják. Talán hallottál róla.

— Soha életemben!

— Való igaz, kicsit még fejlődnie kell, főképp íráskészség és éles szem tekintetében, de nagy segítségedre lehet. Melléd osztom be egy időre.

— Szóval analfabéta és tompa agyú.

— Jaj, ne mondj ilyet! A megyei titkár is melegen ajánlotta.

— Akkor résen leszünk — mondta Öcsi bácsi —, hogy ki ne hűljön.

Dekulek kényszeredetten nevetett, de ajkát elbiggyesztette:

— Nézd, mi se vagyunk Nobel-díjasok!

— Egyes számban jobban hangzott volna!

— Kérlek! Te sem vagy Nobel-díjas, ha azt vesszük.

Egy ideig még elvitatkozgattak az új kollégáról, azután Dekulek kissé sértődötten ment ki a szobából, mert nagyon is jól értette beosztottja oldalvágásait. Neki különben is sok hátsó gondolata van, ő a nagy magyar hátsógondolkodó.

Millya Manó főszerkesztő-helyettes érkezett, Bébé vele akart az új munkatársról eszmét cserélni, mindig egy véleményen voltak, mióta ismerik egymást:

— Mit szólsz az új kollégához, Miamanó?

Millya rosszkedvűen felvonta a vállát:

— Mit szólhatnék? Különben is megint fáj a gyomrom! Ekkor csöngött a telefon. A százados hívta Biharit a kapitányságról.

— Bence? Fogódzkodj meg!

— Na! Fogom a golyóstollamat, az már előkerült!

— Az albérlőd is!

— Ne beszélj! Hol a fészkes fenében volt?

— A határőrség fogta ki a folyóból. Most szóltak ide, menjünk szemlére. Valaki még az éjjel beledobhatta a folyóba, és reggelre lesodorta a víz a közeli határig. Ez gyilkosság!

— Tiszta sor! Jézusom, mik vannak! — riadt a valóságra Bihari. — És honnan lehet tudni, hogy ő az, és nem más?

— Ott a zsebében a személyi igazolványa! Semmi kétség! Azért gyere be, idehozatjuk a szerencsétlent, és azonosítod te is, meg az a nő a kórházból.

— Máris indulok!

— Várj, valamit még mondok, hogy sietősebben ideérj az idegességtől.

— A pincér is előkerült? Vagy mi az isten?

— Nem, a pincért most kerítjük elő, kihallgatásra. De a kihalászott fiatalemberen, tökéletes épségben, rajta van az agyonkeresett, mustársárga bőrzakó! Semmi baja, csak elázott. A zsebében, ahogy mondom, a személyije! Ehhez mit szólsz?

— Miért? — kérdezte Bihari, kissé megremegő hangon, mert ezt a fiút nagyon megkedvelte, mióta náluk lakik. — Te mit szólsz hozzá?

— Egyelőre semmit!

— Egyezik a véleményünk! Öt perc múlva ott vagyok!

4

Fél órán belül már nem volt semmi kétség, hogy a tavasz eleji, kissé megáradt és hideg széltől borzolt folyóból Koltai József, 21 éves műszaki főiskolás fiatalembert, Bihari Bencéék albérlőjét fogták ki a határőrség katonái. A part felé sodorta a víz, ahol éppen járőröztek. Előbb azt hitték, valaki a víz alatt úszva akar átjutni a határon a szomszéd országba, ami érthetetlen lett volna, hiszen bárki, bármikor átmehetett útlevéllel, kivéve, ha körözött vagy szökött bűnöző. De aztán, amikor megközelítették, többszörös felszólítás után a hajnali derengésben fölismerték a helyzetet. Hamarost kiderült, hogy az illető nem mozdulatlanságot tettető, illegális „határátúszó", hanem egy vízbe fulladt fiatalember, akit élettelenül sodor a víz. Kifogták, értesítették a megyei rendőrkapitányságot. Ott aztán Bihari és Kovács Mici pillanatok alatt azonosította őt. Micit ugyan a zöld pulóver zavarba hozta, de az újságíró azonnal tisztázta, hogy azt ő adta rá a bőrzeke elrablása után, hogy a hűvös estében meg ne fázzék, szegény.

A százados most már arra törekedett, hogy valamiféle módon tisztázhassa: véletlen halál, öngyilkosság vagy előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság áldozata lett-e a szerencsétlen fiú. A váratlan fordulat első percétől fogva abból a feltételezésből indult ki, hogy megölték. De a feltételezés még nem bizonyság. Az orvosszakértők alaposan vizsgálgatták Jocó holttestét, észlelték arcán, fején a „külsérelmi" nyomokat, más szakértők pedig a ruházatát vették kezelésbe.

Mici, az ápolónő nem tudott válaszolni arra a kérdésre, hogy a személyi igazolványon kívül volt-e más is a fiatalember bőrzeké-

jében. A hiányzó aranyláncáról, a karórájáról ő is tudott, hiszen sokszor látta a fiún őket, még előző este is. Hogy mennyi pénze volt vagy lehetett, azt nem tudta. Azt se, hogy a mustárszínű bőrzekét lecibálták-e róla, hiszen akkor már őt a parkba hurcolta a három támadó egyike. Ha idejekorán meg nem érkeznek a rendőrök, ő maga sem éli túl a galád támadást — tette hozzá.

A századosnak az volt a véleménye, hogy ha a fiút előzőleg megfosztották a bőrzekéjétől — hiszen árusították is a Kerek Hordóban, ha ugyan Tornyos vallomására adni lehet! —, és végül mégis ráadták, sőt személyi igazolványát is beletették, mielőtt a folyóba dobták volna, akkor *abban a bőrkabátban lehetett még valami,* ami az eddig ismert, elrabolt holmiknál sokkal értékesebb. A támadóknak okuk lehetett azt a *látszatot* kelteni, hogy a fiút nem fosztották meg semmitől, lámcsak, még az igazolványa is megvan, tehát nyilván öngyilkosságot követett el, s úgy került a folyóba.

Ezt a föltételezést munkatársai közül többen is vitatták. Úgy vélekedtek, hogy ha lehetett is netán valami értékesebb dolog a kabátban, attól még a bőrkabát is megérhetett volna nekik három-négy ezret, ha túladnak rajta, nem dobják, csak úgy, az áldozattal a vízbe. Inkább arra következtettek, hogy féltek megtartani a bűncselekmény után a ruhadarabot, amelyet többen is ismerhettek, könnyen nyomra vezethette volna a rendőrséget, ha valaki azonosítja.

Volt más furcsaság is az ügy körül: *tudniuk kellett, hogy* Jocó nem tud úszni. Mert attól, hogy bedobják a folyóba, még ki is úszhatott volna. A halált viszont vízbefulladás okozta. Micit is megkérdezték erről. Szerinte Jocó úgy úszott, mint a nyeletlen balta. A tettesek tehát, többé vagy kevésbé, ismerték az áldozatot. Nem véletlen támadás áldozata a fiú.

Az így-amúgy megfogalmazott első föltételezéseket aztán alaposan megzavarta a kabát azonosítása. Mikor Micinek, majd az újságírónak is megmutatták a ruhadarabot, mindketten egybehangzóan kijelentették, hogy ez a zeke *nem az a bőr zeke,* amelyet Jocó viselt! Az ugyanis külföldről importált áru volt, saját bőrből bevont sárga gombokkal, emezen viszont a helyi

konfekciógyár márkajelzését fedezték fel, és sötétbarna csontgombok voltak rajta. A márkajelzés is teljesen hasonló ahhoz, amelyik a Tornyos szatyorjából ismert dzsekit is díszítette.

Mici zokogott, Öcsi bácsi vigasztalgatta a lányt, meg saját magát is, hiszen továbbra sem volt érthető, miképpen tüntették el az éjjel Jocót a Kerek Hordó pultjától. Kik, és vajon *miért* rabolták el a fiút, majd tették el láb alól? Kiknek állhatott útjában ez a legény, aki nem járt jóformán társaságba se, csak tanult, és Micinek udvarolt? Néha elmentek együtt táncolni, esetleg színházba vagy moziba, ritkábban meccsre, mert a focit Mici unta, nem szerette. Két-három hetenként Jocó hazautazott vidéken élő szüleihez, akik jelentős anyagi áldozatot vállalva taníttatták a jófejű gyereket.

Közben előállították a csapost, az üzletvezetőt, előkerült a felszolgáló is, egy büntetett előéletű, csak alkalmanként — hét végén — munkába álló, időnként itt vagy amott ideiglenes munkát vállaló, zavaros múltú s jelenű egyén, bizonyos Lafnitzer Oszkár, becenevén Piás Paja, akinek priuszát gondosan tanulmányozni kezdték a nyomozók. Ismeretségi körüket is próbálták felderíteni. Kihallgatásuk részint külön-külön, részint egymással szembesítve folyt, de néhány apróságon kívül, ami szóra se érdemes, sokra nem jutottak. A csapos továbbra is állította, amit az éjjel: az áldozat a vécé után tudakozódott, ő megmutatta, hol az illemhely ajtaja, másról ő nem tud. A pincér azt vallotta, hogy három éjszakai látogatóját ő nem ismeri, csak futólag, de nem is innen a városból, hanem még Budapestről, ahol pár hónapot segédmunkásként dolgozott, és egyszer-kétszer összetalálkoztak, együtt szórakoztak. Nevüket, címüket nem tudja. A megyei kapitányság fotógyűjteményéből se ismer rá senkire. Tegnap este váratlanul tért be a három ismeretlen ismerős, átutazóban voltak, és tudták, hogy ő most itt dolgozik. Még Pesten említette nekik, hogy elege van a drága fővárosból, hazamegy a szülővárosába, elhelyezkedik mint kisegítő pincér. Nem volt nehéz rátalálniuk. Egyébként semmiféle mustárszínű zakóra nem emlékszik, ő éppen akkor lelépett, átöltözött és hazament. Azt se tudja, hová lett végül a három pesti fiatalember.

Őt és a csapost, valamint az üzletvezetőt is szembesítették Tornyossal, akiért kocsi ment ki a lakására. Tornyos szemükbe mondta, hogy az italboltba betérő három fiatalember egy mustárszínű, vadonatúj bőrzakót kínált eladásra, és a pincér, a csapos társaságában, sürgősen hátravonult velük a pult mögötti, udvari kijárat irányába. A többire nem emlékezik. De mert elismerte, és az esti járőr jelentésében is az állt, hogy Tornyos Dezső tökrészegen, dülöngélve, időnként az asztal alá huppanva szónokolt mindenféle zagyvaságot, vallomásának hihetőségét mind a csapos, mind a pincér, mind az üzletvezető, aki Tornyos asztalánál ült még a járőr érkezésekor is, egyaránt kétségbe vonta. Pontosabban úgy nyilatkoztak mindnyájan, hogy egy önmagáról mit se tudó ittas ember megfigyelései nem vehetők komolyan.

— Ez az a pont, ahol is kitűzhető a fekete zászló! — jegyezte meg a századosnak Öcsi bácsi, a folyosón várakozva rendőrtiszt barátjára.

— Ugyan miért? — nézett rá a százados.

— Mert ez *holtpont!* — izzadta ki legújabb poénját Bihari.

A százados hallgatott, majd azt kérdezte:

— Bébé! Nagyon megharagudnál, ha mindenféle hivatalos formaság és előzetes engedélykérés nélkül azonnal ellátogatnék az embereimmel az Akác utcai lakásotokra? Szeretnék mielőbb széjjelnézni annak a Jocónak a személyes holmijai között. Hátha rábukkanunk valamire, aminek révén...

— Szóval házkutatás!

— Ugyan! Meghívsz bennünket egy feketére, és bemutatod a tragikusan elhunyt albérlőd lakását.

— És Berta? Igaz, fegyverszüneti tárgyalásaink eredményre vezettek ma reggel. Jocó tegnap esti kirablása és ezt követő titokzatos eltűnése még őt is elérzékenyítette. Képzeld el, fél hektó könnyet veszített, a picikém! Szerintem máris indulhatunk, mielőtt kiürülnek a könnyzacskói, és elönti a lakást a lelki csőrepedés bokáig érő következménye!

— Helyes! Szólok a fiúknak, és indulunk!

5

Százados barátomat megkértem, ha lehet, ne szirénázva, de ne is a kék-fehér színű, „Rendőrség" feliratú kocsival érkezzünk az Akác utcai ház bejárata elé, fantáziákat fölajzó kék lámpával a kocsi tetején.

— Minek örvendezzenek a lakók, ha nincs miért? — kérdeztem a századost. — Nem is szólva szegény, kövér Bertámról, akit szétrepesztene a röhögés, látván, hogy a rendőrség fuvaroz haza, szokatlan időben, nyilván takarítani. Egyébiránt mindig azt mondja, hogy engem egyszer a mentők vagy a rendőrségiek hoznak haza, amennyit ezekről a városi bűnesetekről összefirkálgatok. „Leütnek az alvilágiak, akiknek a gaztetteit szertekürtölöd." Tény és való, hogy már többször megfenyegettek a szabadlábon maradt cinkosok vagy a hozzátartozóik. A bűnösöket ugyanis ti veszitek át tartósabb megőrzésre a rendőrségen, a bíróság ítéli el őket, de én tudatom a város újságolvasóival, hogy kiket és miért.

Méltányolva kérésemet, feltűnés nélkül, civil rendszámú kocsival érkeztünk a ház elé, ahol immáron sok éve lakom. A századost és a két nyomozót, aki velünk jött, elvezettem a liftajtó előtt, amelyen a világ teremtése óta lóg a tábla, hogy „Javítás alatt", aztán fölszuszogtunk négyesben az emeletre, ahol kövér Bertám recsegteti-ropogtatja a parkettát naphosszat. Mióta rossz a lift, ritkán jár le az utcára. A lift meg ritkán jó, így aztán én szoktam a legszükségesebb bevásárlásokat elintézni, megosztva időnként e feladatot a jóravaló, segítőkész Jocóval, aki nincs többé! Istenem, ennyi csapás egy napra! Illetve kettőre!

A kulcsaimat, mondanom sem kell, a szerkesztőségben hagytam. Nem volt más lehetőség, csöngetni kellett. Odabent egyre közeledő dübörgés jelezte, hogy Bertám gördül az ajtó felé, a léptei nyomán keletkezett földrengés epicentrumával egyetemben.

Az egyik nyomozó, aki még sose látta Bertát, riadtan tekintett rám, de megnyugtattam:

— Semmi! Csak Bertuka libben pilleszárnyon!

A földrengés az ajtó túloldalán félbeszakadt, az utórezgéseket se lehetett észlelni. Annál inkább egy közénk csapódó rikoltás-akna robbanását:

— Ki az??

Mondtam, hogy én, és még velem együtt három hivatalos vendég, és kértem, bocsásson be minket, ha lehetne, rögvest.

— Miért?? — vágódott újabb szóakna közibénk. — Hová a francba tetted megint a kulcsodat?

Szerencsére nem várt magyarázatot, hanem nyitotta az ajtót, és előrelépve, harcosan kitömte az ajtórést. A küszöbről szemlét tartott fölöttünk:

— Nagytakarítás után ez a három úr cipőben akar bejönni? — rikkantott Berta.

Próbáltam őt a küszöbről beljebb tologatni, hogy valamiképp mi is beférjünk:

— Oldjuk fel a határzárat, Bertukám drága! — Aztán, hogy rugalmas elszakadó hadmozdulatokra bírtam, és sikerült végre betennünk magunk után az ajtót, halkan, hogy a lépcsőház többi lakója ezt már ne hallja, odasúgtam: — A barátaim a rendőrségtől jöttek! Jocó szobájában szeretnének széjjelnézni! Légy szíves, kínálj meg bennünket egy-egy jó feketével!

Indultunk is Bertát megkerülve befelé, de ő viharosabban dörgött, mint az imént, elébünk tolatva hirtelen:

— A fiú szobájában? Éppen most fejeztem be ott a takarítást, raktam rendbe a lomjait! A fene tudja, hol kanoskodott az éjjel, haza se jött! Ha ezt csinálja, elsején úgy kirúgom a kedvenc albérlődet, Öcsi, hogy az a furulyanadrágos, nyeszlett lába se éri a földet!

Vendégeim vagy megszántak engem, vagy máris megutálták Bertát, mert udvarias, háromszólamú kezitcsókolomjaik után erélyesen átvágták a továbbhaladást eltorlaszoló gátakat, oldalt terelve Bertát, hogy a keletkezett résen, Bertukám meghökkenése ellenére, továbbhömpölyöghessünk Jocó albérleti szobája felé:

— Drága asszonyom! — magyarázta a százados. — Tragikus

hírrel szolgálhatunk: mára virradóra holtan fogták ki a folyó határmenti szakaszán a vízből Koltai Józsefet!
Berta felsikoltott:
— Jézusom! Ezt hogy csinálta?
— Vagy öngyilkos lett, vagy beledobták a folyóba, még nem tudjuk. De szeretnénk szétnézni a holmijai között, ha lenne szíves megengedni, az iménti nagytakarítás ellenére!
De jó szöveg volt! Berta rögtön elnémult, már a riadalomtól is, hogy Jocó nincs többé! És milyen szomorú vége lett, szegénynek, akit ő, miden szokványos mérgelődése ellenére, igen kedvelt, és a végső határig kihasznált! Utat engedett a századosnak és társainak, maga nyitva szélesre a külön bejáratú szoba ajtaját, amelyben Jocó lakott:
— Jézus Máriám! — ismételgette, kezét görögdinnye nagyságú keblére szorítva, és levegő után kapkodva. — Megh... meghalt?! És te eltitkolod előlem, Öcsi? Hát mit képzelsz te, Öcsi?! Ki vagyok én neked, Öcsi, hogy te engemet... Elájulok...!
Reméltem is, de ő nagyszerű színészi teljesítménnyel a kerevet felé hátrált, hogy látványosan rárogyjék, az összes rugó kétségbeesett tiltakozásától kísérve. Elsírta — mit elsírta, elvonyította — magát, extra méretű keblének minden erejével passzírozva ki magából a váratlan csapás okozta fájdalmat:
- És az e havi albérletét még nem is fizette ki!
Kiverte a veríték. Előbb megállapodott a kerevettel, hogy egyelőre mindketten épségben maradnak, a többi majd eldől. Ez volt az állólámpa, amelyet véletlenül fellökött félmázsás jobb lábával. Idejében elkaptam a szép, faragott fából készült lámpát, csak az ernyője gurult le s karikázott az ablak alá, a gázkonvektorig.
— Megengedi akkor, asszonyom? — szólt példás önuralommal a százados, és Jocó szobájába terelte munkatársait.
— Tessék csak! — lihegte Bertuka, megadva magát a kegyetlen sorsnak, amely ilyen helyzeteket teremt. De azonnal föl is lázadt ellene: — Hogy éppen az én albérlőmmel történjék ilyesmi! Éppen a mienkkel, ezzel a szegény Jocóval! Milyen

aranyos; kedves, segítőkész gyermek volt! Drága kis Jocó! Hogy szerettük, hogy kedveltük! Jaj — ugrott fel végre —, a kávék! Mindjárt hozom!

— Bencikém, kérlek! — várta ki a jajveszékelés végét a százados. — Volnál szíves te is befáradni, és jelen lenni, amíg szétnézünk idebent?!

— Természetesen!

Én ledobtam a cipőmet, mert a vendégeink később elmennek, de én továbbra is a Berta férje maradok.

Becsuktuk magunk mögött Jocó külön bejáratát, kintről kövér Bertám zokogása hallatszott, és időnkénti feljajdulásai, hogy hát összetapossuk a szép parkettát meg az e havi albérlet díja sincs, de már nem is lesz nekünk az soha többé kifizetve.

Összekacsintottunk a századossal. Kicsit restelltem a családi körülményeimet, de hát azt mondják a bölcsek, kinek-kinek olyan felesége van, amilyent választ magának, és aminő lesz belőle húsz év múlva. Ez már vagy így van, vagy se, mert annyi mindentől függ az aranyigazságok érvényre jutása.

Százados barátom és emberei igen finoman, kulturáltan és nagy figyelemmel nézegették át Koltai József holmiját. Kinyitották a sublód fiókjait, amelyekben fehérneműit, pulóverjeit, apró-cseprő személyes holmijait tartotta. Az egyik mappából vagy százötven kéthasábos, rég lejárt szimpla totószelvény fogadónál maradó része esett ki. Én magyarázgattam, hogy Jocó minden héten játszott egy szelvénnyel, és ezeket rendre megőrizte.

A nyomozó elnevette magát:

— Csórikám! Így akart meggazdagodni?

Félrelökték a szelvényeket mappástól, aztán különféle amatőr fényképeket találtak, ezeket elkérték tőlem azzal, hogy megnézik, kik láthatók rajtuk, kikkel barátkozott, nincs-e köztük „érdekes" személy, aztán visszaadják majd az egészet a szüleinek.

Előkerültek Jocó gyermekkori és iskolai iratai, levelei. Egy-két notesz, régi zsebnaptár. Ezek is belekerültek vendégeim táskájába.

Miközben nézegettek, keresgéltek még valami után, ami nyomra vezethet, vagy ötletet adhat a rejtély fölfedezéséhez, a feketéket is behozta Berta. Kávézás közben százados barátom arra kért, hogy a fiú holmijai közül semmit, egy ceruzavéget vagy kiszáradt golyóstollat se dobjunk ki, ne adjuk ki egyelőre hátrahagyott dolgait még a szüleinek se, nem szólva a szobáról. Majd szólnak, ha lehetséges. Mikor Bertuka kiment, ajánlottam, hogy akkor zárják és pecsételjék le ők a szobát, engem az nem zavar. De én nem tudok felelősséget vállalni, hogy robbanó töltetekből álló Bertukám mikor nyomul, be ide, mihez nyúl hozzá, mikor támad kedve nagytakarítás címén összerámolni a Koltai fiú cuccait, és hazaküldeni netán a szüleinek. Vagy átadni nekik, ha ők is iderémülnek a hír hallatára.

— Igazad van, ez a legegyszerűbb! — mondta a százados, és már intézkedett is, hogy munkatársai a szobát pecsételjék le.

— Nektek nincs odabent semmitek? — kérdezte közben.

— Tudtommal — vontam vállat.

Behívtam Bertát is, és közöltem vele, mit határozott a rendőrség, és megkérdeztem, hogy van-e bent valamink, ami szükséges, most még kihozhatjuk. Ő elsorolta, hogy a fiú személyes holmijain kívül *minden, ami a szobában van, a mienk!* Hiszen bútorozott szobában lakott a fiú! A szoba is a mienk, meg a tapéta, a csillár, a szőnyeg, az ablak alatt a fűtőtest, és az nekünk mind szükséges! Százados barátom, mint aki egy elmegyógyintézeti ambuláns beteget lát el, szép nyugodt, udvarias hangon megmagyarázta, hogyan is érti, amit Berta nem ért. Végül megegyeztek.

Mikor távozni készültek, a százados fölajánlotta, hogy visszafuvaroz a szerkesztőségbe. Hálásan köszönte baráti közreműködésemet, majd búcsúzáskor halkan azt mondta:

— Remélem, nem haragszol, de én attól se lepődnék meg a nálatok tapasztaltak után, ha tegnap este nemcsak telefonálni és a fiút elsősegélyben részesíteni mentél volna föl ahhoz aj Boglárkához! Sokan megvigasztalódtak már ott, ha jók az értesüléseim!

Kényszeredetten vigyorogtam, mikor kezet fogtunk, és megállapodtunk, hogy ha valami új mozzanat, netán megírható tény derül ki Jocó ügyében, rögvest fölhív telefonon.

Halkan duruzsolt a rádió a nyomozók kocsijában, a délelőtti híreket követően éppen a tegnapi totónyereményeket ismertette a bemondó. Egy darab tizenhárom plusz egyes találat, értéke nyolc és félmillió! Ez aztán a szerencse, annak, akinek sikerült úgy sorrendbe szedni az egyeseket, ikszeket és ketteseket, ahogyan szegény Jocónak még sose!

És most már nem is lesz rá alkalma, míg világ a világ!

III. fejezet

amelyben az újságíró mégiscsak ellátogat a Kerek Hordóba, miközben ismeretlenek elhatározzák, hogy a Török közben agyonverik, amihez segítséget nyújt egy rendőr. Egy igazgatót veszélyesen megzsarolnak, mert akinek Krisztus a barátja, a fia attól még gazember is lehet

1

Bihari Benőt teljesen feldúlták az eddig napfényre került tények. Ő, aki (B.B.)-vel jelölve közölte rendszeres rendőrségi, bűnügyi tudósításait a *6 Órai Újság* lapjain (ezért tréfás kedvű kollégái „Bébé"-nek becézték, mondván, hogy ő lenne a magyar Brigitte Bardot, ha fiatal lenne, ha nő lenne és ha szép lenne, de így legfeljebb csak okos, aki az *akták* szerint 50 éves, de az *aktok* szerint 70-nek ha elfogadható), szóval ő, a tapasztalt riporter, aki már sok mindent hallott-látott, most, hogy albérlője révén karnyújtásnyira került egy zavaros bűnügyhöz, sehogyan se tudott — már csak Jocó iránt kialakult atyai barátság okán se — közömbös lenni az ügyben. Visszatérve a szerkesztőségbe, egyre csak az előző esti és ma reggeli események körül forgott az agya. *Kinek állhatott útjában Jocó, és miért?* Mert hogy a sötét utcán megtámadják, leütik, leszedik róla a jó pénzért eladható bőrkabátját, elszedik tőle értékeit — ilyet már hallott a világ. A *6 Órai Újság* is tudósíthatott már száz hasonló ügyről. De hogyhogy nem szedték el a Mici retiküljét, ha már őt is „kezelésbe" vették a támadók? Hogyhogy őt „csak úgy" megverték, azután meg... és kész? A százados által elmondottak szerint Kovács Micinél is volt csaknem ezer forint készpénz. Van egy szép aranygyűrűje, van nyaklánca, ha nem is túl értékes, de mégiscsak aranyból készült az is. Karórája se akármilyen, egy tehetős és hálás beteg ajándékozta meg vele. Ezt a támadók mind meghagyták. Partnerének viszont még az életét se. Ki érti ezt?

Ifjabb újságíró kollégáinak kedvelt Öcsi bácsija most hirtelen megállt, mert amint a Délkelety Boglárkáról szerzett véletlen információk eszébe jutottak, az idegességtől összevissza kezdett aritmiázni a szíve. Igaz lenne, hogy annyian feljárnak hozzá? Pepi is, meg mások? Nehéz elhinni, sose tapasztalta ilyesminek semmi jelét. Lehet, hogy az egész csak mendemonda, amit bevett a százados is. Végtére, szinte minden csinos színésznőről, táncosnőről, táncdalénekesnőről elterjednek ilyen hírek, izgalmas legendák burjánzanak magánéletükről, amelyeknek a legtöbb esetben semmi alapjuk, csak vonzó testiségük, színpadon, pódiumon vagy utcán erotikus izgalmakat keltő megjelenésük lódítja meg a rájuk ácsingózó férfiak fantáziáját. És van, aki aztán tényként terjeszti azt, amit fölgerjedt állapotban elképzel. Jólesik mesélnie, amit véghezvinni még sokkal jobban esnék. És máris kész a pletyka, a pikáns meskete! Csámcsognak a zaftos legendákon a művészbejárók tájékán, még a kollégák közül is, főképp az irigyei. Hát még az intimitásokat annyira kedvelő, nyárspolgári közönség!

Öcsi bácsi azzal nyugtatta magát, hogy ez is mind csak mese. Kitaláció!! Savanyú a szőlő! Neki azonban Boglárka szőlője elérhető és édes. És minő csoda, erről — noha ez valóság és tény! — nem csámcsog senki. Az ő neve szóba se kerül, mikor Boglárka gyakori látogatóiról szó esik.

Ámbátor — cövekelt le épp a Kerek Hordó előtt — egy dolog azért neki is feltűnt: mily nehezen talál Boglárka mindkettőjüknek megfelelő időpontot, ha föl akar ugrani — mit ugrani, zihálva fölcaplatni az emeletre! — hozzá. Egyszer azért nem jó az ajánlott időpont, mert fodrásznőjével épp akkorra beszélte meg frizurájának karbantartását, másszor a varrónő várja, ismét máskor elvált férje érkezik Pestről, váratlanul, akivel sürgősen tárgyalnia kell valamiről. Szóval gyakran két-három nap is eltelik, mire visszacsörög a szerkesztőségi telefon, és Boglárka belecsicsergi, hogy „ma délután végre a tiéd vagyok, szivi, úgy várom a percet! El ne késs! Hozz valami kaját, ital van itthon, az esti előadásig ráérek!" Mint tegnap is, vasárnap délután, amikor még előadása sem volt.

Lehet, hogy ez a gyakori nehézség az időpontok egyeztetése körül éppenséggel a századostól hallott mendemondákat igazolja? Nem, nem, ez ki van zárva! A Kerek Hordó viszont már nincs bezárva, tíz óra elmúlt, lehajtható az átélt izgalmakra egy feles.

A százados ugyan óvta attól, hogy ő szimatolgasson a Kerek Hordó tájékán, de hát arról nem volt szó, hogy be se teheti oda a lábát, és nem hörpinthet fel egy kis értágító szíverősítőt a feketecímkésből!

A késő délelőtti nyitás után még nem volt népes a mezőny a Kerek Hordóban. Egy-két asztalnál üldögélt néhány ember, sörözgetve, száraz pogácsát majszolva. A pultnál is alig lézengtek páran, töményet fogyasztva. A személyzetből csak a tegnap esti csapos.

— Á'szolgája, szerkesztő úr! A szokottat?

— Jó napot! Igen, egy fél cseresznyét, ha lehet!

— Már hogyne lehetne, drága szerkesztő úr! Parancsoljon!

Öcsi bácsi keze remegett, ahogy szájához érintette a pohárkát, aztán beleharapott és kortyolt. Melegség járta át tőle. Mindig oda pillogott, ahol tegnap este kettejük — Jocó és az ő — pohara állott a pulton.

— Mi újság, szerkesztő úr? — kérdezte a csapos. — Van valami újabb?

— Milyen téren? — tetette magát Öcsi bácsi.

— Hát azzal kapcsolatban, ami az este történt. A főnök, meg jómagam is, a rendőrségen töltöttük ezt a szép, napfényes, tavaszi délelőttöt. De hát, mi úgyse tudunk többet, mint amennyit magam már az este elmondottam. Előkerült az ifjú kolléga?

Öcsi bácsi felvonta a vállát, mint akit az egész ügy alig érdekel:

— Tudom én? A rendőrségen nem mondták? Eddig még színét se láttam a fiatalembernek!

— Valahová elcsalinkázott? — maradt a téma körül a fickó.

— Bizonyára... — felelte egykedvűen, apránként kortyolgatva az italt. — Majd előkerül! Rossz pénz nem vész el, igaz? — vigyorgott a csaposra, és éberen figyelte szeme minden apró rezdülését.

— Állítólag... — kezdte volna mondandóját a csapos, de mert újabb vendég jött, avval foglalatoskodott, Italt mért, pénzt inkasszált, pultot törölgetett egy koszos ronggyal, és amikor Öcsi bácsi kicsit odább lépett az új vendég mellől, odahajolt az újságíróhoz: — Állítólag öngyilkos lett!

— Kicsoda? — meresztgette a szemét a csaposra.

— Hát... a szerkesztő úr kollégája! Az a fiatalember. Ilyesmit hallottam a nyomozóktól.

— Ne vicceljen! Töltsön még egyet... úgy... Köszi! Kötél? Gáz?

— Mesélnek mindent. Hogy a folyóba ölte magát.

— Miért tette volna?

— Ki tudja? Talán, hogy a menyasszonyát úgy megizélték!

— Kik? — csapott le Öcsi bácsi hirtelen, és várta a választ.

Hiába. A csapos kiment italért, rendezgetett, nem válaszolt.

Szerkesztőnk testében szétáradt a második féldeci, ettől már nem csak a közérzete javult, a bátorsága is megnőtt. Felengedtek gátlásai, meglazultak óvatosságot biztosító fékjei az agyában. Elhatározta, hogy *blöffölni* fog! Végtére, hamis értesüléseket ő is „kikottyanthat", neki épp annyi joga van összevissza beszélni bármiről, mint akárki másnak.

— Valami furcsát hallottam ma reggel! — vonta félre a csapost a pult mellé. — Olyantól, aki látta!

— Mit látott? Kicsoda? — meredt tágra a csapos szeme.

— Nem dumál róla senkinek, ha elmondom?

— Becs' szóra, szerkesztő úr. Csak nem képzeli?

— Állítólag... mondom, én is csak úgy hallottam... tegnap este látták, hogy az ifjú kollégámat a Kerek Hordó udvari, hátsó kijáratán át többen kicipelték. Úgy bizony! Befogták a száját, hogy ne tudjon segítségért kiáltozni, birkóztak vele, mert nem akarta hagyni magát, de a három suhanc — vagy egy idősebb alak is — végül lebírta, kocsiba préselték, és elhajtottak vele, fene tudja, hová. Most mit szól?

Figyelte a csapost. Az ideges lett, de igyekezett minden módon leplezni a nyugtalanságát:

— Ugyan — legyintett —, ez süket duma, szerkesztő úr! Ne adjon hitelt ilyen marhaságnak! Először is, a fiú a vécébe ment, onnan tűnt el valahogy.

— Ki van zárva! — rázta tagadólag a fejét az újságíró.

— Ugyan miért?

— Azért — magyarázta Bébé —, mert a vécében, amint az tegnap este kiderült — akkor még én is itt voltam! — se ablak, se ajtó másfelé! Tehát csakis ide jöhetett vissza, ha egyáltalán bement, mivel az őrmester — ezt maga is tudja — odabent nem találta. Szerintem az a valószínűbb, hogy be se ment, csak maga azt nem láthatta, mert van éppen elég dolga! Igaz? A pultnál álló vendégekre kell figyelnie! Igaz?

— Hát az biztos, hogy nem őrszemnek tettek ide!

— Na látja! Szerintem a fiú be se ment — ha egyáltalán akart —, hanem amíg maga itt serénykedett a pult körül, addig a háta mögött valakik nyakon csípték, hátravitték, a krimó udvarán át, a Fő térrel párhuzamos Szedlacsek Brúnó utcai gazdasági kijárathoz, és elhurcolták!

— Nem stimmel, szerkesztő úr! Maga is tudja, hogy ezt a hátsó kijáratot az a két rendőr, aki igazoltatta a népet, elállta, majd le is záratta a főnökkel.

— Csakhogy a fiút előzőleg rabolták el, kérem! Mert amikor a rendőrök bejöttek, ő már nem volt sehol! Illetve, maga szerint a vécén, de mint kiderült, ott se. Amit tehát az én emberem látott, az még a rendőrjárőr föltűnése előtt zajlott le! Világos!

A csapos mellé öntötte a fröccsöt izgalmában, ez sem kerülte el a szerkesztő figyelmét.

— És az vajon ki a fene lehet, aki mindezt látta? — mordult a csapos. — Hogy kicipelik a hátsó kijáraton át? Nem hiszem én azt! — csapkodta a törlőruhát a pulthoz.

— Márpedig ki nem találhatta. Ugye, a Szedlacsek utcára néz a gazdasági bejárat? No látja! Szemközt, a túloldalon pedig ott van a Közintézményeket Karbantartó Vállalat, a KÖZKAR irodaháza.

— Ott! Az ott van! De vasárnap éjjel abban az épületben nincs egy lélek sem!

— Dehogy nincs! Az éjjeli portás! Tőle hallotta az, aki nekem az egészet elmesélte. Az a portás végignézte az egészet, és csak azért nem szólt a rendőrségnek, mert arra gondolt: talán a személyzet valamelyik berúgott tagját távolítják el ilyen diszkréten, a hátsó bejáraton át. Bizonyára nem tulajdonított neki jelentőséget.

Öcsi bácsi fantáziája úgy meglódult, hogy alig akart véget érni a krimibe illő, kiagyalt meséje. Kíváncsi volt, a csapos hogyan reagál.

Kétségtelen, hogy az italmérő ideges lett. Láthatóan elhitte a blöfföt, és nagyon zavart képet vágott.

— Ha megint behívnák a kékfényesekhez — mondta még az újságíró —, ezt nyugodtan el is mondhatja nekik. Persze úgy, hogy maga is mástól hallotta. De nem tőlem! Erre becsszavát adta!

— Hát... tudja, szerkesztő úr... nem lenne jó, ha behívnának. Csak gyúrnának megint, hogy még mit tudok. Mert ha így volt, akkor tudnom kellene, kik voltak. De én biz' isten semmiről se tudok! Lehet, hogy maga se hisz nekem, de így van!

— Elhiszem, miért ne hinném? Fizetek!

A csapos elvette a pénzt, túlzó udvariassággal köszönt el a szerkesztő úrtól, aki a Kerek Hordóból kilépve sietősre fogta lépteit, és a sarkon befordulva, átvágott a Szedlacsek utcába.

Még ki se lépett jóformán, amikor a csapos máris tárcsázta telefonon Krisztinszki Tódor zöldséges számát. Utána kiszólt a nyitott hátsó ajtón egy ott őgyelgő rendőrnek:

— Hallottad a pasast?

Ugyancsak zsongott ebben a kis belvárosi Szedlacsek utcácskában a hétköznapi élet: teher- és személygépkocsik kanyarodtak be, és álltak meg a KÖZKAR emeletes, vöröstégla irodaépülete előtt.

Maga se tudta miért, de Bihari Bencét a *6 Órai Újság* tapasztalt munkatársát — talán a kétszer féldeci hatására — hatalmába kerítette a saját meséje. Elhatározta: fölkeresi a KÖZKAR portását, két okból. Egyfelől: megtudakolja, nem vett-e észre valamit a tegnap éjszakai szolgálat alatt, mert meggyőződése

volt, hogy Jocót csakis a hátsó kijáraton át távolíthatták el a rablók, akárminő céllal. Másfelől: ha semmit se észlelt, akkor felhívja a figyelmét arra, amit most a csaposnak blöffölt. Ne hazudtolja meg, „tudjon" ő is róla, és fürkéssze ő is a titokzatos ügy körülményeit a maga körében. Ezért hajlandó némi „hálapénzt" is felajánlani, mivel a rejtélyek mennél gyorsabb megoldása neki, úgyis mint az áldozat főbérlőjének, úgyis mint a *6 Órai Újság* mindig naprakész riporterének, egyaránt érdeke. A portásfülkében egy középkorú nő ült. Amint Öcsi bácsit meglátta, fölállt, előbicegett a fülkéből:

— Tetszik parancsolni?

A ház előtt elsétált egy rendőr.

— Az éjszakai portással szeretnék beszélni! Az ügy nagyon sürgős. Ha megkaphatnám a címét.

— Milyen ügyben? — óvatoskodott a portásnő.

— Rendőrségi ügy, nem nyilatkozhatom!

— Kérem, akkor tessék befáradni, ide a portára, felhívom innét a személyzeti osztályt. Tőlük tessék érdeklődni!

Bihari megköszönte, és megvárta, amíg a nő feltárcsázza az illetékest:

— Egy úr van itt — mondta a telefonba —, aki rendőrségi ügyben szeretne Mojzes bácsival beszélni! A címe után érdeklődik! Úgy tudom, beteg, nem?... Kérem! Átadom a kagylót!

— Halló — mondta a kagylóba B. B. —, itt Bihari Bence, rendőrségi tudósító a *6 Órai Újság-tól!* Az éjszakai portással szeretnék beszélni. Tegnap éjjel valamiféle bűncselekményt követtek el itt, az önök hivatala környékén. Tudni szeretném, látott-e valamit, s ha igen, mit? Ezért keresem őt! Az ügy sürgős! Megkaphatnám a címét, hogy fölkeressem?

— Jaj, kedves uram, ön nem tudja, hogy a mi éjszakai portásunk, bizonyos Mojzes Albin nyugdíjas, az elmúlt éjjel rosszul lépett szolgálat közben és elesett. Minden jel szerint combnyaktörést szenvedett. Kórházban van, szegény!

— Akkor csak azt kérdezném, ha lenne olyan kedves megmondani, hogy az elmúlt éjjel mikor történt ez a sajnálatos baleset?

— Úgy tudom... hajnali két órakor vitték el a mentők.

— Nagyon köszönöm. Minden jót!

— Viszlát, szerkesztő úr!

Elköszönt a nappali portásnőtől is, de nem mondott neki az esetről semmit. Azért arra felhívta a figyelmét:

— Asszonyom! Ha bárki érdeklődne öntől, hogy az elmúlt éjjel, úgy éjfél körül, láttak-e valakiket erre, vagy valami gyanúsat, csak mondja azt, hogy nem maga volt az éjszakai portás! Egy szót se arról, hogy az illető beteg, arról se, hogy én itt jártam!

— Kérem!

Kezébe nyomott egy ötvenest. Az asszony nem tudta, elfogadja-e vagy sem, ilyesmiért még sose adtak neki pénzt, de leginkább semmiért sem. Nem kórházi portás ő, hogy csak úgy betakarítsa a napi termést. Bezzeg a megyei kórház portásai! Ahol szegény Albin bácsi fekszik! Mindig kierőszakolják a borravalót, ha nem látogatási időben akarnak bemenni valakihez. Albin bácsihoz is illenék belátogatnia, de hát ő arra nem ér rá, az munkaidőn kívül lehetséges, akkor neki ott a két gyereke. Így, munkaidőben, pláne délelőtt, átugrana, az már inkább elképzelhető. De az meg csak busás borravalóért! Ilyen a világ!

Megköszönte szépen, és fogadkozott, hogy sohase látta az urat, akkor sem, ha ez ügyben kerékbe törik.

Egy kis szűk sikátoron át vágott neki Öcsi bácsi a szerkesztőség felé vezető Fő utcának. Ide nem hajthat be se gépkocsi, se kerékpár. Másfél méterről néznek egymás gyomrába a sikátor — hivatalos nevén: a Török köz — lakói, ha az egymással szemközti, bedeszkázott vagy papírral takart ablakaikat kinyitják. Némelykor egymásba is verődnek a nagyobb méretű, szemközt kifelé nyíló, régies ablakszárnyak. Kapubejárat se nyílik a sikátorra. Úgy mondják, ez az alig ötven-hatvan méter hosszú átjáró még a török időkből maradt vissza, a régi belváros múltidéző emlékei között patinás helyet foglalna el, ha éjjelente nem használnák nyilvános illemhelynek egyes járókelők. Most éppen néptelen volt, nem csak büdös, amint Bihari szerkesztő elindult egyik végétől a másik felé. Kerülgetnie kellett a kihajigált dobo-

zokon, üres flakonokon, eldobott háztartási limlomokon kívül a mások emésztésének maradványait; és fojtogatta a felmelegedő időben terjengő vizeletszag. Épp azon törte a fejét, hogy indulatos cikket kanyarint a városnak erről a környezetvédelmi szempontból is kritikus sikátoráról — „vagy zárják el az átmenő gyalogosforgalomtól, vagy építsék be!" —, amikor meghallotta a háta mögül egyre közeledő lépteket. Egy kék színű kezeslábasba öltözött drabális férfi követte őt. Ha megállt, ő is lecövekelt, ha elindult, ő is lépdelni kezdett, de nála gyorsabban, hogy a sikátor közepe táján mindenképp beérje.

Rossz érzése támadt. Úgy nézte, valahonnan ismerős pofa. Csak akkor lélegzett fel kissé — mélyre szippantva a fojtogató húgyszagot —, amikor a sikátor másik végén, éppen ott, amerre ő tartott, feltűnt a sarkon egy rendőr. Az, akit a KÖZKAR előtt látott. Sietősre fogta lépteit, mert az őt követő alak szinte már a tarkójára lihegett. Nagy meglepetésére a rendőr, aki eddig csak nézte őket, megállt, sőt visszafelé indult, hogy kikukucskáljon a sikátorból, mint aki azt lesi, nem jön-e arra valaki. Aztán félreérthetetlen mozdulattal bólintott az őt követő overallos alaknak, majd az újságíró elé lépett, s elállta az útját. Bal szemöldöke fölött egy icipici, vékony, de jól kivehető sebhely.

Ebben a pillanatban a *6 Órai Újság* munkatársát erős, koponyacsontot repesztő, kemény tárgytól származó, éles ütés érte a fején. Aztán elölről néhány tompa. Elsötétült előtte a világ.

Úgy érezte, nincs többé...

2

— Szerkesztőkém! Maga az?

A nővérke kérdezte tőlem. Csörömpölve tolta maga előtt a kockasajtot és a fonnyadt zsemlét, kihűlt teával és vizes tejjel, egy kerekes asztalkán. Ez a rendszerint késő reggeli zaj elindította a betegszoba lakói gyomornedvének kiválasztódását, hogy aztán röpke pillantást vetve a kiosztott menázsira, csalódottan zuhanjanak vissza izzadt párnáikra, és búsan kotorják elő a

zománcahagyott szekrényéjük valamelyik rekeszéből a hozzátartozóktól származó, tegnapi ételmaradékot. „Megint az a kihűlt tea! Meg az a szikkadt kockasajt!"

Feljebb toltam fejemen a kötést. Úgy mutattam, mint egy burnuszba csavart arab olajsejk, amint épp ellenzi az olajárak további csökkentését az OPEC értekezletén.

A nővérke leállította mellettem a csörömpölő asztalkát, és rosszallóan csóválta fejét:

— Ki engedte meg, hogy a folyosóra kijöjjön? Egyáltalán, miért kelt föl? Nem megmondta tegnap az adjunktus úr, hogy néhány napig feküdnie kell, az agyrázkódása miatt?!

Valóban nem engedte meg senki, mivel módja sem volt rá. Nem kértem eltávozási engedélyt az ágyamból, amelyik a második emeleti 222-es szobában recsegett alattam, mindjárt az ajtótól jobbra, a sarokban.

— Telefonálnom kell! — sziszegtem, mert minden mozdulatra és hangosabb szóra nyilallott a fejem. Ott, ahol tegnap dél körül, a sikátorban, a rendőr szeme láttára, valaki valamivel többször is rácsapott.

— Telefonálni! — csóválta kis szöszke fejét Zsuzsi nővér. — Mondja meg szépen, kinek akar üzenni a szerkesztő úr! Reggeliosztás után majd én felhívom az illetőt! Most pedig karoljon szépen belém, és usgyi vissza, az ágyba! Mielőtt elvágódunk a vérveszteségtől!

Nem szóltam semmit, mert forogni kezdett velem az előtér, körbe-körbe járt a nővérke, a csörömpölő asztal is a fonnyadt zsemlékkel, a tisztításról hiába álmodozó ablakok, meg a kórház hypószagos folyosóján csoszogó betegek.

- Állítsák le a folyosót! — kiáltottam zavaros tekintettel. — Kilötykölődik a tea... Nővérke, miért lebeg ide-oda körülöttem? ... Hadd fogjam a karját... a karját...

A többire nem emlékszem. Az ágyban tértem magamhoz, amelyik minden apró mozdulatra szorgalmasan recsegett alattam. Mikor kinyitottam a szemem, az injekciós tűt épp akkor húzta ki a vénámból az osztályos orvos, dr. Szorokai Titusz, és a neki segédkező két nővér — egyikük a betegeket reggelivel

büntető Csörömp Zsuzsi (így hívta őt az osztály néhány régebbi ápoltja, mivel nap nap után ő csörömpölte be a reggelit, az ebédet vagy a vacsorát) — rosszallóan csóválta a fejét:

— Látja, szerkesztő úr? Megmondtuk, hogy nem kelhet fel!

— Akkor hívják be nekem a telefont! Sürgősen üzennem kell!

— Kivel óhajtott volna beszélni? — kérdezte fürkésző tekintettel a doktor. Furcsa volt a tekintete, arca sárgás.

— Például a feleségemmel. Azt se tudja, hol vagyok!

— Tegnap délután beszélt vele. A szerkesztőség értesítette, és ő rögtön idejött. Nem emlékszik? — kérdezte az orvos.

— Nem. Aztán meg a... a rendőrséggel!

— Kivel onnét? És miért?

— A századossal. Jó barátom! Vele szeretnék beszélni, és ebben az ügyben! — lódultam mutatóujjammal a buksimon éktelenkedő, vastag kötés irányába, de kissé túllendült a karom, és ujjam erősen nekiütődött a fejemnek, éppen ott, ahol a legjobban fájt. Feljajdultam.

Szorokai doktor bágyadt tekintettel nyugalomra intett, kérte, hogy ne bökdössem a kötést, és megvallotta, hogy már a rendőrség is érdeklődött állapotom felől. A mentőktől tudják, hogy itt vagyok. Jelezték, hogy ha kihallgatható leszek, bejön a klinikára a százados úr vagy egy nyomozó, mert beszélni akarnak velem. Ehhez viszont az adjunktus úr engedélye is szükséges, de ő még nincs bent.

— És a főorvos? Ő sincs? — kérdeztem nyöszörögve.

— A főorvos! — legyintett Szorokai doktor. — Ausztráliába utazott az igazgatóval, szimpóziumra. Majd Windauer adjunktus úr elintézi!

Már odább is lépett Szorokai doktor a következő ágyhoz, a ketteshez — én vagyok az egyes —, aztán harsány „hogyvagyunk-hogyvagyunk"-kal a hármashoz, így körbe.

Mikor megint visszatért az ágyam elé, immáron kifelé tartva al kórteremből, megállt, és hosszasan szemembe nézve, halkan, hogy a többiek ne értsék, azt kérdezte:

— Tulajdonképpen mit követett el a szerkesztő úr?

— Gondolja, hogy valamit elkövettem?

— Hát... ha a rendőrség így érdeklődik? Jelzést kaptunk, hogy lehetőleg ne engedjük elkóvályogni, amíg a nyomozó meg nem látogatja.

— Vagyis őriznek, hogy meg ne lógjak? — kérdeztem.

Szorokai doktor rám meredt:

— Hát éppen ez az! Hogy nem őrzik! Idehozták, mint egy balesetest. Nem értek az egészből semmit!

— Én még kevésbé, doktor úr!

A doki körülnézett, aztán kiment a kórteremből.

Heten fekszünk a szobában, mint a gonoszok. Négyen az én soromon, hárman szemközt. Mert ott kell még egy asztalnak is hely, a mosdókagyló mellett, amelyen rendesen ott felejtik vizit után a vérnyomásmérőt, aztán lázasan keresgélik mindenütt, csak éppen itt nem.

Csörömp Zsuzsi eközben kiment, folytatta a reggelinek nevezett ételszerűségek kiosztását, majd bezörgölődött ide, a 222-be.

— Finom kis forró teát az egyeskének! — indult felém, vésztjóslóan fenyegetve egy tegnapról megtakarított, kihűlt teával, meg három szikkadt és ráncos zsemlével, amiből „egy darab reggelire, egy délre, egy pedig estére" szólt. És lekoppantott szekrénykém üvegére egy kockasajtot is. Arról persze nem esett szó, hogy mi lesz, ha túlzabálom magam ettől a sok mindentől.

Mikor a szemközti betegtárshoz ért, az odaintette, és olyan „halkan" súgta Csörömp Zsuzsi fülébe, hogy föltétlenül én is meghalljam:

— Mondja, Zsuzsika, miért vagyok én a hetes? Én is épp úgy az első ágyon fekszem, akár a szerkesztő úr! Mert hogy ő újságíró? Szerintem, ha bejövünk az ajtón, itt mindenki egyforma lesz: beteg. Meg aztán balról is lehet kezdeni a számozást, és akkor én vagyok az „egyeske". De ha már így van, legyen ő az egy *Á*, én meg az egy *B*. Babonás vagyok! A francnak kell a hetes szám! Meg ez a kockasajt! Az se kell! Odavaló!

Megcélozta a nyitott ablakot, kidobta. Odalenn valaki fölkiabált:

— Kösz! De tejérzékeny vagyok!

Windauer adjunktus úr délelőtt tizenegy táján kezdte a vizitet. Feltépte az ajtót, s úgy lépett a kórterembe, hogy mindig azt hittem, amíg a 222-es lakója voltam: egyszer csak ott marad a kilincs hatalmas kezében. Vagy az egész ajtó, keretestül. Elsöprő lendülettel nyitott a kórtermekbe — hatalmas termetű ember! —, öblös hangon köszöntötte betegeit, akkorát rikkantva, hogy az ájultak magukhoz tértek, a maguknál levők elájultak. Rossz nyelvek szerint kurjantásaitól a proszektúrán is felültek az elhalták a tepsiben. Már a közeledtétől is döngött a folyosó, az ide-oda bóklászó betegek rémülten menekültek ágyukba!

Hozzám lépett először, lévén én az „egyeske". Tudakozódott közérzetem felől, nézegette a lázlapomat, aztán rövid eszmecserét folytatott Szorokai doktorral. Az valami emlékezetkihagyást emlegetett. Pulzusom rövid tapogatása után kérte, hogy üljek föl, és miközben a hátamat kopogtatta, sóhajtsak, és mondjam azt, hogy „harminchárom". Még egyszer: „harminchárom"! No még egyszer! Úgy, köszönöm! Tessék hanyatt feküdni! Rám hajolt, sztetoszkóp helyett saját fülét tapasztotta a mellemre, és közölte, hogy „sóhajt". Kérdeztem, kicsoda? Mondta, hogy a szerkesztő úr. Rövid gondolkodás után rájöttem — mindig élesen vágott az agyam! —, hogy az én vagyok, hát sóhajtottam. Okom is volt rá. Odább tolta a fülét a mellkasomon, s újfent kijelentette, hogy „sóhajt". Már nem is kérdeztem, kicsoda, kezdtem vég nélkül sóhajtozni. Aztán arra kért: mondjam háromszor „harminchárom". Mondtam rögest, hogy kilencvenkilenc. Erre fölkapta a fejét, fürkészőn a szemem közé nézett, és mikor meggyőződött, hogy a tekintetemben semmi zavar, elnevette magát:

— Látom, már jobban van! Vizit után bejön a kerekes tolókocsival Boszkó, és átgurítja önt a szobámba. Ott várakozik ugyanis egy nyomozó, szeretne magával beszélni arról, hogy mi is történt tegnap. Fájdalmai vannak?

— Nincsenek. Csak ha hozzáérek. És ha felkelek, akkor szédülök!

— Megengedtem, hogy fölkeljen? Ugye, nem! Hát azért szédül, mert amint hallom, nem tartja meg az utasításaimat.

Zsuzsi mószerolt.

Mikor végig harmincháromozta az adjunktus a kórtermet, tényleg bejött egy torzonborz fejű, fehér köpenyes ifjú, akit Boszkónak becéznek, de nem tudni, miért. Úgy mutatott, mint akinek máris jelenése lesz a következő havi Kék Fényben, rablás, avagy fiatal nővérek kárára elkövetett, nyolc napon túl gyógyuló kéjgyilkosság miatt. Maga után vonszolt egy nyikorgó, kerekes széket. Az volt a kényszerképzetem, hogy már láttam valahol.

— Pattanjunk, Mojzes úr! Gurulunk a röntgenre! — károgta harsányan.

Valami rémlett, hogy ezt a nevet is hallottam már.

Szemközt a hetes fölkiáltott:

— Mojzes én vagyok! Már megint mindent összekevernek!

— Maga? — nézett ki sörénye alól Boszkó. — Nekem azt mondták, az ajtótól az első.

— Balra vagy jobbra? — próbáltam tisztázni a helyzetet.

— Nem politizálok! — vonta föl a vállát. Fölemelte a láztáblámat, rápillantott, aztán visszaengedte: — Ajaj! Maga az újságíró! Magának tört be a feje!

— Nekem.

— Sebaj! Maga ül a székembe. Mojzes úrnak mije van eltörve? — fordult a heteske felé.

— Nekem a combnyakcsontom.

Kezdtem valamit kapisgálni.

— Hát igen! — szólt Boszkó. — Kinek hol a leggyengébb része, ott reped! Ez már így van! Segítsek? — tolta ágyam elé a beteghordó széket.

— Köszönöm, megy az anélkül is! — Kikászálódva a paplanlepedővel álcázott, ócska pléd alól, átültem az ágyról Boszkó foteljébe.

— És velem mi lesz? — kérdezte a hetes. — Végtére is engem keresett!

— Magát is mindjárt keresem. Rögtön visszajövök, és akkor ágyastul áttolom az adjunktus úr szobájába. Ott várja magát egy zsaru. Jó kis firma lehet maga is, Mojzes úr, ha a zsaruk várják. Én csak tudom, hogy az mit jelent. Négy évig voltam elvonókúrán!

— Alkohol? — kérdeztem Boszkótól, ahogy nekifeszült a tolószékkel kigurítani az ajtón.

— Egy francot! Szabadság! Négy év sitt! Rosszabb, mint egy fejbeverés! Maga még csak az egyiket próbálta. De még minden lehetséges! Most irány a röntgen!

— Ha nem veszi zokon, engem kell vinnie az adjunktus úr szobájába, mert az a zsaru *énrám* vár, nem Mojzes úrra! Viszont őt kell a röntgenre vinni, ha ugyan nincs még egyéb keveredés is...

— Keveredés? Nálam?? — rikoltott önérzetesen. — Nekem, uram, csak egyszer kell elmondani, mit csináljak.

Az adjunktus szobájából épp kilépett Windauer doktor. Intett Boszkónak, hogy oda kézbesítsen.

— Tényleg? — nézett nagyot Boszkó. — Ezt valóban összekevertem. Akkor ezt a Mojzes nevűt meg a röntgenbe? Nekem mindegy!

Kinyitotta az ajtót, odabent ismerős fiatal férfi ült, cigarettázott, s amikor Boszkó betolatott velem, a nyomozó arca földerült, s miközben velem kezelt, rácsodálkozott:

— Nini, a Boszkó! Hát maga itt?

— Igenis, főhadnagy úr! Már negyedik hete!

A főhadnagy cöccentett a nyelvével:

— Hűha, rekordot döntött! Ennyi időt munkában, egyhuzamban! Jól viseli magát? Nem fog visszajönni hozzánk?

— Isten őrizz, főhadnagy úr! Tisztességesen dolgozom, úgy, ahogy ígértem, mikor kiengedtek! Van rendes munkám, minden! Márcsak a megélhetést kellene valahogy megorganizálni. Mert odabent, ugye, azt mondta a nevelőtiszt úr, hogy becsületes munkáért tisztességes bér jár, és rendes ember abból él, amiért megdolgozik. Én nem tudom, mi hogy van, de vagy ez a munka nem elég becsületes, vagy a bérem nem elég tisztességes,

vagy a nevelőtiszt úr jár keveset kórházakba, de ha a szabad óráimban nem mennék el még egy kicsit ablakot tisztítani, vagy a haveromnak, aki zöldséges, trógerolni, a fene enné az egészet!

Windauer adjunktus úr fölnevetett:

— Hát az tény, hogy zöldséget itt nem trógerolhat; de ablakot tisztogathatna itt is, eleget. Túlmunkában! Külön órabérért!

— Hogyisne! — rázott át a beteghordó székből a nyomozótiszt elé állított fotelbe Boszkó. — Úgynevezett tisztességes bérért? Amennyit az igazgató úr fizetne? Ide kell hívni a nevelőtiszt urat, ő majd elvállalja. Mert ha nem, akkor minek ajánlgatja? Tiszteletem, főhadnagy úr!

— Viszontlátásra, Boszkó!

— Inkább levelezzünk! — farolt ki az ajtón Boszkó a tolószékkel.

Windauer adjunktus behúzta Boszkó után az ajtót, a főhadnagy még mindig úgy tett, mintha én ott se lennék;

— Jól viseli magát a fiú? — kérdezte az adjunktustól, Boszkóra értve a kérdést.

— Hát eddig még... Bemutatom az urakat egymásnak! — kapott észbe végre az adjunktus. — A főhadnagy úr a rendőrségtől jött — szólt hozzám. — Szeretne arról a tegnapi esetről egyet-mást megtudni. Úgy vélem, negyedórát beszélgethetnek. De ha szédülni kezd, vagy fárad, szóljon. Még nincs eléggé rendben a tegnapi sokk és vérveszteség után, de mivel a rendőrségnek sürgős a dolog...

— Parancsoljon, főhadnagy úr! — fordultam ültömben a fiatal férfi felé. — Mi már ismerjük egymást! Találkoztunk párszor.

— Igen, jobb helyeken is! — mondotta, ismét kezét nyújtva. — Hogy érzi magát?

— Köszönöm, jobban!

— A százados elvtárs üdvözletét küldi.

— Kösz! Épp föl akartam hívni őt...

— Sürgős dolga van! De én azért vagyok itt, hogy kérdezzek, ön pedig elődhassa, amit kíván.

— Kérdezzen, kérem. Gondolom, tudni szeretné, mi történt.

— És azt is, hogy hogyan.

Előadtam, amit tudtam, meg amit akartam. Arról ugyanis nem szóltam, amiről a csapossal beszélgettünk, mert tudtam, hogy azzal túllépem a százados barátommal kötött gentlemen's agreementet. Csak azt mondtam el, hogy útközben felhörpintettem a szokásos napi értágítómat — még azt se hangsúlyoztam, hol, hátha nem kérdezi —, és kihagyva a KÖZKAR-nál tett látogatásomat is a beszámolómból, a Török közben történtekre tértem rögvest. A nyomozó kérésére megpróbáltam használható leírást adni a kezeslábasban támadó alakról, kínos helyzetemről, hogy ott a sikátorban nincs hová menekülni, hacsak be nem ugrik az ember valamelyik nyitott ablakon, de ki tudja akkor is, hová pottyan? Végül a furcsa viselkedésű rendőrről mondottam néhány keresetlen szót. Nem törődve azzal se, ha netán megsértem a tiszteletre méltó szerv tekintélyét.

— Nem tudom, — kockáztattam meg a föltevést —, hogy az a rendőr nem inkább a kezeslábasban támadó férfit segítette-e tettének végrehajtásában, ahelyett hogy engem védett volna! Még az se kizárt, hogy ő ütött le, és nem is a másik! Ezt a gyanúmat kötelességem aláhúzni ön előtt, főhadnagy úr!

A főhadnagy följegyezgetett ezt-azt, elgondolkozott, és minden harag vagy a testület tekintélyét védelmező fölháborodás helyett, bólintott:

— Míg nem tudjuk, mi hogyan történt, minden változat lehetséges. Hogy nézett ki az a rendőr?

— Hát ahogy a többi.

— Arcra? Termetre? Nem vagyunk mi olyan sokan, hogy ne tudnék következtetni egy pontosabb személyleírásból.

— A fene tudja! Először is, abban a sikátorban nappal is félhomály dereng. Másodszor idegesítő, hogy hátulról követik és mind közelebb érik az embert. Harmadszor én inkább csak hátulról láttam őt, mint elölről, mert visszafelé lépdelt a sikátor Fő utcai kijáratához, ott körülnézett, mintha figyelné, nem jön-e valaki. Mint aki a támadómnak falaz!

— Akkor viszont miből táplálkozik a gyanúja, hogy ő — vagy ő is — üthetett?

— Mert a hátulról koponyámon csattanó, első nagy ütés után, amitől még csak félig-meddig szédültem el, elhomályosuló tekintetem előtt mintha a rendőr hadonászott volna, csapdosott elölről gumibottal, vagy más, hasonló tárggyal. De én eszméletemet vesztettem az újabb ütlegektől!

— Az orvosok szerint — szólt közbe a főhadnagy — az eszméletvesztést okozó ütés fadorongtól, vastagabb gerendavégtől, ócska deszkától, ilyesmitől származhatott!

Windauer adjunktus bólogatott, hogy így van. De hozzátette:

— A mentőorvos szerint, aki a Török köz egyik lakójának bejelentésére szállt ki (miszerint egy leütött, ötven körüli férfi vérzik a sikátorban), a szerkesztő úr koponyáján koszos deszkából eredeztethető faszálkákat, faszilánkokat találtak. De a homlokán vagy inkább a halánték tájékán tompa tárgytól származó, másféle ütésnyomok is kimutathatók! Ezek származhatnak gumibottól is! És mindenképp elölről érték a szerkesztő urat!

— Igen — jegyezte föl a főhadnagy —, csak az a furcsa, hogy eddigi vizsgálataink szerint, az adott időpontban, nem járt arra szolgálatos rendőr. Sőt, eddigi adataink szerint még szolgálaton kívüli sem lehetett. Hacsak nem valami álrendőr, lopott vagy hamis egyenruhában!

— Aha — mozdult a fantáziám —, hogy fedezze a támadást!

— De hát ez szinte kizárható! Legalábbis reméljük! — mondta a főhadnagy.

— Borzasztó, hogy manapság mik történnek!

A főhadnagy a táskájába nyúlt, és egy albumot adott a kezembe, hogy nézzem végig figyelmesen a benne található férfi arcképeket, nem hasonlít-e valamelyikük arra az állítólagos rendőrre vagy a támadómra?

Lapoztam, lapoztam, de nem láttam viszont a tegnapi támadóim ábrázatát, amelyekre — most döbbentem rá hirtelen — tulajdonképpen nem is nagyon emlékszem. Az overallosnak szürkéskék szeme volt, oldalszakálla is, úgy rémlik. Ha így behunyom a szememet, ilyesféle pofa jelenik meg előttem, kék színű kezeslábasban. És a rendőr bal szemöldöke fölött mintha lett volna egy icipici, vékony, de jól kivehető sebhely.

— Mi az? — szólt rám sürgetően a főhadnagy. — Behunyt szemmel nézi a képeket? Spóroljon az időmmel, szerkesztő úr, még annyi a dolgom...

— Rosszul van talán? — pattant föl szakmai felelősségérzetből az adjunktus. Amikor kinyitottam a szemem, lehúzta az alsó szemhéjamat, hogy ellenőrizze a hajszálerek vérellátását.

— Nem, köszönöm, jól vagyok. És elnézését kérem, főhadnagy úr, de hát alig emlékszem valamire. Próbálom így, lehunyt szemmel magam elé képzelni a pofákat... — mentegetőztem, majd éreztem, hogy mégiscsak szédülök. Mondtam is, hogy el ne titkoljak valamit.

A főhadnagy elvette tőlem a — kis híján — végiglapozgatott albumot:

— Akkor majd máskor! Öné a beteg! — mondta az adjunktusnak. — Valószínű, hogy még jövünk! Javulást! — nyújtotta búcsúzásra a kezét.

Halálos fáradtság vett erőt rajtam. Jött is Boszkó, de én rá se néztem. Hagytam, hogy átcsomagoljon a tolószékbe. Lehunyt szemmel utaztam vissza az ágyig. Ott ismét rám kapcsolták az infúziót, én pedig mély álomba merültem.

3

Ildi, a KÖZKAR igazgatójának titkárnője, kihozta a főnök szobájában értekezők üres kávéscsészéit, és túl a reggeli posta beadásán, az értekezők összetrombitálásán, valamint az üres csészék és mokkáskanalak elmosogatásán, végre nekiláthatott, hogy a múlt hét végi restanciát földolgozza. A péntek délutáni postával ugyanis sok levél érkezett, de nem volt bolond ezért munkaidőn túl bentmaradni. Viszont iktatnia kellett őket, mielőtt Kocsolányi Sebő, a mogorva, humortalan, „Savanyúság"-nak gúnyolt igazgatója letolja, még őt is. Pedig vele szemben ritkán ragadtatta magát korholó szavakra, annál gyakrabban vonzó női mivoltát elismerő, félszeg bókolásokra. Diktálás közben meg-megsimogatja Ildi hosszú, vállon alul érő, dús, szőke

haját, amikor a lány, gyakorlatlanságában, *ember* helyett *membert* gépel, *iskola* helyett *sikolát, ly* helyett j-t és *koksz* helyett *koxot.* Ildi nemrég vette át elődje, a férfiriasztó, idős, partvis testalkatú, kefehajú Blanka tisztét az igazgatói titkárságon. Blanka már 25 éve szolgált, de most, Kocsolányi igazgató nagy örömére, úgy döntött, hogy 55. életévét betöltve, iratait kitöltve, nyugdíjba vonul.

„ *A heji fősikola füttésének megoldását koxxal képzeljük el, ezért..."* — írta e reggelen Ildi, amikor csábosan keresztbe vetett lábakkal, rövidke szoknyája alól szándékosan elővillogtatott, formás combjaival elterült az igazgató úr terasz méretű íróasztala előtt, az öblös forgófotelban, hogy a város műszaki főiskolájának ellátásával kapcsolatos levelet füzetbe, kézzel, leírja. Kocsolányi Sebő fölállt, és járkálgatva diktált, hogy ily módon kevésbé feltűnően, csupán humánus szempontoktól vezérelve, bátorításul az ifjú és még gyorsírni se tudó, kezdő munkaerő aranyhaján, kezefején, csupasz térdén meg-megjártassa mohón tapogató tenyerét.

Ildi nem tiltakozott, mert a városban alig volt szabad munkahely. Ilyen „úri beosztás" pláne előírt némi — korlátlan — toleranciát. És ezt Kocsolányi Sebő, a dendi megjelenésű, háromszor elvált, parfümtől és külföldi luxus arcvizektől illatozó, korosabb főnöke is nagyon jól tudta.

— Nem baj, Ildike aranyos! Majd kijavítja a *hejit* helyire, a *fősikolát* főiskolára, és a kokszot lehetőleg *x* nélkül írja majd át odakint, ha gépel.

— Igenis, igazgató úr! Elnézést kérek!

— El van nézve, cukibaba! Az x-ről jut eszembe: mit is mondott reggel, mikor bejöttem, miféle totó ügyben keres a fiam?

— Nem tudom pontosan, miről van szó, de olyasmit mondott, hogy valami nagy totónyeremény ügyében ma délelőtt feltétlenül benéz az igazgató úrhoz!

Kocsolányi Sebő a faliórára pillantott, látta, hogy perceken belül kezdődik a heti munkaindító értekezlet, egyúttal arca teljes értetlenséget mutatott, s ezt nem is leplezte Ildi előtt:

— Én nyertem volna a totón? Hiszen nem is játszom! Hülye vagyok az OTP ablakán át kidobálni a pénzemet! Ez a Tomi megkergült! Vagy részeg!

Ildi fölvonta a vállát, az igazgató pedig sürgetően fölsegítette őt a fotelból, és az alkalmat is felhasználta, hogy hóna alatt átnyúlva, legalább ujja hegyével megérintse a lány kemény mellét.

— Menjen, édesem! Trombitálja össze az értekezlet résztvevőit! És ha Tomi jelentkezik, akár telefonon, akár személyesen, tíz óra körül várom! Haplatyolja el, mit akar. Úgyis hülyeség az egész! Hü-lye-ség! El-ipszilonnal!! — veregette meg Ildi pofikáját.

— Akkor főzöm a kávékat!

— Helyes, édeském! Hatot, szokás szerint!

— És a félbehagyott levél?

— Majd, ha Tomival végeztem, folytatjuk!

Ildi kiment, betankolta a kávéfőzőt, és iktatni, beírni, kiírni, telefonálgatni kezdett. Törekvő lány volt ő azért, nem akarta *csak* a vonzó küllemével nélkülözhetetlenné tenni magát. Mivel igazgatók jöhetnek-mehetnek, de ebben a gazdasági nehézségekkel küszködő világban, amikor oly sokan keresgélnek állást, próbáljon az ember a munkahelyén, még ha oly csinos nőcske is, mint ő, szaktudásával és rátermettségével *is* megkapaszkodni.

És ő ezekből az erényekből mutatott egyelőre a legkevesebbet. Ha nincs Dekulek Ede főszerkesztő a *6 Órai Újság-nál,* aki Kocsolányi haverja lévén beprotezsálja, még ma is sétálgathatna a városka flaszterén, alkalmas munkahely után. A konfekciógyárban ugyan volt felvétel, amikor leérettségizett, de csak fizikai munkakörben. És ő mindig ilyen párnázott ajtókról, dísznövényekkel, puha szőnyegekkel pompázó titkárságokról álmodott, fejesek mellett, ahol netán villanyírógépek pöcögnek már a kattogó, mechanikus csotrogányok helyett. Ahol szép ruhákban pompázhat, jó fizetésű főnökök körében kamatoztathatja — szükség szerint — mind ama értékeit, amikből eddig főképp a hájas Dekuleknek adózott, csak hogy a jószándékát megtartsa, és az általa ígért segítséget az elhelyezkedéséhez

megkapja. A lap szerkesztőségében is szívesen vállalt volna munkát, imádta az ott lötyögő, bohém alakokat, de két nappal megelőzte a belépésben egyik osztálytársnője, bizonyos Rátótfalusi Piroska, aki minden jel szerint hatásosabban nyúlt el a Dekulek ölében.

A vezető munkatársak összejöttek az igazgatónál. Ildi bevitte nekik a kávét, később kihozta a csészéket. Akkor robbant be kopott, szaggatott farmerjában Tomi, a diri fia.

— Szia! — lökte oda nyeglén Ildinek. — A fater?

— Még tart az értekezlet! Ülj le addig!

Titokban rokonszenvezett a sráccal, de az átnézett rajta, nem úgy, mint az édesapja. Ildi mindezt annak tulajdonította, hogy Tomit szabadosan vagy sehogy se nevelték, a háromszori válás közepett az apja megfeledkezett róla, anyjának és mostoháinak meg nem is jutott eszébe. Így aztán már tizenévesen megcsömörlött mindentől, aminek más örülni tud. Pénzt annyit kapott, mint a pelyva. Járta a diszkókat, hanyatt borogatta a lányokat, majd utcai hőbörgések és apró-cseprő garázdaságok miatt a rendőrséggel is meggyűlt *volna* a baja, ha... Hát igen! Ha nem a Kocsolányi fia! Aki nagy tekintélyű személy a városban, díszünnepségeken az első sorokban ül. Ez mindenféle kellemetlenségtől megóvja csemetéjét, főleg ezt, a legidősebbet, aki már a katonai szolgálatán is túl van, de se tovább tanulni, se dolgozni nem hajlandó. Papíron apjával és annak harmadik feleségével, a harmadik nej házasságba hozott tizenéves leányaival él együtt, de ma már inkább „házon kívül" tartózkodik, mint otthon. Mióta apja a nagyobbik lánnyal, Valival az ágyban rajtakapta őket, és emiatt Tomi beinkasszált Kocsolányitól egy patinás nyaklevest, a csövezéstől, kóborlástól, a hasonszőrű haveroknál való tartósabb meghúzódástól sem riadt vissza. És mint Dekulek Ede főszerkesztő egyszer Ildi apjának elmesélte (akivel régebben egyazon üzemben „űzték" a szocialista kultúrát, Dekulek mint üzemi lapszerkesztő, Ildi apja pedig mint a kulturális munka felelőse), Kocsolányi és legújabb neje csak örvendett annak, hogy ritka vendég lett Tomi otthon, akár a fehér holló. Elseje körül azért mindig odamerészkedett apjához zsebpénzért.

— Klassz vagy! — vette észre Tomi a lányt. Az kissé elpirult. — Apa, ez a Savanyúság, nem akart még megmászni?

A fiú rágyújtott egy Kentre. Ilditől meg se kérdezte, hogy dohányzik-e, de tüzet tőle kért.

Nyílt az ajtó, és kijöttek az értekezlet résztvevői, Tomi betolakodott közöttük apja szobájába. A lány behúzta utánuk az ajtót, de ott maradt. Kíváncsi volt arra, hogy miért is jött. Az igazgatói szoba ajtaja, ha közelből hegyezte valaki a fülét, nem nagyon fogta föl a hangot. Ezt már kipróbálta máskor is. Most pedig különösen érdekelte, mi szalasztotta ide a fiút, ha egyszer az apja nem tud semmit arról, amivel jövetele célját, látogatásának sürgősségét indokolta.

— Mit beszélsz te? — hallatszott Kocsolányi Sebő hangja. — Mit nyertem én, és hol?

— Nyugi, papa, mindent elmesélek! Szóval idesüss! Látod ezt?

— Látom! Egy kéthasábos totószelvény! És akkor mi van?

— Ha összehasonlítod a szelvényen szereplő egyik tipposzlopot a rádió által közölt, és a Fő téri OTP kirakatában kifüggesztett vasárnap esti tizenhárom plusz egyes, telitalálatos tipposzloppal, láthatod, hogy tökéletesen egyezik! És a rádió szerint is csak *egyetlen* telitalálatos szelvény volt a héten. A nyeremény összege nyolc és félmillió!

— És mi közöm hozzá? A tiéd ez a szelvény?

— Persze, hogy az enyém! — vágta rá a fiú.

Ildinek hirtelen nyelnie kellett. Ennek a nagyképű ingyenélőnek hull az ölébe most nyolc és félmillió?!

— Ezt a mázlit! Mutasd! — hangzott Kocsolányi baritonja.

— Várj, atya, ez még semmi! A másik hasábon is van egy 13-as találatom! Ott a plusz l-est elkeféltem! És az is fizet közel félmilliót! A két hasábon ez összesen kilencmillió! — lelkendezett Tomi odabent.

— Őrület! Lássam csak! Az újság közli a nyertes tippeket... Várj csak... itt van. Azt mondja, hogy... egy, iksz, kettő... Igen! Ez is jó! Ez is!... Végig stimmel! Észbontó!! Tomi, ez tényleg igaz! De bedobtad egyáltalán idejében? Amilyen dekon-

centrált hülye vagy, biztosan elfelejtetted! — vált egyre izgatottabbá az apja hangja.

— Nyugi, öregfiú! Minden rendben! Mit szólsz? Kilencmillió! A ma reggeli hírekben azt is bemondta a rádió, hogy a nyertes szelvényt ebben a megyében adták el, de „egyelőre a szerencsés nyertes még nem jelentkezett"! Majd hülye leszek odarohanni!

— Tomi! Tomikám!! — robbant ki a féktelen öröm az apából. Ildi a szívére szorította a kezét. Ennyi pénz! És ennek a linkócinak!! Bár, szó se róla, amúgy klassz srác!

— Erre iszunk egyet, fiam! — zengett Kocsolányi diadalmas hangja, és hallatszott, amint a reprezentációs italokat rejtő szekrény kulcsaival babrál. Ildi boldog volt, hogy most nem nyit be senki a titkárságra. De ne is nyisson. És a telefonkagylót is mellétette, hagyják most őt békén, szeretné továbbra is hallani, mi zajlik odabent.

— Mit iszol? Vodkát? Napóleont?

— Napcsit, ha lehet! Szóval mit szólsz? Milliomos lettem! Koccant a pohár az üveg nyakával, majd csend lett. Ildi elképzelte, hogy nyakalják boldogságukban a francia konyakot. Hajjaj! A sok pénz mindig odamegy, ahol már úgyis van belőle.

— Milliomos! Ezt azért alaposan meg kell még beszélni! — szólt az apa kisvártatva.

— Igen? Mit? Azt, hogy a pénz kié, remélem, nem kell megbeszélni! — kacagott a fiú. — Akinek a pénzéből van a szelvény, meg aki játszik, azé a nyeremény! Én egészen mást szeretnék veled megbeszélni!

— Akinek a pénzéből van a szelvény, mondod. Hol is dolgozol, fiam?

— Tudod jól, hogy sehol! És most már nem is fogok!

— Helyes! De ha eddig sem dolgoztál, honnét van pénzed?

— Hogyhogy honnét? Nem értem a kérdést!

— Nagyon is érted! Ha máskor nem is, elseje körül mindig hazaólálkodsz, és kilejmolsz belőlem két-három ezrest. Aztán nem látunk megint hetekig. Nőknél vagy-e vagy a haverjaidnál, nem tudom. Nem is érdekel! Elseje körül úgyis megjelensz, mint egy bérmunkás a havi fizetéséért!

— Hát azt ígérted, hogy ameddig nem akad munkám, kapom a zsebpénzt! — érvelt a fiú. — Vagy tévedek?

— Nem tévedsz. Csak az a baj, hogy hiába várom, mikor lesz vége a fejésnek, munkád „nem akad", mert nem is keresed! Az én pénzemet vered el, és nem is egy-két ezret!

— Most mi van, fater? Hirtelen sokallod? Nem kell ezután! Kilencmillió eltart engem is egy darabig! — vágta oda dühösen.

— Térjünk vissza csak az előzőkre. Azt kérded, kinek a pénzéből van a nyertes szelvény. Világos, hogy *az enyémből!* Ha ezt tekintem, a nyeremény vagy annak egy tekintélyes része, *engem illet!* Bár sose tudtam, hogy totózol, de hát jogod van hozzá. Másfelől viszont a tippeket te írtad be. Ezért a nyeremény nagyobbik része, nem vitatom, *téged illet!*

— Ez szép! És ha nem is szólok? Ha csak úgy felveszem, amikor majd kifizetik? Én mint jó haverhoz jöttem hozzád, papa, nem mint üzlettárshoz! Kalkuláld be, légy szíves! Tölts még egyet!

— Tessék! — mukkant alig hallhatóan az apa. — Mikor is fizeti ki az OTP a nyereményt?

— Hát az ilyen nagy összegűt csak úgy tíz-tizenkét nap múlva, nem tudom biztosan. De azt igen, hogy előre be kell mutatni, és letétbe kell helyezni a szelvényt. És azután a központ ellenőrzi, hogy a beküldendő tipp rendben beérkezett-e. Ilyen nagy összegű nyeremények esetén tudniuk kell, hogy ki a nyertes, hol lakik, kellenek a személyi adatai, és így tovább. És csak ha mindent újra ellenőriztek, és megadták az itteni városi kifizető-helynek az írásbeli engedélyt, akkor lehet kifizetni!

— Ha úgy kívánod, nem kell nyilvánosságra hozni, hogy ki a nyertes.

— Persze, hogy nem! Isten őrizzen! Még revolverrel rám támadnának és kirabolnának! Ennyi pénzért!! Ha a nyertes kéri, titokban tartandó a szerencsés totózó kiléte. Szolgálati titok, atya! Érted?

— Persze, hogy értem. Csak az nem világos, hogy mit akarsz tőlem. Mert hogy *nem azért* jöttél, hogy a hírrel megörvendeztess, az tuti!

— Valóban. Térjünk a tárgyra! Azt előre leszögezem, hogy ez a temérdek pénz az utolsó fillérig *az enyém!* Nem érdekel, hogy te elsején mennyi zsebpénzt áldozol azért, hogy színemet se lássátok a mostohaanyámmal, és távol tartsátok Valit tőlem. Egyébként hülyeség az egész, mert Vali nekem nulla, mindennap akad a huszonegyedik ujjamra is egy, ha akarom. Részesedés tehát a kilencmilliónyi forintból neked azon a címen *nem jár,* hogy „a te pénzedből" vettem a szelvényt. Mert egyrészt én töltöttem ki, az én tippjeim futottak be, másrészt ha a zsebpénzt nekem adtad, akkor az a pénz már az *enyém,* nem a tiéd! Vagy tévedek?

— Ezt majd egy ügyvéd megmondja! — hangzott a komor válasz.

— Mi a fene! Csak nem fogsz ügyvédhez fordulni? Mikor én épp azért jöttem hozzád, hogy a pénzt *te vedd föl,* atya, ha majd kifizethető! A te nevednek, a te személyi igazolványodnak, személyi számodnak kell szerepelnie. Én a pénzt akarom a végén!

— És miért én vegyem fel? Nem tiszta ügy?

— Tiszta ügy! Ne rezelj be! Szépen meghálálom a közreműködésedet! Kapsz tőlem, a kifizetés után, kerek egymilliót!

Ildi hallotta, hogy az apa levegő után kapkod:

— Miféle hang és miféle ötlet ez? Miért kellene nekem fölvennem a te nyereményedet? Mire akarsz rávenni egymillióért? Nekem itt bűzlik valami!

A fiú nem volt olyan izgatott, mint az apja. Pimasz, de nyugodt hangon folytatta:

- Ennek az egész ügynek semmi szaga! Totóztam és nyertem! Kész! De személyesen fölvenni nem akarom, mert...

— Mert?

— Mert... hogy is mondjam... egy-két haver úgy tudja, hogy butikot akarok nyitni a Fő téren. Tudod, olyan bigyókat meg kutyaszarokat árusító hülyeséget. De mivel elmeséltem, hogy tőletek havonta bezsebelhető aprópénzből a hónap második felében már egy önkiszolgáló büféajtót se lehet nyitni, nemhogy butikot, ... fölvettem egy-két helyről némi kölcsönt.

— Butikra?

— Igen. És egyelőre nem akarom visszaadni! Úgyis tele vannak dohánnyal! Nekik semmi az az ötven-hatvan ezer, amivel egyiknek is, másiknak is tartozom. Ha viszont kitudódik, hogy milliókat nyertem, kiszedik belőlem azt a háromszázezret, amivel összesen lógok!

Az igazgató ájuldozott:

— Mennyivel lógsz? Háromszázezerrel? Nem vagy normális! Te egy züllött, társadalomellenes, link fráter vagy!

— A fiad! Büszke lehetsz rám, papa! Így nevelt az atyám! Egy szép szakállú szociológus vagy pszichológus milyen klassz tévésódert nyomhatna le rólunk! De nem fog nyomni senki. Fölveszed nekem diszkréten a pénzt, és én adok ezért neked egymilliót! A többivel meg kimegyek Nyugatra. Befektetem egy jó üzletbe. Elegem van az egészből, ami itt van! A családból is, meg úgy általában is! Unom a banánt! Érted? Unom, de nagyon!

— Aha! Befekteted. Ott. A forintot! Két kérdésem lenne akkor, erre a sok hülyeségre! Az első: ha nekem egymilliót akarsz adni, csak úgy, miért nem fizeted ki inkább azt a pár százezret állítólagos hitelezőidnek?

— És mi a második kérdés? — nyikkant a fiú.

— A második: honnan gondolod, hogy ha én veszem föl helyetted, egyáltalán *a kezedbe adom azt* a sok pénzt? Azok után, amiket előadtál?

— Nézd, papa! Én nem akartalak, most így, egyszeriből lerohanni, megadásra kényszeríteni. De ha ennyit filózol velem, hát akkor ide hallgass! Válaszolok a kérdéseidre! Az egymilliót azért adom inkább neked, mint idegeneknek, mert akár becsülöm valamire az általad több ízben szétdúlt otthonunkat, akár nem, ennyivel — ha már ez a nagy szerencse ért! — tartozom neked a fölneveltetésért, az iskoláztatásért, azért, hogy zsebpénzzel tömsz, mióta leszereltem, és eszem ágában sincs elhelyezkedni, dolgozni ugyanannyiért, amennyit tőled ingyen megkapok. Kijártad a rendőrségen, hogy ne zaklassanak emiatt. Hülyíted őket, hogy majd csak találok kedvemre való munkát, legyenek türelemmel. Így aztán nem vagyok „közveszélyes munkakerülő". Neked megteszik, mert nagyfej vagy, legalábbis egy

ilyen Mucsán, amilyen ez a város. Mucsai nagyfej vagy! Szóval, inkább neked adom az egymilcsit, „csak úgy", mint holmi újburzsujoknak a harmadát!

— Megható! Csakhogy sántít a dolog, és én nem vagyok hajlandó belekeveredni a te zavaros ügyeidbe! Vedd csak föl azt a pénzt, csinálj vele, amit akarsz, de azt előre megmondom, ha már a rendőrségi kapcsolataimat említed: az útleveledet még ma *visszavonatom!* Engem nem fogsz a beosztásomban azzal blamálni, hogy többmilliós forintnyereséggel a zsebedben, netán külföldiektől feketén vásárolt kemény valutával, útlevéllel Nyugatra disszidálj. Egy frászt! Ha pattanni akarsz, pattanj tudtom és közreműködésem nélkül! Semmi közöm hozzá!

Ildi remegve nézte az ajtót, jaj, csak most be ne nyisson már valaki a titkárságra, mikor olyan állatian izgalmas ez az egész!

— Hát pedig — folytatta a fiú csöndesen —, abban, hogy az általad fölveendő közel kilencmilliót egy híján ideadod, én ezer százalékban biztos vagyok!

A papa gúnyosan fölkacagott:

— Ugyan, vajon mitől?

— Csak sose gúnyolódj, és főleg ne kacarássz rajtam!

— De kacarászok! Mert máris veszem a kagylót, fölhívom az OTP-nél a sportfogadási és lottókirendeltség megyei vezetőjét, aki szintén jó barátom, és letiltom nála a szelvényed kifizetését! Azt mondom neki — a te ötleted különben! —, hogy az az enyém! Hogy tőlem vetted el, kiloptad a kabátomból, és neked nem fizethetik ki! Ha kell, írásba is adom nekik! Te mondod, hogy jók az összeköttetéseim. Hát annyira valóban jók itt, Mucsán, ahogy te nevezed a szülővárosodat, hogy ezt elérjem! Akkor aztán mehetsz a szelvényeddel a fészkes fenébe!

— Akkor megkérek valaki mást, kezedbe se adom a szelvényt!

— Már késő, Tomi! Vagy ideadod azt a szelvényt, és meglesz a pénz, s okosan, tisztességgel hasznosítod, vagy nem adod ide, akkor te se mégy vele semmire. Mit röhögsz, te cinikus csirkefogó?

Tomi kacagása valóban fölhangzott. Egy ideig nem válaszolt, majd Ildi ezt hallotta:

— Nem tiltod le a szelvényt, és igenis fölveszed nekem a pénzt! *Nekem* veszed föl!! Érted?! Mert ha nem, tönkreteszlek! A kezemben vagy, fater!

— A kezedben? Ugyan mivel? Hogy merészelsz ilyen hangon...

— Csöndesebben, mert kihallik! — intette le apját Tomi. — Pedig amiről most tájékoztatni kívánlak, jobb, ha kettőnk közt marad... Itt ez a fotó! Fölismered, kiket ábrázol?... Ha igen, akkor beláthatod, hogy a kezemben van az egész karriered, a puszta létezésed! És az összes hivatali pártfogóid akkor fordítanak neked hátat, amikor én akarom! Elfehéredtél, mi? Engem, persze, elzavartál a házadból, mert egy nagykorú lánnyal, a 18 éves Valikával rajtakaptál az ágyban! De te a Valika kishúgával, a kiskorú Marcsival meztelenkedsz, fajtalankodsz a fürdőszobában! Egy tizenhárom éves gyermeklánnyal! A fürdőszoba erkélyre néző ablakán át fotóztalak le benneteket, hokedlin állva, kevéssel az előtt, hogy útilaput kötöttél a lábamra Vali miatt! Hiába markolod föl és vágod zsebre most dühösen azt a fotót, a negatívja nálam van! És van még belőle annyi másolat, hogy eljuttassam a mostohámon kívül a városi pártszervezetnek, a rendőrségnek, a felettes hatóságaidnak, a minisztériumi haverjaidnak, de még a *6 Órai Újság* vagy a *Megyei Tükör* szerkesztőségének is! Jobb tehát, ha nem ugrálsz! Bejelentkezel a sportfogadási igazgatóságnál, hogy te vagy a nyertes, én odakísérlek, és nevedre szépen letétbe helyezzük a szelvényt! Kivárjuk a 10—12 napot, azután, titokban tartva a kilétünket, saját nyereményedként fölveszed *nekem* a pénzt! Tudnod kell, hogy a fotók, kísérő följelentő levelekkel, beborítékolva, fölbélyegezve már ott vannak néhány haveromnál! Ha nem teszed meg, vagy megpróbálod bármi módon eltulajdonítani a pénzt, ha a kifizetés után nem adod ide azonnal, továbbá, ha valóban érvénytelenítteted a hatósággal az útlevelemet, a haverok postaládába dobálják a borítékokat, a megfelelő helyekre címezve! És ha netán a postáig is elérne a kezed, a negatívok még mindig nálam lesznek!

Isteni pózokban vagy megörökítve, passzív fellatio egy kiskorú gyermeklánnyal: *a karrierednek börtön a vége!* Nyugaton viszont a Playboy vagy a hamburgi St. Pauli Zeitung nemes valutát ad érte... Hallod, fater?... Fater!! Mi van veled??

Ildi lépteket hallott odabentről, felborult egy szék is, ezért hirtelen a szép, nagyra nőtt fikuszhoz lépett, és annak a leveleit kezdte tisztogatni, mikor kilépett az igazgatói szobából Tomi:

— Ildi! Csinálj valamit az öreggel, úgy nézem, rosszul lett! Nekem, sajnos, el kell rohannom, már így is elkéstem egy fontos megbeszélésről. Itt vár, a ház előtt, az a török kamion. Üzleti ügy. Később ideszólok, hogy mi van vele! Jó?

Kirohant az ajtón, amelyen épp akkor akart benyitni a főkönyvelő. Egymásnak ütköztek.

— Mi történt? — kérdezte a halottsápadt Ilditől a főkönyvelő.

— Menjünk be az igazgató úrhoz — mondta Ildi —, azt hiszem, rosszul lett!

Fölmarkolt egy pohár vizet, és ketten a főkönyvelővel berontottak a Kocsolányi Sebő szobájába. Az éppen akkor tért magához, szedte össze az erejét, hogy felhörpintve a pohár vizet, rácsodálkozzék Ildire és a főkönyvelőre:

— Mi van? Történt valami?? — dadogta krétafehéren.

— Jól van, igazgató úr? Mert hogy olyan sápadt! — kérdezte Ildi.

— Kösz, semmi baj! Múló rosszullét!

A főkönyvelőhöz fordult, aki nagy paksamétát hozott magával, a mérlegbeszámoló tervezetét:

— Mi baj, Zoltán? Valami nem stimmel a mérlegünkkel?

Ildi visszahúzódott a titkárságra, és becsukta maga után az ajtót. Leült a helyére, és csak nézett a semmibe...

Tisztán érezte, hogy ha nem is a mérlegben, de valahol valami tényleg nem stimmel.

4

Jót szundíthattam, mert — szerencsémre — átaludtam az ebédet (valamit visz a víz, plusz darált mócsing, hideg krumplival), a vele járó csörgést, a kórtermi izgalmakat és lázongásokat, amelyek szerint tegnap is ez volt, meg azelőtt is. („A maga levesében volt valami? — Persze, hogy volt, az alumíniumkanál.") Mire lassacskán észretértem, tele volt a szoba látogatókkal.

Az valami csodálatos, mennyire szeretnek kórtermekben találkozni egymással a rég nem látott ismerősök! Körülülik az ürügyként használatos beteget, háttal neki. És fecsegnek, beszélgetnek, a haldoklók két oldalán is jókat vihognak a vicceiken; szidják az éppen soros főnöküket; közös ismerősöket pécéznek ki, kígyóméreggel sziszegve róluk a pletykák özönét. Mióta a presszó drága, a kórteremben olcsóbb a társasélet. A betegnek nincs egyéb dolga, mint kivárni, míg beszól a nővérke az ajtón: „Köszönjük a látogatást!" Akkor aztán hirtelenjében rádöbbennek, hogy kihez és miért is jöttek: jaj, nekem már mennem kell, légy jó kisfiú, gyógyulj gyorsan, már nagyon várunk; mi az, hogy igyekszem, igyekszem? akarni kell, akarni...

Egyik kollégám, Millya Manó marháskodik velem: „Agyrázkódás, öregem? Téves diagnózis! Ahhoz agy is kellene!"

A vicc, ugyebár, konfekcionált szellemesség. A magaméiról tudom. Ráadásul afféle plagizált közhely.

Én meg csak szeretném kihúzni alóluk a jobb karomat, amelyikbe az infúziót kötötték, és ettől fáj, de nem sikerül, mert hatalmas fenekével épp azon ül a főszerkesztőm, Dekulek Ede. Úgy hírlik, újabban szeretnék kivágni már a funkciójából, de nem találtak még olyan ajtót, amelyen át magasabb beosztásba repülhet. Ezt a híresztelést csak megerősíti, hogy saját fenekűleg jött el ide, engem meglátogatni. Eddig mindent a titkárnőjén keresztül intézett, még a népszaporulat föllendítését is. Ha már ő annyira leereszkedik, hogy személyesen látogatja meg saját belső munkatársát, olyan rosszul állhat az ügye, amilyen jól ül az alsó karomon.

Jobbra tőle, ugyancsak háttal nekem, egy sokkal kívánatosabb popsi nyomta az ágyamat, aranyos kis gépírónőnké, a Cinkéé, akinek beceneve *a picinke, picinyke* szó származéka. Papírjain a Rátótfalusi Piroska név szerepel, egyesek szerint ebből a Tótfalusi a családnév, a *Rá* pedig az irányjelző. Pirikét nem is jókedvében, hanem végső kétségbeesésében teremtette az Isten, hogy ennek az összekuszált világnak, és benne önmagának is, valami vigasztaló látványt nyújtson. Szerencsém, hogy nekem Cinke mást is nyújt időnként, mint puszta látványt, de nem állítanám, hogy ez egyéni kiváltságom a redakcióban. Két hete influenzás. Hozott egy kis bacilust, plusz egy zacskó téli almát.

Most viszont azt tapasztalom, hogy a Nagyfenekű Főnök keze hátranyúlkál, és saját széles ülőkéje helyett a Cinkéjét vakargatja, már azt se tudja ez az alak, hogy kié viszket. Ideje, hogy elhelyezzék, esetleg valamilyen felsőbb szervhez, ahonnét — minő fejlődés! — már nem egy, hanem öt-tíz szerkesztőség légkörét és szakmai színvonalát is tönkreteheti.

Főszerkesztőm másik oldalán a nagyjából még ismeretlen fiatalember, Surbankó ül. Valami rémlik, hogy mielőtt fölvettük volna, írattunk vele egy próbacikket, amiből teljesen hiányoztak az állítmányok és az alanyok, de tele voltak suk-sükkel, „ma már ezt lássuk, elvtársak"-kal, meg „év végére helyreüssük mink a terveket"-féle kifejezésekkel.

Kifogásaimra, hogy azért őt mégse helyezzük az elhunyt, szegény jó Pista bácsi státusába, aki olyan művelt volt, hogy három világnyelvet beszélt, két doktorátussal, és a Pen Club is csak azért mellőzte, mert félt, hogy zsebrevágja őket azzal a húsz-huszonöt szépirodalmi, ismeretterjesztő és szociográfiai kötetével, amit a hárskerti temetőbe vonulásáig alkotott. De Nagyfenekű Főnököm rögvest kioktatott:

— Pista bácsi mikor tanulhatott? A múlt rendszerben! Kik tanulhattak nyelveket a múlt rendszerben? A nagypolgárok csemetéi! Ez a fiatalember, ez a Surbankó Nándi viszont a mi kutyánk kölyke. Úgy bánjatok vele! A munkásosztály jelenlétét erősíti a *6 Órai Újság* frontján, arccal az izé... hogy is hívták azt a híres prágai riportert?

— Egon Erwin Kisch!

— Na, afelé! Csak foglalkozzatok vele tisztességesen, hogy mihamarabb beletanuljon a korszerű telekommunikációba. Melléd osztom be, Öcsi bácsi! Mutasd be őt a rendőrségen...

— Én bemutatom, csak meg ne szólaljon, mert rögtön elviszik.

— Ne gúnyold, kérlek! Majd beletanul! Te is parasztgyerek voltál, mégis paraszt maradtál!

Viccnek szánta, én meg visszavicceltem neki:

— Tudod hogyan bánt édesapám a mi kutyánk kölykeivel?

— Mondjad.

— Tegyük föl, hogy a Bundás kölykedzett hatot. Ebből öt príma kis kutyuli volt, azokat óvta, nevelte. Egy meg olyan szerencsétlen, mint ez a Surbankó. Azt bedobta egy vödör vízbe. Ne szopja el a tejet a többi elől. Pedig az is a mi kutyánk kölyke lett volna. De ő *válogatott* a kölykök közül!

— Ez kicsit erős volt! — dugta be a fekete címkés cseresznyepálinkás üvegét a főnök, miután jót húzott belőle.

Szóval itt ült most az a Nándi is, a zenélő matracom szélén, s a főnök a kezét Cinke irányába ösztökélte, pedig az nem is volt a mi kutyánk feneke. Mikor célhoz ért, Cinke felkuncogott és egy jókorát tüsszentve a főnökre, annyit mondott:

— Hapci! Öcsi bácsi leskelődik!

Erre mind a heten, akik két oldalról keretezték ágyam szélét, mint tél idején a hófogó vesszőpalánksorok a sík terepen húzódó vasútvonalat, hátrafordultak. Meglepte őket, hogy jókedvűen cseverésző társaságuk mélyén még én is itt vagyok, akihez jöttek, fejenként egy-egy zacskó jonatánalmával.

— Bence! Mikor jössz már be? A rovatod árva! Surbankó kolléga még csak ismerkedik a dolgainkkal. De nézd csak, mi van a mai lapunk „Legújabb" rovatában?

Elém nyomták hárman is az újságot, amelynek utolsó oldalán rövid közlemény jelent meg az alábbi szöveggel:

MEGYÉNK LAKÓJA A TOTÓ E HETI
FŐNYEREMÉNYÉNEK TULAJDONOSA!

A Sportfogadási és Lottó Főigazgatóság megyei kirendeltségétől nyert értesülésünk szerint, az elmúlt hét végén egyetlen 13 plusz l-es találatot fedeztek fel az értékelők. A szelvényt a Fő téri lottózóban vásárolták. Ugyanezen a kéthasábos szelvényen, a másik tipp oszloppal, 13 találatot is elért a szerencsés fogadó, akinek így összesen 8 996 555 forint üti a markát! A közel kilencmilliós duplanyereményt elért szelvény gazdája eddig még nem jelentkezett, de nincs kétségünk afelől, hogy Fortuna istenasszony kettőzött ajándékát a boldog nyertes előbb-utóbb átveszi.

Amennyire szétvert pofámból kitelt, füttyentettem egyet a nagy összeg láttán! És hogy megyénk lakója a szerencsés totózó! Büszkeséggel töltött volna el a hír, ha nem kerülget a guta a méregtől, hogy megint nem én nyertem, pedig ötödik éve, hogy nem totózom már! Meguntam ugyanis, hogy a legvárhatóbb eredmények helyett a legváratlanabbak jöttek be hétről hétre, aztán majd később kiderült, miért. Adták-vették a mérkőzéseket a csalók, mint szállodák tájékán a külföldieknek a lányokat. A totóbotrány engem végleg elriasztott a játéktól, és bár a hazai mérkőzések behelyettesítése a külföldiekkel kivédte a totóbunda további lehetőségeit, rádöbbentem, hogy ha az Ikarusz—Baglyasalja mérkőzés eredményét se tudom eltalálni, miért épp az FC Malmő—Göteborg, vagy a Lecce—Palermo játékosai játszanának úgy, ahogy én lefogadom? Szegény Jocó gyereket is cukkoltam folyvást: minek az a nagy flanc, ráadásul — 1986 óta — dupla árért?

Ekkor állt föl Boglárka az ágyam széléről, mivel ő is ott ült a látogatóim körében. Rámosolyogtam átalánydíjas szerelmemre. Csak a százados ne mondta volna róla azt, amit mondott!

— Egyél egy kicsit, Bence! — búgott izgató hangján Boglárka, és ételtermoszban rejtőző becsinált csirkét, hozzá friss zsemlét, kanalat, villát és kést szedett elő a szatyorjából. — Biztosan ízletesebb, mint az idebenti! De egyél gyorsan, mielőtt kikergetnek bennünket a nővérek, mert eldumáltuk a látogatási időt. Persze, te közben aludtál. Szeretném, ha mielőbb felerősödnél, szívem!

A többi látogatóm, míg falatozni kezdtem Boglárka illatos kezéből a kosztpótló kosztot, diszkréten elköszönt, vagy kivonult a folyosóra cigarettázni és megtárgyalni arcom sápadtságát, nyúzott képemet, nagy vérveszteségemet. És találgatni a terminust, hogy mikorra várható tragikus hirtelenséggel bekövetkező teljes fölépülésem és munkába állásom időpontja. Én meg csak kanalaztam az ételtermoszból a finom csirkelevest, szopogattam a puha csibehúst, a csontokat egy papírszalvétába gyűjtve, mivelhogy nem vagyunk se Sankt Gallenben, se erdei kiránduláson. És egy-egy nyelés közben oda-odasandítottam a szemközti heteskére, akihez ma nem jött senki látogatóba, s unottan forgolódott ágyában hanyatt és hasmánt, anélkül hogy tudta volna, hogy az ő bajával szabad-e.

— Boglárka, drágám!

— Tessék, Benci!

— Ezt a fél adag csirkelevest, ezzel a tiszta kanállal, vidd már oda annak a szemközti betegnek, annak a kopasz bácsinak! Nem evett ma még semmit, szegényke, se reggelit, se ebédet! Kerüli az itteni ízeket, talán fél, hogy elhízik. Ajánld föl neki az én nevemben, mondd, hogy fogadja tőlem szeretettel ezt a kis kóstolót. És amíg ő szürcsölgeti csodálatos főztödet, nézd már meg a lázlapján, mi a neve és a foglalkozása az öreg cserkésznek?! Megteszed? Puszillak, drágám! Ezzel nagymértékben viszed előre az ügyemben folytatott nyomozást!

Boglárka úgy nézett rám, megejtő tekintettel, mint aki semmit se ért ebből a világból. Ez valószínűleg így is volt. De ezt már megszoktam, amióta úgy szeret és oly Önzetlenül. Kézmozdulatommal sürgettem, tegye, amit kérek.

Addig befaltam azt a két képviselőfánkot is, amit a becsinált csirkéhez mellékelt Boglárka, a harmadikat félretettem a szekrénykémbe, a további nyomozás érdekében. A hetes, meglepetésemre, felült, holott ez combnyakcsonttörés esetén kizárt dolog. Hálás köszönettel fogadta küldeményemet a zsivajgó kórteremben, és nekiesett a termosz maradék tartalmának. Valósággal csontostul nyelte a csirkehúst, akkora huzatja támadt. Boglárka pedig visszalibbent hozzám, és azt súgta:

— Az van a lázlapján, hogy Mojzes Albin, 63 éves, nyugdíjas.

— De milyen nyugdíjas, az istenért? Nyugalmazott miniszter vagy nyugalmazott igazgató? Netán nyugalmazott portás? — faggattam Boglárkát, akin látszott, hogy meg van győződve: félrebeszélek. — Mindegy, szivi — vigasztaltam —, majd én megszondázom az öreget! Ha közben meg nem fullad egy csirkecsonttól. Nem szóltál neki, hogy ha a húst eszi, köpje ki a magvakat?

A nővérke bejött, és teljes hangerővel adta a kórteremben tartózkodó idegenek tudtára, hogy jön az esti vizit, és borzasztóan köszöni a látogatást. A látogatók erre kicsoszogtak, Boglárka forró puszit cuppantott turbánom alá, eltakarította kosztolásom romjait, és ígérte, hogy reggel korán, mielőtt — szokás szerint — elkésne színházi munkahelyéről, beszalad hozzám egy kis reggelivel. Lelkére kötöttem, hogy száraz zsemlét és szikkadt kockasajtot ne feledjen el hozni magával, mert anélkül én már itt meglenni se tudok, nemhogy gyógyulni. Pedig ez utóbbi most nagyon sietős. Kértem továbbá, hogy feltétlenül hívja fel a százados barátomat a rendőrkapitányságon, és nyomatékosan kérje meg, hogy ha lehet, keressen fel személyesen. A főnökömet pedig örvendeztesse meg odakint a hírrel, hogy noha súlyos sérüléssel fekszem itt, rövidesen fontos tényeket tartalmazó, leleplező cikket fogok hozzá eljuttatni. Holnap, kora délután, küldje be Cinkét, akinek itt lediktálom, vagy ha ő nem jöhet, akkor legalább a mi kutyánk kölykét kergesse ide. Hátha ő is megérti, miről ugatok.

Boglárka szeme tágra nyílt, miként az esti vizitre érkező orvos előtt a kórterem ajtaja.

— Szia! Szia! — cuppantottunk egymásnak, és Boglárka eltávozott.

Mintha csak Mojzes bácsi kedvére szervezték volna át a klinikai rendet, az esti vizitet tartó ifjú orvos — akit még eddig nem is láttam — egyenest a hetes ágyhoz lépett, és azt kérdezte Mojzes bácsitól: — Hogy vagyunk? Hogy vagyunk?

Mojzes bácsi szájában megállt a főtt csirke szárnya, és rámeredt az orvosra:

— Hát hogy a doktor úrék hogy vannak, aztat én nem tudom! De hogy én a délelőtti röntgen óta remekül, az bizonyos!

— Örül, hogy kiderült: nincs combnyaktörése? — bólintott az ifjú orvos.

— Persze, hogy örvendek! Azt mondta az adjunktus úr, hogy enyhe kis repedés, fel is ülhetek vele, kicsit mozoghatok. Mégiscsak más, mint gipszbe öntve várni, míg szobor lesz belőlem!

Mindenki nevetett, én is, azután a doktor úr és az őt kísérő nővér végigszáguldott az ágyaink végénél, és tudomásul vette, hogy válaszaink szerint mindnyájan makkegészségesek vagyunk, valósággal bitoroljuk itt az igazi betegek elől az ágyat.

Távozásunk után, egy ideig, csak néztem, néztem Mojzes bácsit. Már sokkal jobban éreztem magamat, ezért volt erőm az én ügyemmel is foglalkozni.

— Aztán jó volt-e a becsinált csirke, Mojzes úr? — szóltam hozzá, fölvéve a diplomáciai kapcsolatokat.

— Az bizony, nagyon jó! — hagyta rá. — Köszönöm szépen!

— És combnyaktörése sincs! — faggattam tovább.

— Hála isten! Se műtét, se gipsz! Csak ha ülök, akkor itt nyilallik. — Mutatta, hol. — Pedig az én munkám szerves része, kérem, hogy üldögéljek.

— Csak nem portás véletlenül, Mojzes bácsi?

— Az biz'én! Honnan tudja?

— Mintha emlékezném magára! — blöfföltem újfent. — Nem a Szedlacsek utcában dolgozik véletlenül?

— De bizony!

— A KÖZKAR-nál?

— Pontosan!

Töprengtem, hogyan lássak hozzá Mojzes Albin vallatásához. Neki feltétlenül észlelnie kellett valamit vasárnap éjjel, ha a dolgok föltételezésem szerint zajlottak le.

Nyílt az ajtó, begurította kerekes asztalkáját Csörömp Zsuzsika, és mindőnknek kiosztott egy-egy szelet parizert vacsorára. Az enyém színe a sarjadó réteket idézte föl.

Zsuzsika hideg teát kínált, és illegette magát előttem:

— Jaj, istenkém, szegény szerkesztő úr! Átaludta az ebédet! Pedig milyen finom volt! Most meg csak ez az egy szelet parizer. Az is Super Color. Hozzak valamit a szerkesztő úrnak pótlásul?

Istenien mutatott mini rövidségű köpenyében, és bennem ettől rögvest föltámadt az ördög:

— Megkérem, Zsuzsika, vigye már oda a heteskének ezt az újságot! És ha már ott van — mondtam ravaszul —, igazítsa meg szegény Mojzes úr ágya végén a lepedőt, mert teljesen felgyűrődött.

— Köszönöm, szerkesztő úr! — mordult Mojzes bácsi. — Még kiderül, hogy újságíró létére egészen rendes ember!

Zsuzsika szolgálatkészen átvette és odaadta a lap mai számát, majd lehajolt, háttal nekem, hogy Mojzes úr ágya végét megigazítsa. Erre vártam! Fölültem, lelkesen mögém gyömöszöltem a párnákat, és perceken át a lehajló Zsuzsika igen kurta köpenye alól szemem elé táruló gyönyörűségeken legeltettem a szememet. De ragyogó kis nő! Ezt jól kifundáltam! Ingyen sztriptíz!

— Köszönöm, Zsuzsika, Mojzes bácsi nevében! — lihegtem elhalón.

— Máskor is, szerkesztő úr! Hogy maga milyen közösségi ember! Még arra is figyel, hogy felgyűrődött-e más betegek lepedője. Ilyenből kellene sok!

— Nekem is! — gondoltam arra, amit láttam, de ezt csak úgy a takaróm alá kuncogtam.

A fent járó betegek már alig várták, hogy nyolc óra legyen, és kivonulhassanak a folyosó végére, a néhány bélefoszlott, orvosi szobákból kitessékelt fotőjből álló „társalgó"-ba. Ez a szó nemcsak azért értendő idézőjelesen, mert társalgásról ebben a sarokban amúgy sincsen szó, hiszen mindenki a saját betegségét meséli, többórás monológként, rálegyintve beszélgető társa panaszaira, hogy „az semmi, de azt hallgassa meg, velem mi van!". Hanem a sarokba állított, kivénhedt fekete-fehér tévékészülék miatt is így kell mondanom, aminek esti működése egyáltalán nem a társalgást célozza. Hanem azt, ami a kórtermekben sose sikerül: fogja be mindenki a száját, és bámuljon csöndben maga elé, ne zavarja a többit.

— Ma este Derrick! — kurjantotta el magát Mojzes úr, aki a délelőtti jó röntgenlelet óta húsz évet fiatalodott, és végtelenül boldog volt, hogy a hónapokig tartó fekvést egy-két heti pihengetéssel megússza. — A híradóra nem megyek ki — tette hozzá —, abban sok a halott, meg a katasztrófa és a szörnyűség. De egy ilyen krimiben, a világ eseményeihez képest, mennybéli nyugalom és a mi számunkra elképzelhetetlen létbiztonság honol! Jön az a dülledt szemű Derrick felügyelő, és kideríti az igazságot. Elcsípi a gonosztevőt, javít egyet a világon, amire nagyon ráfér a foltozgatás, kérem! Csak az a sajnálatos, hogy miközben a betegtársak ágya ki se látszott ma délután, látogatási időben, a kupacban ülő családtagok, barátok, ismerősök fölös létszámú tömegéből, énhozzám nem jött a kutya se! Szüleim rég elhaltak, feleségem is öt éve; gyermekeink nem voltak, kérem, testvérem szintúgy nincs. — Legyintett Mojzes úr, és felsóhajtott.

— Nem is a látogatók hiányoznak annyira, hanem egy kis gyümölcs. Az bizony jó lett volna. Mióta itt vagyok, nem tudok kakálni.

— Mert nem is eszik! — förmedt rá az ablaknál fekvő kórtárs, a négyes. — Válogat! Kihajigálja a nyitott ablakon át a kockasajtot!

— Noná — replikázott Mojzes bácsi —, majd a csukott ablakon át hajigálom, hogy még az üveg is betörjön! Nekem annál az intézménynél, ahol én dolgozom 63 évesen, kérem, van egy kollégám, akinek megadta a sors a kegyet, hogy négy évet hadifogságban lehúzzon. Arra ni! — mutatott a szoba egyik sarka felé, aztán körbenézett: — Vagy merre is van kelet? Akkor arra, azon a részen! — mutatott a mosdó irányába. — Hát kérem, ő sokszor elmesélgette, hogy miket ettek ott, a táborban, és nekem az a szerény véleményem, hogy az itteni, kórházi koszthoz képest, az maga volt a Gundel! Káposztaleves, burizs, aztán konzerv sertésragu is, és napi félkila kenyér! És az a zöldborsópüré-leves! Jobb volt az, kérem!

— De gyümölcsről ő se mesélt!

— Hát tény, hogy az alma ott is almás volt, kérem.

— Ha csak alma kell, Mojzes úr — szóltam —, én szívesen kisegítem. Hozzám ma kilencen jöttek, és mindegyikük hozott egy-egy zacskó jonatánt. Összejött vagy tíz kiló. Kiosztanám a kórtermi kollégáknak, ha nem veszik rossz néven! Magának, Mojzes bácsi, adok máris két zacskóval!

— Köszönjük! — szólt kórusban a többi. — Nekünk is az van!

— Én elfogadom! — kecmergett le ágyáról Mojzes úr, és odabicegett hozzám. Láttam, hogy kezében az újságom odakölcsönzött száma. — Tiszteletem, szerkesztő úr, és hálásan köszönöm!

— Ott dőlnek szanaszét az ágyam alatt a zacskók, Mojzes bácsi! Fogjon belőlük, és vigye, fogyassza egészséggel! Úgyis rám rohad. Nem akarok én itt zöldség-gyümölcs árudát nyitni. Mit szól az újságban közölt nagy totónyereményhez? Nem maga nyerte véletlenül?

— Sajnos, nem! Mit is kezdenék annyi millióval!

Halkra fogta a szavát, nehogy meghallják és baja essék:

— Idefigyeljen, szerkesztő úr! Ha viszont egy jó cikket akar írni, mesélek én magának arról, amit vasárnap éjjel láttam!

Kíváncsian fordultam Mojzes bácsi felé, és ösztökéltem vallomásra:

— Meséljen!

Mojzes bácsi belenyúlt az egyik zacskóba, amit kiszedett az ágyam alól:

— Szép almák! Ezt is biztosan az a csini pipi hozta magának, akivel odaküldte nekem a főtt csirkét. Meg aki kémlelte a lázlapomat.

Elnevettem magamat:

— Ezt is észrevette?

— Én sok mindent tudok, amit úgy látszatra nem tudok!

— Akkor maga az én emberem! Én tényleg szeretnék egy cikket írni, már csak emiatt is! — mutattam a fejemen a kötésre. — Sejtelme sincs ugye, hogy engem a maguk intézményében, a KÖZKAR-ban tett látogatásom után, a Török-közben ütött le valaki? Úgy kerültem ide! Engem tehát minden nagyon érdekel, amit arról a környékről, az ott élőkről és a szemközti Kerek

Hordó hátsó kijáratáról, vendégeiről tudni lehet! Meséljen, drága Mojzes bácsi, meséljen!

— Nem lóverseny ez, szerkesztő úr, nem kell úgy hajtani! Majd szerét ejtjük, és mesélek magának! Most kicammogok szépen, ahogy fájós csípővel lehet, remélem, addigra véget érnek a repülőgép-lezuhanások, atomrobbantások, terrortámadások, tömegszerencsétlenségek a híradóban, aztán ha Derrick elintézte a dolgát, visszajövök! Köszönöm az almát, kérném tisztelettel!

Még utánanyúltam, hogy visszahúzzam, és megegyezzünk a beszélgetés pontos helyében, időpontjában, témájában, de Mojzes úr már beindította a hátsó rakétáját, és csak a szag maradt utána. Elvonult tévét nézni. Az imént szétgurult almákat is otthagyta szanaszéjjel. Az ötös számú beteg terelte össze őket, pizsamájába gyűjtve belőle négy-öt szemet, ami a munkájáért bizonyára megilleti.

Már estére annyit javultam, hogy akkor se mindig szédültem, ha szédülök. Magamra kaptam hát a köntösömet, elővakartam egy kétforintost, és telefonálni indultam Bertának, amikor kitárult az ajtó, és bedugta a fejét a barátom, a százados, akit persze ilyenkor is beengednek. Hóna alatt egy kiló jonatánalmával. Az nagyon hiányzott.

— Szervusz, te irkászfirkász! — köszöntött harsányan, és jól hátba vágott. — Épp meglógni készülsz előlem?

Rettentően megörültem neki, nemcsak azért, mert ő volt az egyetlen, akitől nap nap után használható híranyagokat kaptam rovatom számára anélkül, hogy valamivel is viszonoznom kellett volna. Ámbár kapcsolatunk nem kezdődött zavartalanul. Engem ugyanis sértett eleinte, hogy készre fogalmazott rendőrségi közleményeket adott a kezembe, stencilezve, azzal, hogy „ettől a szövegtől eltérni nem szabad", a „nyomozás érdekei" megkívánják, hogy szakszerűen, a bűnüldözést segítő módon, valamint nevelő szándékkal kerüljenek a rendőrségi tudósítások a lapokba. „Márpedig ezek az irkászfirkászok minden módon összezagyválják a szóban fölvett anyagokat. A rossz információ

viszont nem érdeke sem a rendőrségnek, sem az olvasóknak." Időbe telt, míg a kapott sémaszövegek színesebb átfogalmazásával, érdekfeszítőbbre hangolásával, stiláris javításokkal, majd az egész szövegezés teljes átírásával sikerült meggyőznöm őt, hogy az „írásipari ténykedés" is tisztes szakma, nemcsak az övé. Természetesen, minden megírt cikket elolvastattam vele, nyomdába adás előtt. Ez azzal a hátránnyal járt, hogy ugyanabban az ügyben kétszer kellett fölkeresnem: egyszer, amikor ideadta vagy elmondta a megírható történetet, másodszor, mikor elolvasta, mit és hogyan írtam róla. De annyi előnnyel is, hogy jó barátok lettünk, és a Nagyfenekű sem irkált bele többé a tudósításaimba zagyvaságokat, mert megijesztettem: „autentikus rendőrségi szöveg", azon változtatni már nem szabad.

— Gyere ki a folyosóra! Leülünk egy sarokba, és ott felhomályosítasz engem, mire jutottatok! — karoltam bele a századosba, és már csak alig hallottuk a mögöttünk becsukódó ajtón át, amint a többi beteg azt kérdezi egymástól:

— Mit követett el ez az ipse, hogy folyton nyakára járnak a rendőrök?

Távolabb a tévétől, leültünk egy kizárólag kórházi betegeknek tervezett, kényelmetlen fehér padra, és én azonnal lerohantam őt:

— Mire vélitek vajon, hogy ekkora szellőzőnyílást létesített valaki a fejemen? És végül is: rendőr volt az egyik, aki lecsapott, vagy nem?

— Nem sok jött össze még eddig, Öcsi bácsi! Valamivel azért többet tudunk erről is, mint délelőtt, amikor itt járt a főhadnagy! Apropó: nem sért, ha Öcsi bácsizlak?

— Nevezz, aminek akarsz, szavald el a *Minek nevezzelek* című Petőfi-költeményt, csak derítsétek ki végre ezt az egész bűncselekmény-láncolatot, amiben ennek a Jocónak, szóval annak a Koltai fiúnak a vízhalála csak az egyik, bár igencsak legfőbb láncszem! Mert a másik az, hogy én most itt vagyok!

Sejtelmes voltam, és élveztem nagyon, hogy a százados is hasonlóan vélekedik.

— Nézd, Öcsi bátyám, eddig már kiderült, hogy az egyenruha-szabóság műhelyéből pár napja eltűnt egy rendőröltöny, fércelve bár, de szinte készen. Az a rendőr, aki „megvédett" vagy „közömbös" volt — vedd, ahogy akarod, a két változat közül a valószínűbbet —, az a rendőr *nem volt rendőr! Ezt* már tudjuk. Nyugtalanok is vagyunk, hogy hol és miféle csibészség hátterében bukkan fel újra az álegyenruhában. Az emberek akárhol bedőlnek neki, mert ki gondolna ilyesmire? Revolvertáskája volt?

— A nyavalya tudja! Nem volt nekem módom a meghökkenéstől leltározni, hogy mije van! — feleltem dühödten. — Felületesen szemügyre véve, éppen olyan volt, mint egy rendőr. De én a többi, a rendes rendőrökön se figyelem, hogy mi fityeg rajtuk: revolvertáska? Csipogó? Marsallbot? Aranymarkolatú kard? Hagyj az ilyesmivel!

— Ne idegesítsd magad, Öcsi bácsi, mert nemcsak a főbeverés árt az egészségnek! — csitított a százados.

— Szerintetek ez a dolog kapcsolatban állhat a vasárnap éjszakai rémtettekkel?

— Elképzelhető! Különösen, hogy előtte mégiscsak jártál a Kerek Hordóban, noha óva intettelek, hogy ne mászkálj oda, és főképp ne kezdj magánnyomozásba! Nemcsak amiatt, mert az a mi dolgunk. Én se osonok be a szerkesztőségetekbe cikket írni, te se verd az orrodat bele...

— A saját ügyembe! Mondd csak ki! Mert Koltai Józsi halála, a véletlen folytán, az én ügyem is! Én voltam a főbérlője. Akár gyanúsított is lehetnék. Meg aztán én szedtem föl, összeverve, az aszfaltról! — hadartam kissé indulatosan a szavakat. — Én veszítettem nyomát a Kerek Hordóban, amíg az embereidnek fütyörésztem.

— Valóban a te ügyed is! Figyeltetlek is, ne félj, mert vigyáznunk kell rád! Ezért tudjuk, hogy délelőtt a Kerek Hordó csaposával dumálgattál, utána a KÖZKAR-nál csámborogtál, csak tudnám, hogy miért? Végül azt is tudom, hogy a szemrevaló kórista művésznő, Délkelety Boglárka is meglátogatott ma, itt a

kórházban, úgy beléd szeretett vasárnap éjféltájt, röpke tíz perc alatt, amíg Jocót kötözte és jódozta, a kis édes!

No, ez a lelepleződés úgy robbant agyamban és szívemben, mint egy sandán odahelyezett, időzített terrorbomba. Hát a legjobb barátját is figyelteti ez az ember? Ahelyett, hogy a bűncselekmény elkövetőinek felderítésére állítaná azt az emberét is, aki utánam szimatol?

Ezt meg is mondtam neki mérgemben, ilyen nyíltan! De persze kedvesen! Hogy meg ne bántsam. Mert még le is tartóztat végül, átvitet a rabkórházba.

Noha abban, amit az amúgy is betört fejemhez vágott, szó volt a Szedlacsek Brunó utcai közintézménynél tett látogatásomról is, én most már azért se mondom el, hogy oda miért mentem! És hogy mit tudtam meg. Azon a szálon, amelyik abból a feltételezésből indul ki, hogy a Koltai fiút a kricsmi hátsó kijáratán hurcolták el a gyilkosai, és a Szedlacsek utcán a KÖZKAR éjszakai portájáról esetleg megfigyelhették a történteket — még ha nem is avatkoztak közbe, mert nem tudhatták, mi történik —, *ezen a szálon én akarok végigtapogatni!* Ez az én szellemi termékem, ez az én blöffölésem eredménye! A rendőrségnek ez a változat eszébe se jutott, amennyire tudom.

— Tudod, mi forog az agyamban? — szólalt meg a százados.

— Mondd csak, hallgatom!

— Vegyük onnan a történetet, hogy ott álltok ketten a fiúval a Kerek Hordóban, a pultnál, Tornyos Dezső barátunk befejezte a nagy hantát, miközben eladásra kínálja az Adidas szatyrából előkotort bőrdzsekijét. Ti gyanút fogtok, megbököd Jocót, hogy itt a pillanat, és sietve kilépsz a kocsma bejárata elé, megadni a jelet a gépkocsizó járőrnek. Eközben, míg te kint vagy, valakik, akik már előzőleg is jól tudhatták, hogy a fiú kicsoda — mert aki leütötte és kirabolta, ott lebzselt valahol, mondjuk a pult mögött —, pillanat alatt kirángatják a srácot a hátsó ajtón az udvarra, ott lefogják, akár össze is kötözik, aztán kiviszik a Szedlacsek utcára nyíló gazdasági bejáraton át, és egy ott várakozó kocsin elsöpörnek vele. Mert hogy a vécébe nem mehetett, akármit is

hantázik a csapos, az hétszentség! Hová tűnt volna onnan, egy-két perc alatt, mikor ott se ajtó, se ablak?

Hogy ez a százados micsoda lángelme! Erre a változatra, ugye, én gondolni se mertem volna. Pláne, ha tudom, hogy leütnek miatta.

— No igen — mondtam csöndesen —, ez elvileg elképzelhető. De mi a francért kellett nekik a fiú, mikor egyszer már kirabolták?

— Vannak föltételezéseim — mondta a százados. — Például: Fölismerték, netán a fiú óvatlanul elkottyantotta, hogy jön a rendőrség, jónak látták eltűnni, de vele együtt. Vagy: Rájöttek, hogy valamit, amit már eleve el kellett volna tőle venni a Fő téri verekedéskor, nem vették el. Bambák voltak. Más lehet a felbujtó, ők csak a végrehajtók, és tegyük fel, elfelejtették. Valószínű, hogy azok között a holmik között, amiket lekopasztottak róla — ugyebár bőrkabát, aranylánc, márkás óra és a pénz — valami túl nagy fogás volt ahhoz, hogy szabadon futni hagyják, és ezáltal alkalmat szolgáltassanak a rendőrségnek, hogy egy viszonylag használható, esetleges személyleírás alapján felderítsük a tetteseket. Mert ha a nője nem is, ő biztosan ráismer valakire, ha végignézi az albumot. Le is toltam a járőrt, hogy nem a kapitányságra hozott benneteket először, és csak aztán dob csalit a Kerek Hordóba, ha már tudunk is valamit. Ez hiba volt!

Hallgattunk. Ez a százados egészen jó riporter lett volna, ha kicsit linkebbnek születik. Majdnem azon az úton indult el az agya, amelyiken az enyém!

— Értem a feltételezéseidet — válaszoltam. — Valami értékes dolog lehetett Jocónál, szegénynél! És az kellett nekik. Mert egy bőrkabátért, nyakláncért, óráért, gondolom én, csak nem ölik a folyóba? Azt meg, hogy öngyilkos lett volna, én teljességgel kizárom! Semmi előzetes jele nem volt: boldog volt a lánynyal, szerette látni időnként a szüleit, érdekelte a közélet, minden a világon! Szorgalmasan tanult, vidám gyerek volt, aki még a régi jelszó szerint él: „A nehézségek azért vannak, hogy leküzdjük őket." Imádott élni, nyüzsögni, tenni, cselekedni!

— Azt én is kizárom, hogy maga dobta volna el az életét. És hogy ehhez még kölcsönkér vagy lop magának egy idegen bőrdzsekit, és visszaszerzi a saját bőrkabátjából a személyi igazolványát, hogyha a vízből majd kifogják, akkurátusan az is meglegyen. Ez hülyeség, szerintem, ki van zárva! Príma rendőrnyomozó lett volna belőled, Öcsi bácsi, ha rástartolsz!

— Kösz. De a nehézségek, lám, azért is vannak, hogy belénk álljanak! Halvány dunsztom sincs, miféle érték lehetett nála, ami megéri a támadóinak mindazt, ami történt. Mert ami nála maradt, azt én láttam. Egy koszos zsebkendő a fehér nadrág zsebében, maga a nadrág, ugyebár, aztán valamiféle kitaposott csuka a lábán, és mindezekben egy csóró, pusztaseggű, szerelemtől bezsongott műszaki főiskolás. Akit tropára vertek.

— Na és ha abban a bőrkabátban volt még valami? — nézett rám a százados.

— Akkor meg a birtokukban volt már! És mi a fene lett volna? Ezerszer bejártam hozzá a szobájába, én ott sose láttam semmit, ami annyit ér, hogy megöljék érte. A bőrkabát, az megér pár ezrest. De minden más kétezren alul. Ékszere se volt. Idegen valutája se, erről tegyél le. Kár a fáradságért! A koronaékszerek is megvannak a Nemzeti Múzeumban. Ikonokat sem gyűjtött, képeket sem lopott. Antikvár évszázados könyvritkaságot még kevésbé. Különben se volt nála semmi azon az estén, csak amit ő maga elsorolt, hogy elszedték tőle azok a gané alakok. Meg ami rajta maradt. És a szíve, csordultig Micikével.

— Apropó, Micike! Találkoztál vele, mióta bent vagy?

— Még nem. Alig várom, de félek is tőle, hogy együtt bőgünk. Nagyon szerettem ezt a Jocó gyereket, ő volt az oázis, ha Bertukám körül már perzselt az ájer. Fenyőliget volt kaktuszföldeken.

— És Boglárka?

— Hagyd már békén Boglárkát! — csattantam föl. — Te magad célozgattál rá, hogy kiféle. Jól van, igaz, kerülgettem, környékeztem, ő is szeret a színházi tudósításokat író újságírókkal jóba lenni, ez klasszikus színésznői magatartás — tisztelet a kivételnek! —, én is részesülök időnként a kegyeiből. De

egyfelől életkorom, másfelől körülményeim gátolnak abban, hogy több lehessen számomra, mint oázis. Pedig néha én is a folyóba szeretnék hajítani valakit — sejted, kit —, de csak ötven kilóig emelhetek. És kinyomná a vizet a rakpartra! Térdemre csapott:

— Jól van! Tudod, hogy csak froclizlak! Gondolom, töprengtél te is a dolgokon. Megkérdezhetem, hogy mire jutottál?

Hogyisne! Majd előre kiadom várhatóan szenzációs riportforrásomat, Mojzes bácsit. Kitérő választ adtam:

— Fukar ember vagyok én nagyon. Annyira, hogy még a magamba szállás költségeit is megtakarítottam, egyelőre. Ahogy egy nagy írónk mondotta egy még nagyobbról! Mondhatnék közhelyeket, hogy az élet egy olyan furcsa vállalkozás, amiből eddig még senki se került ki élve, de mire megyek vele? Töprengek, az bizonyos, és egy-két dolgot szeretnék meg is pendíteni a lapban. Amíg még itt vagyok.

— Jaj, ezt ne! Épp azért jöttem, a többi közt, Öcsi bácsi, hogy egyelőre csak ezt ne! Beszóltam a Nagyfenekű Főnöködnek is, hogy ne adjanak le hírt arról, ami veled történt. A többiről meg, szerintem, nem is tud!

— Én egy szót se szóltam neki semmiről!

— Maradjunk ennyiben! — kérte a százados. — A nyomozás érdekében!

— De akkor Bertának is szóljatok! Mert őbenne nem fér el a pletyka. Pláne, hogy a mi albérlőnkkel történt az eset.

— Felhívtam délután. Érdeklődtem, járt-e bent nálad, és hogy vagy, lehet-e veled már társalogni.

— És mit mondott, de őszintén? Mert én színét se láttam! Pedig ugyancsak elleptek délután a látogatók.

— Panaszkodott, hogy milyen beteg. „Képzelje, százados úr — mondta tüsszögve, szipogva —, voltam délelőtt az orvosnál, és azt mondta, homloküregem van. Most is épp inhaláloztam!"

Nevettünk mindketten.

— Istenkém — jegyeztem meg végül —, nekem meg azt állapította meg az orvos, hogy „idegem" van! Nem is bánom, hogy ma nem jött el, mert ha itt összetalálkozik Boglárkával, aki

engem csirkebecsinált levessel és képviselőfánkkal gyógyítgat, még gyanúja is támadna, szegénynek, nem csak homlokürege! Meg aztán, olyan öregnek tűnt volna itt az ifjú Boglárka, meg Cinke és a többi nő között, mint egy matróna, sőt: *tegnaptróna!*

— Szóvicc, jó vicc! — nevetett a százados.

Jótékony csöndbe merültünk. Kicsit elfáradtam. Százados barátom kivételesen nem vette észre, pedig különben a világ legfigyelmesebb embere, aki még a tyúkszemével is lát.

Éppen említeni akartam, hogy hát akkor én most visszakecmergek az ágyamba, amikor kétségbeesetten futott végig a folyosón az egyik éjszakás nővér. Már a tévézők közt elsikította magát:

— Megölték Boszkót! Ott fekszik az öltöző folyosóján! Futok az inspekciós orvoshoz, hívjuk a rendőrséget!!

A tévézők is felugráltak, mert az már nagyjából világossá vált előttük, hogy Derrick szerint ki a filmbeli gyilkos. De hogy ki ölhette meg Boszkót, a tolószék-tologatót?

Elálltam a nővér útját:

— Pillanat! A százados úr épp a rendőrségtől van itt, nyomozótiszt!

A százados is felpattant, igazolványát mutatta:

— Mi van? Mi történt, nővérke?

— Megölték Boszkót!!! — kiáltott rémülten.

Úgy hangzott, mint Mascagni *Parasztbecsület-ében* a sikoly: „Megölték Turridut!" Már hallottam is sikoltása közben Mascagni idegborzoló, operazáró akkordzuhatagát. Ha lett volna nálam egy gitár, elhegedülöm az egészet!

—Ki az a Boszkó? — próbálta nyugtatni a nővért a százados. Szegény nő alig tudott szólni a rémülettől, kapkodta a levegőt, folyvást ismételgette: „Vérében fekszik az öltöző alagsori folyosóján, s a melléből, a szív tájékán, kiáll egy hosszú nyelű kés!"

— Jöjjön velem! — kapta el a százados a karját. — Mutassa, merre lehet gyorsan odajutni! Majd telefonálunk, ha látom, mi történt!

Kocogtam én is velük. Útközben röviden előadtam, amit délelőtt tudtam meg Boszkóról, amikor itt járt kérdezősködni

nálam a főhadnagy. A százados is kezdte már sejteni, kiről is van szó. De vajon ki szúrhatta le itt, a kórházban, és miért?

A százados intézkedett, hogy hívjanak orvost, a nővér rám kiabált, hogy menjek vissza a szobámba, nekem nem szabad rohangászni, én meg visszakiabáltam, hogy velem ne kiabáljon.

A nővér rohant elöl, néhány lépcsőfokon le, utána a százados és én, majd végül többen a tévénézők és az út közben hozzánk csatlakozók köréből is, betegek, nővérek, alkalmazottak vegyesen.

Az alagsori öltözők előtt, ott a kockás kövezeten feküdt Boszkó. Szeme felakadva, melléből patakzott a vér, és ő, két karját széttárva, mozdulatlanul hevert hanyatt fekvésben.

A százados sürgette, hogy az orvos mielőbb jöjjön, a nővéren kívül pedig mi többiek, mielőbb tűnjünk el! „Nem kell nagyon sietni — tette hozzá —, de egy fél percen belül senkit se lássak, akire nincs szükség!" Semmihez ne nyúljunk — mondta —, ne idézzünk elő pánikot, egyelőre senkinek se szóljunk az ügyről. A klinika kapuit azonnal be kell zárni, ő máris telefonál a kapitányságra, jöjjenek a munkatársai, a nyombiztosítók, a rendfenntartók, a szakértők...

Én szó nélkül megfogadtam az utasítását, visszafordultam, hogy a kórterem felé induljak vissza, ahol békeidőkben fekszem. Nem is mondtam az esetről senkinek semmit, csak annak, akivel szembetalálkoztam. Az első emeleten, az urológián is hallották a sikoltozást, nagy volt a nyüzsgés. Még az is kijött a folyosóra, aki üveget vagy nejlontasakot lógatott a lábai között. Ezeket úgy hívja a cinikus kórházi duma, hogy „ellencowboyok". Csípőből vizelnek.

Lúdbőröztem az izgalomtól. Pláne, amikor indulás előtt még egy pillantást vetettem a halott Boszkó arcára. Haja ezúttal hátrahullt, nem fedte a homlokát. Ennek következtében világosan látszott *bal szemöldöke fölött egy icipici, vékony, de jól kivehető sebhely*, ami nap közben, amikor még vidáman tologatta betegeit, bozontos frizurájától takarva egyáltalán nem volt látható. Belém nyilallt a kétség: vajon nem Boszkó volt tegnap az az ismeretlen álrendőr?!

Nem szóltam semmit. Nehezen felcaplattam a második emeletre. Akkor már futott az alagsor felé Szorokai doktor és vele két másik nővér. Benyitottam a 222-esbe, Mojzes bácsi még nem volt a helyén, a többiek húzták a lóbőrt. Én pedig fokozódó hidegrázást éreztem, amint bebújtam a takaróm alá. Ágyam szörnyen recsegett, s ahogy a papucsot alája rúgtam, néhány zacskónyi jonatánalma szétgurult.

A hatos beteg felnézett. Odaszóltam neki:

— Mondja, uram! Tegnap délelőtt szolgálatban volt az a Boszkó?

— Éppen ez a gondja, mikor tíz perce csöngetek, és a fene se hozza az ágytálat! — nyögte elhalón.

Felkeltem, odavittem neki a Mojzes bácsiét, akinek úgyse kell.

Kitakartam, hogy alá helyezzem, s akkor kiderült, hogy már ül egy ágytálon.

— Az nem jó, amin ücsörög, papa?

— Nem! Az már tegnapi! — nyöszörgött.

— Nincs kedvem hülyéskedni! — szóltam kedvetlenül, és visszaindultam ágyam felé, kezemben Mojzes bácsi ágytálával.

Akkor az ötös megszólalt:

— Nem bántsa szegényt! Érelmeszesedéses. Mindig az ágytálat kéri. Ez a heppje! Egyébként Boszkó tegnap szabadnapos volt. Sőt, vasárnap is! Miért kérdi?

— Kösz! Csak úgy! Nekem is van heppem!

5

Ildi, remegve az idegességtől, megvárta, amíg Kocsolányi igazgató befejezi rövid megbeszélését a főkönyvelővel, és tizenegy óra tájt felkapkodja aktatáskáját, ballonkabátját, hogy elrohanjon.

— Ha valaki keres, Ildikém, délután kettőtől itt leszek! Kivágtatott a titkárság ajtaján. Még mindig sápadt volt, valósággal krétafehér. Tekintete riadt, hangja fátyolos. Ezt az

embert jól kicsinálta a fia! De vajon igaz-e mindaz, amit kihallgatott? Valami csak lehet benne, mert ha nem, akkor Kocsolányi minden bizonnyal másképp viselkedik, például felpofozza, kirúgja a fiát. De egy ujjal se nyúlt hozzá, egyszerűen lerobbant a váratlan zsarolástól.

Rosszulléte több volt, mint szokványos beismerés.

— Kihez forduljak? — törte a fejét Ildi. — Kinek merjem elmesélni, ami itt lezajlott, akitől tanácsot is kaphatok? Maradjak-e itt, egy ilyen liliomtipró, szexmániás főnök mellett?

Apjának semmi esetre sem szól, az heveskedő, meggondolatlanul cselekvő ember. Azonnal fejébe szalad a vér. Itt egy szövevényes családi bűnügyről van szó, ami őt csak annyiban érinti, hogy veszélyezteti a Dekulek Ede protekciójával elnyert, kényelmes beosztást. Bár ne hallgatózott volna! Bár ne tudna semmiről semmit, most nem lenne efféle gondja. „Mert boldogok, akik semmit se tudnak a főnökükről, övék a mennyeknek országa" — mondaná most a nagymamája, akit az egész család úgy hív, örökös bibliaidézgetései miatt, hogy a Szentmami.

Persze, Ede bácsi! Neki kell szólni! Ő okos, hiszen főszerkesztő a *6 Órai Újság-nál.* Neki fog elmondani mindent. Ő barátja Kocsolányiéknak, hátha segít a főnöknek, hogyan mászszon ki a csávából. Hiszen egy húron pendülnek ezek, ha szexről van szó.

Fölvette a telefonkagylót, és tárcsázta a szerkesztőség számát. Harcos, fiatalos férfihang jelentkezett:

— Surbankó beszélek!

— Dekulek Ede főszerkesztőt kérem!

— Értekezik.

— Bekapcsolna hozzá, sürgős családi ügyben?

— A felesége tetszik lenni?

— Nem!

— Sajnos, a városi tanácsnál értekezik.

— És ha a felesége vagyok, akkor hol értekezik?

— Akkor a másik szobában! Különben nincs felesége! — röhögött Surbankó. — Rögtön hívom!

Kisvártatva Dekulek hangját hallotta, amint Surbankót letolja: „Mondtam, hogy vezércikket diktálok Cinkének, nem vagyok itt senkinek, eltűntem, meghaltam, holnap temetnek..." Aztán beledörgött a kagylóba:

— Dekulek!

— Csókolom, Ede bácsi! Ildi beszél!

Dekuleket elöntötte a vénülő kandúrok nyájassága:

— Csókolom a mindenedet, kicsi szívem! Mi baj?

— Azt hiszem, elég nagy! Nem telefontéma! Át tudna jönni Ede bácsi egy percre az Ibolya presszóba? Öt perc múlva én is ott vagyok! El fog ájulni attól, amit mesélek!

Megállapodtak. Tíz perc múlva már együtt ültek a presszó hátsó részében, egy félhomályos bokszban. A szomszédságban aranyifjak konyakoztak. Ildi egyik szavát a másikba öltve (Ede bácsi kezét pedig egyik combjáról a másikra tologatva) hadarta el mindazt, amit Kocsolányi és fia összecsapásáról kihallgatott.

— Hűha! — szisszent föl Dekulek. — Épp most közöltük a hírt a lapban, hogy a totófőnyereményt a megyénkben ütötte meg valaki! De hogy ilyesmik húzódnak meg az ügy mögött, álmomban se jutott volna eszembe. Jól hallottad, amit hallottál, szivi?

— Persze.

— Más nem hallotta? Nem volt a titkárságon senki, csak te?

— Nem, hál' istennek! Reszkettem is, hogy bejön valaki és...

— ...és ő is megtudja ezt a mocskos dolgot!

— Nem, hanem akkor én tovább nem hallgatózhatom! Pedig szörnyen izgi volt az egész! A diri rosszul lett, mikor Tomi elviharzott, a főkönyvelővel vertünk bele lelket. De a főnök nem tudja, hogy én mindenről tudok. Ne tudjon róla Ede bácsi sem, csak tudjon!

— Ezt jól megmondtad. Nem akarsz újságíró lenni? Marhára értelmetlenül szövegelsz, van jövőd!

— Úgy értettem, hogy csak titokban tudjon róla!

— Azt bízd rám! Nem lesz semmi baj, ne félj! Kocsolányi barátom olyan erősen áll a posztján, hogy onnan még egy

hurrikán se söpörheti el, nemhogy egy taknyos fiú, mint Tomi. Majd szájon vágom, ha találkozom vele.

— Kocsolányit?

— Frászt! Tomit!

— No és a fényképek?

— Hát igen, az elég nagy balhét keverhet... De akinek Krisztus a barátja, az liliomot is tiporhat! Mindenesetre, Ildikó, senkinek egy szót se! A többit elintézzük. Attól meg ne tarts, hogy az állásod bizonytalanná válik, ha netán... Az olyan titkárnő, aki a főnökéről mindent tud, örökös állásnak örvendhet ebben a városban. Föltéve, hogy okos. Ez meg mi a franc, itt a seggem alatt??

Maga alá nyúlt, és kivett egy kerek, mustárszínű, sárga bőrrel bevont gombot. Megnézte, majd letette az asztalra.

— Ezen ülök, mióta itt vagyunk.

— Elteszem kabalának! — szólt Ildi. Bevágta a retiküljének lomjai közé.

— Nos — szólt Dekulek —, szia, kicsi! Megyek vissza, mert várja a nyomda a vezércikket. Öcsi bácsira szoktam rásózni máskor, de most kórházban van, mert neki is beverték a fejét. A mi szakmánkban nincs előírva a védősisak, pedig sokszor szükség lenne rá. Például, ha Tomi frakkját elkapom. Mert elkapom, ne hidd, hogy Kocsolányi barátomat veszni hagyom! Bízd csak ide! Lerohanom azt a léhűtőt, ráuszítom a rendőrséget, ha kell, félholtra is verem. Majd én megmutatom! Sose izgasd magad, kicsim! Majd én elintézem! Ma este nem érsz rá?

— Még nem tudom, Ede bácsi! Majd hívjon fel délután!

A presszót külön hagyták el, a szomszédos bokszban ülők jól megnézték őket, összesúgtak. Dekulek a szerkesztőség felé vette az útját. Éppen az Aranykalitka Szállónál járt, mikor belebotlott Kocsolányi Sebőbe, a KÖZKAR igazgatójába. Kocsin érkezett valahonnan, a fiával. „Jó, hogy Ildikó előbb távozott, és nem lát együtt bennünket a két Kocsolányi! — gondolta Dekulek. — Most megjátszhatom a titokzatos mindentudót!" Imádta a rejtélyességet maga körül, még barátai előtt is. Előre elképzelte, milyen emlékezetes csevegésben lesz része most, ha Kocsolányi

kiszáll a kis cserebogár hátú Volkswagenjéből, amelynek hátsó ülésén az a gézengúz, zsaroló Tomi kuporgott vigyorogva. Együtt voltak valahol. Talán épp az OTP-nél?

Mikor a kis kocsi leállt a szálló előtt, és a benne ülők előkecmeregtek, nagy ovációval üdvözölték egymást. Dekulek erősen figyelte Kocsolányi Sebőt, látszik-e rajta valami zavarodottság, kimerültség, félelem, de azon kívül, hogy a szokottnál sápadtabb volt, sem a kedélyessége — amit nyilván tettetett —, sem a modora nem árult el semmit mindabból, ami közte és a fia között, Ildi szerint, lezajlott ma reggel.

Tomi pedig maga volt a bűbáj. Átölelte Ede bácsi vállát, áradozott a szerencséről, amely összehozta őket, milyen rég nem látta már Ede bácsit és így tovább. Ha nem tudták volna mindhárman azt, amit tudnak, gondtalan baráti társaságnak érezhették volna magukat.

— Rég láttalak, Sebő! — üdvözölte széles gesztusokkal Dekulek az igazgatót. — Szeretnék veled valami üzletféléről beszélni! Most nem érsz rá meglátogatni a szerkesztőségben? Vissza kell rohannom, mert nyakamon a leadandó cikkek, a levonatok, délelőtt sok a telefon is...

— Lehet róla szó! — mondta Kocsolányi Sebő, és fiára nézett. Az kissé nyersen reagált a dologra:

— Csak aztán ki ne fecsegjed Ede bátyám előtt a mi üzleti titkainkat, apa, mert tudod, milyenek ezek az újságírók! Mindenbe beleártják magukat! És összevissza irkálnak mindent.

Dekulek Ede vállon veregette Tomit, és kacagott:

— Először is, mint tudod, én nem tudok írni. Azért vagyok főszerkesztő. De ne terjeszd. Másodszor, rólatok, fiatalokról, a mi neveltjeinkről, talán egyszer érdemes lenne egy-két dolgot szóvátenni.

— Például, Ede bácsi!

— Hát... például a munkához való *iszonyotokról*. Te példának okáért hol vagy most állásban?

Tomi felröhögött:

— Ez ócska duma! Sehol, Ede bátyám! Nem is fogok mosta-

nában! Na, szevasztok! Apa! Vigyázz, hogy kinek, mit, meddig. A lényegről senkinek!! Mert aztán tudod... ugye?! No, azért! Fenyegetően hangzott. Tomi beviharzott a szálló presszójába, ahol apja szerint barátai várták. Nyitotta a kis Folkszi ajtaját. Dekulek nagy szuszogások közepette préselte be magát a kis kocsiba, külön-külön nyögte maga alá a két lábát, helyezte el nagy fenekét és pocakját valahogy, míg végre Kocsolányi Sebő elindította a kocsit a szerkesztőség felé. Kis idő múlva hátraszólt Dekuleknek:

— Most boldog a gyerek! Arról van szó ugyanis, hogy nyert egy elég szép summát a totón. — Heherészett. — Nem is tudtam, hogy totózik. De ez akármihez kezd, mintha lócitromba lépne. Rögtön szerencséje van!

— Az jó! — szólt tartózkodóan Dekulek. — Itt fordulj be, balra, rövidebb. Két perc múlva ott vagyunk!

— Nekem mondod, hogy hol a *6 órai Újság?* Ami mostanában inkább Fél Nyolc Órai?

— Késik a nyomda. Mindig előrevesznek valami kifizetődőbbet. Hiába a szerződés, hiába minden. Kupi van mindenütt, öregem! Te is tudod. Nálad is az van. Vagy nem?

— Elmegy azért minden a maga útján.

A szerkesztőség elé értek, és percek múlva már be is nyitott a titkárságra a főszerkesztő. A Surbankó fiú ücsörgött Picinke helyén. Dekulek megjátszotta magát:

— Millya Manó hol van?

— Nem tudom, Ede bátyám! Fél órája elment valahová, azt mondta, majd jön.

— Akkor úgy is lesz. Nem hazudós! Szerintem ebédel! — zárta le a témát Dekulek, és betessékelte vendégét a főszerkesztői szobába. Ez korántsem volt olyan fényűzően berendezve, mint a KÖZKAR igazgatói rezidencia. Semmi drága bútor, helyette füstös tapéták, néhány fotel, széles íróasztal, fölötte Lenin-kép a falon. Kocsolányi dísznövényt sem fedezett föl a főszerkesztői szobában, csak egy fonnyadozó, apró növésű, sárgás levelű könnyező pálmát, amelyiken már könny sem volt. Teljesen kisírta magát.

— Ülj le, Sebő! Fontos beszédem van veled! Kávé?

— Inkább egy fél konyakot, ha van! — mondta amaz, kissé lehangoltan.

— Ne hülyéskedj! Kocsival?

— Na és? Le van mindenki... a rendőrség is! Hányingerem van az egész élettől! Adj egy konyakot!

Dekulek felvonta a vállát, kinyitotta a páncélszekrényét, kivette a konyakot, és töltött mindkettőjüknek. Szótlanul kortyolgatták az italt.

— Merre jártatok a fiaddal?

— Az OTP-től jövünk. Arra kérlek, hogy amit most elmondok, arról ne írjatok, és te se add tovább. Ne dumáljon senki, hogy persze, a Kocsolányi...

— Nem értem, miről beszélsz! — ösztönözte Dekulek, hogy mondjon már valami érthetőbbet.

— Nézd, Ede! Ez a rohadt kölyök, ez a Tomi, mint szóvá is tetted, nem dolgozik. Dumálhatok neki, amennyit akarok, falra hányt borsó! Most meg tudod, mi történt? Azt a főnyereményt, azt a nyolc és fél milliót, amiről írtatok, hogy a megyében nyerték, ez a kölyök nyerte! Ráadásul egy vacak kéthasábos szelvénnyel! És képzeld, a másik hasábon is egy 13-asa, félmilliót ér. Összesen kilencmillió forint! De el ne dumáld valakinek! Ez annyi pénz, öregem, hogy félt benyújtani a szelvényt. Engem vett rá, hogy én jelentkezzem mint nyertes, az én nevemre fizessék ki, és azután adjam oda neki.

— No, de miért félt? — játszotta a tájékozatlant Dekulek.

— Állítólag, egyfelől nem kívánja nyilvánosságra hozni, hogy ő a nyertes, ez szerintem helyes. De ettől még fölvehetné. Csakhogy mindenféle kölcsönöket szedett fel az utóbbi időben, és most nem akarja az adósságait rendezni. Ehelyett külföldre akar menni a sok pénzzel. Van érvényes útlevele, és az a rögeszméje, hogy ha kitudódik, hogy ő a milliomos, vagy valamelyik ótépés dolgozónak eljár a szája, a hatóságok meggátolják a külföldre utazásban, a határon átbogarásszák a vámosok, elszedik tőle a sok pénzt, ilyesmik. Zavaros összevissza duma az egész! De végül is rávett, hogy én jelentkezzem a nyertes szel-

vénnyel, kérve a diszkréciót, amire törvényes lehetőség is van. Megtettem, amit kért! Mégiscsak a fiam, ha büszke nem is vagyok rá!

Lehajtott még egy konyakot. Dekulek is, mert nem találta a módját, hogyan tálalja, amit tud. A barátja, a jelek szerint nem akarja előtte föltárni a teljes valóságot.

— Ide figyelj, Sebő! — mondta végül. — Régi haverok vagyunk. Ne szédítsük egymást! Én másképp tudom a dolgokat. Tomi fiad téged pocsékul megzsarolt.

— Engem?? — játszotta meg az elképedt embert Kocsolányi Sebő. — Mivel zsarolhatott volna meg? Ne beszélj zagyvaságokat! Egyszerűen megsajnáltam, mert hülye vagyok. Belementem, amire kért. Kissé még örülök is neki, mert így hivatalosan én vagyok a nyertes. És ha úgy látom, hogy ez az ölébe hullott marha nagy pénzösszeg még csak lejjebb nyomja a lejtőn, egyszerűen nem adom oda. Letétbe helyezem az OTP-nél, és csak akkor adom át neki, ami tulajdonképpen az övé, ha családot alapít, ha munkát vállal, vagyis ha megváltozik.

— Nem igaz! Amit mondtál, nagyon szépen hangzik, de téged nem ez a meggondolás bírt rá, hogy teljesítsd az óhaját, hanem az, hogy megzsarolt!

— Mivel? Honnan veszed? Te mindent jobban tudsz? — vált egyre idegesebbé Kocsolányi. El sem tudta képzelni, honnan tud a barátja arról, ami a meztelen igazság.

— Azokkal a fotókkal, amiket rólad készített! A fürdőszobában. Az erkélyre nyíló kisablakon át. Rólad, meg a mostani feleséged kiskorú leányáról, Sebő! Én tudom az igazságot, nekem ne linkelj!

Kocsolányi levegő után kapkodott, kiverte a veríték, hol rémülten, hol dühhel nézett régi barátjára, zsebkendővel törölgette a homlokát, arcát és hápogott:

— Ezt honnan veszed? Megőrültél?

— Véletlenül kihallgattam ma egy beszélgetést, amit az Ibolya presszóban folytatott a fiad, a szomszédos bokszban, egy magafajta csirkefogóval. Itt a telefon, hívd fel az Ibolya presszót,

és kérj engemet a telefonhoz. Meghallod a választ: „A főszerkesztő úr itt volt, de negyedórája eltávozott."

Odatolta Kocsolányi elé a telefonkészüléket. Az visszatolta a helyére, és a feje előrecsuklott. Megadta magát. Belátta, hogy jó barátja mindent tud. De az a gazember Tomi, vajon kivel cseveghetett a dologról, amikor megesküdtek egymásnak, hogy erről senki nem tudhat?

— Kiféle volt az az alak, akivel ilyesmit beszélt a fiam? Dekulek nem akarta Ildikót kiszolgáltatni egy felzaklatott, megzsarolt közéleti ember hirtelen haragjának:

— Nem tudom, öregem! Nem lehet átlátni a másik bokszba. Fölállni meg nem akartam, hiszen a fiad engem jól ismer. Ő tehát nem tudja, hogy én mindent tudok. Ezt akartam veled közölni, mert én téged semmiképp se akarlak bennehagyni a pácban.

Kocsolányi hálásan pillogott rá.

— Nagy szarban vagy, öreg! — folytatta Dekulek. — De köszönd magadnak! Elferdült hajlamaidnak! Nem elég neked Ildi, akit odaprotezsáltam? Szép, fiatal csaj, nem is sokat ellenkezik. Utat vágtam neked bátortalanságának bozótjában: jó párszor lefeküdt nekem is, a protekció nem jár ingyen, van némi gyakorlata, az neked nem elég? És annyi a nő, mint a pelyva, pláne ha pénzed is van. Ott a színházi cucus, Délkelety Boglárka, csak az nem mászta meg, aki még nem találkozott vele. Az én hülye, öregedő Öcsi kollégám is bele van esve, azt hiszi, valami romantikus szerelemre lelhet nála, mert unja már kétmázsás kövér Bertáját. Odajár Boglárkához Pepi, a csodacsatár, Krisztinszki, a bolgár zöldséges, meg a fél város. Kell neked egy kiskorú lány, a saját mostohalányod?!

— El tudod képzelni, Edém, hogy ez a Tomi beváltja a fenyegetését? Hogy ha visszavonatom az alezredessel az útlevelét, ha nem adom át neki a pénzt, akkor mindenhová elküldi a kompromittáló fotókat rólam?

— Mi az, hogy! Gátlástalan, erőszakos és ravasz kölyök. Legszívesebben behívnám ide, és leütném, széttaposnám. Hol

van már a régi nyár, amikor együtt hancúroztunk, és a hátamon fektetve úszkáltam vele a folyóban?

— Tedd meg, kérlek, énértem tedd meg! Taposd széjjel! — sistergett a gyűlölet Kocsolányiból. — De tanúk nélkül!

Dekulek legyintett:

— Csak a vágyaimról szóltam, nem a terveimről. Majd beülök érted a börtönbe! Pedig mi igazán jó barátok vagyunk. Ki kell eszelnünk valamit, ami keresztülhúzza a számításait. De minél előbb, mert ez a kölyök nem lesz kímélettel. Mikor fizetik ki azt a főnyereményt?

— Tizenhatodikán. Kilenc nap múlva. Addig kellene tenni valamit.

— Nem tudom hirtelen, mit lehetne tenni, de egy-két dolog kézenfekvő! Ide figyelj! Beszélünk a sportfogadási igazgatóság helyi kirendeltség vezetőjével, hogy egyelőre tartsa vissza a nyeremény kifizetését.

— Nem teheti. Milyen címen?

— Hogy milyen címen? Mondjuk, arra hivatkozva, hogy a központ még nem küldte meg az engedélyt, vagy nem stimmel a beérkezési határidő, és ki kell még vizsgálni valamit.

— Ez nem rossz. Ha az itteni vezető nem meri a saját szakállára megtenni, van nekem a pesti igazgatóságnál is jó barátom, akivel megdumálhatom az ügyet.

— Én pedig beszélek a fiaddal!

— Mit mondhatsz neki, ami erősebb, mint azok a fotók?

— Mázlid van, öreg! Most jut eszembe egy ravasz dolog, meg tudom vele félemlíteni a fiadat! A múlt héten én is vettem egy totószelvényt, de elfeledkeztem az egészről. — Benyúlt a fiókjába, elővett egy kitöltetlen, előző heti totószelvényt. — Igaz, ez négyhasábos, de sebaj! Kitöltöm szépen, egyik hasábjába utólag beleírom a telitalálatos tipposzlopot, a többibe meg mindenféle tippet. A beküldendő részt eldobom. Azután találkozom vele, és előadom, hogy hallottam tőled, mekkora szerencse érte. Kár, hogy „valami bűzlik" a dolgok körül, mivelhogy az igazi nyertes kizárólag én vagyok, és ha a hivatalos kiértékelések szerint csak *egyetlen* 13 plusz l-es szelvény akadt az országban, és az is ebben

a megyében, akkor az az enyém. Az övé vagy hamis, vagy nem érkezett be idejére. Vagy utólag készült hamisítvány, amire Budapesten úgyis rájönnek. Erre a te Tomikád megzavarodik, nem fog kételkedni abban, amit mondok, ezzel időt nyerünk, és aki időt nyer, az mindent nyerhet!

— Nem rossz! Bár nem tudom, végül is mit segít. Azt elfogadom, hogy előre, mondjuk jó pár napra lebénítja őt. Szalad majd hozzám, hogy beszéljek veled, esküdözzem az OTP-nél, hogy az általam leadott szelvény az igazi. Én meg ígérek neki majd mindent, alkudozom, húzom az időt. Ez eddig rendben. De utána?

— Hol van most a fiad? Az Aranykalitkában? Gyere, vigyél oda a kocsidon, hátha még ott találom. Úgyis megyek hazafelé, átnézni a mai cikkanyagokat.

Felpattantak a helyükről. Odakint Dekulek elkérte a már kiszedett és a még kéziratos cikkanyagokat.

— Nándikám! — mondta Surbankónak. — Elmegyek ebédelni, és utána átnézem a mai cikkeket. Fél három után itt vagyok!

— Jó étvágyat, Edus bátyám! — mondta Surbankó, átnyújtva az aznapi cikkek dossziéját a főszerkesztőnek. — Miamanó már látta, szignálta is őket!

— Jól van, Nándikám! Csak ő előtte ne miamanózz, mert neked ront!

— Ha Picinke megjött, megyek, és én is bekapok valamit.

A két férfi elsietett.

TV. fejezet

amelyben az újságíró felismeri a leszúrt betegápolóban a rendőrt, a hypószagban a rendőrség elviszi Micikét; egy éjszakai portás a sötétben is lát és hall, de Mici csak sír, nem beszél, pedig előkerül Jocó bőrkabátja, sőt a gomb is

1

Aludni persze nem tudtam. Folyton Boszkó és a koponyám törékenységét próbára tevő két férfi, az overallos, meg az álrendőr képe táncolt előttem. Fotómontázsként egymásra dolgozta bennem Boszkót és az álrendőrt a képzelet, és mindinkább meggyőződtem róla, hogy a két személy azonos lehet!

Ez foglalkoztatott mindaddig, amíg be nem csoszogott Mojzes bácsi a kórterembe. Egyenest felém tartott. Odaszuszogott mellém, lekuporodva ágyam szélére:

— Alszik, szerkesztő úr?

— Dehogyis alszom! Magára várok. Hol volt ilyen sokáig?

— Leskelődtem, meg hallgatóztam! Furcsa ügy ez, hallja-é! Az a rendőr százados, aki magát vallatta az este, embereivel a meggyilkolt Boszkó öltözőszekrényében talált egy összegyűrt és spárgával átkötött, csomagba rejtett rendőrruhát. Képzelje!

— Ne izéljen!

Felültem gyorsan, bele is nyilallt a fejembe megint.

— És Boszkó? Életben van?

— Ugyan! Elvérzett! Most aztán kihallgatnak mindenkit, a nővéreket, az orvosokat, a műszakiakat. A konyhai dolgozókat is berendelték, mert a kést a konyháról vitte el valaki. Marha nagy ügy ez, kérem!

Nyílt az ajtó, erős fény áradt be a folyosóról, ahol állandó léptek, jövés-menés, fatalpú futkározások, hangos beszédfoszlányok zavarták a kórház előírt csendjét. Csörömp Zsuzsi jött be egy rendőrrel, rögvest hozzám futott, és nagyon izgatott volt, szegény.

— Szerkesztő úr! A százados kéreti, hogy jöjjön velem!

— Miért? — meredtem rá, rossz érzéssel. Végül még engem gyanúsítanak majd valamivel!

— Odakint megmondom! — Rászólt az öregre: — Mojzes bácsi, tessék lefeküdni szépen a helyére! Már nagyon késő van!

— Tudom — motyogott Mojzes bácsi —, de hát akkora a zaj, meg trappolás és az ajtócsapkodás. Vagyis hát a ribillió, kérem.

Zsuzsika belém karolt, hogy egyfelől könnyítse a liftig a járást — érdekes, egyszerre működni kezdett a hetek óta *„Szerelés alatt"* ácsorgó felvonó is! —, másfelől így gyorsította a tempót. Mikor bezárult a liftajtó, a fülemhez hajolt.

— Le kell vinnem magát, hogy azonosítsa Boszkót! Állítólag tegnap, lopott rendőrruhában, segédkezett leütni valakit! És az a valaki, a százados úr szerint, maga volt!

— Előfordulhat! — bólintottam.

Levittek az alagsorba, egy hordágyon feküdt letakarva Boszkó. A százados kívül már öt-hat másik nyomozó és rendőr is ott ügyködött, és amikor megláttak, mellőzve minden barátkozó stílust, azt kérdezték:

— Ön Bihari Bence újságíró?

— Igen, kérem!

— Felkérem, szíveskedjék megtekinteni ezt a személyt! És válaszoljon, legjobb tudása szerint: a kórházon kívül látta-e valahol, ha igen, hol és mikor?

Odavezettek a letakart tetemhez, hogy ha a lepedőt fölemelik rajta, szemtől szemben láthassam az arcát. Aztán az egyik nyomozó föllibbentette a fehér lepedőt.

Néztem, néztem, nagyon zavart, hogy a szeme már le volt csukva. De a bal szemöldöke fölött, az a pici sebhely, jól kivehető volt. És az arca nagyon hasonlított annak a rendőrnek az ábrázatára, akihez segítségért fordultam a Török közben.

— Az illető hasonlít arra a rendőrre — mondottam —, aki a néptelen Török közön való áthaladásom közben, egy kezeslábasban utánam osonó ismeretlen férfinak segédkezve, valamilyen tárggyal fejbe csapott, vagy segített leütni! Ráismerek arról a sebhelyről, a bal szemöldöke fölött...

— Hasonlít vagy azonos?

— Nem tudom. Gondolom, azonos.

— Itt a kórházban, amikor tolószéken vitte önt ide-oda, nem ismerte fel?

— Nem, mert többnyire kábult voltam, és a körben lelógó frizurája különben is eltakarta a szemét, szinte a fürtjei közül kandikált ki mindig. Így azt a kis forradást sem láthattam. A szemét, persze, most se látom, úgyhogy a nyilatkozatom nem több, mint feltételezés. Ezt szeretném leszögezni!

— Milyen színű volt a szeme? — kérdezte valaki, hivatalos személy. — Mármint annak a rendőrnek, tegnap?

— Szürkéskék, vagy kékesszürke, ilyen valahogy. A másiké is.

— Azt most hagyjuk! Tessék ide nézni, és jól megtekinteni, amit mutatunk!

Kiteregetett előttem egy eléggé összegyűrt rendőregyenruhát és rendőrsapkát:

— Ezt viselte az illető?

Hosszasan elmerengtem. Mit tudom én?

— Lehetséges. De bizonyosra nem állíthatom, miután, legalábbis az én számomra, minden rendőr egyenruhája egyforma. Kivéve, újabban, a nőit.

Nevettek, pedig ez az igazság.

— Rangjelzése ez volt?

— Nem figyeltem! Izgatott voltam, mert arra gyanakodtam, hogy az overallos felém tart, és kértem a segítségét! Ehelyett mindketten ütöttek.

— De ha azt nem is tudja, hogy ez volt-e az egyenruha, amilyet az illető viselt, állíthatja-e felelősséggel, hogy ilyen volt?

— Igen, azt állíthatom! Ilyesféle!

— Elkísérhetik a szerkesztő urat, köszönjük! — szólt a százados. — Kovács Mici nővér itt marad!

Akkor láttam, hogy ott áll ő is, két nyomozó közt, a falnál.

Gondoltam, odajön a százados, és mond még nekem valamit, bizalmasat, tegeződve, de nem. Ő csak ennyit mondott, és intett a kórháziaknak, hogy kísérjenek vissza a kórterembe. Borzasz-

tóan hivatalos volt, rá se ismertem volna, ha nem tudom, hogy ő az, akivel negyedórája még a folyosón ültünk, barátian csevegve, a fehér padon.

Jóval éjfél után sikerült csak elaludnom, de fél ötkor már betrappolt az ajtón Bözsi néni, az emelet egyetlen takarítónője, akiből már akkor elkezd áradni a kórház felé a hypószag, amikor elindul távoli otthonából, hogy bebüdösítse nekünk a második emeletet. Kora hajnali vonattal Érláposról zötyög ide, a megyei kórházba, hajnalonként. Ha némelykor elkésik, a betegek számára akkor is túl korán kezdi a hypózást, mert fél öt és öt óra körül még mindenki szívesen aludna egy keveset. De a folyosón eldől két partvisnyél, valaki leejt egy üres vödröt a kövezetre, a huzat bevág egy-egy férfi vagy női vécéajtót, s máris világossá válik számunkra: megjött Bözsi néni, elkezdte a műszakot.

Mindent fölemelgetett, és mindig mindent következetesen elejtett. A felmosórongyot úgy vágta bele a vödör vízbe, hogy a plafon is befröcskölődött, majd földöntögette a vödröt vízzel együtt, egyszer a folyosón, másszor a kórteremben, Bözsi néninél már csak egy kisebb tájfunnak sikerült volna több kárt okoznia reggelente, de senki se mert neki szólni. Senki se mert a szemére vetni semmit, mert ha megsértődik, a második emelet legalább fél évig takarítónő nélkül marad.

Hangoztatta is, hogy mit köszönhet neki a kórház. Mert ha neki nem lenne ilyen adakozó szíve, annak a büdös vejének, Menyéth Bódognak meg olyan ronda, fösvény természete, akkor az ő lányának még arra se jutna egy árva garas, hogy amikor az utcasarokra kiáll, egy rendesebb rongy lógjon férfiszemguvasztó termetén.

— Mert olyan az én lányomnak a teste — szokta mesélni büszkén a betegeknek —, hogy ha ringó járásával megközelít egy sarokba vágott, ócska seprűnyelet, az is magától feláll az izgalomtól. Mondtam is már neki egyszer, gyere be lányom reggelenként a kórházba, hogy ha elejtegetem a partvist, ne kelljen annyit lehajolnom érte. De hát ezek a mai fiatalok nem segítik a szüleiket!

A partvisra tekert, immár elfeketedett hypós ronggyal végigtologatta a szemetet egyik ágy alól a másik alá, egyik beteg papucsát a szemközti betegtárs alá, a jonatánalmáimat pedig gondosan összeborogatta, és kidobta a szemétbe. Az ágytálakat sorra egymáshoz koccintgatta, amelyik eltört, azt „fogyóeszköz" felkiáltással kidobta a vécé előterébe, amelyik épen maradt, arra rácsodálkozott:

— Ma már ez se törik úgy, mint régen!

Elkergetett álmomat próbáltam visszacsalogatni éppen, mikor partvisa nyelére támaszkodva, Bözsi néni megállt, és körülnézett a kórteremben:

— Hallották, mi történt az éjjel?

— Mi történt volna? — ásított rettentőt egy termetes beteg, a hármas, aki végighorkolta a tegnapot, az éjszakát, s valószínűleg ezt szándékozta elkövetni a mai napon is. Csak az étkezések, a vizitek, valamint a látogatások idejére ébredt fel, stájerlovakat megszégyenítő horkantással, aztán visszahullt az édes, gyógyító álom mélységeibe. Az ügyeletes nővérek mindenesetre jól aludtak tőle. Mi meg rosszul.

Bözsi néni lecsapott a hírrel:

— A Micike! Ő lett volna ma éjjel az ügyeletes. Már szóval, itten, ezen az osztályon. De elvitték a rendőrök éjfél után!

Erre már én is felpattantam:

— Micikét? Miért vitték volna el?

— Maga új beteg itten, nem tudom, megbízhatom-e magában. Én ugyanis nem szoktam pletykálni ismeretlennek. De olyan aranyosan áll a kötés a fején, hadd ismerjem meg, ha már idekerült! Azt a sok almát kidobtam maga alól.

Gumikesztyűs kezét nyújtotta a bemutatkozáshoz: — Bözsi vagyok!

— Tudom! — mondtam, viszonozva a kézfogást.

Bözsi néni fölkacagott:

— Haha, reped a lelkemen a bugyi! Még ilyen hülye nevet valakinek, hogy Tudom! No, mindegy! Tudom urat is kérem, egy szót se arról, amit most elmondok! — Felemelte fenyegetőn

a partvis nyelét. — A többi is néma marad, mint a sír, amelyik felé toszogatják magukat itten!

— Mint a sír! — vágtuk rá harcosan és egyszerre, mint katonák az esküt.

— Nos hát, ez a Micike, akiről a fene se hitte volna, tövig belemártotta Boszkóba a kést az este. Abba a nagy hajú kajakosba, aki a betegeket tologatja és hozza-viszi. Még ő rikoltozott állítólag, hogy jaj Istenem, ott fekszik a vérében Boszkó, segítsenek, emberek, valaki leszúrta Boszkót, patakzik a melléből a vér! Hát volt nagy lótás-futás, mesélik a 223-ban a betegek. Orvos, rendőrség, ápolók, minden! Végül mi sült ki? A kés nyelén, amit a konyhából csórt el valaki, tisztán rajta volt a Micike ujjlenyomata.

— Nem igaz! — buggyant ki belőlem. — Lehetetlen!

Bözsi néni mérgesen odavágta a partvist:

— Mi az, hogy nem igaz? Kicsoda maga, Tudom úr, hogy kétségbe meri vonni aztat, amiket én tudok? Hát én hallottam-e, hogy mi volt, vagy maga, aki csak itt döglik az ágyában, éjjel is, naphosszat? Micsoda krimi, uraim! Ekkora betűkkel lesz benne Mici nővér az újságokban, hogy kinyomja a szemét azoknak, akik majd olvassák!

— De hát miért tette volna ezt Micike? — hüledeztem.

— Azért, Tudom úr, mert ez a Boszkó... — heherészni kezdett —, nem azért mondom, marha nagy kan volt! Még engem is, képzeljék, egyszer elkapott az alagsorban, és el akarta mélyíteni bennem a szolidaritást. Egy ilyen ötvenes szatyorban, amilyen én vagyok! Hát kérem, az még a legyet is... röptében, olyan ember!. Állítólag börtönben ült, és ott úgy kiéhezett, hogy most nem tud betelni velünk, jobb nőkkel. Megkörnyékezte Micikét is, nem most, már egy kicsit régebben, pár héttel ezelőtt. Ígért neki fűt-fát, házasságot, aztán most, állítólag vasárnap este, elkapta Micit valakivel egy parkban, hülyére verte, és átgázolt rajta cefetül. Erre Micike begurult, nagyon összevesztek, és miközben talált egy jó nagy kést a konyhán, teljesen elvesztette a fejét. Megleste az öltöző előtt, és leszúrta a klinika bikáját. Úgy mondják, hogy az a fiú meg, akivel Mici járt,

bánatában, hogy mit műveltek a szerelmével, a folyóba ölte magát. Mint egy szerelmi regény, nemde, rozoga uraim? Kurcz Máler írt ilyeneket, az a híres, régi nagy magyar író! Mennyit olvastam, istenkém! Hát ez történt! — indult kifelé. — Mindenki azt nyomja a másikába, amije van neki. Phü, de büdös ez a hypó! Maguk nem utálják?

— Dehogynem! — reccsentünk uniszónóban, a capella, minden különösebb összpróba nélkül.

A pulzusom megint százat vert. Lassan már mindenki csak üt, ver és gyilkol, kit hol ér?

2

Kovács Mici nővért már negyedik órája faggatták a nyomozók. Udvariasan, de konokul firtatták tettének okát: miért ölte meg Farkas Simon kórházi segédmunkást, a büntetett előéletű volt ökölvívót, becenevén Boszkót? A nővér tagadott. Állította, hogy a bűntényhez semmi köze, épp ellenkezőleg: ő fedezte fel, ő lármázta föl a nővértársait az elmúlt este, föltehetően kevéssel azután, hogy valaki leszúrta. Mert amikor ő az öltözők előtt rátalált, még életben volt, szaggatott lélegzés, ujjainak reflexszerű rángásai, a melléből frissen patakzó vér és még sok más, általa jól ismert jelek bizonyították számára, hogy a beteghordozó férfi csak eszméletlen, kómában van, de talán még megmenthető.

Ugyanakkor Mici ellen szólt néhány körülmény. Először is a Farkas Simon, vagyis a Boszkó mellébe szúrt konyhakésen a letagadhatatlan ujjlenyomatai. Az áldozat görcsösen összeszorított jobb kezében találták néhány hajszálat, Mici hajából valót. Az időpontokkal is ellentmondásba került. Vallomása szerint ő este fél kilenc tájban fedezte fel a vérző Boszkót. Azt állította, hogy azonnal segítségért futott, föllármázta környezetét. A tévénéző betegek és azok a nővérek viszont, akik hordozható tévékészülékeiken az orvosi vagy a kezelő szobákban szintén a Derrick-sorozat filmjét nézték akkor, egyöntetűen úgy vallottak — maga

a százados is ezt tanúsította, aki mint tudjuk, ez időpontban a 222-es kórterem egyik ápoltjával, az újságíróval beszélgetett a folyosó egyik padján üldögélve —, hogy a bűncselekmény a film végefelé, kilenc óra tájban vált köztudottá, körülbelül akkor, amikor Derrick rákattintotta a filmbeli bűnöző csuklójára a bilincset. Miért várt Kovács Mici közel félórát, társai föllármázásával? Hogy addig elvérezzék Boszkó?

Az egészet még inkább bonyolította a portás vallomása. Ő azt állította, hogy Kovács Mici éjszakás nővér már nyolc óra körül megérkezett, de Farkas Simon, akinek már délután háromkor lejárt a rendes munkaideje, kilenc óra előtt pár perccel bejött a kórházba, hóna alatt egy spárgával átkötözött csomaggal, amiről később kiderült, hogy a lopott rendőri egyenruhát tartalmazta, amelyre a nyomozók az ő öltözőszekrényében akadtak rá később. Farkas Simon tehát, aki különben sem volt szolgálatban ezen az estén, és nem tudni, mi okból jött be mégis kilenc óra tájt a munkahelyére, az emberöléssel gyanúsított Mici nővér által jelzett időpontban — fél kilenckor — még semmiképp sem lehetett bent a kórházban.

Nyilvánvalónak tetszett a nyomozás e szakaszában — már hajnalodott különben —, hogy Mici nővér összevissza beszél, nem őszinte, nem mond igazat. Ez arra ösztönözte a nyomozókat, hogy újra és újra elölről kezdjék a vallatását, újra elmondassák vele, mikor, hány órakor, hol és mit látott, kivel találkozott, mit csinált, hol volt a leszúrt Boszkó fél kilenckor történt fölfedezése és a többi kórházi alkalmazott riasztása között eltelt fél óra alatt. És mivel magyarázza az áldozat görcsbe rándult kezében saját hajszálait, nem különben a konyhakés markolatán az ujjlenyomatát?

Ez utóbbiakra adott némi bizonytalan, de elfogadható választ. Állítólag hirtelen ki akarta rántani a még élni látszó Boszkó melléből a kést, de aztán rájött, hogy ez nem az ő dolga, elsősegélynyújtásra nem gondolhat komolyan, de bűncselekményre igen, ezért elengedte a már megmarkolt kés nyelét, és orvosi segítségért futott. A hajszálai pedig nyilván akkor hullot-

tak le, amikor Boszkó fölé hajolt, hogy megállapítsa, lélegzik-e még. Mivel hogy előtte éppen fésülködött...

Gyönge és naiv védekezésnek tűnt azonban még ez is, mint minden más, amit ellentmondásokban bővelkedő, eddigi vallomása tartalmazott. A portással való szembesítésekor azt állította, hogy a kapuőr rosszul emlékezhet az időpontokra, vagy meg se nézte az órát, hiszen ez akkor még nem is lehetett fontos a számára. Ezért most úgy emlékszik, hogy ő nyolckor és Boszkó csak kilenc felé jött be. Ezáltal tulajdonképpen nem ő, Mici vall ellentmondásosan, csupán a tévesen emlékező portás szavai kérdőjelezik meg állításait.

A portás önérzetesen cáfolta, hogy ő nem tudná, nem ellenőrizné, ki mikor lép be vagy távozik el. Erre igazgatói utasítás is kötelezi. Órája pedig olyan pontos, hogy már a legyek se találnának üveglapján annyi helyet, ahová újabb pontokat telepítsenek ...

Időközben különféle szakértői vizsgálati eredmények futottak be a nyomozást vezető századoshoz. Ezek egyfelől kisebb dulakodás jeleit bizonyították a tetthelyen, másfelől — a százados által elrendelt különleges vizsgálatok eredményeképp — azt is, hogy a vasárnap esti látleletek során a Mici nővér intim testrészéből mintául vett férfiondó megegyezik a Boszkótól most vett mintával, miután felső és alsó ruházatának átvizsgálásakor a szakértő friss váladéknyomokat talált Boszkó alsóneműjén.

Újra elővették Micit. Nyíltan föltették neki a kérdést:

— Meg akarta magát erőszakolni Farkas Simon?

Mici elhallgatott. Egyszerre kitört belőle a zokogás.

A százados hagyta, sírja ki magát. Aztán azt mondta:

— Nézze, Kovács Mária! Mi máris többet tudunk, mint amennyit maga elképzel. Mi már tudjuk, hogy vasárnap este, amikor maga Koltai Józseffel a moziból hazafelé tartott, és a néptelen Fő téren letámadta magukat három huligán, és egyikük magát a sötét parkba hurcolta és ott megerőszakolta, az Boszkó volt! Erre orvosi bizonyítékom van! Ha visszaemlékszik, mi akkor magától vizsgálati anyagot vettünk, váladékot. Csodálkozott, hogy mire kell nekünk az erőszaktevő férfi ondója. Hát

most már láthatja, mire. Az is árulkodhat alkalomadtán a támadó személy azonosságáról. Mint ezúttal is. A kórházi öltözőben leszúrt Farkas Simon fehérneműjét szennyező, friss vizsgálati anyag azonos, vagyis a vasárnap esti támadó személytől származik. Föltehetően magára támadt újból, emiatt dulakodtak. Nem hagyta magát, ám dulakodás közben Farkas leteperte, lévén fékezhetetlen, erős férfi, maga pedig gyönge nő. De ezúttal ő járt pórul, mert magánál épp volt egy, a konyháról származó kés, amelyet gondolkodás nélkül — vagy a heves dulakodás közben véletlenül, ezt még nem tudjuk bizonyítani — Farkas mellébe döfött. Nyilván önvédelemből tette, ami enyhítő körülmény! Jó lenne tehát, ha szépen elmondaná, mi hogyan is történt, és bevallaná az igazságot. Naiv tagadással, alibik nélkül, ellentmondásokba keveredve és bőgve, úgyse ér el semmit! Sőt, a saját helyzetét rontja. Maga még fiatal lány, nyilván hiányos jogi ismeretekkel. Fogalma sincs, micsoda különbség előre megfontolt szándékkal halálra sebezni valakit, vagy önvédelemből, netán védekezés közben, véletlenségből elkövetni az emberölést. Érdemrendet ez utóbbiért se kap, de életfogytiglanit sem. Érti a különbséget?! Az istenit neki, hogy egyre csak bőg!

Mici ezután se nyilatkozott, hogy beismerő vallomást kíván tenni, vagyis hogy el akarja mondani, teljes őszinteséggel az eset körülményeit. Már nem is válaszolt a nekiszegezett, udvarias vagy türelmetlenül sürgető kérdésekre. Csak zokogott.

A százados egy ideig várt, idegesen forgatta ujjai közt az öngyújtóját, rágyújtott, majd eloltotta a cigarettát, fölállt, aztán visszaült. Valami azt súgta neki, hogy a lány sután és bután méri föl a saját helyzetét. Az, hogy ő a tettes, szinte bizonyosnak tűnik, de mivel az ügy a vasárnap esti történtekkel is összefügg, valamit, valakit takargatni akar. Itt megállt a tudomány.

— Kije volt magának Koltai József?

— Együtt járogattunk... — szólalt meg kisvártatva a lány.

— Igen? Csak ennyi? Én úgy tudom a fiú főbérlőjétől, hogy menyasszonyjelöltje volt a fiúnak. El akarta venni magát feleségül. Rendes fiú volt különben, komolyan készült az életre. Tanult szorgalmasan, beszélgettem erről is a főbérlőjével, és

láttam a fiú albérletét is. Valakik kirabolták, utána bedobták a folyóba. Belefulladt.

— Tudom! — bólintott a lány összetörten.

— És azt is tudja-e, hogy akiről kiderül: ismerte őt vagy magukat, azokat is egyre-másra igyekeznek hidegre tenni? Hogy például Koltai főbérlőjét, azt az újságírót, aki megpróbált utána járni egy-két gyanús dolognak, véresre verték, fejét betörték, és most ott fekszik maguknál, a kórházban?

— Igen, a 222-esben.

— Úgy van! És én éppen azért voltam ott az este, mert vele beszélgettem erről a furcsa ügyről. A maga esete kapcsán viszont most, meghökkenésünkre, az is kiderül, hogy a szerkesztő úr egyik támadója épp ez a Boszkó volt, hétfőn délelőtt, a Török közben. Mégpedig jogtalanul viselt rendőrruhában! Azt is tudjuk, ugye, ugyancsak a maga esetét vizsgálva, hogy vasárnap este is ő volt a maga támadója, megerőszakolója. Akkor is rendőrruhát viselt?

— Nem, dehogy.

— Maga tudta, hogy ő erőszakolta meg vasárnap este? Remélem, nem akar azzal szédíteni, hogy nem ismerte fel!

— Igen, tudtam.

— Akkor válaszoljon: miért hallgatta el ezt a Koltai fiú eltűnésével, majd meggyilkolásával kapcsolatos kihallgatásokon? Miért nem mondta el a nyomozónak, aki még akkor este fölkereste magát a kórházban? Tudtommal faggatták magát, hogy ismeri-e a támadóját!

Mici nem felelt a kérdésre. Megint csak zokogott, és gyűrögette telebőgött zsebkendőjét.

— Válaszoljon!! — reccsent most ingerültebben a százados. Mici nem válaszolt. Sőt! Megmerevedett. Abbahagyta a sírást, és farkasszemet nézett vallatójával. Mint aki azt szuggerálja: ha te fokozod a nyomozást, én fokozom az ellenállást, a hallgatást. A százados nem értette a lány viselkedését, és fölébredt benne a gyanú, hogy azért, ami Koltai Jocóval történt, valamiképpen Mici is felelős. Így vagy úgy, akarva, akaratlan.

Az indítékra viszont nem talált magyarázatot. Ezt csak az tehetné világossá, ha kiderülne végre, miért fojtották vízbe Jocót és végül is kik?

Nyílt az ajtó, bejött a két nyomozó, akiket a százados házkutatási paranccsal Farkas Simon, alias Boszkó ideiglenes lakására küldött. Ennek címe nem szerepelt semmiféle igazolványában, a portás véletlenül tudott róla, és így jutottak el a lakótelepi panelház harmadik emeleti garzonjába, amelyet külföldön tartózkodó tulajdonosa bérbe adott, a bérlő pedig két albérlőt tartott benne. Egyikük Farkas Simon, az áldozat. A másikat a nyomozók épp otthon találták, lemezjátszót bőgetett, kemény rockot hallgatott, vodkát vedelt, és hevesen tiltakozott magas beosztású apjára hivatkozva, hogy őt albérletében zaklatják.

A százados ekkor kikísértette Mici nővért egy másik szobába, aztán a garzonban járt nyomozókhoz fordult:

— Ki a srác és ki az apja?

— A srác, egy nagyképű, de foglalkozás nélküli alak, név szerint Kocsolányi Tamás. Az apja Kocsolányi Sebő, a KÖZKAR igazgatója. Többször elvált, nősült a papa, s a fiú — bevallása szerint — mostohaanyjával és annak leányaival nem akar egy fedél alatt maradni, ezért vonult albérletbe. Állandóra viszont apja otthonába van bejelentve. Farkas Simon pedig szabadulása után, hozzá költözött, s az albérleti díjat megosztják.

— No, ez különös! Egy ilyen köztiszteletben álló apa lézengő fia egy többszörösen büntetett előéletű alakkal él közös albérletben. Csak nem homokos?

A nyomozó felvonta a vállát:

— Nem tudhatjuk, de nem valószínű. A kis szoba, amiben a két fiatalember fekhelye van, női aktokat ábrázoló poszterekkel van tapétázva. A Kocsolányi fiú tiltakozott, hogy bármihez nyúljunk. Fenyegetőzött, hogy majd az apja, magas összeköttetései révén így, meg úgy, de mi csak csináltuk a dolgunkat. Farkas Simon holmiját részben még ott átnéztük, részben elhoztunk egyet-mást. Arról persze, egy szót se szóltunk a Kocsolányi fiúnak, hogy mi történt Farkassal. Levele, iratai alig, itt van

néhány külföldi videokazetta, ezeket majd megtekintjük. Aztán néhány tekercs negatív film, exponálva. Hátha fölfedezünk rajtuk valamit. Elhoztunk még egy rakás svéd, dán, amerikai szexmagazint. Végül néhány műszaki cikket, külföldi magnót, hordozható japán sztereó magnós rádiót. Ezekről a Kocsolányi fiú előbb azt állította, hogy az övé, azokat hagyjuk békén, de amikor a jótállási jegyet, a vásárlásról szóló számlát vagy a vámcédulát kértük, kiborult, hogy ilyen nincs. Viszont nekem úgy rémlik, hogy a tavaly decemberi betöréskor, a kishíd előtti zeneboltból mintha ilyesmiket is elvittek volna.

— Megnézzük — szólt a százados —, aztán ha nem sáros a holmi, vissza lehet adni.

— Halott betegszállító nem magnózik! — mondta a másik.

— Biztosan vannak, jelentkeznek a hozzátartozói. Különben is Farkas nem idevalósi, hanem pesti. Pár éve került ide. Garázdaságért, meg kisebb lopásért ült már, szabadulása után állt munkába itt, a kórházban, mint segéderő.

— És ez a válltáska? Ez az övé?

— A Kocsolányi fiú szerint, igen. Ezt is elhoztuk.

A százados ösztönösen nyúlt a táskáért. Kibogozta a rátekeredett hosszú vállpántból, kinyitotta. Benyúlt az aljára. Rövidesen néhány ampulla morfiumot és egy injekciós tűket, fecskendőt tartalmazó csokisdobozt kotort elő belőle.

Erre kiöntötte az egész táska tartalmát az asztalra.

Kábítószer gyanánt, alkohollal fogyasztható nyugtatófélék dobozkái kerültek elő a sokféle, érdektelen lom közül.

A százados átszólt a Micit szemmel tartó őrmesternek a szobába, ahová átmentek az előbb.

— Kísérje vissza a lányt!

Fél perc múlva nyílt az ajtó, betámolygott rajta Mici, egy őrmesternő kíséretében. Tekintete rögtön a táska tartalmával teleszórt asztalra tévedt. Megállt, és csak nézte a századost, szótlanul, némi rémülettel.

— Nos, nővérke — mutatott nyomozóira a százados —, az embereim ezeket mind Boszkó lakásán, a szállásán találták. Itt az áldozat válltáskája. Nyilván látta már.

— Igen, láttam. De ez nem az övé!

— Nem? Hát kié? Ő, ugye, hozzájuthatott az efféléket tartalmazó gyógyszeres szekrényekhez vagy azok kulcsához?

— Elképzelhető! Minden lehetséges! — tört ki belőle a sírás.

— Kulcsa volt ezekhez?

— Szabályosan: kizárt dolog!

— Akkor feltörhette a szekrényt, ahol ezeket tartották?

— Azt megtehette. Ki tudja?

— Találtak az utóbbi időben ilyen feltört méregszekrényt, vagy betörtek a gyógyszertárként használatos helyiségbe?

— Nem tudom, nem hallottam róla.

— Elképzelhető, hogy valaki más révén jutott hozzá? Például valamelyik orvos vagy nővér révén?

— Elképzelhető.

— És az is, hogy azt a nővért Kovács Micinek hívják?!

A lány nem válaszolt. Látszott, hogy erőszakot tesz magán, hogy ne szóljon. A százados várt egy-két percet, aztán átadta az őrmesternőnek Kovács Mária kórházi nővért, hogy vezesse el, és vegyék őrizetbe.

Mici fásultan vette tudomásul a döntést.

Hallgatott.

3

Mikor lezajlott a vizit, és már mindenki rekedtre fontoskodta magát a történtekről, kissé elcsöndesült a betegszoba. Boglárka belibbent egy kis reggelivel, távozása után intettem Mojzes bácsinak, támadjunk föl porainkból, és vonuljunk ki a folyosóra egy kis traccspartira, kettesben. Kötözéskor mondták, hogy a sebem szépen gyógyul, már járkálhatok, amennyi jólesik, de ha valami rendelleneset észlelnék, szóljak Szorokai doktornak. Jutka nővér szerint viszont a doktor három nap szabira ment, szóval csak szóljak neki, úgysincs itt.

— Ígért nekem Mojzes bácsi valami érdekes történetet — emlékeztettem az öreget a társalgósarokban, a nappal kissé

zajosabb, forgalmasabb és a nyitva hagyott ajtók-ablakok miatt huzatosabb folyosón. Eközben megosztottam vele a Boglárka készítette reggelit.

Mojzes bácsi szótlanul bicegett mellettem az egyik padig, ahol vaksin nézett az elhaladókra a kikapcsolt tévé képernyője. Ott bevágtuk a pótreggeli maradékát, majd ő cigarettát szedett elő fürdőköpenye kopottas zsebéből, és rápöffentett a világ legbüdösebb Kossuthjára. Ezt valahol külön az ő számára gyárthatták, mert a szerkesztőségben is többen szívják, de sose éreztem ilyen ronda szagúnak a füstjét.

— Tudja, szerkesztő úr, én olyan ember vagyok — kezdte Mojzes bácsi —, hogy nem tűröm a rendetlenséget, akkor se, ha nem az én feladatom a rend, a tisztaság fenntartása. Engem, ugye, azért ültetnek az éjszakai portára, hogy a KÖZKAR-nál a dolgozók távozása után legyen valaki, aki esténként végigjárja a hivatali helyiségeket, s ahol úgy feledték, eloltogassa a villanyt. Ellenőrizze, hogy a kávéfőzők zsinórját kihúzták-e mindenütt a konnektorból, bezárja rendesen a takarítónők után, amit be kell zárni. Van úgy, hogy nyolc órára mindennel végzek, de van úgy is, hogy nem tudom a lépcsőfeljárat előtti főajtót bezárni, mert még bent van a direktor, kérném szépen, és a szegény, nyugdíjazott Blanka helyére fölvett Balkány Ildikón dolgozik, túlórában.

— Rajta? Talán vele! — szóltam közbe. — Különben igazgatónak nem jár túlóradíj.

— Nem, nem! Tudom én, mit beszélek! Kérném tisztelettel Blankát erőszakkal nyugdíjba zaklatták, hogy friss csibehús kerüljön a helyére. Mert ez a mi direktorunk, kérem, ez a Kocsolányi Sebő, nagy kujon, kérem! Egész nap futkos összevissza, aztán estére meg gyakorta bent tartja Ildikót, hogy a restanciát pótolják. Pusztán az a bibi, hogy Kocsolányi igazgató úrnak — köztünk legyen szólva, de meg ne írja már, az istenért! — csak a nőkre mászásban van örökös lemaradása. Úgyhogy jól mondtam én az imént, mikor úgy fogalmaztam, hogy Ildikén dolgozik. A túlórát Ildi kapja. Véletlenül belestem egyszer a titkárságon az ujjnyira hagyott, párnázott ajtó nyílásán, amikor feltűnt, hogy még mindig ég a villany. Azt gondoltam, ez az új

nő úgy feledte. De nem! Akkor láttam, hogy mi is az a *rózsaszínű* túlóra, megkülönböztetésül a *fekete* túlóráktól! Kérném szépen, az igazgatói szobában van egy széles pamlagnak is beillő kanapé. Az új ülőgarnitúrához tartozik, kérem, két fotellal. Hát ott lihegett, visongott ez az új titkárnő, szuszogott Kocsolányi Sebő, hát ehhez égett, kérném szépen, az állami villany. Láttam egy pillanatra, hogy ki van alul, ki van felül, és mi okból. Na, mármost, az ilyen tapasztalt munkaerő, mint én, jól tudja, hogy mit célszerű látnia, észrevennie és mit nem. Rögtön elszeleltem onnét, vigyázva, nehogy zajt csapjak, és a végén még engem kapjanak rajta, pont engem, aki nem csinálok semmit, pont azok, akik csinálják. Ilyen az élet, szerkesztő úr! Visszamentem a portásfülkébe, és vártam, amíg az új titkárnő továbbképzése folyik. Eltartott kilencig.

Mojzes bácsi először mosolyodott el, kicsit ravaszkásan, mióta itt van a kórházban:

— Kicsit lassan ment, de lehet, hogy vissza-visszajátszották, mint a tévében szokás fociközvetítéskor a kapura lövéseket! Nem mondom, cuki kis lány az az Ildikó, kérem, a portásfülkében is lenne számára egy kis hely, ha lehetne, meg ha egyáltalán... Hatvanhárom múltam, kérem szépen!

— Szeretném, Mojzes bácsi drága, ha most már azt mondaná el, amit vasárnapról hétfőre virradón látott, az előtt, hogy oly szerencsétlenül elesett, és idehozták a mentők!

— No hiszen, nem is azért tértem ki arra, mit eddig mondtam, hogy kibeszéljem őket. Szerintem, kérem, minden lében áll egy kan, ha nem is mindig kettő, mint abban a bizonyos, blőd tévésorozatban. Csak érzékeltetni kívántam, hogy milyen felelős és sok munkával jár, kérném, ez az én éjszakai beosztásom. Hogy visszatérjek a kezdetben mondottakhoz, én szeretem a rendet. Ugye, mikor mindenki elmegy, dolgozók, főnökök, és amikor már mindent bezárok, visszahúzódom az én portáskuckómba, kicsomagolom a hagymát, a kenyeret, a szalonnát, zöldpaprikát meg paradicsomot, mikor mi van. Előszedem a bicskámat, bekapcsolom a rádiót, meghallgatom, hány halottat követelt aznap a világbéke, bevacsorázok, aztán elszívok egy-két

cigarettát. Majd ledűlök ott egy dikófélére, és hortyogva vagyok éber, várom a reggelt. Ha föl-fölébredek, akkor munkaköri kötelességem szerint kinézek az udvarra, meg a kapun kívül az utcára. Ilyenkor fut el a méreg, ha rendetlenség van. Például eldobott göngyöleg az udvaron. Azt fogom, és beviszem a raktárba, de legalábbis az ajtajához teszem, hadd essen át rajta másnap az a raktári dolgozó, aki elsőnek jön. Az utcán meg ki nem állom, az irodaház előtt, a járdára szórt szemetet. Fogom a vesszőseprűt, kérem, és átsöpröm az egészet a szomszéd épület elé! Ez sokkal jobb megoldás, mintha a járdáról az úttestre suhintanám, mert a városi utcaseprő úgyis visszasepri reggel a KÖZKAR elé, és én este kezdhetem elölről. A szomszédos épület házmestere viszont reggel szépen eltakarítja, mert az is nagyon rendszerető ember. Csak eközben pocsékul szidja az anyámat.

— Szóval vasárnap éjfél után... — próbáltam a lényegre terelni Mojzes bácsit.

— Nyugtalan ember a szerkesztő úr! Épp most akarok rátérni. Szóval vasárnap is fölhorkanok, nézem, hány óra, látom, éjfél lesz nemsokára. Na, mondom, ellenőrizzük az udvart, meg a járdát, meg ami adódik. Az udvar rendben, odakint az utcán meg valami civakodásféle. Fogom a seprűt, az nem csak seprésre jó, a nyelével ütni is lehet. Résre nyitom a kaput, hát észlelem, hogy a szemközti oldalon, ahová a Kerek Hordó gazdasági bejárata nyílik, és állandóan el van állítva italosüveg-rekeszekkel, söröshordókkal, ládákkal, mifenékkel, kifelé cibálnak a kapun egy fehérnadrágos, zöld pulóveres fiatalembert, akinek befogják a száját, hogy mukkanni se tudjon. Tehették, mert négyen is voltak, akik lefogták, és ha netán sikerült valami módon megnyikkannia, hogy aszonygya: „Segítség! Öcsi bácsi!!!" — máris ütötték, verték, rúgták, mint a rongyot, kérem! Hogy ki az az Öcsi bácsi, nem tudom. Végül elráncigálták a másik ház elé, ahol állt egy kocsi, beletaszigálták, és elhúztak az új lakótelep felé. Először még fontolgattam, szóljak-e valakinek, de hát kinek? A rendőrség se sokat ér azzal, ha azt mondom, valakit, valakik elvittek kocsival valahová,

miközben verték, lefogták és a többi. Kérdezgetnék, kit, miért, így, úgy — hát tudom én? Csak feltartanának az alvásban. És különben is, arra gondoltam, valamelyik részeget viszik haza a társai a hátsó bejáraton át, ne kelljen szégyenkezniök vele a főbejárat előtt. Van ilyen, nem is egyszer!

— Azért jobb lett volna szólni a rendőrségnek! — jegyeztem meg. — Aztán ők majd eldöntik, utánanéznek-e, vagy sem. Hátha tudnak valakiről, aki eltűnt, és föltételezhetik, hogy épp azok hurcolták el, akiket maga látott, Mojzes bácsi!

Az öreg legyintett:

— Fantáziál a szerkesztő úr, ez a szakmája. Lassan már minden héten előfordul, akár kétszer is, hogy az ember civakodást, kötekedést, ordítozást, verekedést tapasztal az utcán. Elcsürhésedtek a népek, kérem, jobb nagy ívben elkerülni őket, mielőtt nekünk is behúznak egyet. Na, de nem is ezért mesélem, mert mondom, az ilyesféle cirkusz nem ritkaság. Hanem azért, mert utána, amikor idekerültem a kórházba, és betoppant ide ez a Boszkó nevű beteghordó, első pillantásra meg mertem volna esküdni, szerkesztő úr, hogy ő volt az egyik, aki azt a fehérnadrágost lefogta, ütötte, valósággal mint egy ökölvívó, behúzott neki jókorákat. Egész addig, amíg a kocsiba nem tuszkolták és elpöfögtek vele!

Rámeresztettem a szememet:

— És ezt ugyan miből gondolta Mojzes bácsi, hogy Boszkó...

— Először is ugye, a gazdasági bejárat előtt áll egy ostornyeles lámpa. Az arcába láttam, és amikor másnap itt bejött értem, hogy a vizsgálóba vigyen, feltűnt, mennyire hasonlít arra a verekedőre. Na aztán, amikor megszólalt, hogy így Mojzes bácsi, úgy Mojzes bácsi, már meg mertem volna esküdni, hogy ő volt! Mert akkor éjjel is állandóan járt a szája, károgott, itt is károgós volt a hangja. Kérdeztem is tőle, maga nem szokott verekedni a Kerek Hordóban vagy akörül? — heherészett az öreg. — Azt mondta, furcsán-szúrósan a szemembe nézve, hogy ő csak a négyszögletes hordókat kedveli, meg a hallgatag betegeket. És elvigyorodott utána.

Fura izgalom kerített hatalmába. Egy darabig hallgattam. Szegény Jocó! Kiáltott értem! Aztán azt kérdeztem az öregtől:

— És miért gondolja, hogy ez nekem cikktéma? Hiszen maga is úgy véli, hogy amiképp nincs karácsony Corvin nélkül, nincsen utca balhé nélkül.

— Na ja, ez igaz! Csakhogy én ezt elmeséltem később az éjszakás Mici nővérnek, azelőtt még, hogy megszurkálta Boszkót.

— Tényleg? És miért épp neki?

— Maga is hallotta ma reggel a takarítónőt! Itt mindenki azt beszéli, hogy időnként hetyepetyél azzal a Boszkóval. Gondoltam, vajon tudja-e róla, milyen verekedős? Hogy a Kerek Hordó mögött is ő aprította azt a legényt?

— Mire ő?

— Mire a Mici elsápadt, kérem, nem válaszolt semmit, csak elrohant. És most itt van! Állítólag ő a tettes, a Mici nővér, kérem! Nem gondolja, szerkesztő úr, hogy a közt, amit én láttam, és a közt, amit Mici tett, ha ugyan valóban ő volt, kell lennie valaminek?!

A folyosó végén feltűnt Windauer adjunktus, és kísérői felszólították a folyosón csellengőket, vonuljanak a helyükre, kezdődik a nagyvizit.

4

Középtermetű, negyven-ötven közötti, kopaszodó férfi mártogatta kenyérdarabkákkal a szaftot a tányérjából a Szabadság útján hivalkodó Lidó étterem hátsó traktusában, ahol az Aranykalitka árait túlzottan magasaknak ítélő, kisebb pénzű színházi, szerkesztőségi, különféle művészetekkel foglalkozó szabadúszók verik el éhüket déltájt.

A férfi, név szerint Millya Manó, a *6 Órai Újság* helyettes főszerkesztője, akkurátusan megtörölte a száját a pörkölt után, megitta a pohár kristályvizét, és intett a pincérnek, hogy fizetni óhajt. A pincér, akinek Millya már évek óta törzsvendége volt,

biccentett, hogy máris küldi a főurat. Elkurjantotta magát a konyha irányába: „Marci! A szerkesztő úr fizet!"

— Mi a manó! — tréfálkozott régi törzsvendégével az elősiető főpincér. — Ma is csak egyedül?

— Igen, egyedül!

— Bébé szerkesztő urat még mindig szervizben tartják az orvosok?

— Ott, szegényt!

— Negyvenhat húsz!

Millya Manó átadott egy ötvenest:

— A többi maradjon, Marcikám!

— Köszöntem! — suvasztotta a fizetőpincéri táskájába az ötvenest Marci, és „egészségére, szerkesztő úr, minden jót Bébé szerkesztő úrnak, a mielőbbi viszontlátásra" szöveggel útjára bocsátotta a mindig sietve érkező, kapkodva étkező és gyorsan távozó vendégét.

Millyának nem volt délben sok ideje se evésre, se fecsegésre az itt üldögélő és étkező ismerőseivel. A *6 órai Újság* délelőtt készült, délben állt össze, az ebéd utáni percekben kellett még egyszer átfutni a leadott vagy már kefelevonatban visszaérkező, kiszedett cikkanyagokat, áttekinteni a tördelést, helyén van-e minden, nem maradt-e ki valami fontos anyag, nincs-e szükség az utolsó pillanatban benyomni valamilyen pár soros értesülést a „Legújabb" rovatba. Egyszóval, a *6 Órai Újság* munkatársai akármikor ráértek volna kényelmesen ebédelni, csak éppen ebédidőben nem.

Fölkapta nyúzott ballonkabátját, amelyet bármily melegre fordult is az idő, Millya Manó főszerkesztő-helyettes június közepéig magával hordott, amíg a nyári nap le nem izzasztotta róla. Hamar és gyakran megfázott ugyanis, állandóan féltette az egészségét. Hirtelen bekapott ebédjéhez csakis be nem hűtött, úgynevezett „meleg" szódát volt hajlandó inni, a sört is, a kólát is úgy kérte ki a raktárból. „Rettenetesen érzékeny a mandulám!" — mentegetőzött asztaltársai előtt, akik megmosolyogták, tréfálkoztak vele, augusztusban bundát ajánlottak neki, örökké vállán hordott ballonja helyett. Eközben provokatív célzattal

ropogtatták jelenlétében az italukhoz kért jégkockákat. Még Kundy Albert, a színház tenoristája is, akinek pedig igazán óvnia kellett volna hangszálait, de nem törődött se azzal, se a májával, csak a jéghideg piával. Öntötte magába ebéd közben a jeges kólát, nyalta a fagylaltot, itta a jégbe hűtött sört, és vedelte a jeges Cinzanót, Martinit. Legfeljebb elmaradt este az előadás. Ez is divat manapság.

A helyettes főszerkesztő tekintete a kijárat melletti telefonfülkére révedt. Rajta a felirat: „Nem kijárat!" Ezen mindig elgondolkodott, a Lidóból távozóban. Minek kell ezt a fülke ajtajára kifüggeszteni? Nyilván azért, mert többen, távozóban, összetévesztik a fülke bejáratát és az étterem kijáratát, és nagy lendülettel berontanak a fülkébe, nekiütődve orrukkal a telefonkészüléknek, és elcsodálkozva néznek körül, hová lett az utca? Esetleg a panaszkönyvet is elkérték, s dühösen jegyezték be: „A kelkáposzta és a sült hús jó volt, de hová tették a bejárat elől a Szabadság útját?"

Bonyolult dolog az élet! — gondolta Millya Manó, amikor az utcára lépve, beleütközött Turbék Zsombor kollégába, a tanácsi és pártlap, a *Megyei Tükör* munkatársába, aki kocsijával érkezett. Mivel ők este csinálják a másnapi lapjukat, nyugodtan ráért itt délidőben kvaterkázni, eldumálgatni a hátsó traktus csepűrágó vendégeivel, a kisváros neves és névtelen zsenijeivel, akik úgy szálltak őrá is, mint őszi szőlőfürtökre a sárga darazsak.

— Hol áll a te kocsid? — kérdezte Turbék, miután üdvözölte kollégáját, Millya Manót.

— Az enyém? A Merkurnál vagy a gyárban! Már ezerszer kifejtettem, hogy nekem csak akkor lesz kocsim, ha szembe is én jövök minden útvonalon, és mindig szépen kitérek magam elől.

— Akkor arra még várnod kell! — veregette vállon kollégáját Turbék, és megérdeklődte, van-e ma jó kaja a Lidóban. Fölösleges volt a kérdés, a Lidóban sose volt jó kaja, és ő úgyis megette, akármit tettek eléje.

— Zsiráftalp narancskörettel, aszaltszilvakompóttal, vagy szójababfőzelék tavirózsaszirommal, kétszázért. De akad sertés-

pörkölt is galuskával, szódával, menüben, összesen negyvenhat húsz!

— Egészségedre! Jó lesz nekem egy kisadag denevérszárny, ultrahanggal!

— Ultra nincs, csak Tomi Szuper! — vágta rá Millya, és mint mindig, ha összetalálkoztak a Lidó tájékán, ezzel már ki is hülyéskedték magukat. Turbék az elsiető kolléga után szólt:

— Dekulek Edét üdvözlöm! Olvastam a vezércikkét, meg a glosszáját. Gondolom, most te írod, ha Bébé a kórházban nyamvad!

— Tévedés! Én csak kitaláltam, miről szóljon, utána megírtam, leadtam, a korrektúráját kijavítottam, de a végét teljesen ő írta alá!

Millya Manó újabban minden délben meglátogatta az útjába eső, Széchenyi utcai Kókusz eszpresszóban Duplabucit, hogy igyék nála egy kávét. Az orvosok ugyan szigorúan eltiltották a kávézástól, amióta kiújult a nyombélfekélye. Annyit engedélyeztek csupán, hogy esetleg, ha már igen nagy a koffeinéhsége, akkor egy gyöngécske főzetből egy szimplányit fogyasszon, de csak presszóban, mert otthon vagy a szerkesztőségben túl erőset főznek.

A legvonzóbb a Kókuszban a platinaszőke Duplabuci, aki a barnás meleg vizet kotyvasztja, a sistergő kávéfőzőgép mögött. Nos, nem azért, mert Millya Manó agglegény, de olyan elsőrangú nő kevés akad a városban, mint az itteni kávéfőző lány, Yvette. Mélyen kivágott blúzából két gyönyörű emlő domborodik elő, s ilyen duplabucikat bámulni fenséges időtöltés. Pláne munkaidőben! Ráadásul pótolhatatlan gyógykúra is, orvosilag javallt kávédiéta. A szőke Duplabuci főzete csupa tartózkodás attól, ami árthat. Amit ő kávé címén kiszolgál a gyanútlan vendégnek, arra vidáman fütyül a világ legmakacsabb ulcus duodenije is.

Millya Manó belépett ezúttal is a Kókuszba, odanyomakodott a pulthoz, lekönyökölt, olyképpen, hogy arca majdnem beszorult Yvette föltupírozott mellső domborulatai közé, és miközben rendelt egy „príma duplát", így fuvolázott a nőnek:

— Tudja, aranyos Yvette, miért szeretek én idejárni, gyógykávéra, magához?

Yvette műszempillás tekintetével fölmérte az esélyeket. A férfit, noha nem huszonéves, még nem találta alkalmatlannak a nehéz esti munkára. Szemei előtt megjelent egy-egy feléje mozduló, ropogós ezres. Elvégre helyettes főszerkesztő. Igézőn hajolt közelebb a férfihoz, mely okból Millya Manó orra mármár érintette az egyik nagy bucit, de legalábbis beszippantotta bódító illatát.

— Szóval — búgta a nő —, miért szeret hozzám járni?

— Azért, kedvesem, mert a nyombélfekélyem kiújulása óta az orvos eltiltott az erős kávétól. No, mármost! Ilyen gyönge, meleg löttyöt, ilyen ártalmatlan, sárgás mosogatólét sehol a környéken nem tudnak nekem főzni, tizenöt forintokért, csakis magácska, édes Yvette! Pedig higgye el, mások is buzgón törekszenek!

Yvette e szavakra kiegyenesedett, mint akit áramütés ért. Előbb csak női hiúságában sértve, majd enyhe rémülettel, hogy ez a rohadt pali talán nem is őt akarja fűzni egy ezresért, de még csak a kávéját se tizenötért (plusz borravaló), hanem ez egy közönséges, szemétlapátra való társadalmi ellenőr! Aki le akarja leplezni őt, aztán följelenteni, hogy a Kókuszban elcsaklizzák a kávét! Sok dolga lehet, de majd ő elbánik ezzel a pimasszal!

Mérgében úgy kitömte frissen őrölt kávéval a kávéfőző szűrőjét, a legerősebb őrleményből, és oly lassan gőzölte bele a pohárba a nedűt, ahogy Millya még senkitől se tapasztalta, bármelyik presszóban. Aztán odacsapta a méregerős italt a férfi elé:

— Tessék! A Kókuszban kapható sárga lötty! Kilukad a gyomra tőle!

A férfi belekóstolt, arcára kiült a rémület. Rádöbbent, hogy Yvette komolyra vette a tréfát. Azt hitte, gúnyolódik. Elővett egy tízest borravalónak — eddig csak ötöt adott —, és megkérte Yvette-et: engedjen már egy kis sima forró vizet a kávéjába, mert ettől valóban bevérzik a gyomra, mehet a kórházba, Bébé kollégája mellé.

— Egy frászt! Menjen csak! Odavaló! — süvített Duplabuci, diadalmasan tekintve körül.

— Yvette, drága, nem hisz nekem? Biz' isten csak gyöngét szabad innom! És maga most elhatározta, hogy engemet eltesz láb alól!

Yvette sistergett, mint a gépje:

— Ez presszó, ha nem tudná, és nem szanatórium! Vigye a tízesét a francba, és lehetőleg holnaptól kerülje el a tájékunkat is!

— No, de édes Yvette... — próbált egyezkedni a férfi, de egy rumos kávét szopogató alak, hóna alatt mustárszínű bőrzakóval, amelyről az egyik gomb hiányzott, feléje fordult, és rárivallt:

— Van valami hézag? Kifelé, míg szépen mondom! Ne molesztálja a feleségemet! Aszfaltbetyár!

— Kikérem magamnak! — ordított most már Millya is. — Én éppenhogy dicsértem őt, mivelhogy máskor itt kapom a legesleggyöngébb kávét, ami hazánkban föllelhető!

A rumoskávés már-már ütni készült, de egy távolabbi asztalkától fölállt két férfi. Mit fölállt! Kirúgta maga alól a széket! Egyiküket valahonnét ismerősnek találta Millya, de nem emlékezett, honnét.

A két férfi valósággal köztük termett, egyikük ellökdöste lőtávolból Millya Manót, másikuk lefogta az ütni kész alakot, és kirántva hóna alól a mustárszínű bőrzakót, elállta a kijárat felé az utat, mivel a nagy szájú rumoskávés hirtelen arra vett irányt.

— Rendőrség! Igazolja magát! — mondta a bőrzakóssal birkózó férfi, és Millya Manónak rögvest eszébe jutott, honnan ismerős az őt karon fogó, szőke, alacsony, izmos társa. Ezek nyomozók.

— A szerkesztő úr elmehet — mondták neki —, a kávé minőségéről folytatott vitájuk minket nem érdekel. De ez a bőrkabát annál inkább! Velünk jön! — lökték a kijárat felé a rumoskávést.

— Hová?? — meredt az elképedten az őt féken tartó, másik, magas termetű nyomozóra.

— Majd mutatjuk az utat! — mondták a nyomozók, akik Millya Manóval már nem is törődtek, ellenben a rumoskávés

csuklóján bilincs kattant, s két oldalról kezdték kivezetni az ajtón.

— Viszik a férjét, aranyoskám! — kiáltott valaki Duplabucinak. — Nem érdekli?

— Nekem ugyan nem férjem! — húzta föl a vállát Yvette. — Csak a szája jár! Most akarta rám sózni azt a bőrkabátot száz dollárért! — tette hozzá súgva, hogy mások ne hallják.

Kimerevített felsőtesttel, előremutató duplabucival úgy nézett körül, diadalmasan, mint Napóleon a csatatéren, körben a lekaszabolt ellenséggel.

Millya Manó megvárta, amíg a rátámadó rumoskávést kikísérik a nyomozók, aztán hang nélkül kiosont eddig oly kedvelt kávézóhelyéről, a Kókuszból, fogadkozva magában, hogy ide se tér egy ideig vissza. A bejárattal szemközt állt egy török kamion.

— És fizetni ki fog? — üvöltött utána Duplabuci.

Aztán tekintete a pultjára tévedt, meg a Millya Manó által imént odacsúsztatott pénzre. A tízesre is, amelyet nem sokkal előbb még a francba akart átutalni. Most csak annyit mondott, jóval halkabban:

— Pardon! Kösz! — Egyetlen mozdulattal, mint aki morzsát söpör le az asztaláról, bevételezte az összeget nyitott fiókjába. Mind a huszonöt forintot. Odaszólt a pénztárosnőnek:

— Kérek egy tizenötös kávéblokkot!

Millya Manó bizonytalankodva indult el az utcán a szerkesztőség felé. Nem értette, tulajdonképpen mi is történt. Udvarolt Duplabucinak, hogy milyen egészséges az ő gyönge kávéja, mire az begurult. Erre jött egy pasas, aki Yvette férjének nyilvánította magát, hóna alatt egy gombhiányos, sárga bőrkabáttal, akit aztán két oldalról közrefogtak a civil ruhás nyomozók, és átvettek szocialista megőrzésre. Vele nem is törődtek, az igazolványát se kérték, pedig most is a kezében szorongatta, hátha az utcán még kell. Hálásan gondolt a szőke izmosra, amiért megvédte őt egy valószínű ökölcsapástól. Az minden bizonnyal háziőrizettel járt volna. *Kórházival.*

Közben, míg ezeken a dolgokon meditált, odaért a Széchenyi utcai ház elé, ahol főnöke, Dekulek Ede lakott a túloldalon.

Megállt, és eltöprengett kissé, menjen-e át és csöngessen-e be hozzá. Ilyenkor általában otthon van, „átnézni az anyagot", ami annyit tesz, hogy dossziéba rakja, hóna alá csapja, hazaviszi a kéziratokat, levonatokat, otthon ledől a pamlagjára ebéd után, hasára teszi a dossziét, és falrengető hortyogással alszik egy jó órát, mondjuk fél kettőtől fél háromig. Akkor aztán visszatér a szerkesztőségbe, lecsapja a dossziét Millya Manó asztalára, és annyit mond, nap nap után és szó szerint:

— Van benne jó is, de van, amit még át kellene nézni, meghúzni, kicsit adjusztálni!

Hogy melyik a jó, melyikkel kell még szerinte valamit csinálni, arról még sose nyilatkozott, akkor se, ha Millya Manó háromszor rákérdezett. Ilyenkor Dekulek rendszerint fölfortyant:

— Mindent tőlem vártok? Akkor ti minek pazaroljátok itt a lapkiadó pénzét? *Egy szónak is száz a vége:* szar az egész!

Millya Manó ki nem állhatta Dekuleket, de most mégis arra gondolt: át kellene mennie hozzá a lakására, fölébreszteni, és tudatni arról, hogy a rendőrség lekapott valakit, akinél egy mustárszínű bőrkabát volt, olyan, amilyet Öcsi bácsi albérlőjétől raboltak el vasárnap este. Valószínűleg megvan a tettes vagy az orgazda.

Várta, hogy az egymás végébe szagoló gépkocsik sora megszakadjon, és átmehessen a túloldalra. Ott épp akkor parkolt egy szürke furgon, rajta harsány, fekete felirattal: „Szőnyegtisztítás háztól házig." A sofőr ült benne egyedül, majd a kapu alól kitámolygott két másik ember, jó vastagra göngyölt, nagyméretű szőnyeget cipelve inaszakadtáig. Millya Manónak úgy tűnt, hogy a szőnyegtekercsből elöl egy borzas tökfej, őszülő fekete hajzat lóg ki, akár a Dekuleké, másik végéből két fekete félcipő kalimpál. Olyan, amilyet Dekulek Ede szokott viselni. És nicsak, a szőnyeg! Millya Manó már többször járt Dekulek lakásán, és most megesküdött volna, hogy ez volt az az ebédlő parkettáját borító, szép, nagy, vörös-barna mintás velúrszőnyeg, amiről Dekulek mindig azt híresztelte, hogy valódi perzsa, Dél-Indiából, hogy ott tamilok élnek és nem perzsák, bár a

cédulán az olvasható, hogy Made in DDR, egyáltalán nem zavarta, el se jutott a tudatáig.

A túloldalról szemlélve, Millya számára már nem volt kétséges, hogy emberrablásról és nem szőnyegtisztításról van szó. Mégpedig, ha van Isten, főnöküket rabolják el éppen. És... sehol egy rendőr! Kivárta, amíg átloholhat, de addigra a furgon már elhajtott az összegöngyölt, nagy szőnyeggel.

Millya Manó tétovázott a kapu előtt — egyemeletes bérház volt a Széchenyi utcában —, hogy a látottak után fölmerészkedjék-e ellenőrizni föltételezéseit. Végül is úgy döntött, hogy meg kell győződnie: valóban a főszerkesztő lakásán jártak-e ezek az emberek, valóban az ő szőnyegét vitték-e magukkal, benne a két végén kitüremlő Dekulekkel? Mert ha nem jár utána, mivel okoz váratlan örömöt a szerkesztőség elfásult tagjainak?

Az első emelet 4-ben, ahol a Nagyfenekű lakott, tárva-nyitva volt az ajtó. A szomszédoknál viszont, jobbról, balról minden zárva. Besettenkedett az előszobán át a lakásba. Az előszobafalon ott lógott érintetlenül a főnök esőkabátja, a kalaptartón ismert aktatáskája. Az ebédlőben viszont összevissza volt borogatva minden. A politúros asztal félrelökve a sarokba, a hat szék egymásra hányva, a parkett meg kopaszon sárgállott, mert már nem volt rajta a nagyméretű velúrszőnyeg. Nem tévedett hát, azt vitték el a „szőnyegtisztítók", de előzőleg belecsavarták a főszerkesztőt is, aki ha nem is volt grállovag, azért olyan piszkos alak sem, hogy tisztítóba vigyék.

Nem vitás: úgy rabolták el a kora délutáni időben Dekulek Edét a szőnyegtisztítóknak álcázott, ismeretlen tettesek, mint ifjabbik Horthy Miklóst 1944-ben a németek. Szőnyegbe csavarva! A különbség csak annyi, hogy Dekulek nem akart semmiféle háborúból kiugrani, még a funkciójából se, pedig az igen üdvös elhatározás lett volna.

A kéziratok és a levonatok szétszórva a padlón.

Millya Manó, az örökös helyettes, a telefonhoz sietett, föltárcsázta a rendőrség számát.

5

Ahogy a kórházi folyosón csörömpölni kezdett Zsuzsika a mai napra rendelt tegnapi kosztunkkal, kórtermünk mind a hét lakója egyszerre kapott a fiókjában hányódó kanala után. Még az állandóan alvó szobatárs is, anélkül, hogy a hortyogást egy percre abbahagyta volna.

A lépcsőház felől egyre erősödő dobbanások hallatszottak, párhuzamosan Zsuzsika meg-megszűnő csörömpölésével. Mint amikor egy gerendát azonos időközönként, lassú ütemben odavagdosnak a kövezethez. A hétalvót kivéve, mindnyájan fülelni kezdtünk. Az ötöske, aki szeizmográfus volt egy időben, holmi földrengés erősödő morajára kezdett gyanakodni. Csak azt nem értette, miért nem folyamatos a dübörgés, miért olyan, mint egy fokozatosan erősödő ketyegés? Én visszahanyatlottam a párnámra, mert tisztában voltam a helyzettel: Bertuka jön! Gulyáslevest hoz, töltött káposztával, mivel többször is tudattam vele telefonon, hogy egyelőre könnyű kosztra fogtak az orvosok.

Csak Boglárka be ne látogasson, édes istenem! Mert akkor csupa gulyáslé és káposztatöltelék lesz itt minden, padlótól föl a mennyezetig.

Windauer adjunktus úr tanfolyamra járhatna Bertához, hogyan kell sarkából kirántani fél kézzel egy ajtót. Még a hétalvó szobatársunk is fölriadt, amikor Bertuci — mert valóban ő jött! — benyitott, basszushangján belekurjantott a kórtermi csöndességbe, hogy „Jó napot!", és meleg sálba tekert arcával, homlokával, behömpölygött a 222-esbe.

— Nincs itt semmi levegő! — dörögte, ahogy a küszöbön megállva, szemlét tartott fölöttünk.

— Mert már kettőt lélegeztél, szivikém, amióta itt vagy! — próbáltam menteni a helyzetet, hiszen az ablak is nyitva volt, odakint szépen sütött a nap, és Bözsi néni hypója is rég elpárolgott. — Csókollak, édesem! Mi van a homloküregeddel?!

Betolatott az ágyamig, fölém hajolt, és akkorát cuppantott orcámra, mint amikor Berlioz *Rákóczi-induló-jának* befejező részében összeverik a két, hatalmas cintányért.

— Szimuláns! — mondta fülhasogató hangerővel. — Magadnál vagy már? Ezt jól kitervelted! Csakhogy ne kelljen odahaza a nagytakarításban segíteni! Na, de hogy én milyen rosszul voltam! Kiderült, Bence, hogy homloküregem van! Egész este inhaláloztam. Nem mondta a rendőr százados barátod?

— Mondta, szívem, mondta! Szóról szóra úgy adta tovább ő is, ahogy üzented. Rendes fiú, nemde?

Bertuka fújtatva letette szekrénykém elé az ételhordónkat, leült ágyam mellett az arról ábrándozó fehér székre, hogy ezt a látogatást talán megússza! De Berta kíméletlenül lehuppant rá, ami után két oldalt lefityegett belőle mindaz, ami már nem fért el a széken. A szék pedig rogyadozva recsegett.

— Olyan rendes a barátod — lihegte —, hogy ma, éppen indulásom előtt, odaküldte az embereit. Levették a pecsétet. Azt mondták, megvan a Jocó bőrkabátja, teljes épségben, egy gomb híján. Azt én is láttam már a múlt héten, hogy az egyik gombot csak egy szál cérna tartja, de hát én se mondtam, hogy majd fölvarrom, ő se kérte, hogy Bertuka néni, tessék szíves lenni... Szóval, az valahol lemaradt róla. Egy-két dolgot még magukkal vittek, ami a további nyomozáshoz, állítólag, kell nekik. A többire azt mondták, kiadhatom a szüleinek.

Ez utolsó mondat közben Bertámnak megint eltört a mécsese. Úgy spricceltek elő könnyei, mint csőtöréskor falból a víz. Vitorla nagyságú zsebkendőjét előkapta, és beletrombitálta a bánatát. Jó szívű volt ő mindig, csak ügyesen álcázta örökös morgolódásaival. Szerette szegény Jocót. Most, hogy eltelt pár nap, ideje volt Jocó elvesztése miatti bánatának birtokba venni extra méretű teste minden porcikáját. Már nem sajnálta az esedékes albérleti díjat.

— Én is megleplek egy hírrel — fogtam kissé halkabbra a hangom. — Tudod-e, hogy Micikét, akivel Jocó járt az utóbbi időben, szóval azt a kis kórházi nővért, letartóztatta a rendőrség?

— Jézusom! — rikkantott Berta. — Csak nem ő dobta a vízbe azt a fiút?

— Á, nem, nem! Embert ölni nem lenne képes az a lány. Vízzel. Ellenben egy konyhakéssel leszúrta itt a kórházban a betegápolót. Egy drabális férfit! Egy börtönviselt ökölvívót!

Berta hápogott, legyezte magát az izgalomtól, egy frissen vásárolt *Megyei Tükörrel* — a mi lapunk ilyenkor, délben, még nem kapható —, amitől olyan tájfun keletkezett a betegszobában, hogy lerepültek szekrénykéinkről az EKG-leletek, a vizsgálatra szóló kiírások, az újságok, a szalvéták, szóval minden.

— Az a kis semmi csibe? Az a kis vakarcs? Hát ezt nem is hiszem el! Megint hülyéskedsz velem, Öcsi!

— De bizony, így igaz! — bizonygatták ébren levő szobatársaim, serényen szedegetve össze az ágy alól az odalegyezett papirosaikat. — Hypós Bözsi mondta! — erősítgették. Én addig a *Megyei Tükört* forgattam át, nincs-e benne engem érdeklő rendőrségi hír. Hát volt. A lap tudósítója, Turbék Zsombor, aki máskor rendszerint tőlem szerzi be értesüléseit, most hírt adott a megyei kórházban fölfedezett, ismeretlen indítékú gyilkosságról, és azt is megírta, hogy az egyik ápolónővért a rendőrség, a tett elkövetésének és más, törvénybe ütköző cselekmények alapos gyanúja miatt őrizetbe vette.

Világos, hogy az előkerült bőrkabátról és az eset más körülményeiről lapzártakor még nem tudhatott a kolléga semmit. Jocó ügyéről különben sem adott ki a rendőrség máig semmi hírt. Vártak.

— A telefonhoz kérik a szerkesztő urat! — rontott be egy nővér. — A szerkesztőségből! Azt mondják, nagyon fontos! Tessék szíves lenni kijönni a nővérszobába!

— A nővérszobába!? — fújta meg a riadót Berta. — Telefonhoz? Egy félhalottat! Szeretném én azt látni! Majd én kimegyek!

— Itt maradsz, Bertukám, vigasztalod és szórakoztasd addig kedves szobatársaimat, és ne ricsajozz nekem! Egyelőre még a szerkesztőség alkalmazottja vagyok, nem a tiéd! Ha hívnak, megyek!

— A nővérekhez! Mi?

A nővérke segített magamra kapni a köntöst, és rákacagott

Bertára mind a harminckét, egészséges fogával, almapiros, pufók arcocskájával:

— Ne tessék félteni a szerkesztő urat, nem szeretjük el!

— Nem is kell őt, magától is elszeretődik! Ismerem! Kisiettünk, nehogy bontson addig a vonal. A Surbankó fiú volt, és izgatottan közölte:

— Csak azért hívtam, Öcsi bácsi — (na tessék, már ő is „öcsibácsiz" engem, de hát mit tegyek, a mi kutyánk kölyke!) —, mert szörnyű dolog történt! Dekulek főszerkesztőt, ma délben, ismeretlen tettesek szőnyegbe csavarva elrabolták a lakásáról!

— Micsoda? Disznóság! A szőnyegek egyre drágábbak! Adjad csak Millya főszerkesztő-helyettest!

— Nem tudom őt telefonhoz hívni. A rendőrségre ment, mert véletlenül saját szemével látta az egészet, és most kikérdezik!

— Hülyéskedsz? Elrabolták a...

— Bizony isten! Már jött is egy cédula, egy hét-nyolc éves kislánnyal küldték ide az emberrablók. Öcsi bácsinak van címezve, ezért felbontottuk.

— És mi áll benne?

— Kitépett irkalapon, újságból kivágott betűkből az van kirakva, hogy ha nem fizetünk azonnal kétszázezer forintot, nem engedik szabadon a főszerkesztőnket, Ede bátyámat! Nincs senki itt, régebbi ember, rangidős szerkesztő, amíg Millya Manó vissza nem jön. Mit csináljunk? Fizessünk? De kinek, hová?

— Hülye vagy, Nándi fiam! Van kétszázezred?

— Honnan az istenből lenne, tessék mondani?

— Na, hát nekem is éppen onnét nincs! És egyikünknek sincs. De különben is, küldd át azt az üzenetet a rendőrségre, a századosnak. Odaszóltál telefonon?

— Még nem, annyira megijedtem. Ki se merek menni az ajtón!

— Nem is kell kimenni, minden telefon odabent van, a szerkesztőségi szobákban. Értesítsd először is a rendőrséget! Én itt mit tehetek? Mondd csak, ott van még az a kislány? Aki a levelet kézbesítette?

— Dehogyis. Ahogy bedobta az ajtóbejáraton, máris elfutott. Előbb nem is vettük észre, csak amikor már a sarkon járhatott.

— Na, ide figyelj, Nándi! Most aztán kezdjünk munkába! Azonnal gyere ide, a többit megbeszéljük. Ha addig Millya Manó visszajön, üzenje meg veled, mi a helyzet, vagy jöjjön utánad ő is. Hagyj neki pár sort: „Bébéhez mentem a kórházba, tessék utánam jönni!" Jegyezted a szöveget?

— Öcsi bácsi, én félek, hogy még ide is betörnek, és engem is elrabolnak. Kik ezek?

— Nincs semmi okod a félelemre. Érted még ők fizetnének, csak hogy ott maradj. Vagy hogy költségünkre vigyünk haza! Gyere azonnal! A nővérek majd leszólnak a portára, hogy fölengedjenek. Indulás!

— Mi történt, szerkesztő úr? — nézett rám Jutka nővér, miközben vidáman lecsaptam a kagylót.

— Semmi tragédia! Végre elrabolták a főnökömet! Épp ideje volt! Csak ki ne engedjék egykönnyen. Szóljon le a portára, hogy rögvest kijönnek hozzám a szerkesztőségből, ne a markát tartsa a portás, hanem a száját. Majd én honorálom. Általában közölje vele, hogy mostantól, míg engem innen ki nem engednek, mindenkit bocsássanak be hozzám, akit idehívatok. Már eléggé jól érzem magamat ahhoz, hogy munkához lássak. Van feladat elég! Két gyilkosság, egy emberrablás, egy előkerült bőrkabát, egy hiányzó gomb!

A nővér zavartan nézett szemem közé, nem ismerte a tényeket, úgy vélte, félrebeszélek. Belém karolt, hogy kíméletesen visszavezessen. De én kihámoztam magam segítő karjai közül, épp akkor lépett be a nővérszoba nyitva hagyott ajtaján Bertuka, hogy ellenőrizze, miért kellett nekem a nővérszobába jönnöm. Egy szót se hitt a telefonból. Most pedig azt látta, hogy a nővérke át akar karolni, de én elhárítom, és viaskodunk, majd kemény, katonás léptekkel csoszogok két számmal nagyobb, vadonatúj papucsomban a kórterem felé. Nem szólt semmit, de elvörösödő arca arról árulkodott, hogy miként fölfelé megy borban a gyöngy, azonképpen Bertukában a pumpa.

— Mi van? Mit akart? — faggatott, mint akiket rajtakapott.

Trappolt utánam, én előtte két lépéssel. A 222-es előtt megálltunk:

— Képzeld! — újságoltam. — Ahogy ideértünk, a nővérke letepert, és megerőszakolt! Kilenc hónap múlva gyerekem lesz! Ezt akarod hallani!

— Nem ezt! Az igazat!

— Akkor jól figyelj, Berta! Az új fiú, az a Surbankó telefonált a szerkesztőségből, hogy ma délben elrabolták a főnökömet! Micsoda nagy nap ez, Berta! Új fejezet a legdélutánibb vidéki lap történetében! Gondoskodni fogunk, hogy *ne engedjék vissza!* Váltságdíjat kérnek! Höhö!

— És nem fizettek?

— Honnan fizetnénk? Egyébként is az a lapkiadó dolga. De ha tőlem függne, és ha pénzem lenne is rá, inkább többet utalnánk az emberrablóknak százezerrel, csak hogy maguknál tartsák. És jól dugják el! Micsoda lapot csinálnánk ebből a *6 Órai Újság-ból*, nélküle! De most, hogy már jobban vagyok, sürgetni fogom a kórházból való elbocsáttatásomat! Otthon rendezd be a főhadiszállást! Addig átveszem innen, bentről, bizonyos nyomozási ügyekben az irányítást!

Harcias léptekkel toppantunk be a kórterembe.

— Megint a rendőrség? — fogadtak betegtársaim.

— Nem. Az emberrablók! Nincs valakinél véletlenül kétszáz?

— Forint?

— Ezer!

— Kétszázezer? — ült fel Mojzes Albin. — Szent isten! Tréfál a szerkesztő úr!

— Véresen komoly az ügy! Ma délben elrabolták a főszerkesztőmet! Ennyit követelnek, és ha nem kapják meg, lehámozzák, megeszik, csak a csutkáját küldik vissza.

Kuncogtak, egymásra pillogtak, Berta arcát fürkészték, nem tudták eldönteni, mit higgyenek abból, amit mondok. Közben becsörömpölt Zsuzsi az ebéddel. Én rögtön átutalványoztam az enyémet Mojzes bácsinak, megtoldva Bertám töltött káposztájának egyik gombócával. Bekapkodtam azt a kis hazait, Berta megismételte elcsépelt közhelyként, hogy hiába na, a férfiakat

csakis a gyomrukon keresztül lehet megtartani. Ha tudná szegény, hogy Boglárka mennyivel lejjebb süllyedt már a gyomromnál, hogy megtartson még valameddig, ha nem is engemet föltétlenül, de a mellékeseim egy részét!

Már alaposan bediétáztam Berta főztjéből, amikor újfent nyílt az ajtó, ismét jött az iménti nővér. Gondoltam, össze akarja szedni az edényeket, segíteni a túlterhelt Csörömp Zsuzsinak, de nem! Egy csinos, fiatal lány bizonytalankodott be utána az ajtón. Az is engemet keresett.

— Jó napot kívánok! — üdvözölt, ahogy hozzám vezette a nővér. — Bocsánat, hogy itt zavarom, szerkesztő úr, Balkány Ildikó vagyok, a KÖZKAR igazgatójának titkárnője.

Körülnézett, és rögvest észrevette Mojzes bácsit:

— Jééé, csókolom, Mojzes bácsi! Hogy tetszik lenni? Mojzes bácsi megnyugtatta, hogy javulgat, javulgat, közben felém csippentett a szemével, hogy ez az a kis hölgy, aki szegény partvisfejű Blanka helyére ült Kocsolányi Sebő igazgató előszobájában, a már fölvázolt okokból. Visszacsippentettem, hogy emlékszem a róla nyert információra, amelyeket Mojzes bácsinak köszönhetek. Csak azt nem értettem egyelőre, hogy tőlem mit akar. Pláne Bertukám jelenlétében. Meg ennyi szobatárs előtt.

— Mit óhajt, kisasszony? — néztem két szép szeme közé. A fene a Kocsolányit! Micsoda kis nő!

— Szeretnék beszélni a szerkesztő úrral, bizalmas ügyben. De mielőbb! Kerestem valaki mást a szerkesztőségben, hogy önt ne zavarjam, de nincs bent se a főszerkesztő helyettese, se egyetlen régebbi munkatárs. Állítólag egy fiatalember, akit Ede bácsi nemrég vett föl, elindult ide szintén, a szerkesztő úrhoz.

— Maga ismeri Ede bácsit?

— Ajaj! — legyintett a lány. — Elrabolták! — súgta oda a szőrös fülembe.

— És mindezt honnét tudja a kisasszony?

— Ott dolgozik egyik barátnőm, Rátótfalusi Piroska, a Cinke. Ő mondta, hogy mi történt, és hogy mivel nincs ott senki,

akivel sürgősen beszélni tudnék ebben az ügyben, keressem fel önt, itt a kórházban.

— És magának mi köze van mindahhoz, ami Dekulek Ede főszerkesztővel történt?

— Rettentően félek, szerkesztő úr, hogy szándékomon kívül bár, de közöm van hozzá!

— Ezt nem értem!

— Megmagyarázom. De köztünk marad! Nem itt, én kettesben szeretnék önnel pár szót váltani, és tanácsot kérni. Úgy félek! — sírta el magát a lány, benyúlt retiküljébe a zsebkendőjéért, hogy kibuggyanó könnyeit letörölje. Miközben kiemelte a táskájából, kiesett onnét *egy mustárszínű, bőrrel bevont gomb.* Rögtön fölismertem, hogy ez az, amelyik szegény Jocó bőrkabátjáról való!

Amint a lány lehajolt, kigömbölyítve feszes kis fenekét, hogy a gombot fölemelje, megragadtam a kezét, és kifeszítve markocskáját, amelyikben finom bőrű ujjai a gombot szorongatták, odatartottam Bertám elé:

— Ismered ezt, Berta?

— Jesszusom! — fehéredett el ételhordónkkal foglalatoskodó nőm, mert rögtön ráismert. Rémülten nézett hol rám, hol a lányra.

— Ez honnan került magához? — kérdeztem Balkány Ildikót, kikapargatva markából a gombot.

— Á, az semmi! Azt találtam, illetve Dekulek Ede bácsi találta! Én csak elkértem tőle kabalának!

— De hisz az a Jocó gyerek kabátjáról való! — rikkantott Berta, és forgatta, tanulmányozta a gombot. — Persze, hogy megismerem!

A lány értetlenül nézett ránk:

— Az ki, az a Jocó? Nem ismerek senkit, aki Jocó!

— Hol találta ezt a gombot Dekulek, kisasszony?

— Az Ibolya presszóban. Ott volt az ülésen, egész idő alatt rajta trónolt, mikor vele is bizalmas beszélgetést folytattam, ugyanabban az ügyben, amiről most önnel szeretnék beszélni!

Szörnyű gyanúm támadt: ennek a csinibabának köze lehet a

Jocó-ügyhöz. Talán Dekuleknek is. Máskülönben, hogyan kerülhetett volna hozzájuk az elrabolt bőrkabát leszakadt gombja? Csak jönne már ez a Surbankó fiú, mert ezt a lányt nem engedjük ki a kezünkből, egyelőre!

— Hajlandó írásba adni, kisasszony, itt és most, tanúk előtt, hogy ezt a sárga bőrrel bevont gombot Dekulek főszerkesztőtől kapta, mikor ő az Ibolya presszóban magával találkozott?!

A lány értetlenül nézett hol rám, hol Bertára, aki úgy fogta a gombot, mint egy drága ékszert, egy gyöngyszemet, amit óvni kell a rablótámadóktól.

— Persze, de hát miért fontos ez? Én sokkal jelentősebb és egy igen veszélyes ügyről szeretnék önnel beszélni, nem egy ilyen vicik-vacak gombról! Veszélyben az életem!

— Nocsak! A magáé is? Milyen Chicago lett ebből a békés kis városkából, pár nap alatt! Miért nem fordul a rendőrséghez, ha fontos adatok birtokában van? Egyébként jöjjön ki velem, nem bánom, beszélgessünk. Én is meghallgatom, de védelmet csakis a rendőrségtől várhat, ha valakitől félnie kell.

— Picinke mondta, hogy forduljak magához! Ne haragudjon rám!

Kivonultunk kettesben a folyosóra.

— Jól van. Ide leülünk! — mondtam a 222-es ajtajával szemközt, helyet mutatva ott, ahol a századossal csücsültünk egyik este.

Ildikó előadta, hogy ő régi ismerőse a Nagyfenekűnek, az protezsálta őt jelenlegi titkárnői állásába is, Kocsolányi igazgató mellé. Ezt úgyis tudtam Mojzes bácsitól. Aztán elmesélte mindazt, amit Kocsolányi és fia minapi beszélgetéséből kihallgatott, hozzátéve, hogy ezt ő elmondta Dekulek főszerkesztőnek az Ibolya presszóban. Azért, hogy egyfelől tanácsot kérjen, miképpen viselkedjék a továbbiakban, másfelől megkérje Dekuleket, hogy kapcsolatai révén segítsen Kocsolányi Sebőnek kimászni ebből a szörnyű egérfogóból, amibe zsaroló fia, illetve a titokban készült fotók révén került. Mert akkor ő hol legyen titkárnő? Szerinte kihallgathatták őket, bár nagyon suttogva tárgyaltak az ügyről, de mi másnak tulajdonítsa, hogy Ede bácsit ismeretlen

tettesek hirtelen elrabolták? Nem lehet vitás, hogy csakis amiatt, mert tud az ügyről, és keresztbe tehet Kocsolányi fiának a nagyszabású zsarolási kísérlet ügyében. És ő azért fél, mert akkor most nyilván ő kerül sorra, hogy elhallgattassanak mindenkit, aki tud valamit az apa és fia közt lejátszódott, pocsék civakodásról.

Elképedtem mindattól, amiket ez a lány hirtelenjében előadott. És azon is, hogy Kocsolányi elkényeztetett, tróger fiacskája markolja föl azt a nagy dohányt, a múlt heti totó főnyereményt! Hát ilyenek nyernek, lesznek milliomosokká? Persze, Kocsolányi apuciról is megvolt a véleményem, különösen, ha hozzáadtam mindahhoz, amit most megtudtam, azt is, amiről csak Mojzes bácsitól tudok. De erről nem szóltam a Balkány nevezetű szépségnek semmit.

Kihívtam Bertát a kórteremből. Két okból. Egyik, hogy ne fantáziáljon, mit művelek azóta itt ezzel a lánnyal. Mert neki mindig mindenkiről az jut az eszébe (esetemben talán nem mindig ok nélkül). Másik, hogy egyelőre vonjuk ki a forgalomból ezt a *koronatanút,* Balkány Ildikót. Igaz, hogy az ügyben, ami engem főképpen érdekel, a Dekulek révén hozzá került bőrzakógomb izgat, de nem tudni, valahol nem érnek-e össze a két ügy szálai?

— Ide figyelj, Bertukám! Ezt a szegény kislányt a főszerkesztőm sorsa fenyegeti. Föltehetően félre akarják állítani az útból, mert valamiről sokat tud. Többet, mint egyenjogú állampolgárnak szabad. Ezért megkérlek, hívass ide egy taxit a portással, pattanjatok bele mindketten, és amíg másképp nem döntök, kvártélyozd be őt szegény Jocónk megürült helyére, odahaza, nálunk!

— Ezt a lányt? Hozzánk? — értetlenkedett Berta.

— Jaj, köszönöm szépen, szerkesztő úr, de mi lesz a munkahelyemmel? — nyomot puszit a homlokomra, aztán Berta arcára is Ildikó, ami úgy hatott Bertára, mint egy Seduxen.

— Azzal maga ne törődjék! Nálunk lesz kosztja, lakása, pár napra. Én ugyanis még ma este vagy holnap délelőtt innét hazakérem magamat! És a Surbankó fiúval, aki épp ott fordul be

a folyosó végén, és lám, milyen okos, hogy a nőgyógyászaton keresgél engem, egy-kettőre rendbe tesszük az ügyet! Persze, a rendőrség óvatos bevonásával, de oda maga ne menjen, nekik ne is telefonáljon, bízza rám az egészet! Aztán utólag majd elrendezzük a munkahelyi mulasztását is. Kocsolányi igazgató úr, ha még ő lesz akkor ott a góré, mindenbe bele fog egyezni. Abba is, hogy magának tüszős tüdőgyulladása és kétoldali szívbillentyűhurutja volt. Legfeljebb nem táppénzt kap majd, hanem prémiumot.

Ildikó elsírta magát a hálaérzettől, én nem is mertem Berta szemébe nézni, nehogy visszavonjam ijedtemben az egész ajánlatot. Siettettem őket, és meghagytam Bertának, hogy ha valaki a kapu előtt netán rájuk támadna, csak álljon rá két lábbal a pasas félcipőjére. Biztos, hogy sürgős amputálás lesz a vége, a támadó részéről.

— És a gomb? — mutatta felém Berta. — Hazavigyem? Vagy itthagyjam?

— Azt hagyd itt, Bertuci!

— Jó, de nehogy bevedd este altatónak, fél pohár vízzel, a nagy izgalomban!

— Ekkora tablettákat én nem kapok! — vágtam a köntösöm zsebébe a gombot, és izgalmam a tetőpontnak a tetőpontjára hágott.

Már hogyisne, amikor annyi szenvedés és érthetetlen történés után, valami végre a kezemben, sőt a zsebemben van, amit Jocóról rángattak le, vettek el, azon a vasárnap estén... Egy mustárszínű, bőrrel bevont gomb!

És gomolyogtak bennem a homályos föltételezések: Ibolya presszó és környéke, Dekulek főszerkesztő és elrablása, Kocsolányi fiának főnyereménye és az apjáról készített, zsarolás céljára használatos pornográf felvételek. Tiszta krimi! Ennyi lében, ennyi kan!

V. fejezet

amelyben újabb őrizetbe vételek és kihallgatások vannak. Mici tovább hallgat, nem úgy Ágota főnővér, aki önként kipakol. Javító-szerelők jártak az Akác utcában, ahol is elsül egy vadászfegyver, Szorokai doktor, aki itthon lóg egy kötélen, de Bécsből telefonál.

1

— Személyi igazolványt kérek! — reccsent a Kókuszban elfogott, rumoskávés hőzöngőre a százados, amikor behozták a kapitányságra a mustárszínű bőrkabáttal. A százados megnézegette a kabátot, ugyanaz a szín, szabás, külföldi márkajelzés, amilyet Koltai József főiskolásról szedhettek le vasárnap este. Hiányzik róla egy bőrrel bevont gomb, semmi kétség, hogy ez az a kabát, amit keresnek.

— Nincs nálam! A boltban van, az overallomban.

— Melyik boltban?

— Az Ibolya eszpresszó mellett, a nagybátyám, Krisztinszki Tódor zöldséges boltjában. Neki segítek, ott lóg a szegen a munkaruhám, abban van az igazolványom.

— Mi a neve?

— Putz Róbert vagyok. Alkalmi munkás.

— Hol született, mikor, családi állapota, lakcíme?

A rumoskávés szépen felelgetett, bemondva az adatait. Az egyik nyomozó máris indult a zöldségeshez, hogy elhozza Putz Róbert személyi igazolványát.

— Meg azt az overallt is szeretném látni! — kiáltott a nyomozó után a százados. — Főleg, ha kék a színe!

— Értettem! — hangzott immár kívülről, a távolodó léptek kíséretében.

Putz Róbert idegesen pillogott.

— Honnan van ez a bőrkabátja? — fordult a férfihoz a százados.

— Vettem, kéz alatt. Az csak nem baj?

— Attól függ, hogy ki adta el magának, és kié volt eredetileg.

— Nem titok, kérem. A nagybátyám, Krisztinszki Tódor vette az Ibolya presszóban a haverjaitól, és mivel neki szűk, én átvettem tőle.

— Van Krisztinszkinek telefonja?

— Van, kérem tisztelettel. Benne van a könyvben is.

A százados megkérte az ott üldögélő őrmestert, telefonáljon a zöldségeshez, hogy ha a főhadnagy odaért, hívja fel őt.

— Maga ismeri Krisztinszki haverjait, akiktől ezt a kabátot vette, vagy kapta?

— Nem ismerek mindenkit. De ezt a kabátot véletlenül tudom, hogy kitől vette. Egy kórházi alkalmazottól, kérem szépen, bizonyos Farkas Simontól, akinek viszont el kellett számolnia a pénzzel egy bizonyos Tominak, mert eredetileg azé volt a kabát. Ott voltam én is, amikor az egészet megdumálták, aztán eladták Krisztinszkinek, vagyis Tódor bátyámnak. Együtt konyakoztunk az Ibolyában.

— Ki az a Tomi?

— Nem tudom, közelebbről nem ismerem. Ha együtt iszunk valahol, a nagybátyám mindig csak Tominak szólítja, de hogy milyen Tomi...?

Csengett a telefon. A százados fölvette.

— Igen, én. Ide figyelj, légy szíves a kék overallon, meg a személyi igazolványon kívül hozd magaddal a zöldséges Krisztinszki urat is. Szeretnék vele beszélni! Kösz, vége!

A férfi feszengett:

— Kérdezhetek valamit?

— Tessék.

— Miért fontos az az overall? Azt én nem vettem, azt a nagybátyám vette, hogy amikor segítek neki, zsákokat cipelek, ládákat trógerolok, meg piacra megyek, a kézikocsit tolom, legyen valamiféle munkaruhám. Olyan szokásos kezeslábas.

— Helyes. Semmi baj. Szeretem nézegetni a kezeslábasokat.

A férfin mind erőteljesebben kiütköztek az idegesség külső jelei. Gyorsabban pillantgatott egyik nyomozóról a másikra, dörzsölgette a kezeit, nézegette koszos körmeit, és várta az újabb kérdéseket, de azok nem hangzottak el. A százados is látta, mi zajlik le az emberében, várta a feszültség fokozódását.

— Tessék már kérdezni valamit, ha már itt vagyunk! — tört ki Putz Róbertből a türelmetlenség. Meg a fölös adag rum.

— Nocsak! — csodálkozott rá a százados. — Sietünk valahová? Ha ilyen sürgős, akkor intézzük el röviden a dolgot. Ki bérelte föl magát, hétfőn délben, hogy a Török közben leüssön egy embert, amíg Farkas Simon, az a bizonyos kórházi alkalmazott, alias Boszkó, lopott rendőrruhában őrizte a Török köz kijáratát?!

— Engem? Felbérelt? Kicsoda? Nem értem, miről kérdez a százados úr! — válaszolt a férfi, de már remegett az idegességtől.

— Jól van, ha maga nem beszél, akkor rögtön behívom Boszkót, az álrendőrt, aki majd a szemébe mondja magának! Mert ő már bevallotta nekünk az egészet! De akkor maga sokkal súlyosabban bűnhődik, mintha önként mondja el, szembesítés nélkül!

A százados, aki most — szokása ellenére — blöffölt, hiszen Boszkót már nem hívhatta volna be szembesítésre, összenézett nyomozótársaival, és kíváncsian várta a hatást. Nem tévedett. A férfi őrlődött, fészkelődött egy ideig a tonettszéken, aztán halkan, alig érthetően azt mondta:

— Piás Paja haverja, a csapos!

— Ki az a Piás Paja?

— A Kerek Hordó felszolgálója, Lafnitzer Oszkár.

— Szóval a Kerek Hordó csaposa biztatta föl magát?

— I... igen. Hogy az az illető ellopott tőle valamit, vagy ilyesmi, és ad három darab százast, ha leütöm. Meg ingyen piát. Mondtam, hogy ne csináljuk, én félek, nem tudom, ki az az úr. Ő azt mondta, ne féljek, lesz egy rendőr is a belváros felé vezető kijáratnál a Török közben, az a mi emberünk.

— Na látja, így helyes, ha igazat mond! Ezért kell a kék kezeslábasa is, mert tudtommal abban volt, amikor azt a férfit leütötte. Így volt?

A férfi roskadtan bólintott. Nem is nehéz eset.

A százados fellélegzett, hogy ilyen könnyen ment a dolog. Amire ő csak gyanakodott, a feltételezéséből most már bizonyosság lett. Kezd a Koltai-ügyben a bűntényben részes személyek köréhez közeledni.

Közben a zöldséges kíséretében visszaérkezett a főhadnagy. Hozta magával Putz Róbert igazolványát, overallját, Krisztinszki nagy hangon tiltakozott, hogy a legforgalmasabb időben kell bezárnia emiatt a boltját, holott ő nem csinált semmit, mit akarnak tőle, és mit az unokaöccsétől.

A százados átkísértette Putzot egy másik szobába, ahol jegyzőkönyvezték a vallomását, aztán elmagyarázta Krisztinszkinek, hogy mi az ábra. Az ő boltjában kisegítő munkát végző Putznál megtalálták a vasárnap este kirabolt Koltai József, huszonegy éves főiskolai hallgató vadonatúj bőrkabátját, amit azóta is keresett a rendőrség. És drágalátos unokaöccse épp az imént vallotta be, hogy a Kerek Hordó csaposának felbujtására leütött egy férfit a Török közben, nyilvánvaló emberölési szándékkal. A férfit a mentők a megyei kórházba szállították. Putz Róbert vallomása szerint az emberölési kísérletben szerepet játszott Boszkó, vagyis Farkas Simon is, aki legjobb tudomásuk szerint Krisztinszki úr cimborái közé tartozik. Illetve csak tartozott, mert a kórházban, ahol betegszállítói és más segédmunkán foglalkoztatták, valaki leszúrta, és meghalt.

Krisztinszki sápadtan hallgatta a századost.

— Ön adta el a bőrkabátot unokaöccsének?

— Igen én. Nekem szűk volt.

— És kitől vette?

— Az említett Farkas Simontól.

— És ő? Mert eredetileg nem volt az övé!

— Azt én nem tudom.

— Unokaöccse szerint, aki az Ibolya presszóbeli alkudozásoknál jelen volt, Farkas Simon, vagyis Boszkó ezt a kabátot, egy gombja híján, a maga másik ivócimborájától, valamilyen Tomitól vette.

— Nem vette, százados úr, mert nem derült ki, hogy kié a kabát. De az biztos, hogy az a Tomi, meg Boszkó rendelkezett fölötte. Ők összevitáztak azon, hogy ha én megveszem tőlük, kinek mennyi pénz jár belőle.

— Látta ön ezt a kabátot máskor is, előzőleg, akár annál a Tominál, akár Boszkónál?

— Nem, szerintem akkortájt szerezhették valahol!

— Vették vagy lopták?

— Honnan tudjam? Ők azt mondták, az övék, eladnák, mert elfogyott a pénzük. Sőt! Most jut eszembe! Tominál volt még egy nyaklánc aranyból, aranykereszttel, azt is el akarta adni.

A százados belenézett a dosszié papírjaiba:

— Igen. Nyaklánc aranyból. Meg egy Roamer karóra, nemde?

— Valóban. Azt szintén ajánlgatták, nekem is. Honnan tetszik tudni?

— Mit gondol, Krisztinszki úr, miért fizet bennünket az állam? Mit tud még?

Krisztinszki őszintén tiltakozott:

— Bizony istenemre, semmi többet, százados úr! Sajnálom, hogy azt a kabátot megvettem tőlük, örülök, hogy a nyakláncot nem. Meg az órát sem. De ha tudom, hogy azt a kabátot lopták...

— Nem lopták, rabolták! A sértettet később megölték! Mindenesetre, köszönöm, hogy vallomásával ennyit segített nekünk! Hajlandó az írásba foglalás után aláírni?

— Természetesen! Hiszen én tisztességes ember vagyok, százados úr! Csak szeretek néha egy kicsit nőzni, meg konyakozni. Akkor kerülök össze ilyenekkel. Tessék elhinni, amit mondok!

— Elhiszem. És ismerem is magát. A feleségem is magánál vásárol. Tudom, sokat dolgozik. Igaz, hogy kicsit drága, de szép az áruja. Csak az az unokaöccse ne lenne!

— Bizony, az borzasztó! Nem is teszi be a lábát többé az én üzletembe, százados úr, erre megesküszöm, akár írásban is. És én azért a kabátért se kérek egy vas kártérítést se!

— Nincs is kitől, Krisztinszki úr! Meg tudná nekünk mondani, hogy hol lakik az a Tomi?

Krisztinszki megmondta.

— De hiszen ez a Kocsolányi fiú lakcíme, ahol Boszkó is lakott! — mutatta a meglepettet a százados. — Volt maga nála, abban a lakásban, házibulin?

— Köztünk maradjon, voltam! De ne tessék a feleségemnek... Néha jó kis tyúkok jártak oda. Nem mindig. Különben csak ittunk, kártyáztunk, hülyéskedtünk. Én egy kis színházi cicussal járogattam oda, megmondom kivel, Délkelety Boglárkával! Ingyen adom neki a legfrissebb zöldséget, a legszebb gyümölcsöket, és ő azzal fizet, amije egy ilyen ördögien csinos nőnek van, ugye ne magyarázzam?

— Isten őrizz! Inkább talán azt mondja el, kikkel jött még ott össze, kik járnak a Kocsolányi fiú albérletébe?

— Albérlete? Én úgy tudtam, az apja vette neki azt a lakást. Nagy ember az, kérem szépen, valami igazgató. Hát, kérném szépen, én ott a Boszkó gyereken, meg az unokaöcsémen kívül láttam egy párszor a Kerek Hordóból Piás Paját, a felszolgálót... aztán kit is még? Nőcskék közül el-eljött valami Eszterke, azután nagy ritkán valami Ildikó, ja, és Boszkó nőcije, a megyei kórházból, valami Micike. Néha más is. Én ritkán.

— Jókedvűek voltak? Jó bulikat csaptak?

— Nem tagadhatom.

— Ki állta a cechet?

— Általában Tomi, meg Boszkó. Néha én. Ők üzletelnek is valamivel.

— Narkós gyógyszerekkel, igaz?

— Jaj, ezt is tetszenek már tudni? Valóban!

— És azt nem hallotta tőlük, hogy kik a vásárlóik? Kiknek adják el a gyógyszereket, injekciókat? Esetleg külföldi fickóknak?

Krisztinszki szívére tett kézzel esküdött:

— Istenemre, százados úr, ezt nekem sohase mondták! Se előttem szóba nem került. Olyasmit ugyan hallottam, többször is, hogy Tomi faggatta Boszkót: „Nos, pajti, sikerült dilibogyót szerezni? Hány csomaggal? Injekciót? Hány ampullával? Pepi a nyakamra jár, türelmetlen." Gondoltam, hogy gyógyszerekről

lehet szó, hiszen Boszkó, ugye, kórházban dolgozott, de hogy mifélék és kiknek kell, esküszöm, nem tudom.

A százados hozzáírta a listájához Pepit, a focisztárt. Az alezredestől engedélyt kért néhány, azonnali házkutatásra. Putz, a Kocsolányi fiú, Lafnitzer, alias Piás Paja felszolgáló, aztán a csapos, valamint Pepi, Ildikó és Kovács Mária kórházi nővér lakása szerepelt a listán.

— Jól van, Krisztinszki úr. Ezt is vegyük be még a vallomásába, és maga szépen aláírja. Én elhiszem, hogy többet nem tud. Míg ki nem derül az ellenkezője.

— Nem derülhet ki, mert így van, százados úr!

— Remélem én is. És őszinteségét köszönöm. Sokat segített, ahogy a tévékrimikben mondják a felügyelők a tanúnak. Elmehet.

A százados intett az őrmesternek, hogy kísérje ki Krisztinszkit, vegyék fel a jegyzőkönyvet, aztán engedjék el.

— Elmehet, Krisztinszki úr! Lehet, hogy még beszélgetnünk kell magával, de nem biztos. Addig is: mindig az egyenes úton!

— Csakis! — hajlongott Krisztinszki. — Jó napot kívánok, százados úr.

— Jó napot! Kerülje ezt a társaságot, és ha lehet, ne fecsegjen arról, amiről itt szó esett. A saját érdekében!

Mikor Krisztinszki eltávozott az őrmesterrel, elővezették Micit. A százados hellyel kínálta. Elhatározta, hogy megkísérli a konokul hallgató és ezzel a nyomozást meglehetősen hátráltató leányt jobb belátásra bírni. Micinek volt ideje gondolkodni, fölmérni helyzetét, dönteni arról, hogy miképpen viselkedjék. Azt, persze, nem tudhatta, hogy időközben a rendőrség mit fedett fel és mit nem.

Mindenki udvarias volt vele, két nyomozótiszten kívül most csak a bűnüldözési osztályról már ismert százados ült vele szemben. A másik két nyomozót még nem látta eddig. Nem tudhatta, hogy eközben több nyomozó Dekulek Ede lakásán, valamint a házkutatásokat végző csoportban foglalatoskodik.

— Van kedve őszintén beszélni velem? — kérdezte a százados. — Vagy most is hallgatni, munkánkban gátolni kíván?

— Kérem, én az elmúlt alkalommal már elmondtam, amit tudhatok, csak azokra a kérdésekre nem válaszoltam, amelyekre nem tudhatok.

— Hatok-hetek! Hogyan érti ezt? Azért nem tudhat egyetmást, mert nincs róla tudomása, vagy azért-e, mert noha tudomása van egy-két, bennünket érdeklő részletről is, valami okból maga azokról a tényekről „nem tudhat"? Így érti a „tudhatok"-ot? Magyarán: megfenyegették?!

— Nem, engem senki se fenyegetett!

— Szóval szándékosan hallgat el bizonyos tényeket?

Mici kicsit gondolkozott, de nem a kérdésre válaszolt:

— Tessék kérdezni!

— Helyes! Maga ölte meg Farkas Simont, azaz Boszkót? Igen vagy nem?

— Nem!

— Magával ott tartunk, ahol tegnap. Mert úgy különben már sokkal többet tudunk, mint hinné. Szóval határozottan azt állítja, hogy nem maga ölte meg Boszkót?

— Igen!

A százados csalódottan dőlt hátra a székén. Kifújta magából a kitörni készülő mérget. Sikerült úrrá lennie indulatain.

— Annak ellenére, hogy az ujjlenyomatai a kés markolatán félreérthetetlenül kimutathatók, Farkas kezében a maga kitépett hajszálai vannak...

— Igenis. Mindezek ellenére, és annak ellenére is, hogy én magam lármáztam föl a kórházat, hogy Boszkó ott fekszik lent, az öltözők előtt, a kövezeten, és patakzik belőle a vér. És hogy kiáll belőle egy konyhakés, amit megpróbáltam előbb kivenni, a vérzését elszorítani, de aztán megrettentem az egésztől, hátha ártok a beavatkozásommal. Meg én is féltem! Hátha még ott bujkál valahol az, aki leszúrta, és rám támad? Ezért elrohantam segítséget kérni. Ha úgy tetszik gondolni, hogy ez hasznos a nyomozás érdekében, akkor ugyanezt még százszor is elmondhatom, de az ott történtekről én mást nem tudok!

— Jó, akkor kezdjük a dolgokat előbbről! Mióta ismeri Farkas Simont?

— Aznap ismertem meg, amikor elhelyezkedett nálunk, a kórházban, mint betegszállító. Akkor épp nappalos voltam, sőt, délelőttös.

— Ez mikor volt?

— Körülbelül egy hónapja.

— Azonnal megkörnyékezte magát?

— Minden nővért... kivéve az idősebbeket.

— Mit akart?

— Rávenni, hogy legyek jóba vele. Nem tagadom, ő jópofa és kedvesen rámenős, tréfálkozó és vagánykodó volt, nekem imponált, de előbb csak úgy, mint sok más hasonló. Igazán nem volt olyan, mint ahogy az ember a börtönből szabadult bűnözőket elképzeli.

— Miért? Maga milyennek képzeli a bűnözőt? Vicsorít, hörög, ijesztget, fenyeget, rúg-ver-kalapál? Táblát hord a nyakában, hogy bűnöző? Nem látja a Kék Fényben, milyen szelíden, sőt kifejezetten megnyerően viselkednek és nyilatkoznak, valóságos tudományos előadást tartva legaljasabb bűncselekményeik indítékairól, a kifosztott áldozatok mamlaszságáról? Hogy potyognak könnyeik a megbánástól, amiért feldarabolták a hatéves kislányukat meg az ötvenéves anyjukat? Maga érettségizett lány, emberekkel bánik, nincs semmiféle emberismerete?

— Mit kellett volna fölismernem benne? — kérdezte Mici nővér, a századosra csodálkozva.

— Nincs ellenére, ha most csak mi kérdezünk, és maga válaszol?

— Kérem! — Vállat vont, és zárkózottá vált. Hosszú csönd.

— Mikortól kezdett viszonyt ezzel az emberrel?

— Három hete.

— Egy hét alatt meghódította magát?

— Hamarabb. Csakhogy én húztam a dolgot, mert már elég rég együtt jártam Koltai Józseffel, volt is szó köztünk arról, hogy Koltai eljegyez, és én nem mondtam meg neki, hogy abból nem lesz semmi.

— Miért nem mondta meg?

— Mert végtelenül rendes fiú volt, sajnáltam megbántani. Nagyon belém volt esve, én viszont még nem akartam férjhez menni, illetve kilátástalannak ítéltem meg anyagilag azt, hogy mi ketten, Jocóval, összekerüljünk. Ő még, ugye, tanult, ha végez se lesz még sokáig valamirevaló keresete. Én se vagyok milliomos. Még ha fülig szerelmes lettem volna is belé — ami nem voltam, csak kedveltem, mert komoly, sőt túl komoly fiú volt —, mikorra lett volna nekünk például lakásunk... Mit keres ma egy kezdő műszaki értelmiségi? És mit egy egészségügyi dolgozó, mármint a lakásárakhoz és egyéb, megélhetési, mondjuk gyermeknevelési költségekhez képest? És ha ráadásul szülök egy-két gyereket, amit szeretnék, és otthon maradok, akkor még az sincs! És minek menjek férjhez tizenkilenc évesen, egy huszonegy éves főiskolás fiúhoz?

— Ezt megmondhatta volna neki őszintén. Mit értsek azon, hogy „túl komoly" volt?

— Hozzám képest. Mindent unt, amit én kedvelek. Ő sajnálta az idejét egy mozitól, pláne egy diszkótól, folyvást a könyveit bújta, törte a fejét valamin, amit majd egyszer feltalál... Álmodozott.

— Csupa dicséret, amit róla mond! Értékes ember! És hozzá képest Boszkó?

— Mikor láttam, hogy a többi lányt Boszkó hanyagolja, és rám startol, kezdtem eljárogatni vele táncolni, presszóba, diszkóba, pénzes haverjai voltak... Nem számolgattuk, hogy még egy kóla kitelik-e, meg marad-e menzára való. És klassz hapsi is volt, minden szempontból! Tetszett, megmondom úgy, ahogy van, egyre inkább a befolyása alá kerültem, ez az igazság! Jocónak már csak hazudtam, vonakodva találkozgattam vele. Ezek után el tudja képzelni, százados úr, hogy Boszkót én ölöm meg?

Sírás tört ki belőle, és zokogva elhallgatott.

A százados és a nyomozók egymásra néztek.

— Kik voltak a Boszkó haverjai?

— Többen. A legjobb barátja egy nagymenő fiú, valami Kocsolányi Tomi, a KÖZKAR igazgatójának a fia, aki családi

okból nem él a szüleivel, önálló lakást bérel, és maga mellé vette Boszkót is. Az is vidám, bolondos, klassz srác, nem olyan savanyú, mint Jocó. Néha fölvitt a lakásukra, és odajöttek más haverok is.

— Például.

— Például Kundy Albert színművész fia, akit csak úgy hívnak, hogy Nyakigláb. Hosszú, sovány, rettentően vicces fej. Aztán haverja még Krisztinszki Tódor, a zöldséges, akinek a boltja az Ibolya presszó mellett található. Meg annak az unokaöccse, Putz Robi, aki a boltjában kisegít. Időnként el-eljött a bulikra más is, de nem tudom, hogy kicsodák.

A nyomozók jegyezgették az elhangzó neveket.

— Például ő nem jár oda, a Kocsolányi fiú lakására? — kérdezte a százados, és letette Mici elé a Kerek Hordó felszolgálójának a fényképét. — Gondolja meg jól, mit válaszol! Fontos!

— De, azt hiszem, ez a Piás Paja! Kétszer ő is feljött, de csak percekre. Italt hozott, amit Tomi, a Kocsolányi fiú kifizetett neki.

— És maga mindegyiküknek lefeküdt? Szép sorjában?

— Ugyan, mit tetszik gondolni! Zenét hallgattunk, ricsajoztunk, magnóztunk, ittunk, muriztunk, videóztunk. Fölkopogtak az alsó lakásból, egyszer be is dörömbölt egy öreglány. Úgyhogy aztán inkább zenés presszóba, meg az Aranykalitka bárjába jártunk.

— Ki fizette a cecheket?

— Többnyire Boszkó, de volt, hogy Tomi.

— A Kocsolányi fia.

— Igen.

— Ő hol dolgozik? Honnan van annyi pénze?

— Nem tudom. Sose került szóba:

— És annak a Boszkónak olyan jó volt a kórházban a fizetése? Tellett drága szórakozásokra?

— Nem hiszem...

— Hanem? A kórházból elcsent drogokból, morfiumokból, amit utána jó pénzért tovább passzolt?

— Arról én nem tudok! Itt hallottam először, hogy a lakásán ilyesmiket találtak.

— Maga szerezte neki?

— Esküszöm, nem! Hogy tetszik ilyesmit gondolni?!

— Úgy, hogy megtehette. Ha nem maga, akkor ki? Más valakivel is összeszűrte a levet Boszkó a kórházban? Erről tud valamit?

— Nem, dehogy. Hiszen akkor én rögtön leszállok róla.

— Más lány is feljárt Tomi lakására?

— Néha igen. Valamilyen Eszter, meg egy Boglárka nevű színházi kóristalány. Egyszer volt ott egy Ildi nevű is... azt hiszem, ő Tomi csaja lehet. Azután párszor ott volt Yvette, a Kókusz presszó kávéfőzőnője. Én Boszkóval szórakoztam, mások a többiekkel.

— Ki az az Ildi, közelebbről?

— Úgy tudom, Tomi apjának a titkárnője.

— A KÖZKAR-nál?

— Igen. ő egyszer név szerint szóba került, de úgy különben mi semmiről se faggattuk egymást. Jól megvoltunk, jól éreztük magunkat, és...

— Leitták magukat a srácok? Vagy még volt egy kis tabletta is az italban? Netán... injekció?

— Nem, dehogyis! Inni ittunk, én is ittam, nem tagadom, de másról nem tudok. Legalábbis én nem tapasztaltam.

— Ha nem maga lopott altatókat, nyugtatókat, pláne morfiumot Boszkónak, márpedig amit a lakásán találtunk, az mind a kórházból származik, akkor kire gyanakszik? Kiről tudja elképzelni? Ismeri jól a stábot odabent!

Mici váratlanul zokogni kezdett. Nem válaszolt, összeroskadtan ült, és egyre csak rázta a sírás. A százados és munkatársai érezték, hogy valamire rátapintottak, de ez a lány — akárcsak eddig — most se akar nyilatkozni. Hasztalan kérték, bátorították, rábeszélték. Előbb szépen, aztán szigorúbb hangon, fölvilágosítva, hogy ha nem mondja el, amit tud — vagy amit esetleg csak föltételez —, magára vállalja ezáltal a kábítószerlopást is. Azt pedig nem ússza meg könnyen. És úgyis kiderül, mert rászállnak — már lényegében rá is szálltak — a kórház illetékes dolgozóira. Mindenkire, aki elvileg megtehette, és előbb-utóbb

nyomra vezet valaki vagy valami. Ha nem leplezi le a bűnöst, sokat árthat magának, amiképpen sokat könnyíthet sorsán, ha őszintén elmondja, amit tud.

— Nézze, kislány! Abból indulunk ki egyelőre, hogy kinek és miért állhatott érdekében az, hogy Boszkó elnémuljon. Magának ez érdekében állhatott, ha erre jogosult személyekkel összejátszva, avagy álkulccsal kinyitva a méregszekrényt, maga látta el őt a kábítószerként használatos gyógyszerekkel. Valaki ugyanis, aki ezért a kórházban felelős, már megszimatolta az elmúlt napokban, hogy hiányzanak a méregszekrényből az ott tárolt, narkotikumokként használható gyógyszerek. Joggal, félhetett attól, hogy Boszkó józanul vagy részegen, előbb-utóbb köp. El kell tehát hallgattatni. De van egy más verziónk is. Maga rájött, hogy ő valakit, az ott dolgozó orvosok, orvosnők, nővérek vagy más alkalmazottak közül rávett a jövedelmező üzletre, telhetetlen volt, zsarolta az illetőt, mire az megszabadult tőle. Ez esetben maga nem gyilkos, nem ölt embert, csak éppen fedezi a tettest, akiről tudnia kell, kicsoda. Ezért se jár kitüntetés. Az is lehet viszont, hogy azzal az illetővel is bizalmas viszonyt létesített Boszkó, és maga féltékenységből mégiscsak leszúrta őt. Mert nemcsak hogy megcsalja magát ez a büntetett előéletű, garázda alak, hanem még bajba is keverheti azáltal, hogy bizalmas kapcsolatban állnak egymással. Így vélekedünk mi. Hogyan vélekedik mindezekről maga?

Mici csak sírt, sírt, gyömöszölte szeme, orra tájékára a zsebkendőjét, és hallgatott. Minél inkább szóra biztatták, annál keservesebben sírt, és még konokabbul hallgatott.

A százados egy ideig még várt, aztán azt mondta:

— Jó. Akkor majd bebizonyítjuk mi, hogyan is volt a dolog! Amiket elmondott most, arról már tudunk. Megállapítom, hogy mindaz, amiket kapcsolatukról, társaságukról előadott, igaz. Ezt elismerően nyugtázom azzal, hogy ha akar, tud őszinte is lenni. De a továbbiakról nem akar tudni, nem tehetünk róla. Most szépen visszamegy oda, ahonnan elővezették.

Kiszólt az ajtón az őrmesternőnek, hogy vezesse el a lányt.

2

Mielőtt ismételt és sürgető kérdésemre kiengedtek volna a kórházból, Windauer adjunktus utasítására kívül-belül ellátták a fejemet, lelkiismeretesen, ahogy illik.

Kívül olyan kisebb kötéssel, amire rászoríthatom a tavaszi szalmakalapomat, anélkül hogy a szembejövők tüsszentése lefújná rólam. Sebem szépen gyógyult, valósággal gyönyörködtek benne az orvosok, a nővérek. Már kezdtem sajnálni, hogy másutt nincs rajtam egy-két gyönyört keltő zúzódás, hálapénz helyett is örömkeltő. Kötözésekre és ellenőrzésre visszarendeltek, de a saját felelősségemre, végre, elbocsátottak.

Belül pedig úgy látták el a fejemet, hogy kioktattak, miképpen vigyázzak magamra, ne fárasszam magamat. Ezt bizton megígérhettem, mert számomra a legnagyobb fáradság eddig is Dekulek főszerkesztő fontoskodásainak szótlan elviselése volt. De ha őt elrabolták, erről már nem is lehet szó. Millya Manó kollégával sok éves jó egyetértés, sőt barátság tette kellemessé a munkát. Ez a Surbankó gyerek meg direkt elszórakoztatott félműveltségének rendszeres megnyilvánulásaival. „Ki korán kel, maga esik bele." „A nyugati imperialisták szélsőséges elemei napirendre tűzték a szuronyt Nicaraguában." „Kedvenc költeményünk a Csárdáskirálynő."

A helyi lapok közzétették a rendőrség felhívását:

„Tegnap, a kora délutáni órákban, különös körülmények között eltűnt Széchenyi utcai lakásáról Dekulek Ede, a 6 Órai Újság főszerkesztője. Szemtanúk ismeretlen rendszámú furgont láttak várakozni a ház bejárata előtt, szőnyegtisztító cégfelirattal. A nevezett személy lakását később nyitva találták. Föltehető, hogy elrabolták otthonából. Eltűnésekor halványkék színű pulóvert, sötétszürke nadrágot, fekete félcipőt viselt. Haja dús, őszülő, termete kövérkés, középmagas, bal kezén monogramos, vastag aranygyűrű. Aki bármit tud akár az eltűnt személy hollétéről, akár a világos színű furgonról, illetve az adott időpontban a környéken valami gyanúsat észlelt, jelentse a megyei rendőrfőkapitányságon vagy bármely rendőrnek."

Bertuka beleegyezett, hogy a megtorlástól félelmet érző Ildikó pár napig nálunk húzza meg magát. Nehogy a szülei a rendőrséget föllármázzák, fölhívtam az apját telefonon, és megmondtam: én tudom, hol van a leánykájuk, segítettünk elrejteni a bűnözők elől, nem mondhatom meg egyelőre hol, de bízzanak a *6 Órai Újság* munkatársaiban, nem lesz semmi bántódása. Megkértük, hogy pár napig, amíg hazatérhet, ne kerestesse, mert csak a bűnösök lelepleződését gátolja vele. Előbb fenyegetőzött az apja, nem mutatva nagy hajlandóságot az együttműködésre — különösen, hogy rejtekhelyéről a rendőrség sem tudhat, óhajom szerint! —, végül Ildi hívta fel őket, aztán sajátkezűleg írt, megnyugtató levelével magam kerestem fel a szüleit, és sikerült az édesapját teljesen megnyugtatni. Megértette, hogy régi harcostársát és barátját, Dekulek főszerkesztőt ugyanabban az ügyben rabolták el, amiről leányuk tájékoztatta őt, tehát szintúgy tud a tényekről. Ez okból nem lehet biztonságban, csak ott, ahová magam helyeztem el. Megállapodtunk, hogy leánykájával mindennap beszélhet telefonon, ezt a kapcsolatot majd én teremtem meg. Arról mélyen hallgattam, hogy e „kapcsolatteremtés" annyiból fog állni, hogy kezébe nyomom lányuknak a saját telefonkagylómat, saját lakásomon.

Azt jól tudtam, hogy amit Ildi bújtatásával kapcsolatban elhatároztam, nem valami szabályos. Ha a százados rájönne, talán még őrizetbe is venne miatta. De az is nyilvánvalónak tetszett — kórházból való távozásom utáni, első rendőrségi tájékozódásaim nyomán —, hogy ő és munkatársai pillanatnyilag a Boszkó halála és a kórházból származó narkotikumok ügyében serénykednek, az ebben szerepet játszó személyek körül vizsgálódnak, miközben Jocó eltűnésének és vízbe fojtásának körülményei szükségszerűen háttérbe szorultak, talán meg is feneklettek.

Zsebemben szorongattam a bőrrel bevont gombot, ami az immár rendőrségnél levő bőrkabátról szakadt le, s már-már azon voltam, hogy százados barátom előtt kivágom az asztal közepére, mint bősz kártyás a huszonegyet, de megtartóztattam magamat. Mert elképzeltem: ezzel én is belekerülök a különös

figyelemmel tartandó személyek körébe, még gyanússá is válhatok, mindenesetre nem járhatom a magam betört feje után azt az utat, amelyet elterveztem. Elővesznek engem, meg az Ibolyásokat, ez a gomb megint egy adat, ami valamit jelenthet. De mit? Ráadásul, ha megmondom, hogy Balkány Ildikó retiküljéből esett ki, és kiderül, hogy ő meg nálunk búvik... Kár ezzel terhelni most a rendőrség máskülönben jól működő gépezetét. Hadd haladjunk csak egyelőre párhuzamosan, hátha többre megyünk!

Micivel szerettem volna én magam is szót váltani, de a százados nem adott rá engedélyt, különösen úgy nem, ahogyan én kértem: négyszemközt. Dühös voltam, ámbár beláttam: a nyomozás érdekei megkövetelik, hogy bármennyire is bízik bennem százados barátom — nem is egészen megérdemelten, miképpen mostani, eltitkolt, „külön nyomozgatásaim" bizonyítják —, bármennyire is régi jó komák vagyunk, ilyen bonyolult ügyekben ez sem térítheti el őt a szabályoktól, az előírások szigorú megtartásától. De legalább megtudtam, ki ütött le, meg hogy a csapos is sáros, és ha igen, akkor az ő és társai ügye valami módon nagyon is kapcsolódik a Jocó körül történtekhez. Ezt szóvá is tettem, de a százados úgy viselkedett, mint akit meglep a következtetés.

— Mire alapozod a két ügy közötti kapcsolat létezését, Öcsi bácsi?

Hát ha neki ezt kérdeznie kell, akkor én egyelőre nem válaszolok! Erre neki is rá kellene jönnie!

Csalódottan kullogtam be a szerkesztőségbe.

Gyászhangulat fogadott: újabb zsaroló levél érkezett ugyanis, az elsőhöz hasonló követeléssel. Erre én beszólítottam Rátótfalusi Picinkét az elárvult főszerkesztői szobába, és megesketve, hogy a válasz tartalmát senkivel sem ismerteti, a következő levelet diktáltam a zsarolóknak:

„Tisztelt Uraim! Fogadják szerkesztőségünk tagjainak őszinte nagyrabecsülését! Az önök által elrabolt főszerkesztő nekünk nem hiányzik! Nemhogy kétszázezret, de még húsz forintot se vagyunk hajlandó fizetni szabadulásáért cserébe. Sose volt ilyen rend és nyugalom a redakcióban, mint amióta voltak szívesek őt

körünkből eltávolítani. Ezért egy fityinget se adunk! De ha vállalják, hogy maguknál tartják, rendesen ellátják, nem bántalmazzák, felső fokon újságszerkesztői szakmára megtanítják (helyesírás, stíluskészség, a lapcsinálás technikai-műszaki kérdései stb.), hajlandók vagyunk a fizetését és a tanfolyam díját rendszeresen átutalni meghatározott címre. Ha viszont e levelünk nyomán őt bántalom éri, vagy minket, azáltal, hogy visszaengedik, reménytelennek ítélve a helyzetünket, följelentéssel élünk önök ellen a rendőrség bűnüldözési osztályán! És nem nyugszunk, amíg megérdemelt büntetésüket elrabolt főszerkesztőnk szabadon bocsátásáért meg nem kapják! Tisztelettel: a *6 Órai Újság* dolgozói kollektívája. Aláírások."

A zsarolók megjelölték, hogy a Fő téri park melyik szemétgyűjtőjébe dobjuk be a válaszunkat. Surbankó Nándira bíztam a levelet, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy ha a pasasok rácsapnak levelünk kézbesítőjére, nem ér nagy veszteség bennünket. Ha meg a rendőrség figyeli működésünket, őt figyeljék, ne engem vagy szegény, berezelt főszerkesztő-helyettesünket, Millya Manót.

Délután máris csörgött a szerkesztőségi telefon, és egy rekedtes, borízű hang, igen indulatosan, a következő fenyegetést ordította bele a kagylóba:

— „Idióta firkász népség! Maguknak nem kell a saját főnökük? Akkor fordítunk a nóta szövegén! Ha huszonnégy órán belül, az általunk kijelölendő helyre nem juttatnak el kétszázezer forintot, akkor épségben, azonnal szabadon engedjük Dekulek Ede főszerkesztőt! Levelüket vele is elolvastattuk, majd meglátják, mit kapnak tőle! Jobb lesz, ha elküldik a stekszet, s akkor mi vállaljuk, hogy főnöküket mindaddig visszatartjuk, ameddig újabb összegekben megállapodhatunk! Ha nem akarnak közutálatnak örvendő főnököt maguknak, fizessenek!"

Lecsapta a kagylót. Picinke gyorsírással se tudta jegyezni a szózuhatagot, oly gyorsan hadarta el a telefonáló. Én ismertettem az új feltételeket az odagyűlt munkatársakkal. Nándi kivételével, aki igen-igen tisztelte és szerette protektorát — hiszen az hozta őt ide —, a többiek a parkettra rogytak a röhögéstől.

Javasolták: vegyünk föl mindnyájan maximális személyi kölcsönt az OTP-től, és fizessünk valamit a zsarolóknak, mert képesek lesznek bosszúból szabadon engedni a Nagyfenekűt, ha nem kapnak némi pénzt.

Ez az epizód aláásta a bizalmat köztem és Nándi között. Én elkezdtem figyelni, mit csinál, hová megy ő, és ő is figyelte, én mit csinálok, hová tartok. Így esett, hogy mindig, mindenhová egymás után lopakodva, együtt indultunk, együtt értünk oda, együtt jöttünk vissza, csak éppen rejtőzve egymás elől".

Megjátszottuk magunkat, ha valahová mind a ketten odaérkeztünk, tettetett csodálkozással „vettük észre", hogy a másikunk is ott van. Nagy hangon üdvözöltük egymást, összeörvendeztük magunkat. Aztán igyekeztünk meglépni egymástól. Sikertelenül, mert valójában mindketten állandóan szemmel tartottuk egymást.

Este, lefekvés után, ahogy Berta hortyogni kezdett, csöndben lemásztam az ágyról. Kilestem az utcára. Persze, hogy ott állt Nándi a szemközti ház előtt, egy fa árnyékába húzódva. Lesett minket. Hideg szél kavarta odakint a szemetet, megsajnáltam. Lementem érte, és fölinvitáltam a fűtetlen előszoba kempingágyára. Ő mentegetőzött, ne értsem félre, csak arra vigyázz, hogy meg ne támadják a lakásunkat, és el ne rabolják Ildikót. Én ezt helyeseltem, és adtam neki éjszakára egy vékony nyári plédet, hátha jól meghűl alatta, és békén hagy.

Ismét lefeküdtem. Ildi szobájából gyönge fény szűrődött ki. Sajnáltam, mert bizonyos voltam benne, hogy Berta falrengető hortyogásától nem tud aludni. Éppen azon törtem a fejemet, hogyan rendezzem át holnap estére az éjszakai nyughelyeket, úgy-e, hogy Bertát fektessem magamtól és Ilditől minél távolabb, Nándihoz pedig minél közelebb, amikor Ildi halkan kinyitotta külön bejáratú szobája ajtaját, mezítláb kisettenkedett, és hirtelen fölsikoltott, mert fölfedezte a kempingágyon plédje alól fázlódva előmocorgó Nándit.

— Segítség! Öcsi bácsi! Elrabolnak!

Kirúgtam magam alól az ágyat, az előszobában fölkattintottam a villanyt. Nándi fogvacogva és restellkedve vonult vissza

plédje alá, Ildi pedig ott állt, fényben és glóriában. Igazán szépet mutatott riadt állapotában, kezében egy maréknyi totószelvénynyel.

— Mi van itt? Mit műveltek? Hová mész, Ildikó? Meg akarsz szökni?

— Dehogyis, Öcsi bácsi! *Rájöttem valamire,* ami nagyon fontos! Nézze csak ezeket a totószelvényeket!

Mit nézzek rajtuk? Ráismertem Jocó rendben elrakott, megőrzött régi szelvényeire.

— Hogy jutott ez hozzád? Kutatsz a fiókokban?

— Nem a fiókban találtam őket! A papírkosárban!

A sikoltásra és a hangos beszédre előhömpölygött hálóingébe szorulva életem párja, Berta is.

— Én csaptam ott nagytakarítást, mivelhogy idehoztad ezt a szegény lányt. Ami cuccokért még jöhetnek a Jocó szülei, azt mind félrepakoltam, ami meg már úgyse kell, a papírkosárba dobáltam. Csak elfelejtettem levinni a kukába! Ezeket is eldobáltam.

Kezembe vettem a totószelvényeket, és kérdőn néztem Ildire:

— És mire jöttél rá ezekből?

Ildi a kissé takarékosan világító előszobalámpa alá vont, kézen fogva. Meleg, selymes érintésű ujjai áramot indítottak el bennem, pezsdült a vérem, és átkoztam a percet, amikor az amúgy is jelenlevő Berta mellé még iderámoltam Nándit is az utcáról. Mert akkor most — esetleg — másképp állhatnának a dolgok. Ildi nem rémült volna meg a kempingágylakótól, bizonyára halkan belopózott volna hozzám a szobába, hogy fölébresszen, ezt Berta se észlelte volna, és akkor mi ketten...

— Öcsi bácsi! Találtam odabent egy hétfői újságot, amelyben közlik a heti nyertes totó tipposzlopot. És tessék csak összeolvasni! Ezeken a régebbi szelvényeken mindig ugyanazok a tippek állnak az egyik hasábon, és majdnem ugyanazok a másikon, egy-két változással.

— Na és akkor mi van? — szónokolt Berta. — Ezt kell éjfél után nézegetni? Miért is nem vittem le a kukába! Emiatt föléb-

reszteni az embert! — méltatlankodott, és visszatrappolt a szobájába, becsapva maga után az ajtót.

Kezembe vettem az újságot, aztán végignyálaztam a régi tippszelvényeket. Az elsőtől az utolsóig ugyanazok a tippek, ez nekem nem volt új, de hogy épp a múlt heti hiányzik, holott engem kért meg rá, hogy a rablótámadást megelőző pénteken dobjam be helyette, és ezt én meg is tettem, ő pedig zsebre vágta a fogadónál maradó szelvényrészt, akkora világosságot gyújtott az én agyamban is, mint egy Szent István-napi tűzijáték a Gellérhegyen.

Nándi is fölpattant, értetlenkedve nézte, amit mi ketten Ildivel, egymást ölelgetve, boldogan szemléltünk. Nándinak fogalma sem volt, hogy kezünkben szorongatjuk egy súlyos bűnügy rejtélyére a megoldást.

A fölfedezéstől szinte elkábultam. Hogy én milyen marha vagyok! Azon törjük a fejünket, én is, más is, főleg a rendőrség, vajon mi késztethette az ismeretlen tetteseket Jocó elrablására, mit találhattak még az általunk ismert tárgyakon kívül a lecibált bőrkabátjában, ami arra késztethette őket, hogy megszabaduljanak tőle? Nyilván a nyertes totószelvényt! És ha a kiadott közlemény szerint az országban csak *egyetlen* szelvény nyert, akkor az Jocóé volt! Mert ezek az állandó, és a múlt héten telitalálatossá lett tipposzlopok teljesen megyegyeztek a nyertes számokkal: *1, x, 2 — 2, x, 1 — 2,2,2 — 1, 2, 2, x* és a plusz 13-as mérkőzés tippje: *x*. Ez nyert most nyolc és félmilliót! És a másik hasáb, amelyen egy tippet variált, nyerte a félmilliót! Összesen kilenc!

— Minden világos! — mondtam rekedten Ildinek és Nándinak, sírással küszködve. Utóbbi titokban simogatni kezdte Ildit a hálóingen át, bizonyára azért, hogy meg ne fázzék, szegény, a fűtetlen előszobában. Ajánlottam, vonuljunk be Jocó volt szobájába, hagyjuk Bertát aludni, őt úgyse érdekli ez, csak a nagytakarítás. Ja, meg a nagytakarítás.

Átvonulás közben lepillantottam az ablakon át az utcára, ahol is egy „Javítás-szerelés éjjel-nappal" feliratú, világos színű furgon fékezett épp a ház előtt. Ugyanolyan, mint amilyennel

Dekuleket tisztítóba vitték. Odarántottam Ildit és Nándit is, hogy jól látom-e, amit látok? Mindhárman megrémültünk. A furgonból kiszállt egy alak, akit én nem ismertem; követte őt a példás magaviseletű tmk-lakatos, Tornyos Dezső, becenevén Colos Dódi! Kezében kulcsok, szerszámok és egy kis kézilámpa, amelyikkel a házszámtáblákat világította meg. Aztán nekilátott a kapuzárnak. Az alatt követte a furgon másik utasa is, markos, nagy legény.

— Riadó! — kiáltottam. — Ezek értem vagy Ildikóért jöttek! De védjük magunkat, az utolsó totószelvényünkig!

Kirohantam a konyhába, miközben Ildi és Nándi eloltottak a lakásban minden fényt. A konyhafiókból elővettem azt a kalapács alakú húsklopfolót, amelyiknek hosszú a nyele, a Nándi kezébe nyomtam:

— Na, fiam, most vizsgázni fogsz! Odaállsz a bejárati ajtó mögé, ahogy krimifilmekben szoktad látni, és amikor Colos Dódi, ez a kiváló tmk-lakatos, vagy a másik alak legyűri bejárati ajtónk zárjának ellenállását, hátulról úgy vágod kupán, hogy egy ideig ne legyen vele gondunk! Lehet azonban, hogy könnyedén bejön, mert akik Jocót elrabolták, azok a kulcstartóját is elvették, a mi lakásunk bejárati ajtajának kulcsával együtt. A zárat már nem tudtuk lecseréltetni, mert időközben kórházba vittek. Meg is feledkeztem róla! Én pedig most ebből a szekrényből elővesszem a vadászpuskámat, ezt a kiváló „Remington" mintájú golyós fegyvert, és szemközt az ajtóval megadásra szólítom föl őket! Ildi! Menj be a Berta néni szobájába, rejtőzz el ahová tudsz, szekrénybe, függöny mögé, mindegy!

— És Berta nénivel mi lesz?

— Semmi. Nincs emberrabló, aki föl tudná emelni, és el tudna vele szelelni!

Mire mindez lezajlott, már kaparásztak is a bejárati ajtón. Nándi remegve helyezkedett el az ajtó mögött, én meg vele szemben, egy sötét sarokban, csőre töltött vadászfegyveremmel.

Nem csalódtam, hogy először is a Jocónál talált kulccsal próbálkoznak. Kattant is a zár kettőt, és halkan, óvatosan nyílni kezdett az ajtó. Nándi emelte a bunkófejű klopfolót, én lefelé, a

lábak irányába célozva tartottam a puskát. Csak megsebesíteni szándékoztam — ha muszáj — a behatolót, megölni semmiképp.

Már annyira tágult a rés a bejárati ajtón, hogy oldalvást beférhetett rajta egy ember. De így még nem lehetett hátulról leütni. Ha pedig idő előtt a lába irányába lövök, és célt tévesztek, mindkettő elmenekül. Lélegzet-visszafojtva vártunk Nándival. A besurranó alak is óvatos volt, kicsit várt, hallgatózott, de csak Berta hortyogása kóválygott a sötétben. Ettől fölbátorodott, teljes testével belépett, s miközben a falon kaparászni kezdett, keresve valamiféle bútorfélét, ami mögé rejtőzzön, Nándi erőt vett magán, fölemelte a klopfolót, és akkorát sózott a behatoló alak feje *mellé,* hogy ütése nyomán leomlott a vakolat. Látván, hogy ezt jól elügyetlenkedte, felszólítás nélkül lőttem. A dörrenéssel egy időben az alak feljajdult, és egyensúlyát vesztve, jajgatva és sziszegve elterült a szőnyegen. Azonnal villanyt gyújtottam, becsuktam az ajtót, és megállapítottam, hogy én pontosan teljesítettem a tervemet: lábszáron lőttem a derék fickót.

A társa, aki valóban nem volt más, mint Tornyos Dezső, alias Colos Dódi, a Kerek Hordó tréfamestere, hüvelykujján a kötéssel, akinek monológját még szegény Jocóval hallgattuk végig vasárnap este, elillant lefelé a lépcsőn.

Nándi az ajtózárral már sokkal ügyesebben bánt, mint a klopfolóval, belülről gyorsan bezárta, nehogy a lábán eltalált fickó is kisántikáljon és elmeneküljön.

— Jó estét, uram! — szóltam ekkor, némi fölényeskedéssel. — Hogy van, hogy van? — indultam feléje, kissé remegő belsővel, de mégis valamiféle büszkeséggel, hogy ezt rövid úton elintéztem. Nándival lefogtuk, kikutattuk a zsebeit, fegyver vagy irat nem volt nála, de jövetelének célját sem volt hajlandó elárulni, akárcsak társainak kilétét sem.

— Semmi vész! — mondtam. — Egyiket ismerem, a többi most már valóban a rendőrség dolga!

Föltárcsáztam a kapitányságot. Az ügyeletes tisztet riasztottam. Előadtam röviden, miért zavarom, kérve kértem, hogy ha a

szőnyegtisztító — most javító-szerelő — furgonra és személyzetére kíváncsiak, akkor két percen belül itt legyenek!

Ez azért még egy ilyen kisvárosban is túlzó kívánságnak tetszett, de az utca két oldala felől máris megjelenték a szirénázó, villogó kék lámpájú kocsik, fegyveres rendőri csoportokkal, bekerítették a menekülni próbálkozó furgont, kiráncigálták a benne ülő két személyt. Ezt mi az ablakból gyönyörködtük végig, miközben a lábon lőtt behatoló fejét Nándi módszeresen verte a falhoz, fájdalomcsillapító kábítás végett.

Utána az időközben fölébresztett és kocsiba szállt százados barátom is megérkezett, és bevonultak a lakásunkba mindahányan.

Mint kiderült, Colos Dódi állandó figyelése révén értek ide ilyen hamar.

Rövid sajtótájékoztatót tartottam nekik arról, ami történt, beleértve az Ildikó által a papírkosárban fölfedezett totószelvények és a főnyereményt érő telitalálat tipposzlopainak összefüggését és azonosságát is. A százados, rendőri őrizet mellett, a helyszínre érkező mentőkkel kórházba szállíttatta a sebesült bűnözőt. Minket pedig, Ildikót, Nándit és engemet, megvárva, amíg illően felöltözködünk, vadászfegyveremmel együtt, a ház lakóinak kitüntető érdeklődése közepette, bepakoltak a kékfényes kocsikba, egymástól lehetőleg elkülönítve, de engem például összeszorítva egy jól őrzött, marcona külsejű „szőnyegtisztító javító-szerelő"-vel.

Boldog voltam, hogy rövidesen minden eddigi rejtélyre fény derül. De szomorú is, hogy a nagy fenekű Dekulek most már teljesen ingyen kiszabadul. Azt, persze, még nem tudhattam, honnan.

Berta meg átkozódott, hogy ez a sok ember megint összejárkálta a parkettát. Sőt, a bejáratnál véres is a padló. Utánam is kiáltott, hogy azt azért még felmoshattam volna. És a célt tévesztett klopfoló után ki szedi össze a faltörmeléket?

3

— Nos, elkezdjük akkor a „Ki mit tud"-ot? — kérdezte a százados az alezredestől, aki ezúttal maga is jelen kívánt lenni, az őrnaggyal együtt, a kihallgatásokon. — Előbb talán a tanúkat, azután a gyanúsítottakat vegyük sorra. A *6 Órai Újság-tói* Bihari Bencét, vagyis hát Öcsi bácsit, nem tudom még, hová soroljam — morfondírozott a százados. — Sok mindenre koronatanú, ám megengedett magának olyasféle beavatkozásokat is a rendőrségi nyomozásba, amit nem hagyhatunk szó nélkül! Tények elhallgatása, emberrejtegetés, fegyverhasználat. Sehogy se értem!

— Vegyük akkor őt előre! — ajánlotta az alezredes. — Egyébiránt vadászfegyverre engedélye van, és önvédelemből lőtt. Ez tény!

— Vezesse be Bihari szerkesztőt — szólt az őrmesternek a százados. Mikor az kiment, így szólt az alezredeshez: — Egyébként nem hiszem, hogy ez az újságíró sáros. Inkább csak túlbuzgó, minden lében kanál, de végül is hasznunkra vált.

— Meglátjuk.

Mikor az őrmester az újságírót betessékelte a nyomozásban eddig részt vett személyekkel — az alezredessel, őrnaggyal, főhadnaggyal, három hadnaggyal, két törzsőrmesterrel — zsúfolt, aránylag kis szobába, az alezredes szívélyesen üdvözölte a megviselt arcú férfit, aztán a századosnak jelezte:

— Majd én.

Hellyel kínálta a férfit a már ismert tonettszékkel, az íróasztal túloldalán.

— Foglaljon helyet, szerkesztő úr! Hogy érzi magát? — az őrnagy eközben lenyomta a magnetofon gombját.

Amaz elmosolyodott:

— Most már elég jól, alezredes úr! Gondolom, a magam szerepét a végső kifejletben most együtt tisztázhatjuk. Ami pedig a rejtélyek zömét illeti, legalábbis volt albérlőm, Koltai József tragikus halála ügyében, megoldottaknak tűnnek! Ami viszont Kovács Mici nővér körül zajlik, arról én nem sokat tudok.

— Akkor azt majd mások meghallgatása révén vizsgáljuk tovább. Halljuk, mit tud ön erről az egész Jocó-ügyről?

— Röviden annyit — válaszolt nyugodt hangon, minden izgalom nélkül Bihari —, hogy itt, fölfogásom szerint, olyan bűncselekménnyel állunk szemben, amelyet nem úgy terveztek, ahogy végződött. Egyszerű utcai rablótámadásnak indult, azzal a céllal, hogy elszedjék a fiatalember értékeit, megszégyenítsék a barátnőjét, akivel már régebb óta együtt járt, és tudomásom szerint az eljegyzésükre készültek egymással. Az eddig ismeretlen támadók, akiknek személyére lassacskán most fény derül, előbb csak azt tervezték, hogy leütik Jocót, elszedik aránylag értékes bőrkabátját, aranyláncát, óráját, meg amit még találnak nála, a lányt megerőszakolják, és kereket oldanak. Igen ám, de a bőrkabátban, annak egyik zsebében még volt valami, amiről sokáig nem tudtuk, se én, se önök, hogy mi: sokkal értékesebb a célba vett és elrabolt tárgyaknál. Ezt szerintem ők se tudták előre, csak miután megtalálták a félholtra vert és kirabolt fiatalember zsebében a kéthasábos totószelvényt, és egyidejűleg értesültek a rádióból a nyertes tipposzlop számairól, akkor döntöttek úgy, hogy akármennyi is a 13 +l-es nyerőre jutó nyeremény — mert ezt másnap reggelig nem tudhatták! —, mindenképp megéri nekik utólag elkapni és kicsinálni a fiút, majd jelentkezni az elrabolt telitalálatos szelvénnyel a Fő téri lottózóban. Egy 13 plusz l-es találat, az esetek túlnyomó többségében, jelentős összeg. Várni a Koltai fiú eltüntetésével nem mertek reggelig, amikor már pontosan ismeretessé válik a nyereményösszeg. De különben se hagyhatták szabadon futni, mert akkor ő azonnal jelenti a szelvény elrablását, és a nyeremény kifizetését letiltják. Kapóra jött a bandának, hogy akkor este rögvest keresni indultunk a bőrkabát és az aranylánc, a karóra elrablóit. És amíg én, az önök által is jól ismert okból, egy percre magára hagytam őt — akkor épp a Kerek Hordóban szimatoltunk, együttműködve a segítségünkre küldött, gépkocsizó rendőrjárőr tagjaival —, addig az italbolt egy-két alkalmazottjával összejátszva, az éppen ott bujkáló bűnözők egyszerűen elrabolták a szerencsétlen fiút. Erre tanúm van, nevezetesen Mojzes Albin,

63 éves nyugdíjas, a KÖZKAR éjszakai portása, aki jelenleg még a megyei kórház 222-es szobájának lakója. Ő vasárnap éjjel végignézte Koltai József ütlegelését, a Kerek Hordó Szedlacsek utcai hátsó bejáratán át való elhurcolását, ami szemközt van a KÖZKAR-ral, de azt hitte, berúgott vendéget vagy a személyzet valamelyik elázott tagját távolítják el ily goromba módon, és nem avatkozott közbe. Életkora, elesettsége miatt erre nem is lett volna egyébként alkalmas. Legfeljebb azt tehette volna, hogy telefonon értesíti a rendőrséget arról, amit látott. Mint nekem a kórházban elmondta, ezt sem tette, sajnos, mert szerinte annyi a hasonló „utcai balhé" a Kerek Hordó tájékán, hogy ő sem törődhet mindegyikkel. Kár, hogy a rendőrség nem tartja eléggé szemmel a környéket.

— Amit tudunk, szemmel tartunk. Mit tud még a továbbiakról, illetve mit föltételez? — kérdezte az alezredes.

— Amit még tudok és a továbbiakban előadok, nem „föltételezés", hanem bizonyítható tény! Mint utólag kiderült, a Jocót megtámadó, majd elrabló, végül folyóba ölő bűnözők egyike városunk köztiszteletben álló személyiségének, Kocsolányi Sebőnek, a KÖZKAR igazgatójának Tamás nevű fia! Őt Mojzes bácsi ugyan nem ismerte föl, érdekes módon, ám a vasárnap éjszakai ütlegelőkben fölismerte Farkas Simont, azaz Boszkót, akit időközben a kórházban — nyilván egészen más okból — megöltek, és aki az én Török közbeli leüttetésemhez lopott rendőrruhában asszisztált. A Jocót kirablók egyike és Mici nővér megerőszakolója bizonyíthatóan Boszkó volt, a másik pedig az előbb említett igazgató fia, Kocsolányi Tamás. Ezt az is bizonyítja, hogy nála volt a rablás után az ominózus totószelvény, és miután megtudta, hogy a két hasábon együtt Koltai József szelvénye összesen mintegy kilencmilliónyi forintot ér, hirtelen megriadt a nyeremény nagyságától, nem tudta áttekinteni, hol és miként bukhat le, ha sajátjaként nyújtja be az OTP-nél. Ezért fölkereste apját, a KÖZKAR igazgatóját, és őt kérte föl, hogy a saját nyereményeként vegye fel a pénzt, ha az majd kifizethető! Arra hivatkozott, hogy rengeteg az adóssága, nem akarja, hogy szét kelljen osztogatnia a pénzt. Így azt mondhatja majd, hogy

nem is ő nyert, hanem az apja. Az apa heves vitába keveredett a családtól külön élő fiúval — ennek részleteit és a vita kimenetelés elolvashatják abból a tanúvallomásból, amelyet kevéssel az előtt, hogy önök engem ide behívtak, Balkány Ildikó már jegyzőkönyvbe mondott. Ezért én csak annyit jegyzek meg, hogy a fiú megzsarolta az apját...

— Tudjuk, a jegyzőkönyvet ismerjük! Azt is tudjuk, hogy Balkány Ildikó, akit Dekulek főszerkesztő ajánlott barátjának, Kocsolányi igazgatónak, és aki apja és fia vitáját kihallgatta, a zsaroló fiatalember távozása után azonnal mindent elmondott protektorának, Dekulek Edének az Ibolya presszóban. Ennek tudható be, hogy miután valaki ott kihallgatta őket, két órán belül Dekuleket lakásáról ismeretlen tettesek, szőnyegbe csavarva, elrabolták, ismeretlen helyre hurcolták. Ezt mind tudjuk!

— Igen — folytatta Bébé a vallomását —, de hadd tegyem hozzá, hogy az Ibolya presszó a garázda társaság egyik fő fészke is lehet, a Kerek Hordón kívül, mivelhogy Balkány Ildikó és Dekulek Ede ott megtalálta az elrabolt bőrkabát leszakadt gombját is. Itt van! Ildikó adta át nekem az elmúlt napokban! — mondta Öcsi bácsi, és kitette az alezredes és a százados elé az asztalra a kabátról hiányzó, mustárszínű sárga bőrrel bevont gombot. — Föltételezésem szerint tehát a banda ott vitatta meg a terveit, ott osztozkodtak a pénzen, ott konyakoztak, ha éppen nem az Aranykalitkában vagy másutt. Ajánlatos szerintem az Ibolya személyzetének kihallgatása.

— Megtörtént — bólintott az alezredes. — Mondja csak, mi vitte rá önt, hogy Balkány Ildikót elrejtse a saját lakásán?

— Bejött hozzám a kórházba, és rémülten elmesélte, hogy ő ugyanazt tudja, amiért Dekulek Edét elrabolták... Félt!

— Folytassa! Ott tartottunk, hogy ön Balkány Ildikót a lakásába fogadta.

— Igen. Megbeszéltem a feleségemmel — a százados úr ezt jól tudja, személyes tapasztalatai alapján, miféle bátorságot követelt tőlem az effajta elhatározás —, hogy amíg el nem múlik a veszély, nehogy Ildikó is a főszerkesztő, sőt akár a Jocó sorsára jusson, mivel épp eleget tud a Kocsolányi fiú gazságairól, a lány

legyen a mi vendégünk. Ott senki se keresi. Igen ám, de az apja nehezen egyezett bele, pedig épp azért tudattuk vele, a lánya biztos menedéket élvez, kezeskedem érte, hogy ne kerestesse, legyen nyugodt, ne izguljon, hová tűnt. A két Kocsolányit pedig csak hadd egye a fene, hogy miféle *ellenerők* léptek föl az általuk eltitkolt ügyben? De a jelek szerint Ildikó apjának mégis eljárt a szája, mert ma éjjel ránk törtek ugyanazok a „szőnyegtisztítók", akik a főszerkesztőmet vitték tisztítóba.

— De mégis, hogy merészkedett ön egy ilyen lépésre? Sőt arra kérni Ildikó édesapját, hogy egyelőre ne forduljon a rendőrséghez lánya védelme érdekében?

— Mert a rendőrségnek volt épp elég gondja! Nekem meg, lábadozó betegnek, semmibe se került Ildikó rendelkezésére bocsátani Jocó elárvult szobáját, etetni, megosztani vele az otthonunkat. És úgyis tudtam, hogy előbb-utóbb kiderítem a dolgok közötti összefüggéseket...

— Ezek szerint nem bízott abban, hogy mi is kiderítjük! — vágott közbe, kissé sértődötten az alezredes.

— Bocsásson meg, alezredes úr, de az ügyben, hogy mi indokolhatta a Jocó ellen elkövetett gyilkosságot, miért fojtották vízbe, önök egy lépést se haladtak előre! Én viszont már ismertem Mojzes bácsi információit, azt is tudtam Balkány Ilditől, hogy mi zajlott le apja és fia között a KÖZKAR-nál. Zsebemben volt a leszakadt gomb az eltűnt bőrkabátról, sőt a kórházból való távozásom legutolsó percében arról is kialakult valami képem, hogy kinek a révén juthat a meggyilkolt Boszkó a szigorúan őrzött, elzárt méregszekrény kulcsához s általa az onnan ellopott kábító- és nyugtatószerekhez!

Az alezredes és a százados egyszerre ugrott föl:

— Tud valamit? — kiáltott az alezredes. — Azonnal megmondani, vagy bűnpártolás miatt gyanúba fogom...

— Nyugalom, kérem! Azt én már csak itt bent hallottam, hogy Boszkónál ilyesmiket találtak, és hogy Micit vádolják a garázda társaság által, Pepi csodacsatárunk révén jó pénzért piacra dobott drogok, morfiuminjekciók és más narkotikumok lopkodásával. Ott én csak azt tudtam meg, hogy lopják a gyógy-

szert. A főnővér egész benttartózkodásom idején szabadságon volt. Ő és a kijelölt főorvos felel a méregszekrényből kiadandó gyógyszerekért. Igen ám, de van ott egy minden hájjal megkent takarítónő is, úgy hívják a betegek, hogy Hypós Bözsi! Annak az unokaöccse pedig ez a Tornyos Dezső, azaz Colos Dódi, tmk-lakatos a konfekciógyárban, aki a Kerek Hordóban marháskodott vasárnap este, és akit a százados úr, kijózanodása és kihallgatása után, hétfőn elengedett. Ez a Tornyos kulcsot csinált valakinek az ösztönzésére Hypós Bözsinek, aki aztán hajnalonként bele-belenyúlt a szekrénybe, amíg Ágota főnővér szabadságon volt, és némi pénzért, meg egy kis áhított szerelemért, a leszúrt Boszkónak továbbította a szajrét. Imádta különben Boszkót ez a Bözsi, noha nem volt már mai csirke, de évek óta özvegy, és kívánós fajta. Úgy hívta Boszkót, hogy „a kórház bikája". A főnővér egy nappal korábban jött vissza, épp a távozásom napján, és rajtakapta Hypós Bözsit, amint bezárja a méregszekrényt a hamis kulccsal. Kihallatszott a veszekedésük, előbb Boszkón is összevitáztak, ami azzal zárult, hogy kiegyeztek: ha már Boszkón nem osztozkodhatnak, mert így mondták — „az a gaz Mici kinyírta", „itt van neked egy ezres, nekem is egy. Úgyis leltároznak már, kutatják, hová lett, ami eltűnt. Jó lesz mindőnknek hallgatni, és egy ideig várni! Ez a kulcs később aranyat ér! Ha meg nem, mert netán lecserélik a zárakat a méregszekrényen, az én Dódi unokaöcsémnek egy-két kulcsmásolás fél óra! Lényeg, hogy a főnővérke odaadja majd az újabb kulcsot, ha lesz..." „Majd megbeszéljük, Bözsikém!" — szólt amaz. Hát erről ennyit!

A százados kiment, kihívott magával két nyomozót. Bizonyára máris indultak Hypós Bözsi után és a kórház illetékeseihez. Pár perccel később egyedül jött vissza. Bébé hálát érzett ki a pillantásaiból, amiket rá vetett, mikor a helyére visszaült, de itt az ember sohase tudhatja, hogy mit, miként értékeljen.

— Ha az éjjel ez az általam rejtegetett kislány nem kutatgat unalmában a feleségem által kirámolt holmik között a papírkosárban, vagy ha Berta netán tegnap leviszi és beleönti a kukába, amiket kidobált Jocó kacatjai közül, félek, sohase kerül a

kezünkbe, és így az önök kezébe se *a bizonyíték:* itt nem pusztán garázdaságról, narkotikumokkal való-zugkereskedésről, a kórházi méregszekrény fosztogatásáról, emberrablásról, gyilkosságról van szó, hanem nagyarányú totócsalásról is! Tudniok kell, hogy Jocó, akit én kinevettem, hogy minden héten vett egy kéthasábos szelvényt, és több éven át mindig *ugyanazokat* a ketteseket, ikszeket és egyeseket írta be ugyanazokba a kockákba, akármilyen mérkőzésekről volt is szó, most beletrafált! Mindig mondta, úgyse lehet a mérkőzéseket eltalálni, és mennél képtelenebb egy tipp, annál többet hoz, ha befut. Igaza volt! Közel háromévi mechanikus tippelés után, a múlt hét végén Fortuna istenasszony feléje fordította az orcáját — vesztére! A futballozó csapatok véletlenül úgy játszottak, ahogy ő évek óta tippel. Ez a véletlen Jocónak az életébe került. Ezek a gazfickók úgy vélték: ha Jocó nincs többé, akkor az sincs, aki reklamáljon. De ez a közel háromévi előző szelvény, amit fene érti, miért, Jocó megőrzött, most ellenük vall. A Kocsolányi fiú, illetve az apja által benyújtott nyertes szelvényt az OTP a rendőrségnek vizsgálatra — úgy vélem — kiadja. A nyeremény kifizetését ilyen esetben bizonytalan időre letiltja. Önöknek módjukban áll tehát írásszakértővel megvizsgáltatni és bizonyítani, hogy ez a sok régebbi szelvény, amelyen ugyanaz a tipp szerepel, mint a mostani nyertesen, ugyanannak a kéznek az írása. Gondolom, nem kell egy egész ábécét leírni ahhoz, hogy kideríthető legyen százötven-kétszáz előző tippszelvény bejegyzéseinek és ennek az egynek az összehasonlítása révén: a mostani ikszeket, egyeseket és ketteseket is *ugyanaz a kéz* írta, mint azt a sok előzőt.

— Jól gondolja! Már el is küldtük a régi szelvényeket két különböző írásszakértőnek, és kértük a sprtfogadási főigazgatóságtól a mostani nyertes szelvényt! A nyeremény kifizetését leállíttattuk! Az idősebb és ifjabb Kocsolányi, a házkutatás során kezünkbe került kompromittáló fotómásolatokkal meg a negatívval együtt, őrizetünkben van! Kiderült ráadásul, hogy az a Dekulek főszerkesztő is benyújtott egy négyhasábosat, reklamálva a főnyereményt, ebbe utólag írhatták bele a tippeket, mert a beküldendő rész nem került elő. Ennek a kísérletnek az

okát még tisztáznunk kell. Megtudtuk azt is, hol rejtegetik őt: a Kocsolányi-féle présházban, a szőlőskertben.

— Ez is bizonyítja, hogy a Kocsolányi fia a főkolompos, talán Jocó gyilkosa is! — mondta Bihari szerkesztő.

— Valószínű! De azért azt a kutyakomédiát, amit önök, a szerkesztőség tagjai műveltek Dekulek elrablóival, nem tudom humorként értékelni! Mi az, hogy ön pénzt ajánlgat a „szőnyegtisztítóknak", ha *nem* engedik el a főszerkesztőt? Kabaré?

Öcsi bácsi elnevette magát, s nem válaszolt.

— Maga szerint ez a Mici miért szúrhatta le Boszkót? — kérdezte az alezredes témát váltva.

— Hát, ez az kérem, amit én sem értek! De ha most újra kérdeznek mindenkit, akit már eddig begyűjtöttek, hátha ez is kiderül. Meg az is, miért kellett Boszkónak az a rendőrruha.

4

Két csoport indult útnak az első tanúvallomások alapján a kapitányságról, meghatározott címekre. Az egyik — a százados vezetésével, néhány nyomozóval és narkós ügyekben szakértő személlyel, valamint a kórház felügyeleti szervének kijelölt munkatársaival — a megyei kórházat látogatta meg. Ott az igazgatófőorvos távollétében az őt helyettesítő vezető főorvos, valamint a gyógyszerek raktározásáért, őrzéséért és kiadásáért felelős főnővér és szakszemélyzet fogadta, belső szorongással, az érkezőket.

Ez a szorongás érthető volt. Érezték a gyanúsítható személyek éppen úgy, mint a teljesen ártatlanok. Kábító- és gyógyszerlopással összefüggő vizsgálatok! Ki örül ilyenkor? Aki tudta, mi az igazság, izgult, hogy ki ne derüljön. Vagy ha mégis, az ő személyét ne terhelje bizonyítható vétség, ússza meg a lehető legkevesebb kellemetlenséggel, máskor majd óvatosabb lesz. Akit meg csak úgy tanúként, minden konkrét gyanú nélkül óhajtott megkérdezni a nyomozó csoport, azon izgult, nehogy valamiképp belekeverje őt is valaki, csakhogy a saját bőrét mentse. Ezért a

meghallgatásra várók egyik része elhatározta magát, hogy ha teheti, tűzön-vízen át hazudni vagy hallgatni fog, más része pedig fogadkozott, hogy kikéri magának a föltételezést, de mindent kipakol, amiről netán csak halvány sejtései is lennének: Mert aki belekeveredett valamibe, viselje a következményeket.

Hypós Bözsit ott tartották a hajnali takarítás után, Ágota főnővért pedig elsőként szembesítették vele. A százados „kötözésre" bevitte magával Öcsi bácsit is — noha ez csak másnap lett volna esedékes —, hogyha a két nő tagad, jelenlétükben mondhassa szemükbe mindazt, amit a rendőrségen vallott róluk.

A főnővér előbb arra hivatkozott, hogy ő szabadságon volt, nem is tudja, miről van szó. Hypós Bözsi az igazsághoz híven jelölte meg a napot, amikor a főnővér — Bihari Bence újságíró elbocsáttatása napján — hamarább jött be szabadságáról, mintsem az letelt volna. Arra a bizonyos, Öcsi bácsi által hallott egyezkedésre viszont, amely végül is pénzosztozkodással zárult, se a főnővér, se ő nem emlékezett, az újságírói fantázia szüleményének minősítette, és kikérte magának a gyanúsítást.

— Véletlenül idebent tartózkodik a szerkesztő úr — mondta ekkor, megállapodás szerint, Windauer adjunktus —, ellenőrzésen és kötözésen. Behívjam őt, százados úr?

— Minő szerencse! — játszotta szerepét a százados. — Megkérném, ha nincs akadálya; szíveskedjék behívni egy pillanatra!

Öcsi bácsi eleinte nem értette, miért kell neki aznap kötözésre jönnie, és miért nem másnap, amikorára előjegyezték a kórházból való távozáskor. De hamar leesett a tantusz, kapcsolt, és még örült is, hogy meglátogathatja Mojzes bácsit.

Éppen készen lettek szépen és gyorsan gyógyuló fej sebének kezelésével és újrakötözésével az ambulancián, amikor tudtára adták, hogy „a kórházban rendőri vizsgálat folyik", és a százados szeretné, ha pár percre megjelenne a nyomozás színhelyén. Úgy tett, mint akit meglep a dolog.

Bevezették abba az orvosi szobába, ahol a kihallgatás folyt, és fölkérték: mondja el, mit is hallott elbocsáttatása napján? Miről beszélgetett egymással a főnővér és a takarítónő?

Öcsi bácsi elismételte szóról szóra mindazt, az érintettek

jelenlétében, amit a rendőrségen előzőleg már jegyzőkönyvbe mondott.

— Osztán, Tudom úr, ezt hunnan tudná? — védekezett a takarítónő. — Aznap engedték ki, már nem is volt a kórházban!

— Dehogynem volt! — szólalt meg egy rekedtes hang a háttérből. Öcsi bácsi most vette észre, hogy Mojzes bácsi is ott ül. Őt előzőleg már meghallgatták a nyomozók arról, amit vasárnap éjjel látott a munkahelyén, és megállapították, hogy mindaz, amit előadott, tökéletesen megfelel annak, amit az újságíró tanúvallomása alapján a rendőrség már tud. Sőt, mi több: a folyóból kiemelt és azon mód lefényképezett fiatalemberben fölismerte azt a fehér nadrágos és elázott bőrkabátjában is jól látható, zöld pulóveres alakot, akit vasárnap éjjel, a Kerek Hordó Szedlacsek utcai hátsó kijáratán át, egy három-négy tagú társaság ütlegelt, kicipelt az utcára, bepréselt egy pár lépéssel távolabb álló autóba, és elhajtott vele.

— Én, kérem szépen — adta elő most válaszul a takarítónő állítására —, hazabocsátása napján, bicegve bár, lekísértem a szerkesztő urat a földszintre. Aztán az alagsornak abba a részébe is, ahol a betegek civil ruháját és táskáját, kofferjét, kinek mije van, Ágota főnővér engedélyével, kiadják. Amíg a főnővérke szabadságon volt, addig ilyen ügyekben Jutka nővér intézkedett. De a szerkesztő úr távozása napján azt mondták, hogy már itt a főnővér, menjen csak le a szerkesztő úr az alagsorba, ahol az öltözők is vannak, és a kórházi elbocsátó levélre ott majd kiadják a civil ruháját. Álldogáltunk, várakoztunk, mert egy ideig nem mutatkozott senki. De az egyik ajtón át hallani lehetett, hogy odabent a takarítónő hevesen vitázik egy nővel, valami olyasmin, hogy a takarítónő a gyógyszerekhez nyúlt volna, amihez nincs joga. Még oda is súgta a szerkesztő úr nekem, hogy hallja csak, Mojzes bácsi, a végén kiderül, hogy lopják a gyógyszereket, mégpedig a Hypós Bözsi.

— Az kicsoda? — meresztette a szemét a vezető főorvos.

— Hát a Bözsi takarítónőt becézzük így, egymás közt, kérem, mert mindig olyan hypószagos lesz minden, ahol dolgozik.

Nevetés fogadta Mojzes bácsi magyarázatát.

— Miről vitatkoztak? — firtatta a százados.

Mojzes bácsi ekkor előadta, amit már az újságíró is elmondott a rendőrségen. Majd hozzátette:

— Mikor aztán az osztozkodásban szépen megegyeztek, nyílt az ajtó, előjött Hypós Bözsi, meg a főnővérke, és mindketten láthatóan meglepődtek, hogy mi ott várakozunk, és feltehetően hallottunk is mindent. Mi nem szóltunk semmit, kérem, a szerkesztő úr se, hanem csak mutatta a főnővérkének az elbocsátó levelet, és kérte a ruháját. Csomagja, ugye, nem volt, csak egy olyan kis táskaszerűség, mivelhogy nappal támadták meg, ütötték le, és úgy hozták be a mentők.

— Mondott magának valamit a szerkesztő úr később arról, amit akaratlanul hallottak?

— Hát... nem is tudom... ja, igen! Csak annyit, hogy lássa csak, Mojzes bácsi, a végén még majd kiderül, hogy ezt a Boszkót sem a Micike, hanem valaki más tette el láb alól.

— De hát a vallomása szerint a két nő vitájából az volt kiszűrhető, hogy mindketten odavoltak Boszkóért, és a takarítónő még azt is mondta állítólag, hogy „az a gaz Mici kinyírta". Mármint Boszkót. Nem mondta a takarítónő, hogy miből gondolja, honnan veszi, minek alapján föltételezi, hogy Mici nővér volt a gyilkos?

— Valóban mondta ezt a takarítónő. Sőt, előtte még, reggel, amikor elmesélte nekünk a kórteremben, hogy Boszkót leszúrták, és hogy Micit elvitte a rendőrség, úgy nyilatkozott, hogy Mici nővér ezt féltékenységből tette. A szerkesztő úr viszont ezt nem nagyon hitte el, és eltávozása napján többször is úgy vélekedett, míg a ruháját fölhoztuk és öltözködött, hogy „meglátja, Mojzes bácsi, itt valami bűzlik még, és a végén majd kiderül, hogy nem is Mici a tettes". Hát én nem tudhatom, mi hogyan van, de ezt hallottuk.

— Nos? — fordult a százados a főnővér és a takarítónő felé. — Most ketten is a szemükbe mondták, fülük hallatára előadták, ha kell, esküvel is tanúsítják, hogy maguk közt ez a szóváltás elhangzott!

A főnővér vörös volt, ideges és indulatos.

— Nem igaz! Egy szó sem igaz! Most már emlékszem, a szerkesztő úrnak valóban én adtam ki a holmiját, valóban vele volt Mojzes úr is, de mi ketten, Bözsi nénivel ilyesmiről nem beszélgettünk. Arról igen, hogy szegény Boszkót megölték. Elképesztő dolog! Azért is jöttem be egy nappal korábban a szabadságomról, mert olvastam az újságban, mi történt nálunk. De én csak azt észrevételeztem, hogy Bözsi nyitogatja a méregszekrényt, holott neki ehhez nem lehet kulcsa. Abba csak én nyúlhatok engedéllyel, és a főorvos úr.

— Szóval erről mégiscsak szó volt! — állapította meg a százados. — Melyik főorvos úrra gondol? — kérdezte végül.

— Dr. Gomolya Ottokár főorvos úrra. Jelenleg ő nincs itthon, elkísérte az igazgató urat az ausztráliai szimpóziumra.

— És kire ruházta át a jogot, hogy bizonyos gyógyszereket, narkotikumokat kivehessenek a szekrényből? — fordult a jelen levő orvosokhoz.

A helyettesítő vezető főorvos nem tudott rá válaszolni. Szabadkozott, hogy erről őt nem tájékoztatták, és elismerte, hogy mulasztás terheli, amiért ezt nem ellenőrizte.

A főnővér azt mondta, hogy Gomolya főorvos úr, tudomása szerint, saját kérésére Szorokai doktor úrnak adta át a kulcsot, és ha ilyesféle gyógyszerre volt szükség, vele kellett konzultálni, tőle kellett engedélyt kérni.

Windauer adjunktus sértődötten mordult:

— Mintha én a világon sem lennék!

— Beszélhetnénk akkor Szorokai doktor úrral is? — kérdezte a százados.

— Háromnapi szabadságot vett ki! — mondta Jutka nővér.

— Mikor?

— Jézusom! — meredt maga elé a nővér. — Már ötödik napja! És ma sincs bent! Meddig is van szabadságon Szorokai doktor? — kérdezte a nővér Windauer adjunktust, akinek Szorokai beosztott osztályos orvosa volt.

Windauer előjegyzési naptárát nézegette:

— Három nap? Ki mondta magának, hogy három nap?

Nekem hét napot mondott! Itt van, be is írtam! Holnap vagy holnapután kell hogy bejöjjön.

— Fölhívható telefonon? — érdeklődött a százados.

— Természetesen! — bólintott kedvetlenül Windauer adjunktus, és már nyúlt is a telefonkészülék után. Egy kartonról leolvasta a számot, majd tárcsázott.

Öcsi bácsinak föltűnt, hogy amíg Windauer adjunktus tárcsázza a doktor lakástelefonját, a főnővér és Bözsi, a takarítónő, többször is rémült pillantást vált egymással. Vagy csak úgy tűnik? Már a falombok mozgásában is titokzatos jeladásokra gyanakszik? Megnyomkodta a halántékát, úgy érezte, belebondul ebbe a kuszaságba, ami körüllengi mind ama ügyeket, amelyekhez az utóbbi jó pár nap alatt akaratlanul is köze lett.

— Kicseng, de nem veszi fel senki! — jelezte az adjunktus.

— Családos ember? — érdeklődött tovább a százados. — A felesége vagy más családtagja elérhető valahol?

— Nős, de külön élnek! Fölhívhatom a nejét, de nem biztos, hogy tud valamit mondani! — mondta Windauer doktor, és már keresgélte is a telefonkönyvben annak az üzemnek a számát, amelyben a feleség laboránsként dolgozott. Kis idő múlva kapcsolták. Az adjunktus udvariasan üdvözölte:

— Itt Windauer adjunktus. Kezét csókolom, Éva! Meglepődik, hogy felhívom? Ne haragudjon, tudom, hogy Titusztól már hónapok óta külön él, végtelenül sajnálom is, sokra becsülöm mindkettőjüket. De most kifejezetten szolgálati ügyben zavarom magát. Nem tudja véletlenül, kedves Éva, hol találnánk meg a férjét? Néhány napi szabadságra ment, de most sürgős ügyben kellene vele beszélnünk. És a lakástelefon nem felel!... Micsoda?? Ezt nem mondja komolyan!!... Isten bizony?!... Köszönöm, Éva! Kézcsókom!

Riadtan nézett körül, ahogy leeresztette a kagylót. Mellé is tette a készüléknek, aztán javította a mozdulatát:

— Ez őrület, uraim! Szorokai doktor, különélő feleségének tudomása szerint, tegnapelőtt elhagyta az országot! Bécsből hívta fel őt tegnap este, és közölte, hogy nyugodtan beadhatja ellene a válópert, nem kíván többé hazatérni!

A századosnak szeme se rebbent, de a többiek, a nyomozók kivételével, elképedtek a hírre. Tanácstalanul néztek egymásra. Csak a főnővér lett hirtelen magabiztos:

— Százados úr! Szeretnék önökkel négyszemközt, illetve a kórházi kollégák, a doktor urak és a betegek jelenlétét *mellőzve* beszélni. Őszinte, feltáró jellegű vallomást kívánok tenni a szóban forgó ügyben!

— Végre! Semmi akadálya! Megkérek mindenkit, szívesked-jenek kifáradni a szobából, és a folyosón várakozni!

A szerkesztőn és Mojzes bácsin kívül mindenki rettentően ideges lett a bejelentésre, hogy dr. Szorokai Titusz disszidált. Mi rejlik a dolog mögött? — latolgatták, faggatták egymást, amint helyet foglaltak a folyosón, mint akik rendelésre várnak. Csak Hypós Bözsi nem volt hajlandó leülni, idegesen toporgott, pedig Mojzes bácsi kétszer is felajánlotta neki a helyét. „Jobb szeretek állni" — mondogatta.

— Tudja, Mojzes bácsi, mi jutott eszembe? — szólalt meg kis idő múlva a szerkesztő.

— Mondja csak, szerkesztő úr!

— Azon az estén, amikor a nővérek fellármázták a kórházat, hogy megölték Boszkót, annak ellenére egy ismeretlen, ifjú orvos futotta végig az esti vizitet, hogy — mint később kiderült — Szorokai doktor úr is bent volt! Sőt Szorokai inspekciós volt! Neki kellett volna az esti vizitet megtartania. Nem furcsa? Azt a fiatal orvost viszont azóta se láttuk. Se nappal, se délután, se este, se éjjel! Hol volt akkor Szorokai doktor, és mit csinált?

— Ez tényleg így van. Én is emlékszem. Még mondtam is, úgy magamban, ahogy végigloholt az a fiatalember, meg se várva a kérdésre a választ, hogy „hogy vagyunk" —, na ez is egy *szaladó* értelmiség! Hát majd kiderül, ha kiderül! Egyre jobban szeretek itt lenni, uraim és Bözsike! Otthon csak unalom, magány. Éjszaka is csak a magányos szolgálat a portán. Itt meg zajlik az élet!... És a nyugdíj itt se romlik jobban, mint odakint.

Míg az orvosi szoba előterében morfondírozott a vizsgálat nem várt fordulatain rágódók köre, odabent az orvosi szobában az-alatt a főnővér előadta bizalmas jellegű, beismerő vallomását.

Ennek tartalmáról a századoson és nyomozótársain kívül senki nem tudhatott semmit.

Jó fél óra múlva nyílt az ajtó, és kisírt szemekkel kitámolygott rajta Ágota főnővér. A százados egyenruhás kísérőt kért a kórház előtt parkoló kék-fehér kocsikból, aki rövidesen meg is jelent, karon fogta a főnővért és elvezette. Nem volt vitás, hogy nem haza, nem erdei sétára vagy városnézésre, hanem — a kapitányságra. Egy másik őrmester a takarítónőt kérte meg, hogy kövesse őt a kórház bejáratánál várakozó URH-s kocsihoz.

A százados körülnézett a többi várakozón, aztán csak annyit mondott:

— Megkérem a vezető főorvos urat, fáradjon be, hogy tájékoztassam árról, amiről föltétlenül tudnia kell. A többiek visszatérhetnek a munkahelyükre. Öcsi bácsi! Kösz a fáradságot, sokat segítettél! Menj vissza a szerkesztőségbe, de lehetséges, hogy még a délelőtt folyamán érted megyek, hogy elkísérj valahová. Mojzes bácsi is visszamehet a kórtermébe, és arra kérem, ne regéljen fűnek-fának az itt elhangzottakról! Ne adjunk tápot feleslegesen, se a különféle pletykáknak, se a téves föltételezéseknek. Egy jó éjszakai portás tud hallgatni, ha kell, ugye, Mojzes bácsi?

— Hajjaj — állt föl Mojzes bácsi —, belejöttem én, kérem, a KÖZKAR-nál! De ha nem sértem meg a százados urat, szívesen vennék egy olyan látványt is, hogy a KÖZKAR igazgatóját szintén beültetik egy ilyen csicsás kis kék-fehér kocsiba, és irány a fogda!

— Ezen már túl vagyunk, Mojzes bácsi! Mire meggyógyul, vadonatúj főnöke lesz!

— Az jó is, meg rossz is! — jegyezte meg Mojzes bácsi, míg a többiek szedelőzködtek, és elindultak, hogy végezzék tovább a dolgukat. — Mert ki tudja, vajon az új főnöknek kell-e majd egy ilyen öreg, nyugdíjas éjszakai portás? Márpedig az a kis nyugdíj, ugyebár...

A szerkesztő belekarolt a bőbeszédű öregbe, és tapintatosan elvezette őt a második emeleti 222-es felé, ahol pár napja még együtt várták a gyógyulást.

— Maga ért ebből az egészből valamit? — kérdezte Mojzes bácsi. — De bízza csak rám! Majd én kiszaglászom itt, ami bűzlik! És felhívom a szerkesztő urat! Otthon keressem inkább, vagy a munkahelyén?

— A szerkesztőségben, Mojzes bácsi! Itt a telefonszámom. Ha épp nem lennék bent, hagyjon üzenetet. De hát kitől akar maga itt bármit is megtudni? Elnéptelenedik lassan a kórház! Szorokai doktor disszidált, a főnővért és Hypós Bözsit elfuvarozták a kékfényes kocsik, Boszkót leszúrták, Micit őrizetbe vették... Egyáltalán lesz itt valaki, aki kezelje magát, Mojzes bácsi? — nevetett a szerkesztő kaján képpel.

— Látja, erre nem is gondoltam hirtelen! Ráadásul már az a halimbai pap is elköltözött a mennyországba. Attól pedig postán is kérhettem volna valami jó füvet, csontrepedés ellen!

5

A kórházból eljöttem, kevéssel az után, hogy Ágota főnővért megszállta a szentlélek, és közölte, hogy „őszinte, feltáró jellegű" vallomást kíván tenni. Tíz-húsz percnyi várakozás után kiszólt ugyanis a százados, hogy elmehetek, de lehetséges, hogy még a délelőtt folyamán értem jön a szerkesztőségbe, és kérni fogja, kísérjem el valahová.

Nos, gondoltam, ez igen pontos meghatározás volt! Valamilyen okból, valamiféle ügyben, elmegyünk valahová! Miért épp velem? Talán bosszúból ellenemre hazudott valamit őszinte „feltárásában" az a főnővér, amiért a takarítónővel együtt a fejükre öntöttem szembesítéskor a serblit? Mikor a fenében mászom már ki ebből a tekervényes és sokfelé ágazó ügyből, úgyis mint tanú?

Most iszom a levét a maszek buzgólkodásaimnak! Elindultam szép lassan a szerkesztőség felé. A Fő tér és a Széchenyi utca sarkán egy önjelölt népi hegedűművész, szakállas ifjú nyikorgatta a vonót Steiner-hegedűjén, előtte kalap, abban néhány odavetett fém kettes, ötös, tízes, de inkább csak egyforintosok.

Épp az én kedvenc nótámat cibálta vonójával, hogy aszondja „Ahogy én szeretlek, nem szeret úgy senki", és ez rögtön a tisztázatlan magatartású Boglárkát juttatta eszembe. Megálltam hát előtte, előkotortam a bukszámat, abban volt egy elfuserált kétforintos, amit visszadobott eddig minden nyilvános telefonkészülék. Bedobtam a kalapjába. Ahogy a többi fémpénzre potytyant, bádoghangot adott. A sarki művész félbeszakította a produkciót, lehajolt, kezébe vette a kétforintost, majd szemrehányón megjegyezte:

— Uram!! Ez hamis!

— És ahogy maga játszik?

Tovább ballagtam. Az ifjú rázendített a „Nem loptam én életemben" kezdetű dalra, félrepöckölve vonójából az én kedvenc nótámat.

A szerkesztőségben Surbankó Nándival futottam össze:

— Öcsi bácsi! — fogadott reményekkel telve. — Nem tudnál kölcsönözni egy hétre ötszáz forintot? Elsején megadom.

— Elseje két hét múlva lesz, de mindegy. Miért nem kérsz Dekulek Edétől? Elsejéig még elérheted, akkor foglalja el új állását a fővárosban.

— Kértem. Mondta, hogy adna is szívesen, de most éppen nincs nála annyi pénz!

— Ja, Nándikám, ha nálam nem lenne, én is szívesen adnék! De nálam van, tudod? Ahányszor csak bemegyek kötözésre a kórházba, mindig kezembe nyom az orvos egy borítékot.

— Pedig tilos a hálapénz.

— Látod? És mégis. Egyébként te is kapsz minden elsején hálapénzt.

— Én? Kitől?

— A lapkiadótól. Te, persze, azt hiszed, hogy az munkabér. Egy fenét! Azt munkáért adják! De amit a jelenlétért adnak, az csakis hálapénz lehet. Hálás neked a kiadó, hogy nem írsz a lapba. Illetve, ha írsz, mindig akad, aki idejében eldobja. Meg ne tanuld ezt a szakmát, Nándi, mert annyiért írni, amennyit itt fizetnek, nem érdemes. De annyiért nem írni, azt már inkább!

— Igyekszem, Öcsi bácsi! — mondta Nándi sugárzó képpel,

mert fogalma se volt, hogy mit is mondhattam. Meg volt róla győződve, hogy végre én is elismerem magas fokú műveltségét, íráskészségét és fokhagymaszagát.

Asztalomon ott feküdt már a *Megyei Tükör* reggeli száma, benne a nagyszabású totócsalás leleplezésének hírével. Turbék Zsombor kolléga részletesen beszámolt arról, hogy a megyei sportfogadási igazgatóságtól nyert értesülése szerint „kétségek merültek föl a benyújtott szelvény tulajdonjogát illetően", valamint hogy egyik laptársunk vezető munkatársa egy utólag kitöltött, négyhasábos szelvénnyel próbált jogot szerezni a hatalmas főnyeremény fölvételére. Az illetékes szervek egyelőre letiltották a nyeremény kifizetését.

A cikk nem tartalmazott konkrétumokat, se neveket, azért fölhívtam telefonon Turbék kollégát, és kikértem magamnak, hogy engem totócsalás kísérletével vádoljon, és követeltem a helyreigazítást!

— De hiszen nem rólad van szó, Bébém drága, ki mondott neked ilyesmit?

— És azt honnan tudhatja az olvasó, hogy kiről van szó?

— Az OTP szerint a ti Dekulek Edétek a négyhasábos csaló, de azt viszont nem mondták meg, hogy ki akarta illetéktelenül fölvenni az igazi nyerő helyett a kilencmilliónyi pénzt.

— Amíg a rendőrség be nem fejezi a nyomozást, nem is közölhető! Én tudom, de pukkadj meg, még neked se mondom el, hogy Kocsolányi Sebőről, meg a fiáról van szó! Nem vagyok hajlandó pletykálni! Értetted?

— Kösz! — rikkantott. — És azt se tudod, hogy kit illetne valójában a nyeremény? — faggatott tovább.

— Honnan tudnám, hogy Koltai József, 21 éves műszaki főiskolás lenne a Milliomos Jocó?

— Óriási!!! Kösz, Öcsi bácsi! A cím is nagyszerű! „Milliomos Jocó!" Máris kanyarintom róla a három hasábot.

— Csak ne kanyaríts, szegényről. Előneve is van. Az, hogy néhai. Néhai Koltai Jocó.

— Hogyhogy? Ez az, akit kifogtak a folyóból??

— Sajnos! Várd ki már a rendőrségi tájékoztatót.

— Nahát! De jó, hogy dumáltunk. Még beletapostam volna valamibe, ami bűzlik.

— Szokd meg, Zsombikám, hogy csak az a jó anyag, amit tőlem potyázol. Évek óta így van. Miért épp most akarsz előzni?!

— Dekuleket azért csak megírhatom?

— Azt se, Zsombikám!

— Hát akkor mit?

— Írj egy kéthasábosat arról, hogy hatékonyabban kell dolgozni, le kell szerelni az atomsilókat, és le kell silózni a kukoricát. Meg hogy kéne már egy kis eső a vetésre.

— De hát azt mindenki kívülről fújja, tízezerszer megírtuk.

— Nem is lett belőle sajtóper! Szia!

— Várj, ne tedd le! Szóval ragaszkodsz a helyreigazításhoz? Hogy a totócsalási kísérlet ügyében nem rád gondoltam?

— Isten őrizz! Senki se mosná le rólam akkor, hogy én voltam. Csak hülyéskedtem veled, szokás szerint. De leteszem, Zsombor, mert cseng a másik telefon! Viszlát!

Nincs is másik telefonunk. Néha még az az egy sincs.

Kopogtak az ajtómon, épp akkor, amikor írógéphez akartam ülni, hogy kinyomjak az agyamból mára valami cikket. Mondjuk, Kambodzsa iparának gyors fejlődéséről és a viszonylag magas dunai vízállásról. Akármiről, csak ne a...

Százados barátom lépett be, hamarabb, mint vártam. Körülnézett, nincs-e még valaki a szobában, és behúzta maga után az ajtót:

— Már itt is vagyok. Ágota nővér alaposan kitálalt!

— Mégpedig?

— Útközben majd röviden beavatlak. Most elmegyünk Szorokai doktor lakására, házkutatási paranccsal.

— És én oda minek kellek?

— Mondjuk, egyik tanúnak. Másikat keresünk a lakóbizottsági tagok közül. És ha már önszántadból térdig belemásztál ezekbe az ügyekbe, miért ne merülhetnél el benne nyakig? Az alezredes, meg az őrnagy különben el van bűvölve tőled, Öcsi bácsi! Hogy milyen remekül tudsz következtetni, összefüggésekre fölfigyelni, és a totócsalás leleplezéséért különösen hálá-

sak. Igaz, Balkány Ildikónak is, aki miatt viszont neked már nem annyira jár a pálma. Egyébként tudod-e, hogy akit lábon lőttél a lakásotokban, kicsoda?

— Fogalmam sincs.

— A kórházi takarítónő, Bözsi néni veje, Menyéth Bódog. És tudod-e, ki a lánya a Bözsi néninek?!

— Honnan tudnám? Klassz kurva lehet, ahogy a Bözsi néni kórházi dicsekvéseiből kivettem.

— Tény és való. A Kókusz kávéfőzőnője, egyébként Menyéthné Yvette!

— Nem igaz! Millya Manó duplabucija? Nahát! Szépen összejöttek!

— Igen. Csak egy a baj: az általad lábon talált Menyéth úr, akit elkaptatok, s akit mi elvittünk az Akác utcából lábsebe miatt a kórházba, szakszerű orvosi ellátásra, kötözésre — a kórház előtt, még nem tudom hogyan, a nagy sötétben olajra lépett!

— Megszökött?

— Sajnos! Hibáztunk! Felületes volt az őrizet. De ne búsulj, nyomon vagyunk. Nagyobb baj az, hogy járóképes, és míg újra elkapjuk, módjában áll újabb bűncselekményt elkövetni. Tudja, hogy a játszma elveszett, az ilyen mindenre képes! Gyere, mert indulunk!

A folyosóra kiérve, éppen szembejött alsó orrcimpájára csuszszantott, fémkeretes szemüvegével Millya. Úgy festett ingujjában, kopottasan öltözve, mint egy régi úri cipész, aki most állt fel a háromlábú székről. Csak a köténye hiányzott.

— Manókám! — böktem mutatóujjamat a mellényének. — Tudod, ki az a Duplabuci?

— Tudom! Egy klassz nő, csak most már fél engem kiszolgálni!

— Csudát klassz nő! Egy üzletszerűen kéjelgő dolgozó!

— Az is munka! — mondta rezignáltan Manó. — Jobban fizetik, mint a miénket. Ne froclízzatok, sietek. Vár a nyomda.

Meglengette kezében a kéziratokat, és elsietett.

A ház előtt is Millya Manón nevettünk még a századossal, ahogy benyomakodtunk az ott várakozó kocsiba. A főhadnagy

ült még benne, aztán egy kutya és a gépkocsit vezető őrmester. Az, akivel vasárnap éjjel keringtünk, Jocó támadóit keresgélve, a belvárosban.

— Szóval, egészen röviden, Ágota nővér szerint a tényállás a következő. Ennek kell most utánanéznünk, és ezt kell bizonyítanunk. Ha sikerül, akkor talán ma letesszük az egésznek a gondját! — kezdte a százados, amint a kocsi elindult a hárskerti temetőn túli villasor és az új lakótelep irányába. Elővette jegyzetét, abból szemelgette ki a lényeget: — A dolog ott kezdődött, hogy Szorokai doktor és a főnővér közt szerelmi kapcsolat szövődött, még jóval a jó hírű orvos és felesége különköltözése előtt. Hogy ez a „szerelem" valóban érzelmi volt-e a doktor részéről, vagy csak szoros kapcsolódás a bűntárshoz, sajátos érdekből, egyelőre még nem tiszta. Ugyanis Szorokai doktor, Ágota főnővér szerint, *morfinista!* A főnővér volt a segítője, hogy különféle manipulációk révén a kívánt adaghoz hozzájuthasson. Egyszer azonban, már abban az időben, amikor Szorokai különköltözött a feleségétől, Ágota főnővér, egy éjszakai ügyelet alkalmával, rajtakapta őt és Micit, félreérthetetlen és kimagyarázhatatlan helyzetben. A főnővér és Mici között kitört a háború, melynek során Micike közölte Ágotával, hogy Szorokai doktor többször is „levénlányozta" előtte a jó harmincas évjáratú Ágotát, és a tizenkilenc esztendős Micinek pedig házasságot ígért. Igen, de Mici akkor már egy kicsit vonakodott orvos szeretőjétől, mert észrevette, hogy akaratgyenge, kábítószerfogyasztó, beteg ember. Félt is tőle emiatt. Akkor kezdett el ideoda járogatni a kórházba nemrég fölvett Boszkóval, aki mint férfi, imponált neki — ezt magad is tudod, vallomásában már elmondotta —, csak az előzményeket hallgatta el! Szorokai doktor presztízsérzetét viszont Mici és Boszkó alig titkolt kapcsolata mélyen sértette. Szemrehányásokkal árasztotta el a kislányt, aki ráadásul szimultán szerelmi sakkot játszott az orvossal, Boszkóval és Koltai Jocóval, Ágota nővér szerint. Koltai is imponált Micinek egy ideig, de aztán „izgalmasabb" kapcsolatai miatt, amelyek egyúttal nagyobb anyagi előnyökkel kecsegtették, félig-meddig róla is levált, és elhatározta, hogy fokozatosan

a legvagányabbnál, Boszkónál köt ki. El is panaszolta neki, mennyit szekálja őt Szorokai doktor, miféle szemrehányásokkal illeti, és hogy milyen nehézzé, bizonytalanná vált emiatt a helyzete a kórházban. Boszkó méregbe gurult, és kapóra jött neki egy, a főnővér és az orvos által elkövetet „műhiba": akaratlanul tanúja volt, amint a főnővér és Szorokai doktor, aki ekkor jutott birtokába az elutazott főorvostól ideiglenesen neki átadott méregszekrénykulcsnak is, közösen dézsmálják a narkotikumokat. Boszkó ekkor, a maga faragatlan módján, megfenyegette Szorokait: vagy békén hagyja Micit, vagy kipakol mindent, amit róla tud és a főnővérről.

— Atyaisten! Micsoda helyzetek! Az ember nem hinné! — vetettem közbe, de a kutya, amelyet nem tudom miért vittünk magunkkal, rám mordult. Helytelenítette az általánosítást a részemről?

— No várj csak, most jön a java! Szorokai kissé megrémült a fenyegetéstől, hogy kitudódik gondosan leplezett titka, barátságosan „lemondott" hát Miciről Boszkó javára, sőt átadott Boszkónak még ötezer forintot is, hogy hallgatását megvásárolja. Boszkó ekkor már Kocsolányi Tomival lakott egy bérleményben, amelyet — mint az most Ágota főnővér vallomásából szintén kiderült — a külszolgálatra távozott lakástulajdonostól Szorokai doktor bérelt ki, négy esztendőre, nejétől való különválása alkalmából, de egyúttal, mint tudjuk, ki is adott albérletbe Kocsolányi Sebő fiának, Tomikának. Aki maga mellé vette bérlőtársnak Boszkót.

— És hová költözött akkor Szorokai?

— Ágota főnővér komfortos garzonjába. A zsarolás azonban nem maradt abba. Boszkó elújságolta a potyán jött ötezer forint történetét Tominak, a pénzt el is mulatták egyetlen éjszaka. Tomi hosszú lejáratú „üzletet" látott az ügyben, ezért telefonon fölhívta a kórházban Szorokait, közölte vele, hogy ő rendőrnyomozó, Boszkó pedig szabadulása óta neki dolgozik, mint besúgó. Tud az ötezer forintról, hajlandó kíméletes lenni a doktor úrhoz, de nem ingyen. Havi tízezerért, vagy megfelelő mennyiségű valutáért, morfiumért és más drogokért, amit Boszkónak adhat

át minden feltűnés nélkül, és akkor ő „nem tud semmiről, nem hallott semmit". Ellenkező esetben jelenti az ügyet. Akkor aztán ő és a főnővér megnézheti magát! Ha akkor hozzánk fordul, sok minden másképp alakul, de félt, kitudódik, hogy morfinista.

— Azt a csibész mindenit ennek a Kocsolányi kölyöknek! — szaladt ki a számon, mire a kutya majdnem leharapta a fülemet.

— Mondtam, hogy ne dumálj! — szólt rám a százados. — Ennek a kutyának a „csibész" szó indulási parancs, és már ugrik is!

— Ajjaj! Nem mehetnénk inkább gyalog?

— Hadd mondom tovább, mert rögtön célhoz érünk! — legyintett a százados. — Szorokai és a főnővér rettentően megszeppent. Úgy ítélték meg a dolgot, hogy ennek a zsarolásnak csak akkor lehet véget vetni, ha Boszkótól megszabadulnak. Elhatározták, és Ágota főnővér magára vállalta, hogy ha a zsaroló telefonáló ismét jelentkezik, a főnővér valamelyik estére behívja Boszkót. Ezért a főnővér szabadságot vett ki, és aznap, amikor este nyolc és kilenc között a kórházban randevút adott Boszkónak, nem a kapun jött be, ahol a portás is látja, hanem a kórház mögött, a drótkerítésen át. Ott ugyanis van egy, a ki- és bejárást elősegítő, ötven centi széles és egy méter magas nyílás, amelyen át a betegek egy része a környékbeli boltokba, kocsmákba mászkál ki. Azon az estén tehát, amikor én éppen téged látogattalak a kórházban, Ágota főnővér, aki papíron „szabadságon" volt, titokban belopakodott a hátsó kerítés résén át a kórházba, az alagsor hátsó lejáratán lement az öltözők előtti folyosóra, de ott összetalálkozott Micivel. Valamit mondott, hogy bent feledett ruhaneműjét akarja elvinni. Mici fésülködött éppen, átöltözködött az éjszakai műszakhoz. Fésűjéből a kihulló haját csak úgy leszórta a mosdóban, és mivel haragban állt a főnővérrel, igyekezett onnét mielőbb elvonulni. A főnővér arra kérte, hogy legyen szíves, hozzon ki a konyhából egy nagyobb kést, mert nem tudja se elengedni, se elvágni a csomagolópapírját. A csel sikerült. Mici pofákat vágva bár, bement a konyhába, előkeresett egy hosszú kést, és letette a főnővér elé, egy székre. „Tessék! Ez egyébiránt nem munkaköri kötelességem!" Aztán

elhagyta az alagsort. Ágota nővér tisztában volt vele, hogy a kés nyelén most már Mici ujjlenyomatai vannak, ezért ő szépen gumikesztyűt húzott, úgy markolta meg a kenyérvágót, és várta, hogy a megbeszélt időre megjelenjék Boszkó. Az a portán át be is jött, hóna alatt egy csomaggal, lement az alagsorba. Ott találta Ágota főnővért, és kérte tőle az ígért szajrét. Mire Ágota, megcélozva a bikaerős férfi szívét, hatalmas lendülettel beleszúrta Boszkó mellébe a kést. A mosdóban, ahol a gumikesztyűt eldobta, felmarkolta Mici hajszálait és Boszkó tenyerébe gyűrte. Aztán ott, ahol besurrant a kórház területére, a hátsó drótkerítés említett részén át, elmenekült. Lakásán Szorokai doktor várta. Miután meghallgatta Ágota főnővér beszámolóját a sikeres akcióról, enyhén morfiumos állapotban szeretkezni próbált a főnővérrel, de erre mindketten képtelennek bizonyultak. Idegesek, türelmetlenek voltak, összevesztek azon, hogy ezután mi legyen a teendő. Végül Szorokai doktor félkábultan otthagyta Ágotát azzal, hogy pár napig bérelt lakásán meghúzza magát, úgyis szabadságot vett ki, aztán majd visszatér a kórházba is, Ágotához is. Fogalma se volt, hogy a bérelt és a Kocsolányi fiúnak albérletbe kiadott lakásában már nincs senki. Hogy Boszkó is ott lakott, azt sose is tudta. Ekkor nyilván úgy döntött, hogy disszidál. Ez ma reggel, ugye, Ágota számára is kiderült, hiszen tegnap este Bécsből felhívta a feleségét, és közölte, amit már te is tudsz, hogy nem kíván Nyugatról hazatérni. Végeztem!

Néztem, merre megy a kocsi. Elhagytuk a várost, az új lakótelepnél befordultunk egy ház elé. Itt volt a doki bérelt lakása. Nem értettem, miért oda megyünk, ha egyszer ő már megpattant. Mikor a kutya már kiugrott a kocsiból, megkérdeztem:

— És most megyünk Bécsbe, a doki után? Itt úgyse találjuk! És én ide miért kellek?

— Hát milyen nyomozó riporter vagy? Nem akarsz végigmenni az úton, ami az igazsághoz vezet? — mordult rám a százados, és kikászálódtunk a kocsiból. Körülnézett, nem talált semmit, senkit. Bementünk a házba, föl a harmadik emeletre. A százados az ajtóra nézett:

— A mindenit! Le van szedve a pecsét! Jól sejtettem én, hogy a doktor úr fütyül ránk, meg az egészre! A Kocsolányi fiú letartóztatása után ugyanis a lakást szépen lepecsételtük.

A főhadnagy benyitott, nyílt is az ajtó könnyedén. A lakáscsengő alatt két név volt kiírva: *Kocsolányi Tamás* és *Farkas Simon.*

— Marha nagyot nézhetett, mikor a másodikat elolvasta! — jegyezte meg a százados, és tüstént becsengetett a szomszéd lakásba. Onnan egy veterán ellenálló bújt elő, melegítő mackóban. Megismerte a századost. Ő volt a lakóbizottság elnöke is a házban.

— Mi van itt, hogy a lepecsételt lakásról le van szedve a zárószalag? — förmedt a házbizalmira a százados.

Az riadtan pislogott hol ránk, hol az ajtóra, azt állította, hogy nem tud semmiről, ő nem hallott semmit. Valaki éjjel tehette, azóta ő ki se dugta az orrát a lakásából.

— Na jó! Akkor most tessék velünk jönni, és a szerkesztő úrral jelen lenni, ha bemegyünk!

A főhadnagy kitárta az ajtót, a kutya előre rohant, szimatolt, majd a szobában éktelen ugatásba kezdett. Vártuk, hogy előkecmereg a doktor, vagy szól valamit, csitítja a kutyát, de semmi! A kutya csak ugatott, hevesen, vadul, mi meg elindultunk csapatostul utána.

A szobaajtót szélesre tárva, a százados hátrahőkölt.

Egy fölső gázvezetékről, vastag kötélen dr. Szorokai Titusz lógott, felakasztva, élettelenül.

VI. fejezet

amelyben Bertuka minden áron rejtvényt akar fejteni, a rendőrség nagyjából meg is fejti. Boglárka még ül, de a százados azt ígéri Öcsi bácsinak, hogy rövidesen fekhet is

1

Óriási a nyüzsgés a lakótelep panelházai között, különösen a Lomb utca 19. számú ház körül. Az építkezések előtt volt itt bőven lomb, valaha zöldövezetnek számított a környék. De most már egy fűszál sincs, nemhogy lombjukat lengető régi, öreg fák, vagy helyükre telepített újabbak. A jóakarat megvan — a hivataloké. Seprűnyél vastagságú kis növendékfákat ültetgetnek ide-oda, körülveszik őket védőkerítéssel. Két nap múlva se facsemete, se védőkarók! Egyszer-kétszer még pótolják a faültetők, aztán elfogy a pénz, az erő, a kedv, meg a növendékfa. Minek is, ha a lakosságnak nem kell?

„Nem állíthatunk minden facsemete mellé egy rendőrt!" — nyilatkozik a helyi lapokban a város rendőrkapitánya. Ez igaz. „Vigyázzon a lakosság a maga környezetére!" Ez is igaz. De hogyan? És mikor?

Most azonban nem ez izgatja a Lomb utcaiakat, hanem a sok rendőrautó hirtelen megjelenése. Annak már híre ment, hogy a házban lakó fiatalemberek egyikét a kórházi munkahelyén leszúrták. Nagy sajnálkozás nem volt miatta, mert sokszor látták ittasan hazadanászni a társaival. „Aki így él, így jár!" — mondták a lakók, és napirendre tértek az ügy fölött. Aztán egy napon a társáért is kékfényes kocsi jött. Ezt kevesen látták, csak a szájról fülbe terjedő hírszolgálatból értesültek róla. Kiszínezve, persze, hogy hát az illető az egyik miniszter fia. Illetve a megye első emberéé. Illetve egy intézmény igazgatójáé... Illetve...

Arról se tudott senki, az emeleten lakók se, hogy bárki más is lakott volna még abban a bérleményben, amelyből a két fiatalembert kitessékelte az erőszakos halál, illetőleg a rendőrség. Egy kivétel volt: a házbizalmi. Ő mindenről tudott. Arról is természetesen, hogy a lakást eredetileg — a tulajdonosok tartós külföldi szolgálata miatt — egy kórházi orvos bérelte ki, aztán kiadta albérletbe az említett fiatalembereknek. Azt az orvost azonban, az első hét kivételével, csak most látta viszont ő is. Ahogy lóg a kötélen, felakasztva.

A hír futótűzként terjedt, odagyűltek az emberek. A rendőrség teljes apparátussal szállt ki a helyszínre. Az orvosszakértő első megállapítása szerint a halál az előző napon állhatott be, nagyjából úgy kora délután. A helyszínre érkező őrnagy fölvonta a szemöldökét:

— Akkor tegnap este hogyan hívhatta föl Bécsből a különélő feleségét, hogy bejelentse neki: Nyugatra távozott, és nem is kíván hazatérni?!

— Sehogyan! — mondta az egyik nyomozótiszt, aki a holttest fölfedezése és a százados URH-jelentése után azonnal nekilátott, hogy ellenőriztesse, kik, mikor, melyik kilépőhelyen hagyták el az országot nyugat felé. Kiderült, hogy dr. Szorokai Titusz nevű személy egyik határállomáson se lépett ki se tegnap, se előtte! Különélő feleségét tehát *valaki* fölhívta, hogy félrevezesse. Az illetőnek jól kellett ismernie Szorokai doktor családi körülményeit.

Újból kikérdezték a feleséget: hogy is volt csak azzal a telefonnal? Ennek során kiderült, hogy a félrevezető telefonhívás annyira recsegett, olyan rosszul lehetett hallani, hogy tulajdonképpen nem ismerte föl határozottan a férje hangját, de elhitte, amit a férfihang állít, hiszen előzőleg egy női hang kotyogott bele a kagylóba, valami ilyesmit, hogy „Herr doktor Szorokáj sucht Frau Szorokáj"...

— De asszonyom! — csóválta a fejét a rendőrtiszt. — Ön nem is gondolt arra, hogy ha egyszer Bécsből, távtárcsázással hívja föl magát a férje, akkor az a hívás úgy jut el az ön telefonkészülékéig, hogy csak az automaták dolgoznak, kapcsolnak? Telefonos

kisasszony nem lehet a vonalban? Nem szólva most az állítólagos osztrák telefonközpontos hölgy nyelvhasználatáról!

— Erre valóban nem gondoltam! Hát persze! Hiszen máskor is beszéltünk mi egymással, amikor ő külföldre utazott, és én itthonról távhívással tárcsáztam a szállodáját. Ott se iktatódott közbe senki, hanem rögvest csörgött a szálló telefonja! Jaj, istenem, de buta vagyok!

— Erről szó sincs! — udvariaskodott a rendőrtiszt. — Csupán megzavarta a váratlan telefonhívás. Amelyik, semmi kétség, nem Bécsből jött, hanem valamelyik hazai telefonállomásról.

A ház lakóinak alapos kikérdezése legalább annyi eredménynyel járt, hogy akadt egy idős asszony, aki látott előző nap egy bicegve járó, negyven körüli férfit, aki annak a harmadik emeleti lakásnak az irányába tartott. Ott megállt, kulcsokkal csörgött sokáig, kevéssel a Kossuth rádió délután két órai híreit követőleg. Ezt onnan tudja, mert a híreket ő már meghallgatta, aztán elindult a közeli élelmiszer-áruházba, mert oda akkor jön a friss kenyér.

— Vissza tudna emlékezni az illető férfi arcára, ha fényképen látná? — kérdezte a százados.

— Talán, édes lelkem! De hát rossz már az én szemem, és szégyellős is vagyok erősen szembenézni ismeretlenekkel, akik a házban járnak. Pedig kíváncsi vagyok nagyon, ki hová megy, és kihez. Úgy is hívnak a mérgesebb lakótársak, hogy „kíváncsi vén boszorkány". Mert utánuk fordulgatok. Istenemre, nem azért! Csak mert szeretem nézni őket, amint mennek erre-arra, többnyire a családtagjaikkal: Nekem pedig, mióta szegény Miskám itt hagyott örökre — elpityeredett —, soha sincs társam! Beszélgetni sincs kivel! Ezek — mutatott körbe a többi lakásra és a lépcsőház összes bérleményére érvényes mozdulattal — észre se vesznek! Rám se néznek! Nem is köszönnek. Nekem is jönnek néha az utcán. Csak csodálkozom: hát láthatatlan vagyok én? Levegő? Nem látszik, hogy szembe jövök? Föl kell hengerednem, mert belém tolatnak a gyermekkocsival?

A százados elővette Yvette férjének, Menyéth Bódognak a fényképét, kellően kinagyítva:

— Tessék csak nézni, asszonyom! Nem ismerős?

Az idős hölgy tempósan kicsattintotta régies kézitáskáját, belekotorászott, drótkeretes szemüveget halászott elő, föltette, akkurátusan füle mögé aggatva a két szárát, és elmélyedt a százados mutatta fénykép tanulmányozásában. Sokáig nem szólt egy szót sem. A rendőrök már toporogtak:

— Ismerős? Nem ismerős?

A házbizalmi, úgyis mint veterán ellenálló, ezúttal nem tudott ellenállni a kíváncsiságának. Odafordult az idős nő mellé, és belekuksizott a fotóba. Aztán intett a fejével a rendőrtiszteknek: nem, nem, ő azt a pasast sose látta.

— Hát lelkem — szólalt meg végre a nénike —, én nem akarok ártani senkinek. Tévedhetek is, ugye, én már öreg vagyok, meg beteg, most is szedek vagy hétféle tablettát, de hát fenét se ér! Mégis azt mondom magának, tiszt úr... hogy *ő volt az!* Igen! Kicsit ferde arc, hosszú pakombart így két oldalt, enyhén kopaszodó, magas homlok, ilyen szúrós tekintet. Kis fenyegetés is van a tekintetében, mint egy SS-nek annak idején. — Ijedten behúzta a vállát. — Most rosszat mondtam? — nézett körül. — De ő volt, biztosan ő! Hiába, a rendőrség az rendőrség! A Nemzeti Múzeum képeit is megtalálták, a benzinkutas rablókat is, azt a sok betörőt, gyilkost is a Kék Fényben. Hát azt a csibészt, aki letépte egyik este a nyakamról a láncot, már jó két éve, azt az egyet nem találták. De nem haragszom!

A százados hálásan megköszönte a nénitől hallottakat, még elkérte a személyi igazolványát, fölírta adatait.

— Lehet, hogy tanúnak majd behívjuk a rendőrségre — mondta az idős lakónak. — Ha elkapjuk ezt a férfit, esetleg szükség lesz rá, hogy szemébe mondja: őt látta fölmenni akkor, amikor...

— Jaj, istenem, csakhogy utána megöl, agyonver, ha tényleg ő volt az!

— Ne tessék félni! Majd gondunk lesz rá, hogy egy ideig erre ne legyen módja. És hátha előkerül addig a maga lánca is?

— Az nagyon jó lenne. Az unokámtól kaptam. És elvették...

Bihari Bence újságíró, aki mindeddig a háttérben szemlélődött, most odafordult a századoshoz:

— Végtére is tudjátok-e már, hogy öngyilkosságról van-e szó vagy gyilkosságról?

— Az orvosszakértő szerint ez is, az is lehetséges, a pontosabb válaszhoz még időre van szükség. További vizsgálatokra. Mindenesetre búcsúlevél, ilyesmi, sehol! A laboratórium szerint morfiumos kábultságban érte a halál. Ujjlenyomatokat is találtunk. Azokat is azonosítani kell. Még csak sejtéseink vannak, Bébé! Türelem!

— De hát kinek és miért állhatott érdekében, hogy netán átsegítse a doktort a másvilágra? — ámuldozott a férfi.

— Meglátjuk. Most mindenesetre a lehető leggyorsabban kikocsizunk Érláposra, Bözsi néni lakására. A Kókusz eszpresszóban azt mondták egyik emberünknek, hogy Yvette ma nem jött be, állítólag beteg. A házbeliek pedig itt, ma reggel, egy török kamiont láttak várakozni, amelyik egy idő után elindult az Érláposra vezető úton. Ha jók a helyi információim, Menyéth Yvette hasán szokták kipihenni úti fáradalmaikat egyes külföldi kamionosok, gyakorta törökök. A férje szervezésében!

Az egyik URH-s kocsiból egy fiatal nyomozó lépett a százados elé, s jelentette, hogy Érláposon a Menyéth-villa előtt parkol a török kamion. A rendszám a szokott. Kiszállt belőle a két sofőr, és bezörgetett Bözsi néni villájába. Ha igaz, egy erősen sántító pasas engedte be őket. „Közöltük ottani embereinkkel, hogy rövidesen odaérkezünk, mozgósítsák saját erőiket is bevetésre!"

A százados helyeselt, és intett, hogy indulás. A Lomb utcában pedig folytassák a szakértők a vizsgálatot.

Az újságíró nem értette az összefüggéseket, a következtetések és utasítások logikáját, de nem szólt, nem kérdezett. Egyfelől, mert nem is illik, nem is lehet, másfelől pedig nem akarta próbára tenni százados barátjának tűrőképességét. Mindenki olyan volt körülötte, mint akibe áramot kapcsoltak. Ha hozzászólt vagy hozzáért valamelyikükhöz, ráztak.

— Kimehetnék veletek én is Érláposra? — vette a bátorságot végül.

— Mi az hogy! — vágta rá a százados. — Éppen kérni akartam! De készülj föl, hogy esetleg rázós lesz az akció. Ha könnyen tele a gatyád, ülj a szerkesztőségben inkább! Gyanúnk szerint az a két török veszélyes kábítószercsempész! És ott találhatjuk a te éjszakai vendégedet is, akit egyszer már lábon lőttél!

— A helyszíni élményt nem pótolja semmi! — válaszolt izgatottan az újságíró.

— Nos, akkor bújj be a kocsiba!

Ugyanaz az utaslista, kutyástól. A többi kocsi vagy ott maradt, a lombtalanított Lomb utcában, vagy másik úton indult el. Útközben a főhadnagy kétszer is szót váltott rádión az érláposi őrssel. A szöveget Öcsi bácsi nem értette, de nem is erőltette. Ők tudják, mikor, mit, miért...

Rövidesen meg is érkeztek a nagyközségbe, ahonnan Bözsi néni reggelente, hypószagot árasztva, járt be a kórházba dolgozni és — a dolgok jelenlegi állása szerint — a gyógyszeres szekrényeket dézsmálni. Előbb a helyi rendőrőrsre, onnan a hozzájuk csatlakozó helyi erőkkel, csöndben, lassan gurult a konvoj a Menyéth-villa felé. Szép helyen épült, jó sokba kerülhetett. Sok kávét kellett hozzá összelopkodni a Kókuszban, sok gyógyszert, narkotikumot a kórházban... és Duplabucinak is nyűnie a pamlagot valutáért, serényen.

— Millya Manót is magunkkal kellett volna hozni! — mondta az újságíró, mikor megálltak a villától kissé távolabb. Két helyi rendőr már nyomta is a villa bejáratánál a csengő gombját. — Hadd lássa, Duplabuci milyen szép bilincsben!

— Hogyisne! — szólt a százados. — Hogy kilukadjon a gyomra az izgalomtól. Ki fog főzni neki olyan jó, színes barna vizet, amitől gyógyul?

A százados körülnézett, óvatosan kiszállt a kocsiból. Nem messze, az utca túloldalán parkolt egy török kamion. A százados befüttyentett a kutyának a kocsiba, az kiszökkent, és várta a parancsot. Valamit mondott neki a „gazdi", mire az idomított eb a kamion felé indult, és nagy szakértelemmel és fegyelemmel kezdte körülszaglászni. Bébé megállapította, hogy már az is nagy eredmény, ha nem őt szagolgatja.

A helyi rendőr főtörzsőrmester viszont hiába nyomkodta a gombot, a ház úgy tett, mint amelyik nem is létezik. Társa eközben a villával szemközti lakónál érdeklődött:

— Itthon vannak pedig — mondta amaz —, csak kussolnak odabent! Fél óránál is több, hogy ideállt ez az idegen kamion, Menyéth úr, a Bözsi veje, mármint a szőke dajmon férje engedte be a vezetőfülkéből kikászálódó két idegent, miközben az ajtóban fölvillant egy pillanatra a tarka pongyolájú, szőke Yvette is. Menyéth úr lopva sántikált végig az udvaron... ijedten lesett körül.

— Akkor mi a fenéért nem nyitnak ajtót?

A kutya ezalatt szorgalmasan szaglászta a kamiont, és a sofőrülés irányába kapaszkodva, két hátsó lábára állva, vad ugatással jelezte kiképző gazdáinak, hogy neki ott valami nem tetszik.

Ebben a pillanatban lövés dördült a Menyéth-villa irányából, a golyó ott süvített el Bébé és a százados között, úgy vállmagasságban, és belefúródott a szemközti ház falába. A kutyának szánták a lövést.

— Vigyázat! Odabentről perforálni akarnak bennünket! — hangzott a kiáltás. — Feküdj!

— Tedd, amit parancsoltam! — üvöltött Bébére a százados, ő meg embereivel és a két helyi rendőrrel, revolvert szegezve nekirontott a villa csicsásra festett léckerítése közepén a bejáratnak. Be is tört szépen, a civil és egyenruhás rendőrök körülvették a villát, és felszólították a bentieket: jöjjenek ki egyenként, és adják meg magukat! Majd hülyék lesznek előjönni!— gondolta Bébé. — Hagyják, hogy egy kicsit agitálják őket. Egyébként bombabiztos mélyedésben talált magának fedezéket, a szemközti lakó pedig leguggolt, a betonkerítése mögött. Integetett, hogy csússzon oda Bébé is. Hogyisne, mikor ilyen hatalmas golyózápor hull a levegőből, már egy lövés, ugye, el is dördült! Ilyenkor esernyővel se járkál az ember.

— Öcsi bácsi! — hallatszott fedezékéig a százados hangja. — Nem tudsz véletlenül törökül?

— Dehogyisnem! Hiszen én voltam II. Szulejmán tolmácsa. Csak két hét után kirúgott az állásomból.

— Miért?

— Mert nem volt felsőfokú állami nyelvvizsgám. Ha lett volna, akkor az se számított volna, ha nem tudok törökül. De akkor járt volna nyelvpótlék!

Marháskodásaiból édes keveset hallott a százados, aki talán csakis azért szólt hozzá, hogy ezzel elterelje, megossza a bentiek figyelmét, mert a válasszal nagyjából egy időben rárontottak az ajtóra és az egyik ablakra. Ez utóbbi tört be előbb, egymást segítve ugráltak be rajta — előre szegezett revolverükkel — a százados, a főhadnagy, a rendőrök, a nyomozók. Odabent három lövés dörrent, ettől lúdbőrözni kezdett Bébé háta, és vacogott a foga. „Be ne rezeljen már ott, a kerítés tövén!" — szólt reszkető hangon a közelében guggoló falubelinek, mire így hangzott a vinnyogó felelet:

— Előbb nem tudott szólni? Most már mindegy.

Hirtelen minden elcsöndesedett, kivéve az idomított kutyát, aki vad vicsorgással tépte a vezetőfülke ajtajának a zárát, felfelugrálva, hogy elérje.

Az utcát három oldalról is járőrkocsik vették körül. A tervszerű mozgásból megítélhetően Bébé úgy vélte, alaposan elő volt készítve ez a rajtaütés. Csak a villában tartózkodók nem tudtak róla semmit. Ujabb hatósági személyek, egyenruhás és civil rendőrök érkeztek és szálltak ki a rohamkocsikból. Egy parancsnok, akit Bébé nem ismert — talán a fővárosból küldhették ide, erre az akcióra — utasításokat adott rádiótelefonján, ki hatoljon be az épületbe, ki biztosítsa a kamiont, amíg felnyithatják, ki, hová, mit jelentsen a csipogóján, jöjjenek a mentők és így tovább. Bébével és a fal tövében most már teljes biogáz-felhőben guggoló állampolgárral a fene sem törődött.

Pár perc múlva kivezettek az épületből két megbilincselt törököt, egyikük vérzett, akárcsak a főhadnagy, akit a vállán talált el egy lövés. A százados láthatóan megúszta, noha ő ugrott be elsőnek az ablakon. Eközben, akiknek ez volt a dolguk, feltörték a török kamiont, amelynek vezetőfülkéjében egy fekete nejlonzsák hevert. A zsák szája be volt kötve.

Leemelték és letették a földre. Kibontották.

Egy férfi holttest volt a zsákban. A nyakán még ott feszült a vastag kötél, amellyel megfojtották. Ugyanolyan, amilyenen Szorokai doktor lógott, a Lomb utcában.

Bébé előmerészkedett, mivel már nem kellett tartania revolvergolyók röpködésétől. A százados és társai épp akkor kezdték kikísérni a sántikáló Menyéth Bódogot, Bözsi néni vejét, és a duplabucis Yvette-et, kissé megviselt állapotban. A százados odaszólította a kibontott nejlonzsákhoz az újságírót:

— Öcsi bácsi! Fölismered, ki ez az ember?

— Természetesen! Krisztinszki Tódor zöldséges, az Ibolya eszpresszó mellől. A mindenségit. Ki ölte meg?

— Kettőt találhatsz! — vetette oda a százados. — Ezt a két török úriembert!

2

Ahogy visszaérkeztem a szerkesztőségbe, éppen Berta hívott telefonon.

— Öcsi! Ma zöldséget akartam venni a Krisztinszkinél, de zárva a bolt, és rendőrök állnak az ajtóban. Nem tudod, mi van vele? És a rádió is mondott valami érdekeset, hogy Érláposon, rövid tűzharc után, őrizetbe vették egy török áruszállító kamion két vezetőjét, és a kocsiban nagyobb mennyiségű kábítószert találtak elrejtve. Mi lesz már itt, tisztára vadnyugat?

— Nem telefontéma, szívem, de rögvest hazamegyek, és elmesélem. Ebéd után pedig lefekszem aludni. Holnap reggelig aludni akarok!

— De papucsban ám, Öcsi, mert most takarítottam ki a rekamiét!

Másnap reggel azt mondja nekem Berta, hogy ha el nem felejteném, vegyek már egy olyan vastag rejtvénymagazint, amilyet az újságárusoknál látott. Ha látta, miért nem vette meg? Imádja a rejtvényeket. Megfejti mind, ami elébe kerül. Vagy ha nem sikerül, nem fejti meg. Ilyenkor kész az ítélet: ez egy hülye rejtvény. Kritikusnak, ítésznek való, csak már túlhaladta a lehe-

tőségét, hogy azzá váljék. Ámbár, ki tudja? Van, aki hatvanadik évén túl kezd regényíróvá vagy költővé válni. Attól függ, mikorára zavarodik össze benne minden.

— Ha nem tévedek — válaszoltam öltözködés közben —, ma összerántják a rendőrkapitányságra az újságírókat, még Budapestről is. Meg a tévétől és a rádiótól. Úgy tudom, ott már megfejtették a rejtvényeket!

— Édesem! — mondtam búcsúzóul —, rozsdásodó aggyal kár annyi pénzt kiadni egy vastag magazinra. Elég, ami a napilapokban van. Hát nem egy sor bonyolult rejtvényt éltünk át, mi magunk, az elmúlt napokban? Azt már tudjuk, megfejtettük együtt a rendőrséggel, hogy miért kellett szegény Jocónak meghalnia. De hogy ki ölte meg? Ki dobta a folyóba? No és Boszkó! Egyelőre azt írták a rejtvény kockáiba, hogy Boszkó gyilkosa: Mici. De ki tudja, jó-e a beírás? Meg van fejtve viszont, hogy a Kocsolányi család feje és fia oda való, ahol már vannak: rács mögé. Majd a bíróság meg is indokolja, hogy miért. De mi legyen a többi kockában? És Menyéth Bódog, meg Duplabuci?

— Nem kellene orvoshoz menned? — kérdezte aggódó tekintettel Bertuka. — Nem szoktál ennyire homályosan beszélni, csak írni. El ne feledd a magazint! Én addig csinálok itthon egy picinyke nagytakarítást!

— Már éppen ideje! — bólintottam. — Tegnap dél óta senki se keverte össze az íróasztalomon a papírjaimat. Egész éjjel azon aggódtam, miért e nagy tétlenség, kitört rajtad a szingapúri nátha? Nem szoktál ennyit henyélni!!

Még le sem értem az utcára, máris felbúgott Akác utcai otthonunkba, amelyet Ildikó is elhagyhatott már, a régi, rozoga porszívó. Porszívásra már nemigen alkalmas, de féregirtásra kitűnő. Minden élőlény, kivéve engem, akit anyakönyvvezető láncolt ide, átmenekül rémületesen zörgő hangjától a másik városba. Ez tehát egy féregmentesített ház. Egy-két idegen féreg ugyan a minap éjjel be akart hatolni, egyiküket én lőttem lábszáron. Most jut eszembe, meg se róttak érte. Pedig bizonyosan igazolnom kell még kis házi vadászatom körülményeit. Majd a bíróságon.

Odakint már aranylott a tavaszi napsugár. A rügyező fák, az itt-ott virító gyümölcsfavirágok, a Fő tér padjain pálinkázó köztisztasági dolgozók, az emeletes kutyák és galambok, mind-mind a nyakunkba szakadt tavaszt hirdették.

Elindultam hát a szerkesztőségbe, amelynek éléről Dekulek Edét váratlanul áthelyezték egy másik — nagyobb — lap élére. Millya Manó megható szavakkal búcsúztatta, még könnyezett is egy ideig, de kipiszkáltuk szeméből, amit belekavart a szél, és rendbe jött. Most aztán várhatjuk, kit fog ünnepélyesen, a szokott pátosszal üdvözölni, a *6 Órai Újság* főszerkesztőjévé való kinevezése alkalmából, megfogadva, hogy két emberként állunk mögötte. Ez a kettő: én és Millya Manó kolléga. A többi csak létszám.

— Kérlek szépen — vont félre Millya Manó főszerkesztőhelyettes, hogy közlését ne hallja Surbankó, aki úgyis továbbáll napokon belül, megy örökös vontatója, Dekulek Ede után. — Tudod, hogy én ebéd után a Kókuszban szoktam barnás löttyöt inni, kávézás címén.

— Avagy a Duplabuci kebleinek látványáért! Megjegyzem, semmiféle izgalom nem használ a nyombélfekélyednek!

— Épp ez az, amiről szó van. Hogy Duplabuciról már szó sincs! Azt mondják, elvitte a rendőrség.

— Elvitték? Mikor? — adtam a tájékozatlant.

— Állítólag tegnap, amikor kiszálltak a lakására. Egy csomó idegen valutát, miegyebet találtak nála, aztán annak a vízbe ölt fiatalembernek az aranyláncát az aranykereszttel, és egy Roamer férfikarórát, ami ugyancsak az áldozaté volt. Ja, és egy török kamionost az ágyában; egy meg lövöldözött a rendőrökre.

— És hogyan szabadították fel a török elnyomás alól? — ugrattam Millya Manót?

— Állítólag tűzharcban. Most mondd, mik vannak! És hogy miket mond a hadnagy ismerősöm, a kapitányságról! Képzeld, Öcsi bácsi! Pompás villája volt, hipermodern berendezés, egy olyan csupasár faluban! Rengeteg külföldi szajré. És kórházi narkotikumok, dögivel! Ezen kívül külföldről becsempészett

videokazetták, persze csupa horror meg pornó. Ezeket állítólag csak raktározta, mert Boszkó dobta piacra, vagy ő forgalmazta kölcsönzési díjért. Kiderült továbbá, hogy a Kocsolányi fiú és társai rabolták ki a kishídnál levő elektroakusztikai áruházat is nemrég, most is egy nagyszabású rablásra készültek éppen — bank vagy ékszerbolt? Mit tudom én! —, és ezt úgy tervezték el, hogy az a Boszkó lopott rendőrruhában fedezi majd az akciót. De erre már nem kerülhetett sor, mert Boszkót, ugye, valaki leszúrta...

— No, lám! Van akinek villája van, van akinek kése... És mit mondott még az informátorod? Kik a banda más tagjai?

— Úriemberek, öregem! Kocsolányi Sebő fia például, aki valamilyen piszkos ügyben még az apját is magával rántotta. A kishídi magnó-, rádió-, hifitorony- és tévérablás zsákmányának egy kis részét az ő lakásán találták meg. Más része eladva vagy Duplabucinál. Aztán Kundy művész úr, meg a fia, és ugyancsak a színházból az a príma kis cica, az a nem tudom milyen Boglárka! Szóval sokan, nem is tudom hányan és kik, őrizetben! Erről jut eszembe, Öcsi bácsi, ma délelőtt tizenegykor a lebukott kompánia eddig leleplezett bűncselekményeiről országos sajtótájékoztatót tart az őrnagy, meg a százados. Itt a meghívó! Feltétlenül légy ott!

Már csak ilyenek az én „légyott"-jaim!

Jóval tizenegy óra előtt megjelentem a jelzett helyen, a nagy érdeklődéssel várt sajtótájékoztatón. Budapestről is jöttek csőstől a tudósítók, a kékfényesektől, a napilapoknál dolgozó rendőrségi tudósítókon át, a tévés, meg a rádiós riporterekig bezárólag, mindenki.

Szerényen, valahol a hátsó sorokban foglaltam helyet. Elővettem a jegyzettömbömet — a fővárosiak magnókkal, mikrofonokkal, a tévések lámpákkal és kamerákkal szállták meg az első sorokat —, kipattintottam kopott golyóstollamat, és úgy viselkedtem, mintha a szóba kerülő ügyekhez nem lenne semmi közöm, csak szakmai. Végül is ez a helyzet nagyjából, de hát az én volt albérlőmet rabolták ki, fojtották vízbe, az ő menyasszonyjelöltjét gyanúsították annak az álrendőrnek a meggyil-

kolásával, aki a kórházban az én betegszállítóm is volt, és én voltam a főszerkesztőmet elrabló bűnözők levelezőtársa, amíg a banda le nem bukott. Én lőttem lábon a társaság egyik tagját, és még nyomoztam is az ügyben, nem szabályosan, de eredménynyel.

Belépett az alezredes, az őrnagy, utána a százados, majd néhány, a nyomozásban főbb szerepet játszó főhadnagy és hadnagy, csupa ismerős. A százados széttekintett az egybegyűlteken, megakadt a szeme rajtam és a kórház vezető főorvosán. Az is itt ült, hátul.

Intett mindkettőnknek:

— Szíveskedjenek fölfáradni, és szükség esetén válaszolni a tudósítók kérdéseire! — mutatott az emelvényre.

Erre a kitüntetett szerepre nem kívánkoztam, de hát visszautasítani sem illik az effajta megtiszteltetést. Egyformán számíthattam elismerő és bíráló jellegű kérdésföltevésekre (attól függően, hogy mi hangzik el rólam). Ahhoz már hozzászoktam, hogy én faggassam riportalanyaimat, de hogy engem faggassanak, más riporterek?! Vajon ismert-e már minden tény? Eltűntek-e már a kérdőjelek? Most kiderül!

Én a pódium hosszú asztalának egyik végéhez ültem, a főorvos a másik végén foglalt helyet. Zavart, hogy a tévések lámpái időnként rám pásztáznak. Ha adásba kerül a riport, még gyanúsítottnak vagy főnyomozónak néznek szerte az országban a kollégák. A jelek arra mutattak, hogy ezúttal a lényegre utaló tájékoztatásra számíthatnak a meghívottak.

Az őrnagy, pontosan tizenegy órakor, megütötte az előtte álló, vízzel telt pohár oldalát a golyóstollával, hogy csöndre intse a jelenlevőket. A pohár ettől az enyhe ütögetéstől is eltört. Pillanatok alatt szétfolyt a két deci víz az asztal két vége felé. Még hozzám is elszivárgott belőle egy-két csöpp.

— Mi az, Öcsi bácsi, keresztelő lesz? — ugratott a százados. Az őrnagyot kellemetlenül érintette a dolog, a jelenlevők kacagni kezdtek, énbennem átreszketett valami, a babonás félelem és a hülyéskedésre mindig kész újságíró tréfaimádatának keveréke.

— Ez a tájékoztatás már nem lehet száraz tények puszta fölsorolása! — kottyantottam el egy kopott élcet. A kamerák rám fordították kitágult egyszemüket, szerényen el kellett hárítanom érdeklődésüket: — Uraim, inkább a baleset színhelyét szíveskedjenek fotózni! Egy szabályosan közlekedő, Parker típusú golyóstoll ugyanis, eddig ki nem derített okokból, beleütközött az előadó mikrofonja előtt parkoló vizespohárba. A koccanásos baleset során személyi sérülés nem történt, a pohárban tárolt víz azonban kifolyt, némi anyagi kár keletkezett, a balesettel kapcsolatos helyszínelés még tart, kéretik, hogy az arra haladók a forgalom elterelésének irányára figyeljenek!

Utána elfüttyentettem az Útinform rádióból jól ismert szignálját, mire a kacagás átragadt az asztalnál ülőkre is. Az őrmester pedig, aki az ajtónál állt, indult egy másik pohár vízért.

Siettében belebotlott az előtte húzódó, a tévések reflektorait árammal tápláló huzalokba, valami érintkezés támadt valahol, óriási durranással kiment az előadó asztalát fényárba borító lámpatest. Szétröpültek a szikrák, a két deci vízért trappoló őrmester kénytelen volt futtában eldönteni, hogy elég lesz-e újabb két deci víz, vagy ha kigyullad a terem, inkább két század tűzoltó jöjjön fecskendőkkel.

Sötétbe borultunk, a százados valahogy odatapogatta magát hozzám:

— Mit szólsz, Öcsi bácsi? Égi jel? Nagy földrengés és égiháború támada, és meghasad vala a sajtótájékoztató falain a kárpit, és szólott az Úr: ami az elején rosszul kezdődik, atyámfiai, az a végén se látszik jól.

Barátilag megint hátba vágott, csak erről szokna már le. Vagy ne ütne ilyen erőset.

Végre helyreállt a rend, szorgos és szakértő kezek beavatkozásának köszönhetően újra kigyulladtak a lámpák, mindenki elfoglalta a helyét, ahonnét az imént vihogva fölugrált, és az őrnagy se merte próbára tenni az új poharat:

— Üdvözlöm a meghívott vendégeket! Elnézést a zavarért, de úgy tetszik, az ügyhöz, amelyről tájékoztatni kívánjuk önöket,

nem lehet úgy hozzányúlni, hogy rögvest valami meglepetés ne érje az embert! Kezdjük az elején!

— Ez az! — gondoltam. — Humorral minden nehézségen túljuthat az ember.

— Az elmúlt napokban a helyi sajtó csak igen rövid és egymással látszólag semmi kapcsolatban nem levő közleményeket adott közre, különféle bűnesetekről, ezt a nyomozás érdekei így kívánták. Lássuk, vázlatosan, mi mindenről van szó.

Óvatosan emelte föl a pohár vizét, kortyolt kettőt belőle, aztán úgy tette vissza a tálcára a poharat, mintha üvegből lenne az üveg.

— A lapokban közreadott, utcai rablótámadásról, kilencmilliós totófőnyereményről, egy újságíró nyílt utcán való életveszélyes megtámadásáról, egy másiknak a lakásáról való elrablásáról, egy műszaki főiskolás fiatalember vízbe fojtásáról, egy kórházi alkalmazott meggyilkolásáról, egy orvos tragédiájáról szóló pár soros híradások nem árulkodtak arról, hogy egymással összefüggő bűncselekményekről van szó. Az említett közlemények mélyen hallgattak egy, a mi városunkban eleddig ismeretlen, a háttérben meghúzódó bűnöző csoport fokozatos szerveződéséről.

— Fél éve szereztek tudomást bűnüldöző szerveink arról, hogy a városon áthaladó nemzetközi kamionforgalom itt is szennyezni kezdte a közbiztonság tiszta levegőjét.

— Menyéth Bódog érláposi használtcikk-kereskedőt, egyik irhabunda beszerző turistaútján, Törökországban élő, disszidens barátja beszervezte egy nálunk eddig nemigen ismert, de nemzetközileg viruló „üzletág", a kábítószer-kereskedelem hálózatába. Ismerve az itteni viszonyokat, egyelőre csak a tranzitforgalom segítése lett Menyéth és felesége, Porvás Yvette kávéfőzőnő, a Kókusz presszó alkalmazottjának a feladata. Vagyis az, hogy a Törökországból itt átgördülő és ebbe a veszélyes üzletágba bekapcsolódó egyes kamionosoknak, „pihenés" címén szállást ad, lerakodnak nála bizonyos mennyiségű „árut", és aztán, mint egy elosztóhelyről, az ő közreműködésükkel, apró tételekben viszik és csempészik tovább külföldi, jórészt közel-keleti és

nyugati állampolgárok. Egyhamar rájöttünk — bizonyos jelzéseket is kaptunk erre vonatkozólag —, hogy rendszerint ugyanaz a török kamion áll meg Érlápos községben vagy városunk Kókusz eszpresszója környékén és bérel szobát a kamion két vezetője a „Zimmer frei" feliratú Menyéth-villában. Menyéth viszont felhagyott a használt cikkek utáni futkosással. Hónapokon át figyeltük őt és feleségét, és azt tapasztaltuk: noha Menyéth úr nem töri magát az iparengedélye szerinti szakmában, anyagilag mégis egyre inkább és igen gyorsan gyarapodik, csinosítják, modernizálják és bővítik az érláposi villát. Világossá vált, hogy török és más, szobáikat időnként kibérlő, különféle közel-keleti és nyugati „turisták" pénzelik őket. Amellett, Menyéth úr nem átallotta kihívóan csinos külsejű és könnyen elcsábulásra hajlamos, szép, szőke feleségét sem „forgalmazni", otthon vagy városunk különféle titkos találkahelyem. Őt, a csinos Menyéthnét, Yvette-et szemmel tartva jutottunk el az új lakótelep egyik, éjjel-nappal találkahelynek használatos bérleményéhez. Ezt a Lomb utca 19. alatti, modern lakást külszolgálatra távozott tulajdonosai kiadták négy évre a megyei kórház egyik orvosának, dr. Szorokai Titusz traumatológus sebésznek. Szorokai doktor a feleségétől különvált, de azután összeköltözött egy nővel, a négy évre bérelt lakást pedig kiadta albérletbe Kocsolányi Tamás foglalkozás nélküli, 22 éves fiatalembernek, aki családi okokból és apjával való nézeteltérései miatt költözött el hazulról. Az apa, a KÖZKAR köztiszteletnek örvendő igazgatója volt, letartóztatásáig. Hogy miképp került fiával együtt letartóztatásba, azt a következők teszik érthetővé.

— Az apa, aki immár harmadik alkalommal nősült, azért zavarta el otthonából a fiát, mert rajtakapta, intim helyzetben, az új feleség nagyobbik leányával. A fiú viszont kifigyelte az elferdült nemiségű apa büntetendő fajtalankodásait az új feleség kisebbik, még kiskorú leányával. Az erkélyről, a fürdőszoba ablakán át, le is fotózta az apát, amint az a kiskorú leánykával különféle dolgokat művel. Apjának természetesen nem szólt semmit, a negatívokat magával vitte albérletébe, és várt a megfelelő alkalomra, hogy apja ellen fölhasználja. Az apa bőséges,

több ezer forintos havi zsebpénzzel látta el a fiát, elintézte kapcsolatai révén, hogy fiacskája ne legyen közveszélyes munkakerülőnek minősíthető, így kéz kezet mos alapon minden rendeződni látszott a családi botrány ügyében. A fiúnak jól jött a korlátlan szabadság és a bőséges zsebpénz. Járta a szórakozóhelyeket, áltatta és fektette a lányokat, ivott. De így is sokallta az albérlet díját, sok volt a kiadása, semmi bevétel. Emiatt egyik ivócimboráját, a börtönből nemrég szabadult Farkas Simont, a kórház betegszállító segédmunkását vette maga mellé albérlő társának, Menyéthék ajánlására. Elfelezhették az albérleti díjat, amelyet Szorokai doktor szigorúan bevasalt minden hónap elsején a Kocsolányi fiútól, előre.

— Farkas Simon albérlőtárs révén szoros kapcsolatba került a Kocsolányi fiú a városunkban hőzöngő, huligán és bűnöző elemekkel. Ezekből állt ugyanis Farkas Simon haveri köre. A Kerek Hordó elnevezésű borozóban, az Ibolya presszóban, a Kókuszban, és ha pénzükből telt, a Hotel Aranykalitka bárjában agyalták ki a könnyű, de törvénytelen pénzszerzés különféle módozatait. Kisebb-nagyobb bűncselekményeket hajtottak végre, a társaságukhoz tartozó személyek bevonásával. Ezek felsorolását mellőzném, az elkövetett jelentősebb bűncselekmények közül csak megemlítenék néhányat, jelezve, hogy honnan és miként tettek szert a mind több és több pénzre, amit aztán elszórakoztak, vagy a török kamionosokkal elüzleteltek. A Farkas Simon, alias Boszkó nevű albérlőtárs, valamint a Menyéth Bódog szervezte akciók során betörtek például egy élelmiszeráruházba, innen némi pénzt, sok drága italt és külföldi cigarettát raboltak el. A kishíd melletti rádió- és tévészaküzletet is feltörték, jelentős értékű műszaki cikkeket, külföldi rádiót, tévét, hifitornyot, magnót, videofölszerelést, kazettalejátszót és hasonló értéktárgyakat raboltak el. Ennek egy részét a Lomb utcai bérleményben a Kocsolányi fiú és Farkas Simon rejtegette, miközben óvatosan értékesítgette őket, másik részét Érláposon Menyéth Bódog őrizte és adogatta el. A betörések utáni gyors eltűnésben segítségükre volt egy szolgáltatóipari magánvállalkozó furgonja. Ezen kívül Krisztinszki Tódor, városunk közis-

mert zöldségkereskedője és az üzletében kisegítőként foglalkoztatott unokaöccse, Putz Róbert, valamint Menyéth Bódog is fuvarozta a lopott értékeket, de Menyéthné. Porvás Yvette férfi vendégeit is, hol a Lomb utcába, hol Érláposra, hol más helyekre, orgazdákhoz, illetve a titkos szobáztatók lakcímére. Persze, illő részesedésért. Némelykor taxit vettek igénybe, és ez úton kell köszönetet mondanunk városunk több taxivállalati alkalmazottjának, akik felkérésünkre, jelzéseikkel, megfigyeléseikkel jelentős segítséget nyújtottak a bűnüldöző társaság üzelmeinek felderítéséhez.

— A török kamiont már hosszabb ideje gondosan figyeltük. Együttműködtünk bizonyos külföldi bűnüldöző szervekkel is ez ügyben. Ismertük mozgásirányukat, de a tettenéréshez biztosra kellett menni. És időt hagyni magunknak is ahhoz, hogy itteni kapcsolataikról kialakuljon a megbízható kép.

— A felderítést gyorsította egy látszólag banális bűncselekmény. Április második vasárnapján este az említettek egy háromtagú csoportja — akikről most már tudjuk, hogy a Kocsolányi fiú, Farkas Simon, és a sokáig ártatlannak és a társaságon kívül állónak látszó Krisztinszki Tódor zöldség- és gyümölcskereskedő unokaöccse, az említett Putz Róbert voltak —, valamint a későbbiek során, a Kerek Hordóban hozzájuk csatlakozó Menyéth Bódog, a Fő tér késő esti, néptelen részén, megtámadta és leütötte, majd kirabolta a Kovács Mária kórházi nővérrel moziból hazatartó és az egyik kapu alatt csókolózó Koltai József, huszonegy éves műszaki főiskolás fiatalembert. Partnernőjét, Kovács Mária kórházi nővért Farkas Simon a sötét és néptelen parkba cipelte, és ott, a lány állítása szerint, megerőszakolta. A fiatalemberről lehúzták kb. 8000 forint értékű, külföldi gyártású, vadonatúj bőrkabátját, elvették a nyakában lógó aranyláncot az aranykereszttel, Roamer karóráját és a nála levő, nem túl nagy összegű készpénzt. A fiatalember kirablását már a bűncselekmény perceiben fölfedezte az éppen arra járó Bihari Bence újságíró, a helyi *6 Órai Újság* munkatársa, tudósítója, aki rögvest fölhívta ügyeletes tisztünket, jelentette neki az esetet. Járőrkocsinkkal becserkésztük a környéket, de a támadókra —

akikről akkor még senki se tudta, kicsodák — nem akadtunk rá. Nyomozó tisztünk tanácsára a kárvallott fiatalember, aki véletlenül épp az újságíró albérlője volt, s ott úgy élt, mint egy családtag, betért az újságíró kíséretében a Kerek Hordó elnevezésű, hírhedt kocsmába, ahol nagyban zajlott az éjszakai élet. Föltételeztük, hogy ott esetleg ráakadhatnak valakire, akit a sértett fölismerhet mint egyik támadóját. Gyanússá is vált számára valaki, s amíg az újságíró kilépett a kocsma ajtaján, hogy a félreállt járőrkocsinknak jelzést adjon, a helyiségbe visszatérve azt tapasztalta, hogy Koltai Józsefnek különös módon *nyoma veszett.* Másnap reggel a határőrség fogta ki holtan a vízből, a folyó határ menti szakaszán. A szakértői vizsgálat később megállapította, hogy a fiatalembert előbb összeverték, aztán a folyóba dobták.

— Világos, hogy ez a súlyos bűncselekmény azonnali és alapos nyomozást tett szükségessé, amelynek során fokozatosan kiderült, kik voltak, kik lehettek a tettesek. Ezt tényekkel és igen fontos, értékes tanúvallomásokkal bizonyítani lehetett, de nem derült ki a súlyos bűncselekmény, a gyilkosság oka, indítéka. Hiszen előzőleg már kirabolták a fiatalembert, értékeit elvették, agyon is verhették volna, de megléptek, nem volt szándékukban megölni, csak kirabolni. Vajon mi indokolhatta, hogy később mégis eltüntessék az élők sorából, örökre elhallgattassák?

— Ez volt a kérdés, amire sokáig nem volt felelet. Próbáltunk olyan szálakat keresni, amelyek a rég figyelemmel kísért török kamionnal hozhatja kapcsolatba az ügyet. Semmi jel nem igazolta, hogy a szerencsétlen fiúnak kapcsolata lett volna az abban gyanúba fogható személyekkel. Nem is ismerte őket. Akkor föltételeztük, hogy a nőismerőse révén juthatunk el a rejtély megoldásához. Úgy tettük fel a kérdést, ahogy egymás közt tréfásan mondogattuk: minden lében két kan áll, vagy több! Kik azok?

— Itt már mutatkoztak bizonyos, gyanús jelek. Először is, a nevezett nővér, Kovács Mária, több férfival is diszkrét kapcsolatot, intim barátságot tartott fenn: eleinte dr. Szorokai Titusz

orvossal, aki a Lomb utcai, később bűntanyának használt bérleményt kibérelte, majd a „nehéz fiúknak" bérbe adta. Tudta-e, hogy kik az albérlői, vagy csak az érdekelte, hogy visszakeresse a négy évre előre kifizetett lakbért, nem volt rá bizonyíték. Viszont egyik albérlője, Farkas Simon, a kórház alkalmazottja volt. Úgyszintén a nővér is. Sőt, mint kiderült, a nővér és Farkas Simon között is szoros, intim kapcsolat szövődött — ezt maga a nővér se hallgatta el kihallgatásakor —, ezt a tényt Szorokai doktor presztízssérelemnek fogta föl, haraggal fogadta, Koltai József pedig nem is tudott róla. E dolgok firtatásakor kiderült, hogy Szorokai doktornak a kórház főnővérével is intim nexusa van, és együtt meg-megdézsmálják a kórházi gyógyszereket, nyugtatókat, valamint a méregszekrény tartalmát is, elsősorban a morfiumot. Farkas Simon rájött a gyógyszerek dézsmálására, és Kocsolányi Tamás ötletére, kettesben megzsarolták az orvost, akiről fölöttesei nem tudták — esetleg sejthették —, hogy morfinista. Az is kiderült a további nyomozáskor, hogy Kovács Mária nővér összejátszott Farkas Simonnal, szándékosan húzta az időt a vasárnap késő esti csókolózáskor a Fő tér sötét pontján, a 14. számú ház előtt, hogy addig Farkas Simon, alias Boszkó és társai odajöhessenek és kirabolhassák, kifoszthassák a gyanútlan fiatalembert. Erre vallott, hogy noha az orvosi vizsgálat megállapította: a rájuk támadók egyike, Farkas Simon, a sötét főtéri parkban valóban közösült vele, „meg is ütötte" itt-ott, de ez nem volt nemi erőszak, hanem előre megbeszélt, figyelemelterelő aktus. Alibi. Tőle ugyanis a támadók nem vettek el semmit, pedig vele volt a retikülje, benne a pénze, ujjain értékes gyűrű, kezén drága karóra. Ez volt az egyik nagy „műhiba", a kitervelt utcai rablótámadásban, amelyik reá és szorosabb környezetére, ismeretségi körére terelte a gyanúnkat.

— Mindezekért azonban még nem kellett volna Koltai Józsefet a folyóba dobni. Joggal föltételezhettük, hogy a szerencsétlen sorsú fiatalember vagy tudott valamiről, amit nem lett volna szabad tudnia, vagy volt még nála valami, ami az elrabolt holmijainál sokkal értékesebb, amire a támadóknak szükségük volt, és nem tudták másképpen megszerezni. De ugyan mi lehetett az?

— Időbe telt, míg kiderült, hogy ennek a rejtélynek hol a kulcsa. Ez a folyóba ölt fiatalember, Koltai József, hosszabb ideje totózott. A futballhoz nem értett, ezért hétről hétre ugyanazokat az egyeseket, ketteseket és ikszeket írogatta be ugyanazokba a kockákba, bízva benne, hogy „ha ő nem is találja el a mérkőzéseket, a mérkőzések egyszer csak eltalálják az ő tippjeit". Ez a megfogalmazás az itt, asztalunk végén ülő szerkesztőé, Bihari Bencéé, aki — mint említettük — főbérlője volt az áldozatnak, maga is nagy erővel és riporteri múltjának gazdag tapasztalatait fölhasználva, némelykor a megengedett határokat is túllépve, lényegében véve eredményesen dolgozott a rejtély megoldásán. Ő hívta fel a figyelmünket az áldozat által gondosan megőrzött, régebbi totószelvényeivel bizonyítva, hogy Koltai József mindig is a most főnyereményt érő szelvény tipposzlopát írta fogadó szelvényeire, és az előző heti szelvény hiányzik. Mivel az egyetlen nyertes szelvényt városunkban vásárolták, valószínű lett, hogy itt keresendő a bűncselekményhez az indíték. A szelvény föltehetően az elrabolt bőrzakóban lehetett, és támadói ott megtalálták. A rádióból már vasárnap este értesülhettek, hogy az elrabolt totószelvény tippjei egyeznek a nyertes oszloppal, persze, azt nem tudhatták még, hogy hány telitalálatos szelvény lesz azon a héten. Azt azonban föltételezték, hogy még több telitalálat esetén is *megéri,* hogy a szelvény gazdáját eltegyék láb alól, és ha csak két-háromszáz ezer forintot nyert is a szelvény, azt úgy mutassák be és úgy vegyék föl a nyereményt, mint a sajátjukat.,

— Másnap reggel aztán az is kitűnt — akkor Koltai József már holtan úszott a határ felé —, hogy a bőrkabáttal együtt elrabolt totószelvény összesen közel kilencmilliót ér!!

— Ez a mi viszonyaink közt olyan sok pénz, hogy a bandavezérek is megrettentek tőle. A rádió közölte, a lapok is megírták, hogy az egyetlen telitalálatos szelvényt megyénkben vásárolták, a nyertes személye egyelőre ismeretlen.

— Nos, ennél a pontnál csapott össze apjával a bűnöző Kocsolányi Tamás, és lepleződött le az apa, akit mindeddig tiszta erkölcsű, a néphatalomhoz hűséges kádernek ismertünk, ha nem

is övezte szimpátia gyakori válásai és újranősülései miatt. Az intézményt, a KÖZKAR-t bizonyára jól vezethette, mert felsőbb szerve sose emelt magatartása ellen kifogást. Liliomtipró és mindenféle bizalomra méltatlan volta most is úgy derült ki, hogy a kilencmilliós főnyereménytől sokkolt Tomi fia fölkereste őt, és arra kérte, hogy helyette és nevében ő mutassa be a nyertes szelvényt, a nyereményt ő vegye fel. Ezt banális indokokkal magyarázta, hogy túl nagy az összeg stb. Apja megtagadta a kérést, és amikor a fiú azt is megvallotta, hogy ha a fölveendő milliókat megkapja, érvényes útlevelével Nyugatra kíván menni, és kint akar maradni, apja dühében kijelentette: a pénzt, ha föl is veszi fia helyett, nem adja oda, csak egy későbbi időpontban, ha megkomolyodott, és hasznos, értelmes célra fordítja. Útlevelét pedig összeköttetései révén azonnal visszavonatja. Nem fogja tűrni, mondotta, hogy fia kínos helyzetbe hozza őt, az által, hogy főnyereményével Nyugatra utazik, és ott lelép!

— Erre a fiú elővette azokat a bizonyos fotókat a zsebéből, amelyeken apja volt látható kiskorú mostohaleánykájával, félreérthetetlen és perverz pózokban. Közölte apjával, hogy amenynyiben nem teszi azt, amit kér, és amennyiben útlevelét visszavonatja, ezeknek a fotóknak a másolatait eljuttatja összes felettes szervéhez, aztán a rendőrséghez, a párthoz, mindenhová, kirúgatja, börtönbe juttatja az apját!

— Mindezt onnan tudjuk, hogy a vitát, a veszekedést kihallgatta, majd bizalmas pártfogóinak elmondotta az apa titkárnője, kérve, hogy leplezzék le a gazember fiatalember és az erkölcstelen apa üzelmeit. De a titkárnő akkor még nem tudta, hogy a szelvény eredetileg nem is a Kocsolányi fiúé, hiszen arról, hogy a szelvény mi módon került a bűnöző fiatalemberhez, apja és fia között nem esett szó. Úgy beszéltek róla, mint a fiú ritka nagy szerencséjéről.

— Időközben ismeretlenek elrabolták lakásáról a *6 Órai Újság* főszerkesztőjét, akinek a titkárnő az általa hallottakat elmondta, majd megkísérelték elrabolni a lap itt ülő munkatársát is, aki a lakásán bújtatta a titkárnőt, mivel az neki is elmondta, tanácskérés céljából, a kihallgatott történetet. És azt

is, hogy ezek után ő is fél. Világos volt, hogy a bűnözők figyelik őt, és akikkel kapcsolatba lép, azokat mind el akarják tüntetni a színről. Elvégre kilencmilliónyi forintot, ami csak úgy, egy kabát lecibálása révén az ölükbe hull, nem hagynak veszni! Ezzel magyarázható az is, hogy amikor Koltai József titokzatos eltűnése után az itt jelenlevő újságíró maga is igyekezett valami nyomra vezető adatot kiszimatolni, megint csak „ismeretlen tettesek" — akiket azóta már jól ismerünk — a Török közben, fényes nappal leütötték, majd elmenekültek. A mentők szállították kórházba. Nyilván ez esetben sem puszta megfélemlítés volt a céljuk, őt is el akarták tenni láb alól, holott ő még akkor nem is tudott semmi terhelő adatot a bűnbanda tagjairól, csupán Koltai József eltűnésének okait kutatta.

— Rövid, vázlatos ismertetést ígértem, hosszúra sikerült. Ezért nem nyújtom tovább, noha nem szóltam sok mindenről, ami ide tartozik. A két ügy, a nagyarányú totócsalás gyilkosság révén, valamint a török kamion útján hazánkba csempészett, innen továbbított, egyelőre — próbaképpen — viszonylag kis mennyiségű kábítószer ügye, az orvos és Menyéth Bódog hasznára elkövetett morfiumlopások elkövetői, megszervezői, előző intim vagy pusztán anyagi indítékú kapcsolataik, mind abba az irányba mutattak, hogy a kórházi gyilkosság tettese, aki Farkas Simont — becenevén: Boszkót — egyetlen késszúrással megölte, nem az eleinte ezzel gyanúsított Kovács Mária nővér, hanem Ágota főnővér volt. Ezt tanúvallomások, Ágota nővér beismerő vallomása, szakértői vizsgálatok, hátra hagyott nyomok elemzései, ujjlenyomatok és más tények bizonyították is. Egész sor letartóztatást, házkutatást rendeltünk el és hajtottunk végre, a kusza ügyben most vágjuk a végső rendet. Dr. Szorokai Tituszt és Krisztinszki Tódort a letartóztatott török kamionos csempészek egyike, Mehli Svadrak fojtotta meg. Ő lövöldözött letartóztatásuk alkalmával is. Tettét azzal indokolta, hogy Szorokai doktor, akit egyedül, depressziós állapotban talált a Lomb utcai lakáson, nem engedte meg, hogy az előzőleg ott elrejtett kábítószereket megkeresse, arra hivatkozva, hogy a bérlemény az övé, albérlői már nem laknak ott, és ha tovább erőszakoskodik vele

Svadrak, fölemeli a telefonkagylót, és értesíti a rendőrséget. Mehli Svadrak úgy vélte, hogy Boszkó meggyilkolása is részben az orvos lelkén szárad, mert nem akadályozta meg. Sőt! Menyéth anyósa révén Boszkó igen értékes láncszemmé vált a fehér port terjesztő hálózatban. Ezért, bosszúból, rövid dulakodás után, az orvost megfojtotta, és hogy az öngyilkosság látszatát keltse, a gázfűtés felső vezetékére függesztette. Krisztinszkit viszont azért kellett, állítása szerint, eltennie láb alól, mert az, rendőrségi kihallgatásai alkalmával, lebuktatta a közvetítőinek egy részét, és később azt is elárulta, hogy tisztes osztalék fejében ő és Menyéth Bódog, valamint több más közvetítő, az ő üzletében találkoztak...

*

Záporoztak a részletek iránt érdeklődő újságírói kérdések, feszegették, hogy a kellően ki nem fejtett összefüggések mennyiben bizonyítottak. Hozzám nem szólt senki. Az őrnagy elnagyolt válaszokat adott, amiből arra következtettem, hogy egyfelől fáradt, másfelől nem csak a kérdezők és én nem értünk még azért *mindent*, de azok se bizonyos, hogy a legapróbb részleteket is górcső alá vehették ilyen rövid idő alatt, akikre ez tartozik. A lényeg azért elhangzott.

Nem értettem például még a sajtótájékoztató után se, hogy Boglárkának mi volt a felróható bűne ezekben a piszkos ügyekben. Leszámítva, hogy nem én lehettem — voltam — egyetlen „nagy szerelme", csak az egyik könnyű ezres, énhozzám mindig jó volt, kedves, előzékeny. Mikor a kórházban feküdtem, önzetlen és segítőkész barát (hozta a főztjét reggel és délben, emlékezzünk csak!), és ha nehezen fértem is be előjegyzett látogatói sorába, azért az együttlétünk mindig úgy zajlott le, hogy oázis legyen, az otthoni nagy Szaharákban.

Amikor a népes gyülekezet feloszlott, a százados felajánlotta, hogy bevisz kocsiján a szerkesztőségbe, ahonnan már úgyis késésben voltam. Pedig még meg is kell írni a tudósítást mind ama ügyekről, amiről itt szó volt. A Kerek Hordó előtt hajtot-

tunk el. Erőt vett rajtam a nosztalgia, a százados meg kíváncsi volt, hogy a letartóztatásban levő törzsvendégek, csapos, felszolgáló és az áthelyezett üzletvezető után, hogyan fest a Kerek Hordó most belülről.

Betértünk öt percre. Én fröccsöt kértem, rizlingből, a százados egy kólát. A személyzet teljesen ismeretlen volt. Ültem, szótlanul tekintve barátom arcát, és arra a vasárnap estére gondoltam, amelyiken a lavina elindult. Szegény Milliomos Jocó! Most ki örökli majd az őt megillető, közel kilencmilliót? Egyáltalán, hogyan lehet örökölni totófőnyereményt?

Nem az én dolgom, törjék a fejüket a jogászok. Az is lehet, van rá előírás. Nem érdekel.

— Tudod, Öcsi bácsi — szólalt meg végre a százados —, Boglárka a mi csalink volt! Általa tudtunk meg sok mindent! A nagyra tartott Pepiről is, a morfium- és kábítószerárus csodacsatárról. Pepi is ül. Boglárka tulajdonképpen jóravaló, tiszta szándékú kis múzsa! Mit tegyünk? Többeké! Őt csak védőőrizetbe vettük, azért ül. Nemsokára újra fekhet. Érted?

— Hm! — fejtettem ki részletes véleményemet. Hallgattunk. Végre a százados rámutatott a falon függő feliratra: „ITTAS EMBERT NEM SZOLGÁLUNK KI!" — Ha csak azt az egy feliratot komolyan vennék ebben az országban — mondta —, már feleannyi félrecsúszott ember és bűnöző lenne, meg gyógyíthatatlan májbeteg.

Legyintettem.

— Ugyan, pajtás! Se ilyen szöveggel, se avval, hogy reggel kilencig nem lehet piálni, nem megyünk sokra!

— Miért? Szerinted mi a baj azzal a szöveggel, azon túl, hogy a fene se tartja be?

— Az a baj — válaszoltam —, hogy döglött nyúlra lő. Tudod mit kellene kiírni, hogy valami változzék?

— Na mit, te mindentudó! — nézett rám a százados.

— Azt, hogy „JÓZAN EMBERT NEM SZOLGÁLUNK KI!" Akkor mutass nekem egy részeget!

Megittuk a maradékot, és elbúcsúztunk. Még bizonyára többször is találkoznunk kell, hivatalosan is. Koronatanú vagyok.

A sarki újságos bódéban megvettem Bertának a legújabb rejtvénymagazint. Legalább addig nem nagytakarít, amíg azt böngészi.

Aztán elgondolkodtam az őrnagy tréfás, immár többször elsütött szóviccén: *„Minden lében két kan áll."*

Hogy is állunk ezzel? A Kocsolányi fiú és az apja. Ha akarom, akkor: a Kocsolányi fiú és Boszkó, amíg élt. A két török kamionos fickó, Mehli Svadrak és társa. A csapos és Piás Paja, a felszolgáló. Kocsolányi Sebő és Dekulek (lásd: Ildikó ügye). Putz Robi és Krisztinszki Tódor. Sőt! A százados és én!

És a többi, és a többi...

Tartalom

Előhang / 5

amelyben történetünk főhőse, Bihari Bence, bádogtollal kitüntetett kiváló újságíró, akit Öcsi bácsinak nevez a szakma, elgondolkodik kisvárosi létünk értelmén, és megismeri legújabb egyetlen szerelmét, Boglárkát

I. fejezet / 7

amelyikből megtudjuk, hogy tavasszal nyílnak az ibolyák, a labdarúgópályák és a bicskák, valamint titokzatosan eltűnik egy tropára vert albérlő, bizonyos Jocó, aki előzőleg megvolt

II. fejezet / 32

amelyből tudomásunkra jut, hogy a rendőrségnek nem jut a tudomására semmi lényeges, pedig valakit visz a víz, miközben Bertuka csak takarít és panaszkodik, ráadásul nyolc és félmilliót fizet a totó

III. fejezet / 56

amelyben az újságíró mégiscsak ellátogat a Kerek Hordóba, miközben ismeretlenek elhatározzák, hogy a Török közben agyonverik, amihez segítséget nyújt egy rendőr. Egy igazgatót veszélyesen megzsarolnak, mert akinek Krisztus a barátja, a fia attól még gazember is lehet

IV. fejezet / 116

amelyben az újságíró felismeri a leszúrt betegápolóban a rendőrt, a hypószagban a rendőrség elviszi Micikét; egy éjszakai portás a sötétben is lát és hall, de Mici csak sír, nem beszél, pedig előkerül Jocó bőrkabátja, sőt a gomb is

V. fejezet / 154

amelyben újabb őrizetbe vételek és kihallgatások" vannak. Mici tovább hallgat, nem úgy Ágota főnővér, aki önként kipakol. Javítószerelők jártak az Akác utcában, ahol is elsül egy vadászfegyver, Szorokai doktor, aki itthon lóg egy kötélen, de Bécsből telefonál

VI. fejezet / 202

amelyben Bertuka minden áron rejtvényt akar fejteni, holott a rendőrség nagyjából meg is fejti. Boglárka még ül, de a százados azt ígéri Öcsi bácsinak, hogy rövidesen fekhet is